

איילון אחזקות בע"מ

דוחות כספיים מאוחדים

ליום 31 בדצמבר, 2013

איילון אחזקות בע"מ

דוחות כספיים מאוחדים ליום 31 בדצמבר, 2013

תוכן העניינים

<u>עמוד</u>	
3-1	דוח רואה החשבון המבקר בדבר ביקורת של רכיבי בקרה פנימית על דיווח כספי
3-2	דוחות רואה החשבון המבקר
3-3;3-4	דוחות מאוחדים על המצב הכספי
3-5	דוחות מאוחדים על הרווח או הפסד ורווח כולל אחר
3-6;3-7	דוחות מאוחדים על השינויים בהון
3-8;3-10	דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים
3-11;3-175	באורים לדוחות הכספיים המאוחדים
3-176	נספח א - פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של חברת הביטוח המאוחדת

דוח רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של איילון אחזקות בע"מ
בדבר ביקורת של רכיבי בקרה פנימית על דיווח כספי
בהתאם לסעיף 9ב(ג) בתקנות ניירות ערך
(דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970

ביקרנו רכיבי בקרה פנימית על דיווח כספי של איילון אחזקות בע"מ וחברות בנות (להלן ביחד "החברה") ליום 31 בדצמבר, 2013. רכיבי בקרה אלה נקבעו כמוסבר בפסקה הבאה. הדירקטוריון והנהלה של החברה אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ולהערכתם את האפקטיביות של רכיבי בקרה פנימית על דיווח כספי המצורפת לדוח התקופתי לתאריך הנ"ל. אחריותנו היא לחוות דעה על רכיבי בקרה פנימית על דיווח כספי של החברה בהתבסס על ביקורתנו.

רכיבי בקרה פנימית על דיווח כספי שבוקרו נקבעו בהתאם לתקן ביקורת 104 של לשכת רואי חשבון בישראל "ביקורת של רכיבי בקרה פנימית על דיווח כספי", על תיקוניו, (להלן "תקן ביקורת 104"). רכיבים אלה הינם: (1) בקורות ברמת הארגון, לרבות בקורות על תהליך העריכה והסגירה של דיווח כספי ובקורות כלליות של מערכות מידע; (2) בקורות על תהליכים שהינם מהותיים מאד לדיווח הכספי ולגילוי של איילון חברה לביטוח בע"מ ושל חברות מאוחדות מהותיות נוספות (להלן: "רכיבי בקרה מבוקרים").

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקן ביקורת 104. על-פי תקן זה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה לזהות את רכיבי הבקרה המבוקרים ולהשיג מידה סבירה של ביטחון אם רכיבי בקרה אלה קיימו באופן אפקטיבי מכל הבחינות המהותיות. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, זיהוי רכיבי הבקרה המבוקרים, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית ברכיבי הבקרה המבוקרים, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של אותם רכיבי בקרה בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו, לגבי אותם רכיבי בקרה, כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. ביקורתנו התייחסה רק לרכיבי הבקרה המבוקרים, להבדיל מבקרה פנימית על כלל התהליכים המהותיים בקשר עם הדיווח הכספי, ולפיכך חוות דעתנו מתייחסת לרכיבי הבקרה המבוקרים בלבד. כמו כן, ביקורתנו לא התייחסה להשפעות הדדיות בין רכיבי הבקרה המבוקרים לבין כאלה שאינם מבוקרים ולפיכך, חוות דעתנו אינה מביאה בחשבון השפעות אפשריות כאלה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו בהקשר המתואר לעיל.

בשל מגבלות מובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי בכלל, ורכיבים מתוכה בפרט, עשויים שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקורות תהפוכנה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה קיימה באופן אפקטיבי, מכל הבחינות המהותיות, את רכיבי הבקרה המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2013.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים המאוחדים של החברה לימים 31 בדצמבר 2013 ו-2012 ולכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2013 והדוח שלנו, מיום 31 במרס, 2014, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים, בהתבסס על ביקורתנו, וכן הפניית תשומת לב לאמור בביאור 37 לדוחות הכספיים המאוחדים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

דוח רואה החשבון המבקר
לבעלי המניות של איילון אחזקות בע"מ

ביקרנו את הדוחות המאוחדים על המצב הכספי המצורפים של איילון אחזקות בע"מ (להלן - החברה) לימים 31 בדצמבר 2013 ו-2012 ואת הדוחות המאוחדים על רווח או הפסד ורווח כולל אחר, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2013. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון והנהלה של החברה. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973. על פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שישומו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון והנהלה של החברה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, בהתבסס על ביקורתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של החברה והחברות המאוחדות שלה לימים 31 בדצמבר 2013 ו-2012 ואת תוצאות פעולותיהן, השינויים בהון ותזרימי המזומנים שלהן לכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2013 בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981.

כמו כן לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל ערוכים בהתאם להוראות תקנות ניירות ערך (עריכת דוחות כספיים שנתיים) התש"ע-2010, עד כמה שתקנות אלו חלות על תאגיד המאחד חברת ביטוח.

מבלי לסייג את חוות דעתנו הנ"ל אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 37 לדוחות הכספיים המאוחדים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

ביקרנו גם, בהתאם לתקן ביקורת 104 של לשכת רואי חשבון בישראל "ביקורת של רכיבי בקרה פנימית על דיווח כספי", על תיקוניו, רכיבי בקרה פנימית על דיווח כספי של החברה ליום 31 בדצמבר 2013, והדוח שלנו, מיום 31 במרס, 2014 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על קיומם של אותם רכיבים באופן אפקטיבי.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל אביב,
31 במרס, 2014

ליום 31 בדצמבר			נכסים
2012	2013	באור	
אלפי ש"ח			
188,523	187,002	4	נכסים בלתי מוחשיים
29,501	23,915	20	נכסי מיסים נדחים
171,729	207,091	5	הוצאות רכישה נדחות
173,256	177,536	6	רכוש קבוע
32,867	23,101	7	השקעות בחברה כלולה
494,432	517,836	8	נדל"ן להשקעה
27,097	76	6ד'	עסקאות החכרה תפעולית של רכבים
21,808	59,452	8	נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
1,018,594	810,360	15,16,17ד'	נכסי ביטוח משנה
33,974	17,641		נכסי מסים שוטפים
54,041	76,028	9	חייבים ויתרות חובה
263,822	304,886	10	פרמיות לגבייה
1,865,301	2,053,065	11	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
		12	השקעות פיננסיות אחרות:
1,654,425	1,540,422		נכסי חוב סחירים
649,072	582,383		נכסי חוב שאינם סחירים
56,305	65,850		מניות
426,277	459,197		אחרות
2,786,079	2,647,852		סך כל השקעות פיננסיות אחרות
89,285	265,651	13	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
357,948	696,331	13א'	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
7,608,257	8,067,823		סך כל הנכסים
2,002,234	2,423,787	11	סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים המאוחדים.

ליום 31 בדצמבר		באור	
2012	2013		
אלפי ש"ח			
		14	הון:
125,633	125,633		הון מניות
66,384	79,846		קרנות הון
287,010	332,044		עודפים
479,027	537,523		סך כל ההון המיוחס לבעלי המניות של החברה
(781)	(840)		זכויות שאינן מקנות שליטה
478,246	536,683		סך כל הון
			התחייבויות:
3,821,086	3,981,090	15	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
1,999,636	2,353,179	16	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
44,614	63,941	20	התחייבויות בגין מסים נדחים
47,811	27,473	21	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
509,276	416,561	17ד'	פקדונות מבטחי משנה
262,104	285,935	22	זכאים ויתרות זכות
445,484	402,961	23	התחייבויות פיננסיות
7,130,011	7,531,140		סך כל ההתחייבויות
7,608,257	8,067,823		סך כל ההון וההתחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים המאוחדים.

31 במרס, 2014

תאריך אישור הדוחות הכספיים

יעקב דרזי
יו"ר הדירקטוריון

לוי רחמני
נשיא ומנהל כללי

שרון רייך
סגן מנהל כללי
מנהל כספים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
2011	2012	2013	באור		
	אלפי ש"ח				
1,611,515	1,711,246	2,006,165	24	פרמיות שהורווחו ברוטו	
(* 565,253)	258,353	289,474	24	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה	
1,046,262	1,452,893	1,716,691	24	פרמיות שהורווחו בשייר	
26,444	323,737	449,563	25	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	
77,926	85,917	108,807	26	הכנסות מדמי ניהול	
28,752	29,475	35,448	27	הכנסות מעמלות	
51,266	43,727	8,317	28	הכנסות אחרות	
1,230,650	1,935,749	2,318,826		סך כל ההכנסות	
1,194,742	1,567,101	1,685,042		תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו	
(* (518,873)	(228,712)	(79,073)		חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח	
675,869	1,338,389	1,605,969	29	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר	
296,127	296,362	332,882	30	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	
203,939	(** 188,916)	231,734	31	הוצאות הנהלה וכלליות	
46,074	54,421	20,248	32	הוצאות אחרות	
61,318	50,403	50,128	33	הוצאות מימון	
1,283,327	1,928,491	2,240,961		סך כל ההוצאות	
432	161	(5,320)	7	חלק ברווחי חברות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני	
(52,245)	7,419	72,545		רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה	
(** (6,857)	(** 3,628)	27,424	20	מסים על הכנסה (הטבת מס)	
(45,388)	3,791	45,121		רווח (הפסד) לשנה	
				רווח (הפסד) כולל אחר:	
(13,618)	39,353	38,124		שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה	
(43,115)	(7,372)	(18,708)		שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה	
				שהועבר לדוח רווח והפסד	
19,567	13,821	3,579		הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר	
446	(292)	-		לדוח רווח והפסד	
12,314	(16,338)	(9,670)	20	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ	
(24,406)	29,172	13,325		מסים על ההכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר	
				רווח (הפסד) כולל אחר, נטו	
-	47,220	1,726		סכומים שלא יסווג מחדש לאחר מכן לרווח או הפסד:	
(** 3,326)	(** (1,055)	(1,339)		הערכה מחדש בגין שערור רכוש קבוע	
(** (203)	(** (6,175)	(396)	20	הפסד אקטוארי בגין תוכניות להטבה מוגדרת	
				השפעת המס	
3,123	39,990	(9)		סה"כ רכיבים של רווח נקי (הפסד) שלא יסווג מחדש לאחר מכן לרווח או	
(21,283)	69,162	13,316		הפסד	
(66,671)	72,953	58,437		סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר, נטו	
(44,514)	4,911	45,168		סה"כ רווח (הפסד) כולל לשנה	
(874)	(1,120)	(47)		רווח (הפסד) מיוחס ל:	
(45,388)	3,791	45,121		בעלי המניות של החברה	
				זכויות שאינן מקנות שליטה	
				רווח (הפסד) לשנה	
(65,819)	74,033	58,496		רווח (הפסד) כולל לשנה מיוחס ל:	
(852)	(1,080)	(59)		בעלי המניות של החברה	
(66,671)	72,953	58,437		זכויות שאינן מקנות שליטה	
(3.14)	0.35	3.19	34	רווח (הפסד) כולל לשנה מיוחס ל:	
				רווח נקי (הפסד) בסיסי למניה המיוחס לבעלי המניות של החברה:	

(* ראה באור 17ד'.

(** יישום למפרע-ראה באור 2כ"ג.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים המאוחדים.

מיוחס לבעלי המניות של החברה

הון מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	קרן הון מעסקאות עם בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	קרן הערכה מחדש	קרנות הון אחרות אלפי ש"ח	יתרת עודפים	סך הכל	זכויות המיעוט	סה"כ הון
125,633	37,533	(12,318)	40,369	800	287,010	479,027	(781)	478,246
-	-	-	-	-	45,168	45,168	(47)	45,121
-	13,337	-	663	-	(672)	13,328	(12)	13,316
-	13,337	-	663	-	44,496	58,496	(59)	58,437
-	-	(538)	-	-	538	-	-	-
125,633	50,870	(12,318)	40,494	800	332,044	537,523	(840)	536,683

יתרה ליום 1 בינואר, 2013

רווח נקי (הפסד)

רווח (הפסד) כולל אחר נטו

סה"כ רווח (הפסד) כולל

העברה מקרן הערכה מחדש בגין שערוך רכוש קבוע,

בגובה הפחת

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2013

מיוחס לבעלי המניות של החברה

הון מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	קרן הון מעסקאות עם בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	קרן הערכה מחדש	קרנות הון אחרות אלפי ש"ח	יתרת עודפים	סך הכל	זכויות המיעוט	סה"כ הון
125,633	8,110	(8,937)	-	1,092	282,477	408,375	2,318	410,693
-	-	-	-	-	(*) 4,911	4,911	(1,120)	3,791
-	29,423	-	40,793	(292)	(*) (802)	69,122	40	69,162
-	29,423	-	40,793	(292)	4,109	74,033	(1,080)	72,953
-	-	(3,381)	-	-	-	(3,381)	(2,019)	(5,400)
-	-	(424)	-	-	424	-	-	-
125,633	37,533	(12,318)	40,369	800	287,010	479,027	(781)	478,246

יתרה ליום 1 בינואר, 2012

רווח נקי (הפסד)

רווח (הפסד) כולל אחר נטו

סה"כ רווח (הפסד) כולל

רכישת זכויות שאינן מקנות שליטה בחברה מאוחדת

העברה מקרן הערכה מחדש בגין שערוך רכוש קבוע,

בגובה הפחת

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2012

(*) יישום למפרע-ראה באור 2'כ.ג.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים המאוחדים.

מיוחס לבעלי המניות של החברה							
הון מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	קרן הון מעסקאות עם בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סך הכל	זכויות המיעוט	סה"כ הון
אלפי ש"ח							
125,633	32,902	(8,937)	728	323,868	474,194	3,170	477,364
-	-	-	-	(44,514) *	(44,514)	(874)	(45,388)
-	(24,792)	-	364	3,123 *	(21,305)	22	(21,283)
-	(24,792)	-	364	(41,391)	(65,819)	(852)	(66,671)
125,633	8,110	(8,937)	1,092	282,477	408,375	2,318	410,693

יתרה ליום 1 בינואר, 2011

הפסד

רווח (הפסד) כולל אחר נטו

סה"כ רווח (הפסד) כולל

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2011

(*) יישום למפרע-ראה באור 2כ"ג.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום			נספח	
31 בדצמבר				
2011	2012	2013		
אלפי ש"ח				
80,578	125,082	610,758	א	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
				תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
(1,500)	(2,625)	-		הלוואה לחברה המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
(34,682)	-	-	ד	מזומנים שנגרעו בשל רכישת חברה מאוחדת שאוחדה לראשונה
(126,671)	-	-		מזומנים ששימשו בצירוף עסקים
(9,162)	(7,733)	(6,805)		השקעה ברכוש קבוע
(48,671)	(5,616)	(283)		השקעה בעסקי החכרת רכבים,נטו
(26,440)	(38,734)	(30,541)		השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
(9,737)	(32,200)	(32,832)		השקעה בהשקעות פיננסיות על ידי חברות הקבוצה שאינן חברות ביטוח
37,565	12,508	28,166		תמורה מהשקעות פיננסיות על ידי חברות הקבוצה שאינן חברות ביטוח
15,468	18,535	26,773		תמורה ממימוש רכוש קבוע ורכבים בעסקאות החכרה
(203,830)	(55,865)	(15,522)		מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
				תזרימי מזומנים מפעילות מימון
-	(5,400)	-		רכישת זכויות שאינן מקנות שליטה בחברה מאוחדת
100,000	108,000	96,500		תמורה מהנפקת כתבי התחייבויות נדחים לבנקים
55,000	-	27,000		קבלת הלוואות מבנקים ואחרים
(54,666)	(103,517)	(198,306)		פירעון הלוואות מבנקים ואחרים
5,235	2,412	(5,681)		שינוי באשראי לזמן קצר מתאגידים בנקאיים ואחרים,נטו
105,569	1,495	(80,487)		מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) מימון
446	-	-		השפעת התנודות בשער החליפין על יתרות המזומנים ושווי מזומנים
(17,237)	70,712	514,749		עלייה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
393,758	376,521	447,233	ב	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
376,521	447,233	961,982	ג	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2011	2012	2013
אלפי ש"ח		
(45,388) *	3,791 *	45,121
(432)	(161)	5,320
103,745	(164,274)	(240,478)
(73,001)	(60,219)	(70,777)
(54,867)	(47,564)	(37,949)
43,861	2,879	(7,185)
662	(3,036)	(28,213)
29,070	23,506	60,245
(580)	5,320	(840)
-	224	293
(22,649)	(5,534)	(12,496)
(4,304)	-	-
25,244	25,975	11,411
28,774	28,796	32,062
(3,666)	259,562	334,325
72,386	196,098	155,835
(201,834) **	79,785	208,234
1,456	(7,480)	(35,362)
(6,654) *	3,628 *	27,424
(189,150)	(115,375)	(17,002)
-	(22,032)	(37,937)
(3,269)	(1,946)	(16,935)
(27,779)	(78,176)	208,031
204,933 **	(112,842)	(92,715)
3,635	(33,537)	(41,064)
33,378	(6,468)	(21,970)
11,848	(6,574)	22,830
1,783 *	(12,408) *	3,524
(27,410)	(51,853)	408,611
(24,339)	(27,336)	(25,116)
153,514	164,951	146,625
(16,925)	(18,991)	(17,910)
18,913	31,506	23,473
22,213	23,014	29,954
153,376	173,144	157,026
80,578	125,082	610,758

נספח א - תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

רווח (הפסד) לשנה

פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים:

חלק החברה ברווחי חברות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני, נטו

הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות אחרות:

נכסי חוב סחירים

נכסי חוב שאינם סחירים

מניות

השקעות אחרות

הוצאות מימון בגין התחייבויות פיננסיות

הפסד (רווח) ממימוש רכוש קבוע ורכבים בעסקאות החכרה

שינוי בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה

שינוי בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה אחר

רווח מרכישת השקעות בחברות כלולות

פחת והפחתות:

רכוש קבוע

נכסים בלתי מוחשיים

שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

שינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

שינוי בנכסי ביטוח משנה

שינוי בהוצאות רכישה נדחיות

הוצאות מיסים על הכנסה

שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:

רכישות, נטו של השקעות פיננסיות עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה:

רכישת נדל"ן להשקעה

השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה אחר:

רכישת נדל"ן להשקעה

רכישות, נטו של השקעות פיננסיות

פקדונות מבטחי משנה

פרמיות לגבייה

חייבים ויתרות חובה

זכאים ויתרות זכות

התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו

סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה עבור:

ריבית ששולמה

ריבית שהתקבלה

מסים ששולמו

מסים שהתקבלו

דיבידנד שהתקבל

סך הכל תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

(* יישום למפרע-ראה באור 2'כ.ג.

(** ראה באור 17'ד').

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2011	2012	2013
אלפי ש"ח		
115,904	87,740	89,285
277,854	288,781	357,948
393,758	376,521	447,233
87,740	89,285	265,651
288,781	357,948	696,331
376,521	447,233	961,982
(39,361)	-	-
(570)	-	-
(7)	-	-
2,530	-	-
2,726	-	-
(34,682)	-	-

נספח ב' - מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה

מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
מזומנים ושווי מזומנים אחרים

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה

נספח ג' - מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה

מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
מזומנים ושווי מזומנים אחרים

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה

נספח ד' - מזומנים שנגרעו בשל רכישתן של חברות מאוחדות

נכסים והתחייבויות בעת רכישת השליטה:

נדל"ן להשקעה
חייבים ויתרות חובה
רכוש קבוע
זכאים ויתרות זכות
התחייבויות בגין מסים נדחים

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים המאוחדים.

באור 1: - כללי

א. איילון אחזקות בע"מ (להלן - החברה) הינה חברה תושבת ישראל, אשר התאגדה בישראל וכתובתה הרשמית ברחוב אבא הלל סילבר 12, רמת-גן. עיקר פעילותה הינה כחברת אחזקות וכנותנת שירותי ניהול ויעוץ מקצועיים בתחומים שונים לקבוצה. חברת הבת העיקרית היא איילון חברה לביטוח בע"מ (להלן - "איילון ביטוח" או "החברה המאוחדת"). בנוסף החברה מחזיקה ליום פרסום הדוח ב- 50% בבית השקעות (ליום 31 בדצמבר 76%), ראה באור 38א', המנהל כ- 10.6 מיליארד ש"ח וכן בסוכנויות ביטוח וחברת ליסינג.

הדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר, 2013, כוללים את אלה של החברה ושל החברות הבנות שלה (להלן - הקבוצה). מניות החברה רשומות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל-אביב. בהתאם לפרסום הבורסה לניירות ערך מיום 30 באוקטובר 2013, ניירות הערך של החברה נכנסו לרשימת ערך דלי סחירות החל מיום 15 בדצמבר 2013.

ב. הגדרות

בדוחות כספיים אלה -

- החברה - איילון אחזקות בע"מ.
- הקבוצה - איילון אחזקות בע"מ והחברות המוחזקות שלה אשר העיקריות שבהן מצוינת בבאור 7.
- חברות מאוחדות ו/או חברות מוחזקות - חברות אשר לחברה שליטה בהן (כהגדרתן ב- IAS 27) ואשר דוחותיהן מאוחדים עם דוחות החברה.
- חברות כלולות - חברות אשר לחברה השפעה מהותית בהן ואינן חברות מאוחדות, ואשר השקעת החברה בהן כלולה בדוחות הכספיים המאוחדים של החברה על בסיס השווי המאזני.
- צדדים קשורים - כהגדרתם ב- IAS 24.
- בעלי עניין ובעלי שליטה - כהגדרתם בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010.
- המפקח - המפקח על הביטוח.
- חוק הפיקוח - חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.
- תקנות ההון - תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998, על תיקון.
- כללי ההשקעה - תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012 וחוזר "כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים".
- תקנות פרטי דין וחשבון - תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998, על תיקון.
- חוזי ביטוח - חוזים לפיהם צד אחד (המבטח) לוקח סיכון ביטוחי משמעותי מצד אחר (בעל הפוליסה), על ידי הסכמה לפצות את בעל הפוליסה אם אירוע עתידי לא ודאי מוגדר (מקרה הביטוח) ישפיע באופן שלילי על בעל הפוליסה.
- חוזי השקעה - פוליסות שאינן מהוות חוזי ביטוח.
- חוזים תלויי תשואה - חוזי ביטוח וחוזי השקעה במגזר ביטוח חיים בהם ההתחייבויות צמודות לתשואת תיק ההשקעות (פוליסות משתתפות ברווחי השקעה), או נובעות מחוזים אלה.

באור 1: - כללי (המשך)

ב. הגדרות (המשך)

- סך הכל נכסים העומדים כנגד התחייבויות הנובעות מביטוח משתתף ברווחים. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה
- חלקם של מבטחי המשנה בעתודות הביטוח ובתביעות התלויות. נכסי ביטוח משנה
- עתודות ביטוח ותביעות תלויות במגזרי הפעילות ביטוח חיים וביטוח כללי. התחייבויות בגין חוזי ביטוח
- פרמיות לרבות דמים. פרמיות
- פרמיות המתייחסות לתקופת הדוח. פרמיות שהורווחו
- צירוף עסקים שבו הסכום נטו למועד הרכישה של הנכסים הניתנים לזיהוי שנרכשו ושל ההתחייבויות שניטלו עולה על הסכום הכולל של התמורה שהועברה. רכישה במחיר הזדמנותי

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. בסיס הצגת הדוחות הכספיים

1. בסיס המדידה

הדוחות הכספיים של החברה ערוכים על בסיס העלות, למעט נדל"ן להשקעה, בנייני משרד המשמשים כרכוש קבוע, נכסים פיננסיים זמינים למכירה, נכסים (כולל מכשירים נגזרים) המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד והתחייבויות ביטוחיות. למידע נוסף בדבר אופן המדידה של נכסים והתחייבויות אלו ראה סעיפים ז', ח', ט' ו-י' להלן.

2. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים

דוחות כספיים אלו נערכו בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן - IFRS).

כמו כן, הדוחות הכספיים נערכו בהתאם לדרישות הגילוי כפי שנקבעו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981 והתקנות שהותקנו על פיו והוראות תקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010 עד כמה שתקנות אלה חלות על תאגיד המאחד חברת ביטוח.

3. תקופת המחזור התפעולי

תקופת המחזור התפעולי הרגיל של הקבוצה, עולה בעיקרה על שנה, במיוחד בהתייחס לעסקי ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח, לעסקי סיעוד ומחלות ואשפוז, ולעסקי ביטוח כללי בעלי זנב ארוך.

4. מבנה הדיווח הנוכחי

הדוחות על המצב הכספי, הכוללים בעיקר את הנכסים וההתחייבויות של החברה וחברת ביטוח מאוחדת, הוצגו לפי סדר נזילות ללא הבחנה בין שוטף ללא שוטף. הצגה זו, מספקת מידע מהימן ורלבנטי יותר, כפי שנדרש ב- IAS 1.

החברה בחרה להציג את פריטי הרווח או ההפסד לפי שיטת מאפיין הפעילות.

5. מדיניות חשבונאית עקבית

המדיניות החשבונאית שיושמה בדוחות הכספיים יושמה באופן עקבי בכל התקופות המוצגות (לאחר הצגה מחדש ראה סעיף כג' להלן), למעט אם נאמר אחרת.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים

השיקולים

בתהליך יישום עיקרי המדיניות החשבונאית של הקבוצה שקלה ההנהלה את הנושאים הבאים, שלהם ההשפעה המהותית ביותר על הסכומים שהוכרו בדוחות הכספיים:

1. סיווג חוזי ביטוח וחוזי השקעה

חוזי ביטוח הינם חוזים בהם המבטח לוקח סיכון ביטוחי משמעותי מצד אחר. ההנהלה שוקלת לגבי כל חוזה וחוזה, או לגבי קבוצה של חוזים דומים, האם הם כרוכים בלקיחת סיכון ביטוחי משמעותי ועל כן יש לסווגם כחוזי ביטוח או שהם חוזי השקעה.

2. סיווג ויעוד ההשקעות הפיננסיות

הנהלת החברה הפעילה שיקול דעת בבואה לסווג וליעד את ההשקעות הפיננסיות לקבוצות הבאות:

- נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד.
- השקעות המוחזקות לפדיון.
- הלוואות וחייבים.
- נכסים פיננסיים זמינים למכירה.

ראה באורים 11 ו-12 להלן.

3. סיווג חכירה

לצורך הבחינה האם יש לסווג חכירה כמימונית או תפעולית, בוחנת החברה האם החכירה מעבירה במהותה את כל הסיכונים וההטבות הנלווים לבעלות בנכס. בכלל זה בוחנת החברה, בין היתר, את קיומה של אופציית רכישה במחיר הזדמנותי, את תקופת החכירה ביחס לאורך החיים הכלכלי של נשוא החכירה ואת הערך הנוכחי של תשלומי החכירה המינימליים ביחס לשווי ההוגן של הנכס.

אומדנים והנחות

בעת הכנת הדוחות הכספיים, נדרשת ההנהלה להסתייע באומדנים, הערכות והנחות המשפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות, הכנסות והוצאות. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. השינויים באומדנים החשבונאיים נזקפים בתקופה בה נעשה השינוי באומדן.

להלן ההנחות העיקריות שנעשו בדוחות הכספיים בקשר לאי הודאות לתאריך המאזן ואומדנים קריטיים שחושבו על ידי הקבוצה ואשר שינוי מהותי באומדנים ובהנחות עשויים לשנות את ערכם של נכסים והתחייבויות בדוחות הכספיים בשנה העוקבת:

1. התחייבויות בגין חוזי ביטוח

ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח מבוססות על שיטות הערכה אקטוארית ועל הנחות המפורטות בבאור 35(ה)1 לגבי ביטוח חיים ובבאור 35(ה)2 לגבי ביטוח כללי.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

אומדנים והנחות (המשך)

1. התחייבויות בגין חוזי ביטוח (המשך)

ההערכות האקטואריות וההנחות השונות נגזרות בעיקר מניסיון העבר ומבוססות, על כך שדפוס ההתנהגות והתביעות בעבר מייצג את מה שיקרה בעתיד. השתנות בגורמי הסיכון, בשכיחות האירועים או בחומרתם, וכן שינוי המצב המשפטי עשויים להשפיע באופן מהותי על גובה ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח. לפרטים נוספים ראה באור 35ה'.

2. תביעות משפטיות

נגד הקבוצה תלויות ועומדות תביעות משפטיות וכן בקשות לאישור תובענות כייצוגיות. בהערכות סיכויי התביעות המשפטיות שהוגשו נגד החברה וחברות מוחזקות שלה, הסתמכו החברות על חוות דעת יועציהן המשפטיות. הערכות אלה של היועצים המשפטיים מתבססות על מיטב שיפוטם המקצועי, בהתחשב בשלב בו מצויים ההליכים, וכן על הניסיון המשפטי שנצבר בנושאים השונים. מאחר שתוצאות התביעות תקבענה בבתי המשפט, עלולות תוצאות אלה להיות שונות מהערכות אלה. ראה מידע נוסף בבאור 37.

בנוסף לתביעות האמורות, החברה חשופה לטענות/תביעות משפטיות שטרם נטענו/הוגשו, וזאת, בין היתר, בהתקיים ספק בפרשנות הסכם ו/או הוראת דין ו/או אופן יישומם. חשיפה זו מובאת לידיעת החברה וחברות מוחזקות שלה במספר דרכים, ובין היתר: באמצעות פניות לקוחות לגורמים בקבוצה ובמיוחד לממונה על פניות הציבור בקבוצה, באמצעות תלונות לקוחות ליחידה לפניות הציבור במשרד המפקח, ובאמצעות תביעות (שאינן ייצוגיות) המוגשות לבית המשפט. נושאים אלו מובאים לידיעת הנהלת הקבוצה אם וככל שהגורמים המטפלים מזהים כי הטענות עשויות להיות בעלות השלכות רחבות. בהערכת הסיכון הנובע מטענות/תביעות שטרם הוגשו מסתמכות החברות בקבוצה על הערכות פנימיות של הגורמים המטפלים וההנהלה, המשקללות את הערכת הסיכוי להגשת תביעה ואת הסיכוי להצלחת התביעה, אם וככל שתוגש. ההערכה מבוססת על הניסיון שנצבר ביחס להגשת תביעות ועל ניתוח הטענות לגופן. מטבע הדברים, לאור השלב הראשוני בו מצוי ברור הטענה המשפטית, עשויה התוצאה בפועל להיות שונה מההערכה שנעשתה בשלב שטרם הוגשה התביעה.

3. קביעת שווי הוגן של מכשיר פיננסי לא סחיר

השווי ההוגן של אגרות חוב בלתי סחירות, הלוואות ופיקדונות, מחושב לפי מודל המבוסס על היוון תזרימי המזומנים כאשר שיעורי הריבית להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים.

4. ירידת ערך השקעות פיננסיות

כאשר קיימת ראייה אובייקטיבית שקיים הפסד מירידת ערך בגין הלוואות וחייבים המוצגים בעלותם המופחתת, או שערכם של נכסים פיננסיים זמינים למכירה נפגם וקיימת ירידת ערך לגביהם, סכום ההפסד נזקף לדוח רווח והפסד, ראה באורים 12ב' ו-12ג'. בכל תאריך מאזן בוחנת הקבוצה האם קיימת ראייה אובייקטיבית כאמור.

5. נדל"ן להשקעה

נדל"ן להשקעה הניתן למדידה מהימנה מוצג לפי שווי הוגן לתאריך הדיווח כאשר שינויים בשווי ההוגן נזקפים לרווח או הפסד. השווי ההוגן נקבע, בדרך כלל, על ידי מערכי שווי חיצוניים בלתי תלויים, בהתאם להערכות שווי כלכליות הכוללות שימוש בטכניקות הערכה והנחות לגבי אומדנים של תזרימי מזומנים עתידיים הצפויים מהנכס ואומדן שיעור היוון מתאים לתזרימי מזומנים אלה. אם ניתן, השווי ההוגן נקבע בהתייחס לעסקאות שנעשו לאחרונה בנדל"ן בעל אופי ומיקום דומים לזה המוערך.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

אומדנים והנחות (המשך)

5. נדל"ן להשקעה (המשך)

במידת השווי ההוגן של נדל"ן להשקעה נדרשים מערכי השווי והנהלת החברה להשתמש בהנחות מסוימות לגבי שיעורי התשואה הנדרשים לגבי נכסי הקבוצה, מחירי ההשכרה העתידיים, שיעורי התפיסה, שיעורי חוזים, הסתברות להשכרת שטחים פנויים, הוצאות תפעול הנכסים, איתנות הפיננסית של השוכרים והשלכות הנובעות מהשקעות שיידרשו לפיתוח עתידי, על מנת להעריך את תזרימי המזומנים העתידיים מהנכסים. שינוי בהנחות המשמשות במדידת נדל"ן להשקעה עשוי לגרום לשינוי בשווי ההוגן.

6. ירידת ערך מוניטין

הקבוצה בוחנת ירידת ערך מוניטין לפחות אחת לשנה. הבחינה מחייבת את ההנהלה לבצע אומדן של תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים לנבוע משימוש מתמשך ביחידה מניבת המזומנים (או קבוצת יחידות מניבות מזומנים) שאליה (שאליהן) הוקצה המוניטין. כמו כן נדרשת ההנהלה לאמוד שיעור ניכין מתאים לתזרימי מזומנים אלה.

7. קביעת ברות ההשבה של הוצאות רכישה נדחות

ברות ההשבה של הוצאות הרכישה הנדחות נבדקת אחת לשנה תוך שימוש בהנחות לגבי שיעורי ביטולים, תמותה ותחלואה ומשתנים נוספים כאמור בבאור 35(ה)1. אם תחת הנחות אלו לא תתקיים ברות ההשבה, יתכן שיהיה צורך בהאצת ההפחתה או אף במחיקת הוצאות הרכישה הנדחות.

8. הטבות בגין פנסיה והטבות אחרות לעובדים לאחר סיום העסקה

התחייבות בגין תוכניות להטבה מוגדרת לאחר סיום העסקה נקבעת תוך שימוש בטכניקות הערכה אקטואריות. חישוב ההתחייבות כרוכה בקביעת הנחות בין השאר לגבי שיעורי היוון, שיעורי תשואה צפויים על נכסים, שיעור עליית השכר ושיעורי תחלופת עובדים. יתרת ההתחייבויות עשויה להיות מושפעת בצורה משמעותית בגין שינויים באומדנים אלו.

9. נכסי מסים נדחים

נכסי מסים נדחים מוכרים בגין הפסדים מועברים לצורכי מס והפרשים זמניים, שטרם נוצלו, במידה שצפוי שתהיה הכנסה חייבת עתידית שכנגדה ניתן יהיה לנצלם. נדרש אומדן של ההנהלה על מנת לקבוע את סכום נכס המסים הנדחים שניתן להכיר בו בהתבסס על העיתוי וסכום ההכנסה החייבת במס הצפוי ואסטרטגיית תכנון המס.

10. הערכה מחדש של רכוש קבוע

הקבוצה מודדת מבנים ומקרקעין המהווים רכוש קבוע בסכומים משוערכים, והשינויים בשווי הוגן נזקפים לרווח כולל אחר. הקבוצה התקשרה עם מעריך חיצוני על מנת להעריך את השווי ההוגן ליום 31 בדצמבר, 2013. הקבוצה מודדת את השווי ההוגן אחת לשנה. המבנים ומקרקעין מוערכים על בסיס התייחסות לראיות זמינות בשוק, תוך שימוש במחירים בני השוואה המותאמים לגורמי שוק ספציפיים כגון סוג הנכסים, מיקומם ומצבם.

מטבע הפעילות

א. מטבע חוץ

1. מטבע הפעילות ומטבע ההצגה

מטבע ההצגה של הדוחות הכספיים הינו ש"ח. הקבוצה קובעת עבור כל חברה בקבוצה, לרבות חברות המוצגות לפי שיטת השווי המאזני, מהו מטבע הפעילות של כל חברה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. מטבע חוץ (המשך)

1. מטבע הפעילות ומטבע ההצגה (המשך)

נכסים והתחייבויות של חברה מוחזקת - המהווה פעילות חוץ, לרבות עודפי עלות שנוצרו, מתורגמים לפי שער סגירה בכל תאריך דיווח. פריטי דוח רווח או הפסד מתורגמים לפי שערי חליפין ממוצעים בכל התקופות המוצגות. הפרשי התרגום שנוצרו נזקפים לרווח (הפסד) כולל אחר.

הלואאות בין-חברתיות בקבוצה, אשר אין כוונה לסלקן והן אינן צפויות להיפרע בעתיד הנראה לעין, מהוות במהותן חלק מההשקעה בפעילות חוץ, ולפיכך הפרשי שער מהלואאות אלו (בניכוי השפעת המס) נזקפים, בניכוי השפעת המס, לרווח (הפסד) כולל אחר.

בעת מימוש פעילות חוץ, או בעת מימוש חלקי של פעילות חוץ, תוך איבוד שליטה, הרווח (ההפסד) המצטבר המתייחס לאותה פעילות, שהוכר כרווח כולל אחר נזקף לרווח או הפסד. בעת מימוש חלקי של פעילות חוץ תוך שימור השליטה בחברה המאוחדת, חלק יחסי של הסכום שהוכר ברווח הכולל האחר מיוחס מחדש לזכויות שאינן מקנות שליטה.

2. עסקאות, נכסים והתחייבויות במטבע חוץ

עסקאות הנקובות במטבע חוץ (מטבע השונה ממטבע הפעילות) נרשמות עם ההכרה הראשונית בהן לפי שער החליפין במועד העסקה. לאחר ההכרה הראשונית, נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע חוץ מתורגמים בכל תאריך דיווח למטבע הפעילות לפי שער החליפין במועד זה. הפרשי שער, למעט אלה המהוונים לנכסים כשירים או נזקפים ישירות להון העצמי בעסקאות גידור, נזקפים לדוח רווח והפסד. נכסים והתחייבויות לא כספיים הנקובים במטבע חוץ המוצגים לפי עלות מתורגמים לפי שער החליפין במועד העסקה. נכסים והתחייבויות לא כספיים הנקובים במטבע חוץ ומוצגים לפי שווי הוגן מתורגמים מחדש למטבע הפעילות בהתאם לשער החליפין במועד שבו נקבע השווי ההוגן.

3. פריטים כספיים צמודי מדד

נכסים והתחייבויות כספיים הצמודים על פי תנאיהם לשינויים במדד, מותאמים לפי המדד הרלוונטי בכל תאריך דיווח, בהתאם לתנאי ההסכם.

ד. דוחות כספיים מאוחדים

הדוחות הכספיים המאוחדים כוללים את הדוחות של חברות שלחברה יש שליטה בהן (חברות בנות). שליטה מתקיימת כאשר לחברה יש כח השפעה על הישות המושקעת, חשיפה או זכויות לתשואות משתנות כתוצאה ממעורבותה בישות המושקעת וכן היכולת להשתמש בכח שלה כדי להשפיע על סכום התשואות שינבע מהישות המושקעת. בבחינת שליטה מובאת בחשבון השפעת זכויות הצבעה פוטנציאליות רק אם הן ממשיות. איחוד הדוחות הכספיים מתבצע החל ממועד השגת השליטה, ועד למועד בו הופסקה השליטה.

הדוחות הכספיים של החברה והחברות הבנות ערוכים לתאריכים ולתקופות זהים. המדיניות החשבונאית בדוחות הכספיים של החברות הבנות יושמה באופן אחיד ועקבי עם זו שיושמה בדוחות הכספיים של החברה. יתרות ועסקאות הדדיות מהותיות ורווחים והפסדים הנובעים מעסקאות בין החברה והחברות הבנות בוטלו במלואם בדוחות הכספיים המאוחדים.

זכויות שאינן מקנות שליטה בגין חברות בנות מייצגות את ההון בחברות הבנות שאינן ניתנות לייחוס, במישרין או בעקיפין, לחברה האם. הזכויות שאינן מקנות שליטה מוצגות בנפרד במסגרת ההון של החברה. רווח או הפסד וכל רכיב של רווח כולל אחר מיוחסים לחברה ולזכויות שאינן מקנות שליטה. הפסדים מיוחסים לזכויות שאינן מקנות שליטה גם אם כתוצאה מכך יתרת הזכויות שאינן מקנות שליטה בדוח המאוחד על המצב הכספי הינה שלילית.

מימוש החזקה בחברה בת, ללא איבוד שליטה, מוכר כשינוי בהון. בעת מימוש חברה בת תוך איבוד שליטה, החברה:

- גורעת את הנכסים (לרבות מוניטין) ואת ההתחייבויות של החברה הבת.
- גורעת את היתרה בדוחות הכספיים של הזכויות שאינן מקנות שליטה.
- גורעת את ההתאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים שנזקפו להון העצמי.
- מכירה בשווי ההוגן של התמורה שהתקבלה.
- מכירה בשווי ההוגן של השקעה כלשהי שנותרה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. דוחות כספיים מאוחדים (המשך)

- מסווגת מחדש את הרכיבים שהוכרו קודם לכן ברווח (הפסד) כולל אחר, באותו אופן שהיה נדרש אם החברה הבת הייתה מממשת ישירות את הנכסים או ההתחייבויות הקשורים.
- מכירה בהפרש כלשהו שנוצר (עודף או גרעון) כרווח או כהפסד.

ה. צירופי עסקים ומוניטין

צירופי עסקים מטופלים בשיטת הרכישה. עלות הרכישה נמדדת על פי השווי ההוגן של התמורה שהועברה במועד הרכישה בתוספת זכויות שאינן מקנות שליטה בנרכשת. בכל צירוף עסקים, החברה בוחרת האם למדוד את הזכויות שאינן מקנות שליטה בנרכשת בהתאם לשוויים ההוגן במועד הרכישה או לפי חלקן היחסי בשווי ההוגן של הנכסים המזוהים נטו של הנרכשת.

עלויות רכישה ישירות נזקפות בעת התהוותן לדוח רווח והפסד.

בצירוף עסקים המושג בשלבים, זכויות הונות בנרכשת שהוחזקו על ידי הרוכשת קודם להשגת השליטה נמדדות בשווי הוגן למועד הרכישה תוך הכרה בדוח רווח או הפסד משערך ההשקעה הקודמת במועד העלייה לשליטה.

תמורה מותנית מוכרת בשווי ההוגן במועד הרכישה. תמורה מותנית מסווגת כנכס או כהתחייבות פיננסית בהתאם ל- IAS 39. שינויים עוקבים בשווי ההוגן של התמורה המותנית מוכרים בדוח רווח והפסד או בדוח על הרווח הכולל האחר. אם התמורה המותנית מסווגת כמכשיר הוני, היא נמדדת לפי שווי ההוגן במועד הרכישה ללא מדידה עוקבת.

מוניטין נמדד לראשונה לפי העלות, שהינה ההפרש בין תמורת הרכישה והזכויות שאינן מקנות שליטה לבין הסכום נטו של הנכסים המזוהים שנרכשו ושל ההתחייבויות שניטלו. אם סכום המוניטין שהתקבל הינו שלילי, הרוכש יכיר ברווח שנוצר במועד הרכישה.

ו. השקעות בחברה כלולה

חברות כלולות הינן חברות שלקבוצה יש השפעה מהותית על המדיניות הכספית והתפעולית שלהן, אך לא שליטה. ההשקעה בחברה כלולה מוצגת על בסיס שיטת השווי המאזני.

לפי שיטת השווי המאזני, ההשקעה בחברה הכלולה מוצגת לפי עלות בתוספת שינויים שלאחר הרכישה בחלק הקבוצה בנכסים נטו, לרבות רווח כולל אחר של החברה הכלולה. רווחים והפסדים הנובעים מעסקאות בין הקבוצה לבין החברה הכלולה מבוטלים בהתאם לשיעור ההחזקה בחברה הכלולה. שיטת השווי המאזני מיושמת עד למועד איבוד ההשפעה המהותית או סיווגה כהשקעה המוחזקת למכירה.

מוניטין בגין רכישת חברה כלולה מוצג כחלק מההשקעה בחברה כלולה, נמדד לפי העלות ואינו מופחת באופן שיטתי. מוניטין נבחן לצורך בחינת ירידת ערך כחלק מההשקעה בחברה הכלולה בכללותה.

הדוחות הכספיים של החברה והחברה הכלולה ערוכים לתאריכים ולתקופות זהים. המדיניות החשבונאית בדוחות הכספיים של החברה הכלולה יושמה באופן אחיד ועקבי עם זו שיושמה בדוחות הכספיים של הקבוצה.

במועד איבוד ההשפעה המהותית, הקבוצה מודדת בשווי הוגן השקעה כלשהיא שנותרה בחברה הכלולה, ומכירה ברווח או הפסד בהפרש שבין התמורה ממימוש ההשקעה בחברה הכלולה והשווי ההוגן של ההשקעה שנותרה לבין הערך בספרים של ההשקעה שמומשה במועד זה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

2. חוזי ביטוח וחוזים לניהול נכסים

IFRS 4 הדן בחוזי ביטוח מאפשר למבטח להמשיך במדיניות החשבונאית בה נקט לפני מועד המעבר לתקינה הבינלאומית לגבי חוזי ביטוח שהוא מנפיק (לרבות עלויות רכישה קשורות ונכסים בלתי מוחשיים קשורים) וכן חוזי ביטוח משנה שהוא רוכש. להלן תמצית המדיניות החשבונאית בקשר לחוזי ביטוח:

1. ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

- (א) הכרה בהכנסות - ראה סעיף 2(י"ח) להלן.
- (ב) התחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים מחושבות בהתאם להוראות המפקח (תקנות וחוזרים), כללים חשבונאיים ושיטות אקטואריות מקובלות. ההתחייבויות מחושבות בהתאם לנתוני הכיסויים הרלוונטיים, כגון: סוג הביטוח, סכום הביטוח, גיל המבוטח, ותק בתביעה.
- התחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים נקבעות על בסיס הערכה אקטוארית, המבוצעת על-ידי האקטואר הממונה, מר עמיר פלד F.I.L.A.A. חלקם של מבטחי המשנה בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים נקבע על פי התנאים של החוזים הרלוונטיים.
- (ג) התחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים הצמודות למדד וההשקעות צמודות למדד המשמשות כיסוי להתחייבויות אלה, נכללו בדוחות הכספיים לפי המדד שפורסם לאחרונה לפני תאריך המאזן.
- (ד) הנחיות המפקח בדבר התחייבויות לתשלום קיצבה:

בחוזרים שפרסם המפקח בדבר חישוב התחייבויות לתשלום קיצבה בפוליסות ביטוח חיים נקבעו הוראות עדכניות לחישוב ההפרשות וזאת עקב קצב השיפור בתוחלת החיים המצריך מעקב אחר הלימות ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים המאפשרות קבלת קיצבה והשלמתן באופן ראוי.

בהתאם לכך, החברה ביצעה השלמה מיידית של ההתחייבות, ככל שנדרש, בגין פוליסות לגביהן הקצבה בתשלום, כאשר המבוטח הגיע לגיל פרישה או קבוצת פוליסות שאינה רווחית. לגבי פוליסות אחרות, בהן צפויה רווחיות, מתבצעת השלמת ההתחייבות, תוך הקבלה להכנסות הצפויות, לאורך חיי הפוליסה, ראה גם באור 35ה' (1)4.

(ה) הוצאות רכישה נדחות:

(1) הוצאות הרכישה הנדחות בגין פוליסות ביטוח חיים (להלן - ה-DAC) הנמכרות החל מיום 1 בינואר 1999 כוללות עמלות לסוכנים ומפקחי רכישה והוצאות הנהלה וכלליות הקשורות לרכישת פוליסות חדשות. ה-DAC מופחת בשיעורים שנתיים שווים על פני תקופת הפוליסה, אך לא יותר מ-15 שנה. ה-DAC המתייחס לפוליסות שבוטלו או סולקו נמחק במועד הביטול או הסילוק.

הוצאות רכישה נדחות בגין פוליסות שהופקו עד ליום 31 בדצמבר, 1998 מחושבות על ידי האקטואר הממונה, מר עמיר פלד F.I.L.A.A, על בסיס שיטת "ניכוי הצילמר" לפי שיעורים מהפרמיה או מהסכום בסיכון בהתאם לתוכניות הביטוח השונות.

עמלות לסוכנים ולמפקחי רכישה המשולמות עבור רכישת חוזים לניהול נכסים (בגין מכירת תוכניות פנסיה בעיקר) נרשמות כהוצאות רכישה נדחות (DAC) אם ניתן לזהותן בנפרד ולמדוד אותן באופן מהימן ואם השבתן, באמצעות דמי ניהול, צפויה. ה-DAC מופחת על פני התקופה המשוערת לקבלת הכנסות מדמי ניהול, הנאמדת על ידי אקטואר הקרן.

(2) האקטואר הממונה, מר עמיר פלד F.I.L.A.A, בודק מידי שנה את ברות השבת ה-DAC. הבדיקה נערכת על מנת לוודא שההתחייבויות בגין חוזי ביטוח בניכוי ה-DAC בגין הפוליסות שנמכרו מאז שנת 1999 מספיקה, ושהפוליסות צפויות ליצור הכנסות עתידיות שתכסינה את הפחתת ה-DAC ואת ההתחייבויות הביטוחיות, הוצאות התפעול והעמלות בגין אותן פוליסות.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ז. חוזי ביטוח וחוזים לניהול נכסים (המשך)

1. ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח (המשך)

ה) הוצאות רכישה נדחות (המשך)

(2) (המשך)

ההנחות המשמשות לבדיקה זו, כוללות הנחות בגין ביטולים, הוצאות תפעול, תשואה מנכסים, דמי ניהול צפויים, תמורתה ותחלואה, הנקבעות על-ידי האקטואר הממונה מדי שנה על-פי בדיקות ניסיון העבר ומחקרים רלוונטיים עדכניים.

לעניין הוצאות רכישה נדחות בקשר עם חוזי הפנסיה, החברה בוחנת את יכולת ההשבה של ה-DAC על בסיס חוזי הפנסיה בכללותה.

כמו כן מתקף האקטואר הממונה מדי שנה את התקופה המשוערת לקבלת הכנסות מדמי ניהול בגין חוזי השקעה וקרנות פנסיה לשם קביעת תקופת הפחתת ה-DAC שנוצר בגין.

(ו) בדיקת נאותות ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים (Liability Adequacy Test):

החברה עורכת בדיקה לגבי הלימות של ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים. במידה והבדיקה מעלה כי הפרמיות המתקבלות אינן מספיקות לכיסוי התביעות הצפויות, נרשמת הפרשה מיוחדת בגין החוסר. הבדיקה נעשית בנפרד עבור קבוצות פוליסות שהוגדרו על ידי המפקח.

ההנחות המשמשות לבדיקות הנ"ל כוללות הנחות בגין ביטולים, הוצאות תפעול, תשואה מנכסים, תמורתה ותחלואה והן נקבעות על ידי האקטואר מדי שנה על פי בדיקות, ניסיון העבר ומחקרים רלוונטיים אחרים. עבור פוליסות קולקטיביות הבדיקה נעשית בהתאם לניסיון התביעות של הקולקטיב הבודד ובכפוף למהימנות הסטטיסטית של ניסיון זה.

(ז) תביעות תלויות:

תביעות תלויות וחלק מבטחי המשנה בהן מחושבות באופן פרטני, בהתאם להערכת מומחי החברה על בסיס ההודעות בגין אירועי הביטוח וסכומי הביטוח.

הפרשות לתשלומי גמלאות, ההפרשות לתביעות מתמשכות בתשלום בביטוח אי כושר עבודה, ההוצאות הישירות והעקיפות הנבעות מהן, וכן הפרשות לתביעות שאירעו אך לא דווחו (IBNR), מחושבות על ידי האקטואר הממונה ונכללו במסגרת התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה.

(ח) חוזי השקעה:

תקבולים בגין חוזי השקעה לא נכללים בסעיף פרמיות שהורווחו אלא נזקפים ישירות להתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה. פדיונות ותום תקופה בגין חוזים אלה לא נזקפים לדוח רווח והפסד אלא נגרעים ישירות מהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה.

דוח רווח והפסד נזקפים בשל חוזים אלה ההכנסות מהשקעות, שינוי בהתחייבויות ותשלומים בגין חוזי ביטוח בשל חלקם של המבוטחים בהכנסות מהשקעות, דמי ניהול עמלות לסוכנים והוצאות הנהלה וכלליות.

(ט) הפרשה בגין השתתפות ברווחים של המבוטחים בביטוח קבוצתי.

ההפרשה נכללה בסעיף "זכאים ויתרות זכות". כמו כן, השינוי בהפרשה קוזז מההכנסות מפרמיה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ז. חוזי ביטוח וחוזים לניהול נכסים (המשך)

2. ביטוח כללי (כולל ענפי בריאות לזמן קצר)

- (א) הכרה בהכנסה, ראה סעיף 2(יח') להלן.
- (ב) סעיף תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו ושייר כולל, בין היתר, סילוק ועלויות טיפול ישירות בגין תביעות ששולמו, הוצאות עקיפות ליישוב תביעות, תלויות לאירועים שאירעו בשנת הדוח וכן עדכון הפרשה לתביעות התלויות (הכוללת הפרשה לעלויות ישירות ועקיפות בטיפול בתביעות) שנרשמה בשנים קודמות.
- (ג) התחייבויות בגין חוזי ביטוח והוצאות רכישה נדחות:

עתודות הביטוח והתביעות התלויות הכלולים בסעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח, וחלקם של מבטחי משנה בעתודה ובתביעות התלויות, הכלול בסעיף נכסי ביטוח משנה, חושבו בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (חשוב עתודות בביטוח כללי), התשע"ג-2013, (להלן - "תקנות חישוב עתודות"), הנחיות המפקח ושיטות אקטואריות מקובלות לחישוב תביעות תלויות, המיושמות בהתאם לשיקול דעתם של האקטוארים הממונים.

(ד) סעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח, מורכב מעתודות ביטוח ותביעות תלויות, כלהלן:

- (1) הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה, (Unearned Premium Reserve), משקפת את דמי הביטוח המתייחסים לתקופת ביטוח שלאחר תאריך המאזן.
- (2) הפרשה לפרמיה בחסר, (Premium Deficiency). הפרשה זו נרשמת במידה והפרמיה שטרם הורווחה (בניכוי ההוצאות הרכישה הנדחות) אינה מכסה את העלות הצפויה בגין חוזי הביטוח. ההפרשה מחושבת לפי הערכה אקטוארית. התחשיב האקטוארי עבור החברה, בוצע על ידי האקטואר הממונה, מר עמיר פלד (F.I.L.A.A), עובד החברה.
- (3) עתודות ביטוח ותביעות תלויות המחושבות לפי השיטות כמפורט להלן:

3.1 תביעות תלויות וחלקם של מבטחי המשנה בהן נכללו לפי הערכה אקטוארית, למעט לגבי הענפים המפורטים בסעיף 3.2 להלן. הוצאות עקיפות ליישוב תביעות נכללים לפי הערכה אקטוארית. התחשיב האקטוארי עבור החברה, בוצע על-ידי האקטואר הממונה, מר עמיר פלד (F.I.L.A.A), עובד החברה.

3.2 בענפים הנדסי, בנקים למשכנתאות, ביטוח מטענים בהובלה, ביטוח חקלאי, סיכונים אחרים, עובדים זרים, שיניים ונסיעות לחו"ל בהם קבע האקטואר כי לא ניתן ליישם מודל אקטוארי עקב העדר מובהקות סטטיסטית נכללות התביעות התלויות בהתבסס על הערכות פרטניות לכל תביעה לפי חוות דעת שנתקבלה מעורכי דין, מומחי החברה ומומחים חיצוניים שמטפלים בתביעות, דיווח חברות מוסרות בעסקים נכנסים וכן בתוספת IBNR ככל שנדרש.

3.3 עודף הכנסות על הוצאות:

לגבי עסקים עם זנב תביעות ארוך (ענפים בהם הזמן הנדרש למתן הודעה על קרות הנזק ו/או לקביעת הנזק והפיצוי בגינו, ארוך ועשוי להתמשך מספר שנים), כגון ענפי חבויות ורכב חובה, מחושב עודף הכנסות על הוצאות על בסיס תלת שנתי מצטבר (להלן - "העודף" או "הצבירה").

העודף מחושב, בהתאם לתקנות חישוב עתודות ולהנחיית המפקח, על בסיס ההכנסות מפרמיות בניכוי תביעות והוצאות רכישה (עד מגבלה שנקבעה על ידי המפקח כשיעור מהפרמיה), בתוספת הכנסות מהשקעות המחושבות לפי שיעור תשואה ריאלית של 3% לשנה (ללא תלות בתשואה בפועל על ההשקעות), בניכוי חלקם של מבטחי המשנה, לפי ענפי הביטוח ושנת החיתום. העודף המצטבר עד למועד שחרורו ממועד שנת תחילת הביטוח בניכוי הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות, ובניכוי התביעות התלויות כפי שחושבו כמפורט לעיל נכלל בסעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח, והגירעון נזקף כהוצאה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ז. חוזי ביטוח וחוזים לניהול נכסים (המשך)

2. ביטוח כללי (כולל ענפי בריאות לזמן קצר)

(ד) (3) עתודות ביטוח ותביעות תלויות המחשבות לפי השיטות כמפורט להלן: (המשך)

3.4 שיבובים ושרידים מובאים בחשבון בבסיס הנתונים לפיו מחושבות ההערכות האקטואריות של התביעות התלויות.

3.5 להערכת החברה התביעות התלויות הינן נאותות, וזאת בהתחשב בכך שהתביעות התלויות מחושבות בעיקרן על בסיס אקטוארי ויתרתן כוללת הפרשות מתאימות ככל שנדרש ל-IBNR.

3.6 לגבי שינויים בחישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי, לרבות ביטול של העודף, ראה באור 35(2)5.

(ה) הוצאות רכישה נדחות בביטוח כללי כוללות עמלות לסוכנים והוצאות הנהלה וכלליות המיוחסות לרכישת פוליסות, המתייחסות לפרמיית שטרם הורווחו. הוצאות הרכישה מחושבות לפי שיעורי ההוצאות בפועל או לפי שיעורים תקינים, שנקבעו בתקנות הפיקוח, כאחוז מהפרמיה שטרם הורווחה, לכל ענף בנפרד, לפי הנמוך שבהם.

(ו) עסקים המתקבלים מהמאגר הישראלי לביטוח רכב שליד איגוד חברות הביטוח בישראל (להלן - הפול), מחברות ביטוח אחרות (לרבות ביטוח משותף) וסוכנויות חיתום נכללים לפי דיווחים המתקבלים עד לתאריך המאזן בתוספת הפרשות לפי העניין, והכול בהתאם לשיעור השתתפות החברה בהם.

3. ביטוח בריאות (המוצג במסגרת עסקי ביטוח חיים)

(א) הכרה בהכנסה, ראה סעיף 2(יח') להלן.

(ב) התחייבויות בגין חוזי ביטוח בריאות:

ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח בריאות מחושבות בהתאם להוראות המפקח (תקנות וחוזרים), כללים חשבונאיים ושיטות אקטואריות מקובלות. ההתחייבויות מחושבות בהתאם לנתוני הכיסויים הרלוונטיים, כגון: גיל המבוטח, ותק הכיסויים, סוג הביטוח, סכום הביטוח וכו'.

ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח בריאות וחלקם של מבטחי המשנה בהן נקבעות על בסיס הערכה אקטוארית, המבוצעת על-ידי אקטואר, מר עמיר פלד F.I.L.A.A.

(ג) תביעות תלויות

ההפרשות לתביעות מתמשכות בתשלום בביטוח סיעודי, ההוצאות הישירות והעקיפות הנובעות מהן, וכן הפרשות לתביעות שאירעו אך לא דווחו (IBNR), נכללו במסגרת ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח.

(ד) הפרשה בגין השתתפות ברווחים של מבוטחים בביטוח קבוצתי:

ההפרשה נכללה בסעיף "זכאים ויתרות זכות". כמו כן, השינוי בהפרשה קוזז מההכנסות מפרמיה.

(ה) העתודה לסיכונים שטרם חלפו (Unexpired Risk Reserve), הכלולה בסעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח, כוללת, במידת הצורך, הפרשה בגין הפסד צפוי בשייר (פרמיה בחסר) המחושבת, על בסיס הערכה אקטוארית על בסיס אומדן תזרים מזומנים בגין החוזה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ז. חוזי ביטוח וחוזים לניהול נכסים (המשך)

3. ביטוח בריאות (המוצג במסגרת עסקי ביטוח חיים) (המשך)

(ו) הוצאות רכישה נדחות:

1. הוצאות הרכישה הנדחות כוללות עמלות לסוכנים ומפקחי רכישה והוצאות הנהלה וכלליות הקשורות לרכישת פוליסות חדשות. בענף מחלות ואישפוז מופחתות בשיעורים שווים על פני תקופת הפוליסה, אך לא יותר משש שנים ובביטוחי בריאות ארוכי טווח (כגון: סיעוד) לא יותר מ-15 שנים. הוצאות הרכישה הנדחות המתייחסות לפוליסות שבוטלו נמחקות במועד הביטול.

2. מידי שנה בודק האקטואר הממונה, מר עמיר פלד (F.I.L.A.A) את ברות השבת ה-DAC. הבדיקה נערכת על מנת לוודא שההתחייבויות בגין חוזי ביטוח בניכוי ה-DAC בגין הפוליסות שנמכרו מספיקות ושהפוליסות צפויות ליצור הכנסות עתידיות שתכסינה את הפחתת ה-DAC ואת ההתחייבויות הביטוחיות, הוצאות התפעול והעמלות בגין אותן פוליסות. הבדיקה מבוצעת ברמת כל מוצר (סוג ביטוח) בנפרד. ההנחות המשמשות לבדיקה זו, כוללות הנחות בגין ביטולים, הוצאות תפעול, תשואה מנכסים, תמותה ותחלואה, הנקבעות על-ידי אקטואר החברה מידי שנה על-פי בדיקות ניסיון העבר ומחקרים רלוונטיים עדכניים.

ח. מכשירים פיננסיים

1. מכשירים פיננסיים שאינם נגזרים

מכשירים פיננסיים שאינם נגזרים כוללים הן נכסים פיננסיים והן התחייבויות פיננסיות. נכסים פיננסיים כוללים השקעות פיננסיות (נכסי חוב סחירים, נכסי חוב שאינם סחירים, מניות ואחרות) וכן נכסים פיננסיים אחרים כגון: פרמיות לגביה, חייבים אחרים, מזומנים ושווי מזומנים. כמו כן, מכשירים פיננסיים כוללים התחייבויות פיננסיות, כגון הלוואות ואשראי שנתקבלו ואשראי ספקים וזכאים אחרים.

ההכרה הראשונית במכשירים פיננסיים שאינם נגזרים הינה לפי שווי הוגן ולגבי מכשירים שאינם מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד בתוספת כל עלויות העסקה הישירות הניתנות לייחוס. לאחר ההכרה הראשונית, מכשירים פיננסיים שאינם נגזרים נמדדים כמפורט בהמשך.

מכשיר פיננסי מוכר כנכס או כהתחייבות במועד קבלת התנאים החוזיים על ידי החברה (מועד העסקה).

מזומנים כוללים יתרות מזומנים לשימוש מיידי ופקדונות לפי דרישה. שווי מזומנים כוללים השקעות לזמן קצר ברמת נזילות גבוהה אשר ניתנות להמרה בנקל לסכומים ידועים של מזומנים ואשר חשופות לסיכון בלתי משמעותי של שינויים בשווי ואשר אינם מוגבלים בשעבוד.

השקעות המוחזקות לפדיון

כאשר לחברה יש כוונה מפורשת ויכולת להחזיק מכשירי חוב עד למועד פדיונם, מכשירי החוב מסווגים כמוחזקים לפדיון. השקעות המוחזקות לפדיון נמדדות לפי עלות מופחתת בשיטת הריבית האפקטיבית (המביאה בחשבון גם את עלויות העסקה), בניכוי הפסדים מירידת ערך.

נכסים פיננסיים זמינים למכירה

נכסים פיננסיים זמינים למכירה הינם נכסים פיננסיים שאינם נגזרים שיועדו כזמינים למכירה או שאינם מסווגים לאחת הקבוצות הבאות: נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד, השקעות המוחזקות לפדיון או הלוואות וחייבים. לאחר ההכרה הראשונית, נכסים פיננסיים זמינים למכירה נמדדים לפי השווי הוגן. רווחים או הפסדים כתוצאה מהתאמות שווי הוגן, למעט בגין רבית, הפרשי שער המתייחסים למכשירי חוב ודיבידנד ממכשור הוגן, מוכרים ברווח כולל אחר. במועד גריעת ההשקעה או במקרה של ירידת ערך, הרווח (הפסד) כולל אחר מועבר לדוח רווח או הפסד.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ח. מכשירים פיננסיים (המשך)

1. מכשירים פיננסיים שאינם נגזרים (המשך)

נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד

מכשיר פיננסי מסווג כנמדד לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד, אם הוא מוחזק למסחר או אם יועד ככזה בעת ההכרה הראשונית בו.

הלוואות וחייבים

הלוואות וחייבים הינם נכסים פיננסיים שאינם נגזרים, בעלי תשלומים קבועים או הניתנים לקביעה שאינם סחירים בשוק פעיל. לאחר ההכרה הראשונית, הלוואות וחייבים נמדדים לפי העלות המופחתת לפי שיטת הריבית האפקטיבית תוך התחשבות בעלויות עסקה ובניכוי הפרשות לירידת ערך.

2. מכשירים פיננסיים נגזרים

נגזרים פיננסיים מוכרים לראשונה לפי שווי הוגן; עלויות עסקה הניתנות לייחוס נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן. לאחר ההכרה הראשונית, נמדדים הנגזרים לפי שווי הוגן, כשהשינויים בשווי ההוגן נזקפים לדוח רווח והפסד.

3. נכסים והתחייבויות צמודי מדד שאינם נמדדים לפי שווי הוגן

ערכם של נכסים והתחייבויות פיננסיות צמודי מדד, שאינם נמדדים לפי שווי הוגן, משוערכים בכל תקופה בהתאם לשיעור עליית המדד בפועל.

4. החברה קיבלה החלטות לייעוד הנכסים כדלקמן:

נכסים הכלולים בתיקי השקעה של פוליסות משתתפות ברווחי השקעות:

מרבית נכסים אלו, הכוללים מכשירים פיננסיים סחירים ומכשירים פיננסיים לא סחירים, יועדו לקבוצת שווי הוגן דרך רווח והפסד, וזאת מהנימוקים הבאים: מדובר בתיקים מנוהלים, נפרדים ומזוהים, אשר הצגתם לפי שווי הוגן מקטינה באופן משמעותי עיוות חשבונאי של הצגת נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות לפי בסיסי מדידה שונים (mismatch), כמו כן הניהול מתבצע לפי שווי הוגן וביצועי התיק נמדדים לפי שווי הוגן בהתאם לאסטרטגיית ניהול סיכונים מתועדת, והמידע לגבי המכשירים הפיננסיים מדווח להנהלה (וועדת ההשקעות הרלוונטית) באופן פנימי על בסיס שווי הוגן.

חלק ממכשירי החוב הסחירים והלא סחירים סווגו לקטגוריית "מוחזק לפדיון" שכן בכוונת וביכולת החברה להחזיק בנכסים אלו עד למועד פדיונם הסופי וכמתאפשר על פי הוראת שעה שפרסם המפקח.

מכשירים פיננסיים הכוללים נגזרים משובצים שנדרש להפרידם:

נכסים אלו יועדו לקבוצת שווי הוגן דרך רווח והפסד.

נכסים סחירים שאינם נכללים בתיקי השקעות כנגד פוליסות משתתפות ברווחים (נוסטרו) שאינם כוללים נגזרים משובצים או שאינם מהווים נגזרים:

נכסים אלו סווגו כנכסים פיננסיים זמינים למכירה, למעט מספר מכשירי חוב סחירים צמודי מדד, אשר סווגו כמוחזקים לפדיון.

הנימוקים לסיווגם של מכשירי החוב לקטגוריית מוחזקים לפדיון, הינם כי בכוונת וביכולת החברה להחזיק בנכסים אלו עד למועד פדיונם הסופי. כמו כן, נכסים אלו עומדים כנגד התחייבויות ביטוחיות שבמרביתן הנן צמודות מדד, סיווג הנכסים לקטגוריה זו יוצר התאמה חשבונאית ברגישות לשינויים במדד המחירים לצרכן בין הנכסים להתחייבויות שכנגדן הם עומדים.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ח. מכשירים פיננסיים (המשך)

4. החברה קיבלה החלטות לייעוד הנכסים כדלקמן: (המשך)

נכסים שאינם סחירים שאינם נכללים בתיקי השקעות כנגד פוליסות משתתפות ברווחים (נוסטרו):

נכסים העונים לקריטריונים של קבוצת הלוואות וחייבים, לרבות אג"ח ח"צ, סווגו לקבוצה זו ונמדדו על פי עלות מופחתת, תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית.
מניות שאינן סחירות סווגו כנכסים פיננסיים זמינים למכירה.

5. קיזוז מכשירים פיננסיים

נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות מקוזזים והסכום נטו מוצג בדוח על המצב הכספי אם קיימת זכות שניתנת לאכיפה משפטית לקזז את הסכומים שהוכרו, וכן קיימת כוונה לסלק את הנכס ואת ההתחייבות על בסיס נטו או לממש את הנכס ולסלק את ההתחייבות במקביל.

6. התחייבויות פיננסיות

ההתחייבויות מוכרות לראשונה בשווי הוגן. הלוואות והתחייבויות אחרות הנמדדות בעלות מופחתת מוצגות בניכוי עלויות עסקה ישירות.

לאחר ההכרה הראשונית, הטיפול החשבונאי בהתחייבויות פיננסיות מבוסס על סיווגם כמפורט להלן:

(א) התחייבויות פיננסיות בעלות מופחתת

לאחר ההכרה הראשונית, הלוואות והתחייבויות אחרות, מוצגות על פי תנאיהן לפי העלות בניכוי עלויות עסקה ישירות תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית.

(ב) התחייבויות פיננסיות הנמדדות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד

התחייבויות פיננסיות הנמדדות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד כוללות התחייבויות פיננסיות המוחזקות למסחר והתחייבויות פיננסיות המיועדות עם ההכרה הראשונית בהן להיות מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד.

התחייבויות פיננסיות מסווגות כמוחזקות למסחר אם הן נרכשו לצורכי מכירה בתקופה הקרובה. רווחים או הפסדים בגין התחייבויות המוחזקות למסחר נזקפים לרווח או הפסד.

נגזרים, לרבות נגזרים משובצים שהופרדו, מסווגים כמוחזקים למסחר אלא אם הם מיועדים לשמש כמכשירים להגנה אפקטיבית.

הקבוצה בוחנת את קיומו של נגזר משובץ והצורך בהפרדתו במועד בו היא הופכת להיות לראשונה צד להתקשרות. הערכה מחדש של הצורך בהפרדת נגזר משובץ נעשית רק כאשר יש שינוי בהתקשרות המשפיע באופן משמעותי על תזרימי המזומנים מההתקשרות.

ניתן לייעד התחייבות במועד ההכרה לראשונה לשווי הוגן דרך רווח או הפסד, בכפוף לתנאים שנקבעו ב- IAS 39.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ח. מכשירים פיננסיים (המשך)

7. גריעת מכשירים פיננסיים

(א) נכסים פיננסיים

נכס פיננסי נגרע כאשר פקעו הזכויות החוזיות לקבלת תזרימי המזומנים מהנכס הפיננסי, או החברה העבירה את הזכויות החוזיות לקבלת תזרימי המזומנים מהנכס הפיננסי או נטלה על עצמה מחויבות לשלם את תזרימי המזומנים שהתקבלו במלואם לצד השלישי, ללא עיכוב משמעותי, בנוסף, העבירה באופן ממשי את כל הסיכונים וההטבות הקשורים בנכס או לא העבירה ואף לא הותירה באופן ממשי את כל הסיכונים וההטבות הקשורים בנכס אך העבירה את השליטה בנכס.

כאשר החברה העבירה את זכויותיה לקבל תזרימי מזומנים מהנכס ולא העבירה ולא הותירה באופן ממשי את הסיכונים וההטבות הקשורים בנכס ואף לא העבירה את השליטה על הנכס, מוכר נכס חדש בהתאם למידת המעורבות הנמשכת של החברה בנכס. מעורבות נמשכת בדרך של ערבות לנכס המועבר נמדדת לפי הנמוך מבין היתרה המקורית של הנכס בדוחות הכספיים והסכום המירבי של התמורה שהחברה עשויה להידרש לשלם בחזרה.

(ב) התחייבויות פיננסיות

התחייבות פיננסית נגרעת כאשר היא מסולקת, דהיינו ההתחייבות נפרעה, בוטלה או פקעה. התחייבות פיננסית מסולקת כאשר החייב (הקבוצה) פורע את ההתחייבות על ידי תשלום במזומן, בנכסים פיננסיים אחרים, בסחורות או שירותים, או משוחרר משפטית מההתחייבות.

כאשר התחייבות פיננסית קיימת מוחלפת בהתחייבות אחרת כלפי אותו מלווה בתנאים שונים מהותית, או כאשר נעשה שינוי מהותי בתנאי התחייבות קיימת, ההחלפה או השינוי מטופלים כגריעה של ההתחייבות המקורית וכהכרה של התחייבות חדשה. ההפרש בין היתרה של שתי ההתחייבויות הנ"ל בדוחות הכספיים, נזקף לדוח רווח והפסד. במידה שההחלפה או השינוי אינם מהותיים, הם מטופלים כשינוי תנאי ההתחייבות המקורית ולא מוכר רווח או הפסד מההחלפה. בעת הבחינה האם מדובר בשינוי מהותי בתנאי התחייבות קיימת, מביאה החברה בחשבון שיקולים איכותיים וכמותיים.

8. לגבי ירידת ערך נכסים פיננסיים, ראה סעיף 2(ג') (1) להלן.

ט. רכוש קבוע

פריטי הרכוש הקבוע מוצגים לפי העלות בתוספת עלויות רכישה ישירות, בניכוי פחת שנצבר, בניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו (לא רלוונטי אלינו), ואינם כוללים הוצאות תחזוקה שוטפת. העלות כוללת חלקי חילוף וצידוד עזר המשמשים את הרכוש הקבוע;

רכיבי פריט רכוש קבוע בעלי עלות משמעותית ביחס לסך העלות של הפריט, מופחתים בנפרד, לפי שיטת הרכיבים.

הפחת מחושב בשיעורים שנתיים שווים על בסיס שיטת הקו הישר לאורך תקופת החיים השימושיים בנכס כדלקמן:

בניינים (למעט הקרקע)	2%-4%
כלי רכב	15%
מחשבים	20%-33%
ריהוט וצידוד	6%-15%
שיפורים במושכר	ראה להלן

שיפורים במושכר מופחתים לפי שיטת הקו הישר על פני תקופת השכירות (לרבות תקופת האופציה להארכה שבידי הקבוצה שבכוונתה לממשה) או בהתאם לתקופת החיים המשוערת של השיפור, לפי הקצר שבהם.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ט. רכוש קבוע (המשך)

אורך החיים השימושיים, שיטת הפחתה, וערך השייר נבחנים לפחות בכל סוף שנה והשינויים מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי באופן של מכאן ולהבא. הפחתת נכסים מופסקת כמוקדם מבין המועד בו הנכס מסווג כמוחזק למכירה לבין המועד שבו הנכס נגרע.

החל משנת 2012 החברה מודדת קרקע ומבנה על בסיס הערכה מחדש.

שערוך רכיבי קרקע ובנייני משרד במסגרת הרכוש הקבוע נזקף לקרן הערכה מחדש המוצגת בהון, בניכוי השפעת המס. קרן הערכה מחדש מועברת ישירות לעודפים כאשר הנכס נגרע, או במהלך השימוש בנכס בהתאם לקצב הפחתתו.

הערכות מחדש מבוצעות באופן סדיר על מנת לוודא שהיתרה בדוחות הכספיים אינה שונה באופן מהותי מהערך שהיה נקבע לפי השווי ההוגן בתאריך הדיווח.

ירידת ערך של נכס שהוערך מחדש נזקפת ישירות לרווח כולל אחר, עד לסכום שבו קיימת יתרת זכות בקרן ההערכה מחדש בגין אותו נכס. ירידת ערך נוספת, אם קיימת, נזקפת לרווח או הפסד. עלייה בערכו של נכס כתוצאה מהערכה מחדש, מוכרת ברווח או הפסד עד לסכום שבו היא מבטלת ירידה, שהוכרה קודם לכן ברווח או הפסד. כל עלייה נוספת לאחר מכן נזקפת לקרן הערכה מחדש.

י. נדל"ן להשקעה

נדל"ן להשקעה הינו נדל"ן (קרקע או מבנה, או שניהם) המוחזק על ידי הבעלים (מחכיר בחכירה תפעולית) או חוכר בחכירה מימונית לצורך הפקת דמי שכירות או לשם עליית ערך, או שתיהן, ושלא לצורך שימוש בייצור או הספקת סחורות או שירותים או למטרות מנהליות, או מכירה במהלך העסקים הרגיל.

נדל"ן להשקעה נגרע כאשר הוא ממומש או כאשר נפסק השימוש בו ולא צפויות הטבות כלכליות עתידיות מממוש. ההפרש בין התמורה נטו ממימוש הנכס לבין היתרה בדוחות הכספיים מוכר ברווח או הפסד בתקופה שבה נגרע הנכס.

נדל"ן להשקעה נמדד לראשונה לפי העלות כולל עלויות רכישה ישירות. לאחר ההכרה הראשונית, נדל"ן להשקעה נמדד בשווי ההוגן, אשר משקף את תנאי השוק במועד הדיווח. רווחים או הפסדים הנובעים משינויים בשווי ההוגן של הנדל"ן להשקעה, נזקפים לרווח או הפסד במועד התהוותם. נדל"ן להשקעה אינו מופחת באופן שיטתי.

לצורך קביעת השווי ההוגן של הנדל"ן להשקעה מתבססת הקבוצה על הערכת שווי שמבוצעת על ידי מעריכים חיצוניים בלתי תלויים שהינם מומחים בהערכות שווי של נדל"ן והינם בעלי הידע והניסיון הנדרשים ועל ידי הנהלת הקבוצה שהינה בעלת ידע מקצועי נרחב.

יא. חכירות

המבחנים לסיווג חכירה כמימונית או כתפעולית מבוססים על מהות ההסכמים והם נבחנים במועד ההתקשרות על-פי הכללים להלן שנקבעו ב- IAS 17:

1. חכירה מימונית

נכסים אשר כל הסיכונים וההטבות הקשורים לבעלות על הנכס הועברו לקבוצה, מסווגים כחכירה מימונית. הנכס החכור נמדד בתחילת תקופת החכירה לפי הנמוך מבין השווי ההוגן של הנכס החכור או הערך הנוכחי של תשלומי החכירה המינימליים. הנכס בחכירה מופחת לאורך תקופת החיים השימושיים שלו, או תקופת החכירה כנמוך שבהם.

2. חכירה תפעולית

נכסים אשר לא מועברים באופן ממשי כל הסיכונים וההטבות הגלומים בבעלות על הנכס החכור, מסווגים כחכירה תפעולית. תשלומי החכירה מוכרים כהוצאה ברווח או הפסד בקו ישר על פני תקופת החכירה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יב. נכסים בלתי מוחשיים

נכסים בלתי מוחשיים הנרכשים בנפרד נמדדים עם ההכרה הראשונית לפי העלות בתוספת עלויות רכישה ישירות. נכסים בלתי מוחשיים הנרכשים בצירופי עסקים נמדדים לפי השווי ההוגן במועד הרכישה. עלויות בגין נכסים בלתי מוחשיים אשר פותחו באופן פנימי, למעט עלויות פיתוח מהוונות, נזקפות לרווח או הפסד בעת התהוותן.

נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים שימושיים מוגדר מופחתים על פני אורך החיים השימושיים שלהם ונבחנת לגביהם ירידת ערך כאשר קיימים סימנים המצביעים על ירידת ערך. תקופת ההפחתה ושיטת ההפחתה של נכס בלתי מוחשי בעל אורך חיים שימושיים מוגדר נבחנות לפחות בכל סוף שנה.

1. עלויות פיתוח תוכנה

הוצאות פיתוח תוכנה מהוונות אך ורק אם ניתן למדוד באופן מהימן את עלויות הפיתוח, התוכנה ישימה מבחינה טכנית ומסחרית, צפויה הטבה כלכלית עתידית מהפיתוח, ולקבוצה כוונה ומקורות מספיקים להשלים את הפיתוח ולהשתמש בתוכנה. הוצאה שהוונה כוללת את עלות החומרים, שכר עבודה ישיר והוצאות תקורה שניתן לייחסן ישירות להכנס הנכס לשימוש המיועד. הוצאות פיתוח אחרות נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן.

הוצאות פיתוח שהונו נמדדות לפי עלות בניכוי הפחתות והפסדים מירידת ערך שנצברו.

2. תוכנות

נכסי החברה כוללים מערכות מחשב המורכבות מחומרה ותוכנות. תוכנות המהוות חלק אינטגרלי מחומרה, אשר אינה יכולה לפעול ללא התוכנות המותקנות עליה, מסווגות כרכוש קבוע. לעומת זאת, רישיונות לתוכנות העומדות בפני עצמן ומוסיפות פונקציונליות נוספת לחומרה, מסווגים כנכסים בלתי מוחשיים.

3. עלויות עוקבות

עלויות עוקבות מוכרות כנכס בלתי מוחשי אך ורק כאשר הן מגדילות את ההטבה הכלכלית העתידית הגלומה בנכס בגינו הן הוצאו. כל העלויות האחרות, לרבות עלויות הקשורות למוניטין או מותגים שפותחו באופן עצמי, נזקפות לדוח רווח והפסד עם התהוותן.

4. הפחתה

הפחתה נזקפת לדוח רווח והפסד על פני אומדן אורך החיים השימושי של הנכסים הבלתי מוחשיים, פרט למוניטין, מהמועד שבו הנכסים זמינים לשימוש.

אומדן אורך החיים השימושי לתקופה הנוכחית ולתקופות השוואתיות הינו כדלקמן:

- א. תיק עמלות ביטוח חיים וגמל מופחת על-פי שיטת הקו הישר במשך 5-10 שנים בתוספת הפרשות ספציפיות באם וכאשר חלה ירידת ערך.
- ב. עודף עלות הרכישה של פעילות ניהול קרנות פנסיה וקופות גמל שיוחסה בהתאם להערכת מומחים כלכליים-
  - לערך הנוכחי של תזרים דמי ניהול עתידיים, נטו מהתיק הקיים בעת הרכישה, מופחת על פני התקופה החזויה לקבלת דמי ניהול, שהינה עשר שנים.
  - למותג מופחת על פני שלוש עד חמש שנים.
- ג. עודף עלות שנוצר ברכישת סוכנות ביטוח, המיוחסים בעיקרם לתיקי עמלות, מופחתים בשיעורים שנתיים שווים על פני תקופה של 10 שנים בתוספת הפרשות ספציפיות באם וכאשר חלה ירידת ערך.
- ד. תוכנות - מופחתות בקו ישר על פני שלוש עד שש שנים.
- ה. פעילות ניהול קרנות נאמנות- מופחתת על פני שלוש עד ארבע שנים.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יב. נכסים בלתי מוחשיים (המשך)

4. הפחתה (המשך)

ו. פעילות ניהול תיקי ניירות ערך:

- תזרים מזומנים עתידי המיוחס לניהול תיקים מוסדיים-מופחת על פני 7 שנים.
- תזרים מזומנים עתידי המיוחס לניהול תיקים פרטיים-מופחת על פני 3 שנים.

האומדנים בדבר שיטת הפחת ואורך החיים השימושי נבחנים מחדש לפחות בכל סוף שנת דיווח.

יג. ירידת ערך

הקבוצה בוחנת בכל תאריך דיווח האם קיימת ראייה אובייקטיבית לירידת ערך בגין נכס פיננסי או קבוצה של הנכסים הפיננסיים כדלקמן:

1. השקעות פיננסיות

א. נכסים פיננסיים הנמדדים בעלות מופחתת

ראייה אובייקטיבית לירידת ערך קיימת כאשר אירוע אחד או יותר השפיעו באופן שלילי על אומדן תזרימי המזומנים העתידיים מהנכס לאחר מועד ההכרה. סכום ההפסד הנזקף לדוח רווח והפסד נמדד כהפרש בין יתרת הנכס בדוחות הכספיים לבין הערך הנוכחי של אומדן תזרימי המזומנים העתידיים (שאינם כוללים הפסדי אשראי עתידיים שטרם התהוו), המהוונים בהתאם לשיעור הריבית האפקטיבית המקורית של הנכס הפיננסי. אם הנכס הפיננסי נושא ריבית משתנה, ההיוון נעשה בהתאם לשיעור הריבית האפקטיבית הנוכחית. בתקופות עוקבות הפסד מירידת ערך מבוטל כאשר ניתן לייחס באופן אובייקטיבי את השבת ערכו של הנכס לאירוע שהתרחש לאחר ההכרה בהפסד. ביטול כאמור נזקף לרווח והפסד עד לגובה ההפסד שהוכר.

הקבוצה בוחנת ראיות לירידת ערך לגבי נכסי חוב המסווגים להלוואות וחייבים הן ברמת הנכס הבודד והן ברמה של קבוצת נכסים בעלי מאפייני סיכון אשראי דומים (בחינה קולקטיבית). ההלוואות והחייבים שהינם משמעותיים באופן פרטני נבחנים ספציפית לירידת ערך. ההלוואות והחייבים אשר בגינם לא זוהתה ירידת ערך ספציפית מקובצים יחדיו ולגביהם נבחנת קיומה של ירידת ערך קולקטיבית במטרה לאתר ירידת ערך שהתרחשה וטרם זוהתה.

בבחינה קולקטיבית של ירידת ערך, הקבוצה עושה שימוש במגמות היסטוריות של ההסתברות להפרה, עיתוי קבלת ההחזר וסך ההפסד בפועל, בהתאם לשיקול דעת ההנהלה בדבר השאלה האם ההפסדים בפועל צפויים להיות גדולים או קטנים יותר בהשוואה להפסדים העולים מהמגמות ההיסטוריות לאור המצב הכלכלי ותנאי האשראי הקיימים.

ב. נכסים פיננסיים זמינים למכירה

הראייה לירידת ערך לגבי נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהם מכשירים הוניים, כוללת ירידה משמעותית או מתמשכת בשווי ההוגן של הנכס מתחת לעלותו וכן בחינת שינויים בסביבה הטכנולוגית, הכלכלית או המשפטית או בסביבת השוק בה פועלת החברה שהנפיקה את המכשיר. הבחינה של ירידה משמעותית או מתמשכת, תלויה בנסיבות בכל תאריך דיווח, כאשר, במסגרת הבחינה, מובאות בחשבון התנודתיות ההיסטורית בשווי ההוגן וכן קיומה של מגמה מתמשכת של ירידה בשווי ההוגן בשיעור כולל של 20% ויותר או משך זמן של ירידה בשווי ההוגן של 12 חודשים ויותר. כאשר קיימת ראייה לירידת ערך, ההפסד המצטבר שנזקף לרווח כולל אחר מסווג מחדש לרווח או הפסד. בתקופות עוקבות, ביטול הפסד מירידת ערך אינו נזקף לרווח והפסד, אלא נזקף לרווח כולל אחר.

ראיות לירידת ערך לגבי נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהם מכשירי חוב, כוללות אירוע אחד או יותר השפיעו באופן שלילי על אומדן תזרימי המזומנים העתידיים מהנכס לאחר מועד ההשקעה. כאשר קיימת ראייה לירידת ערך, ההפסד המצטבר שנזקף לרווח כולל אחר מוכר כהפסד מירידת ערך ברווח או הפסד. בתקופות עוקבות הפסד מירידת ערך מבוטל כאשר ניתן לייחס באופן אובייקטיבי את העלייה בשווי ההוגן לאירוע שהתרחש לאחר ההכרה בהפסד מירידת הערך. ביטול כאמור נזקף לרווח והפסד עד לגובה ההפסד שהוכר.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יג. ירידת ערך (המשך)

2. ביטוח משנה

- (א) ההתחייבויות של מבטחי המשנה כלפי החברה אינן משחררות אותה מההתחייבויותיה כלפי המבוטחים על פי פוליסות הביטוח.
מבטח משנה, אשר לא יעמוד בהתחייבויותיו על פי חוזי ביטוח המשנה, עלול לגרום לחברה הפסדים.
- (ב) החברה מבצעת הפרשה לחובות מסופקים בגין חובות מבטחי משנה שגבייתם מוטלת בספק על בסיס הערכות סיכון פרטניות ועל בסיס עומק החוב.

בנוסף, בקביעת חלקם של מבטחי המשנה בהתחייבויות הביטוחיות מתחשבת החברה, בין היתר, בהערכת אפשרות הגביה ממבטחי המשנה. כאשר חלקם של מבטחי המשנה כאמור מחושב על בסיס אקטוארי, חלקם של אותם מבטחי משנה שבקשיים מחושב בהתאם להמלצת האקטואר, המביאה בחשבון את כלל גורמי הסיכון. כמו כן, מתחשבת החברה בעת עריכת ההפרשות, בין היתר, בנכונות הצדדים להגיע להסכמי CUT OFF (ניתוק התקשרויות בדרך של פירעון סופי של החובות) במטרה לצמצם את החשיפה.

3. פרמיה לגביה

הפרשה לחובות מסופקים בגין פרמיות לגביה בעסקי ביטוח כללי מחושבת לפי אומדנים, המבוססים, בין היתר, על עומק חובות בפיגור ועל הביטחונות הקיימים.

4. נכסים שאינם פיננסיים

החברה בוחנת את הצורך בירידת ערך נכסים לא פיננסיים, שאינם הוצאות רכישה נדחות, נדל"ן להשקעה, נכסים הנובעים מהטבות לעובדים ונכסי מס נדחים כאשר ישנם סימנים כתוצאה מאירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שהיתרה בדוחות הכספיים אינה בר-השבה. במקרים בהם היתרה בדוחות הכספיים של הנכסים הלא פיננסיים עולה על הסכום בר-ההשבה שלהם, מופחתים הנכסים לסכום בר-ההשבה שלהם. השווי בר-ההשבה הינו הגבוה מבין שווי הוגן בניכוי עלויות מכירה ושווי שימוש. בהערכת שווי השימוש מהווים תזרימי המזומנים הצפויים לפי שיעור ניכיון לפני מס המשקף את הסיכונים הספציפיים לכל נכס. בגין נכס שאינו מייצר תזרימי מזומנים עצמאיים נקבע סכום בר-השבה עבור היחידה מניבת המזומנים שאליו שייך הנכס. הפסדים מירידת ערך נזקפים לדוח רווח והפסד לסעיף הוצאות אחרות.

הפסד מירידת ערך של נכס, למעט מוניטין, מבוטל רק כאשר חלו שינויים באומדנים ששימשו בקביעת הסכום בר-ההשבה של הנכס מהמועד בו הוכר לאחרונה ההפסד מירידת הערך. ביטול ההפסד כאמור מוגבל לנמוך מבין סכום ירידת הערך של הנכס שהוכר בעבר (בניכוי פחת או הפחתה) או סכום בר-ההשבה של הנכס. לגבי נכס הנמדד לפי העלות, ביטול הפסד כאמור נזקף לרווח או הפסד.

החברה בוחנת ירידת ערך של מוניטין שנרכש בצירוף עסקים אחרים, ליום 31 בדצמבר, או לעיתים קרובות יותר אם אירועים או שינויים בנסיבות מצביעים על כך שקיימת ירידת ערך.

בחינת ירידת ערך של מוניטין נקבעת על ידי בחינת סכום בר-ההשבה של יחידה מניבת מזומנים (או קבוצה של יחידות מניבות מזומנים) שאליו הוקצה המוניטין. כאשר סכום בר-השבה של יחידה מניבת מזומנים (או קבוצה של יחידות מניבות מזומנים) נמוך מהיתרה בדוחות הכספיים של יחידה מניבת מזומנים (או קבוצה של יחידות מניבות מזומנים) שאליו הוקצה המוניטין, מוכר הפסד מירידת ערך המיוחס ראשית למוניטין. הפסדים מירידת ערך מוניטין אינם מבוטלים בתקופות עוקבות.

יד. הון מניות

עלויות המתייחסות ישירות להנפקת מניות, מוצגות כהפחתה מההון.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

טו. מדידת שווי הוגן

שווי הוגן הוא המחיר שהיה מתקבל במכירת נכס או המחיר שהיה משולם להעברת התחייבות בעסקה רגילה בין משתתפים בשוק במועד המדידה.

מדידת שווי הוגן מבוססת על ההנחה כי העסקה מתרחשת בשוק העיקרי של הנכס או ההתחייבות, או בהיעדר שוק עיקרי, בשוק הכדאי (advantageous) ביותר.

השווי ההוגן של נכס או התחייבות נמדד תוך שימוש בהנחות שמשתתפים בשוק ישתמשו בעת תמחור הנכס או ההתחייבות, בהנחה שמשתתפים בשוק פועלים לטובת האינטרסים הכלכליים שלהם.

מדידת שווי הוגן לנכס לא פיננסי מביאה בחשבון את היכולת של משתתף בשוק להפיק הטבות כלכליות באמצעות הנכס בשימוש המיטבי שלו או על ידי מכירתו למשתתף אחר בשוק שישתמש בנכס בשימוש המיטבי שלו.

הקבוצה משתמשת בטכניקות הערכה שהן מתאימות לנסיבות ושקיימים עבורן מספיק נתונים שניתנים להשגה כדי למדוד שווי הוגן, תוך מיקסום השימוש בנתונים רלוונטיים שניתנים לצפייה ומיזעור השימוש בנתונים שאינם ניתנים לצפייה.

השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים הנסחרים בשוק פעיל נקבע על ידי מחירי השוק בתאריך הדיווח. בגין מכשירים פיננסיים שלהם אין שוק פעיל, השווי ההוגן נקבע באמצעות שימוש בשיטות הערכה. שיטות אלו כוללות התבססות על עסקאות שבוצעו לאחרונה בתנאי שוק, התייחסות לשווי השוק הנוכחי של מכשיר אחר דומה במהותו, היוון תזרימי מזומנים או שיטות הערכה אחרות. השווי של אגרות חוב בלתי סחירות, הלוואות ופקדונות, מחושב לפי מודל המבוסס על היוון תזרימי המזומנים, ראה באור 12'ח.

כל הנכסים וההתחייבויות הנמדדים בשווי הוגן או שניתן גילוי לשווי ההוגן שלהם מחולקים לקטגוריות בתוך מידרג השווי ההוגן, בהתבסס על רמת הנתונים הנמוכה ביותר, המשמעותית למדידת השווי ההוגן בכללותה:

- רמה 1: מחירים מצוטטים (ללא התאמות) בשוק פעיל של נכסים והתחייבויות זהים.
- רמה 2: נתונים שאינם מחירים מצוטטים שנכללו ברמה 1 אשר ניתנים לצפייה במישרין או בעקיפין.
- רמה 3: נתונים שאינם מבוססים על מידע שוק ניתן לצפייה (טכניקות הערכה ללא שימוש בנתוני שוק ניתנים לצפייה).

טז. הטבות לעובדים

בקבוצה קיימות מספר תכניות הטבה לעובדים.

1. הטבות עובד לזמן קצר

הטבות לעובדים לזמן קצר הינן הטבות אשר חזויות להיות מסולקות במלואן לפני 12 חודש לאחר תום תקופת הדיווח השנתית שבה העובדים מספקים את השירותים המתייחסים. הטבות אלו כוללות משכורות, ימי מחלה, הבראה והפקדות מעסיק לביטוח לאומי ומוכרות כהוצאה עם מתן השירותים. התחייבות בגין בונוס במזומן או תוכנית להשתתפות ברווחים, מוכרת כאשר לקבוצה קיימת מחויבות משפטית או משתמעת לשלם את הסכום האמור בגין שירות שניתן על ידי העובד וניתן לאמוד באופן מהימן את הסכום.

2. הטבות לאחר סיום העסקה

תכנית להפקדה מוגדרת

לקבוצה תוכניות להפקדה מוגדרת, בהתאם לסעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין שלפיהן הקבוצה משלמת באופן קבוע תשלומים מבלי שתהיה לה מחויבות משפטית או משתמעת לשלם תשלומים נוספים גם אם בקרן לא הצטברו סכומים מספיקים כדי לשלם את כל ההטבות לעובד המתייחסות לשירות העובד בתקופה השוטפת ובתקופות קודמות.

הפקדות לתוכנית להפקדה מוגדרת בגין פיצויים או בגין תגמולים, מוכרות כהוצאה בעת ההפקדה לתוכנית במקביל לקבלת שירותי העבודה מהעובד.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

טז. הטבות לעובדים (המשך)

2. הטבות לאחר סיום העסקה (המשך)

תוכנית להטבה מוגדרת

בנוסף לקבוצה תוכנית להטבה מוגדרת בגין תשלום פיצויים בהתאם לחוק פיצויי פיטורין. לפי החוק, זכאים עובדים לקבל פיצויים עם פיטוריהם או עם פרישתם.

ההתחייבות בשל סיום העסקה נמדדת לפי שיטת שווי אקטוארי של יחידת הזכאות החזויה. החישוב האקטוארי מביא בחשבון עלויות שכר עתידיות ושיעור עזיבת עובדים, וזאת על בסיס הערכה של עיתוי התשלום. הסכומים מוצגים על בסיס היוון תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, לפי שיעורי הריבית של אגרות חוב ממשלתיות, אשר מועד פירעונן דומה לתקופת ההתחייבות המתייחסת לפיצויי הפרישה.

החברה מפקידה כספים בגין התחייבויותיה לתשלום פיצויים לחלק מעובדיה באופן שוטף בקרנות פנסיה וחברות ביטוח (להלן - נכסי התוכנית). נכסי התוכנית הם נכסים המוחזקים על ידי קרן הטבות עובד לזמן ארוך או בפוליסות ביטוח כשירות. נכסי התוכנית אינם זמינים לשימוש נושי הקבוצה, ולא ניתן לשלם ישירות לקבוצה.

מרכיב הפיצויים בפוליסות שהופקו על ידי החברה אינו מהווה נכסי תוכנית ומקוזז מההתחייבויות בגין חוזי הביטוח.

ההתחייבות בשל הטבות לעובדים המוצגת בדוח על המצב הכספי מייצגת את הערך הנוכחי של התחייבות ההטבות המוגדרת בניכוי השווי ההוגן של נכסי התוכנית.

מדידה מחדש של ההתחייבויות (הנכס), נטו בגין הטבה מוגדרת, כוללת רווחים והפסדים אקטואריים, תשואה על נכסי תוכנית (למעט ריבית) והן שינוי כלשהוא בהשפעה על תקרת הנכסים (ככל שרלבנטי, למעט ריבית).

מדידות מחדש נזקפות לרווח כולל אחר לעודפים. עלויות ריבית בגין מחויבות להטבה מוגדרת, הכנסות ריבית בגין נכסי תוכנית וריבית בגין השפעה של תקרת הנכסים שנזקפו לרווח והפסד מוצגות בסעיף הוצאות הנהלה וכלליות.

3. הטבות עובד אחרות לטווח ארוך

עובדי הקבוצה זכאים להטבות בגין חופשה, מענקי יובל ומענקי הסתגלות. הטבות אלו מטופלות כהטבות אחרות לטווח ארוך מאחר שהחברה צופה כי הטבות אלו ינוצלו, ומחויבות הקבוצה בגין תסולק, במהלך תקופת ההעסקה ולאחר שנה מתום תקופת הדיווח השנתית בה העובדים סיפקו את השירות המתייחס.

ההתחייבות נטו של הקבוצה בגין הטבות עובד אחרות לטווח ארוך המחושבת על בסיס הערכה אקטוארית, הינה בגין סכום ההטבה העתידית המגיעה לעובדים בגין שירותים שהוענקו בתקופה השוטפת ובתקופות קודמות, תוך התחשבות בשיעור עליית שכר צפויה. סכום הטבות אלו מהווה לערכו הנוכחי. שיעור ההיוון נקבע בהתאם לתשואה במועד הדיווח על אגרות חוב ממשלתיות שהמטבע שלהן מועד הפירעון שלהן דומים לתנאי המחויבות של הקבוצה.

מדידות מחדש של ההתחייבות נטו נזקפות לרווח או הפסד בתקופה בה הן התהוו.

4. הטבות בגין פיטורין

פיצויי פיטורין לעובדים נזקפים כהוצאה כאשר הקבוצה התחייבה, לפיטורי עובדים לפני הגיעם לגיל הפרישה המקובל והיא אינה יכולה לבטל את ההצעה או כאשר הקבוצה מכירה בעלויות בגין שינוי מבני אשר כולל תשלום של הטבות בגין פיטורין, כמוקדם מביניהם.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יז. הפרשות

הפרשה בהתאם ל- IAS 37 מוכרת כאשר לקבוצה קיימת מחויבות בהווה, משפטית או משתמעת, כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, כאשר צפוי שיידרש שימוש במשאבים כלכליים על מנת לסלק את המחויבות וניתן לאמוד אותה באופן מהימן. כאשר הקבוצה צופה שחלק או כל ההוצאה תוחזר לחברה, כגון בחוזה ביטוח, ההחזר יוכר כנכס נפרד, רק במועד בו קיימת וודאות למעשה לקבלת הנכס. ההוצאה תוכר בדוח רווח והפסד בניכוי החזר ההוצאה.

תביעות משפטיות

הפרשה בגין תביעות מוכרת כאשר לקבוצה קיימת מחויבות משפטית בהווה או מחויבות משתמעת כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, כאשר יותר סביר מאשר לא כי הקבוצה תידרש למשאביה הכלכליים לסילוק המחויבות וניתן לאמוד אותה באופן מהימן.

יח. הכרה בהכנסה

1. פרמיות

(א) פרמיות במגזר ביטוח חיים ובביטוח בריאות, לרבות פרמיות חסכון ולמעט תקבולים בגין חוזי השקעה נרשמות כהכנסות בהגיע מועד גבייתן.

ביטולים נרשמים במועד קבלת ההודעה מבעל הפוליסה, או באופן יזום על ידי החברה עקב פיגורים בתשלום, בכפוף להוראות כל דין. השתתפות המבוטחים ברווחים מנוכה מהפרמיות.

(ב) פרמיות בביטוח כללי נרשמות כהכנסות על בסיס דוחות תפוקה חודשיים. הפרמיות מתייחסות בעיקרן לתקופת ביטוח של שנה. ההכנסות מפרמיה ברוטו ושינויים בפרמיה שטרם הורווחה בגינה, נרשמים בסעיף פרמיות שהורווחו, ברוטו.

פרמיות בענף רכב חובה נרשמות בעת פירעון הפרמיה הואיל והכיסוי הביטוחי מותנה בתשלום הפרמיה.

פרמיות מפוליסות שתחילת הביטוח שלהן לאחר תאריך המאזן נרשמים כהכנסות מראש.

דוחות התפוקה החודשיים, בעיקר בענפי רכב רכוש ודירות, כוללים חידושים אוטומטיים של פוליסות שמועד החידוש שלהן הגיע.

ההכנסות שנכללו בדוחות הכספיים הינן לאחר ביטולים שנתקבלו מבעלי פוליסות, ובניכוי ביטולים והפרשות עקב אי פירעון דמי הביטוח, בכפוף להוראות כל דין ובניכוי השתתפות המבוטחים ברווחים, על בסיס ההסכמים שבתוקף.

2. דמי ניהול

(א) דמי ניהול בגין חוזי ביטוח תלויי תשואה:

דמי הניהול מחושבים בהתאם להנחיות המפקח על בסיס התשואה וצבירת החיסכון של המבוטחים בתיק המשתתף ברווחים.

דמי הניהול כוללים את המרכיבים כדלקמן:

פוליסות שנמכרות החל מ-1 בינואר, 2004 - דמי ניהול קבועים בלבד.

בגין פוליסות שנמכרו עד ליום 31 בדצמבר, 2003 - דמי ניהול קבועים ומשתנים.

דמי הניהול הקבועים מחושבים בשיעורים קבועים מצבירת החיסכון ונרשמים על בסיס צבירה. דמי הניהול המשתנים מחושבים כשיעור מהרווח הריאלי השנתי (מה- 1 בינואר ועד ה- 31 בדצמבר) שמזקף לפוליסה בניכוי דמי הניהול הקבועים שנגבו מאותה הפוליסה. ניתן לגבות רק דמי ניהול משתנים חיוביים ובניכוי סכומים שליליים שנצברו בשנים הקודמות.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יח. הכרה בהכנסה (המשך)

2. דמי ניהול (המשך)

(א) דמי ניהול בגין חוזי ביטוח תלויי תשואה: (המשך)

במהלך השנה נרשמים דמי הניהול המשתנים על בסיס צבירה בהתאם לתשואה החודשית הריאלית, ככל שהיא חיובית. בחודשים בהם התשואה הריאלית שלילית מוקטנים דמי הניהול המשתנים עד לגובה סך דמי הניהול המשתנים שנגבו במצטבר מתחילת השנה. תשואה שלילית שלא בוצעה בגינה הקטנה של דמי הניהול במהלך שנה שוטפת, תנוכה, לצורך חישוב דמי הניהול מתשואה חיובית בתקופות עוקבות.

(ב) דמי ניהול מקרנות פנסיה ומקופות גמל:

הכנסות מניהול קרנות פנסיה ומקופות גמל נזקפות על בסיס יתרות הנכסים המנוהלים ועל בסיס התקבולים מהעמיתים, בהתאם להנחיות המפקח.

(ג) דמי ניהול מתיקי השקעות וקרנות נאמנות:

הכנסות מדמי ניהול ותיקי לקוחות נזקפות לדוח על ההפסד הכולל בעת התהוותן.

3. עמלות

הכנסות מעמלות ביטוח חיים בסוכנויות ביטוח מוכרות כהכנסה על בסיס מועדי הזכאות לתשלום העמלות על פי ההסכמים עם חברות הביטוח, בניכוי הפרשות להחזרי עמלות עקב ביטולים צפויים של פוליסות ביטוח.

הכנסות מעמלות ממבטחי משנה מוכרות כהכנסה על בסיס מועדי הזכאות לקבלת העמלות על פי ההסכמים בניכוי הפרשות להחזרי עמלות עקב אי עמידה בשיעורי התביעות בהתאם להסכם.

4. הכנסות מדמי שכירות

הכנסות מדמי שכירות מוכרות לפי שיטת הקו הישר על פני תקופת השכירות. עלייה קבועה בדמי השכירות לאורך תקופת החוזה, מוכרת כהכנסה בהתאם לשיטת הקו הישר על פני תקופת השכירות.

5. הכנסות מעסקאות ליסינג מימוני

עסקאות ליסינג מימוני, מוכרות על בסיס צבירה בשיטת הריבית האפקטיבית.

6. הכנסות מדמי ניהול קרנות נאמנות וניהול תיקי השקעה

הכנסות מדמי ניהול קרנות נאמנות, ניהול תיקי השקעה נזקפים על בסיס יתרות הנכסים בתקופת הדוח.

יט. רווחים (הפסדים) מהשקעות נטו, הכנסות מימון והוצאות מימון

רווחים (הפסדים) מהשקעות נטו והכנסות מימון כוללים הכנסות ריבית והפרשי הצמדה בגין נכסי חוב, הכנסות מדיבידנדים, רווחים (הפסדים) נטו ממכירת נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה, שינויים בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד, רווחים (הפסדים) ממטבע חוץ בגין נכסי חוב, שינויים בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה והכנסות מדמי שכירות של נדל"ן להשקעה.

רווחים (הפסדים) ממימוש השקעות מחושבים כהפרש בין תמורת המימוש נטו ובין העלות המקורית או העלות המופחתת ומוכרים בעת קרות אירוע המכירה.

הכנסות ריבית מוכרות עם צבירתן, באמצעות שיטת הריבית האפקטיבית.

הכנסות מדיבידנדים מוכרות במועד בו מוקנית לחברה הזכות לקבלת תשלום. באם מתקבל הדיבידנד בגין מניות סחירות, מכירה החברה בהכנסות מדיבידנד ביום האקס.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יט. רווחים (הפסדים) מהשקעות נטו, הכנסות מימון והוצאות מימון (המשך)

רווחים והפסדים מהפרשי שער ושינויים בשווי ההון של ההשקעות מדווחים בנטו.

הוצאות מימון כוללות הוצאות ריבית, הפרשי הצמדה והפרשי שער על הלוואות שנתקבלו, ריבית והפרשי שער על פיקדונות ועל יתרות מבטחי משנה ושינויים בגין ערך הזמן בגין הפרשות. עלויות האשראי, שאינן מהוונות, נזקפות לדוח רווח והפסד לפי שיטת הריבית האפקטיבית.

כ. הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות הנהלה וכלליות מסווגות להוצאות עקיפות ליישוב תביעות (הנכללות בסעיף תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה) להוצאות הקשורות ברכישה (הנכללות בסעיף עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות), וליתרת הוצאות הנהלה וכלליות אחרות הנכללות בסעיף זה הסיווג נערך בהתאם למודלים פנימיים של החברה ובהתאם לזיהוי הוצאות ישירות שנזקפו והוצאות תקורה עקיפות שהועמדו.

כא. מסים על הכנסה

תוצאות המס בגין מסים שוטפים או נדחים נזקפות לרווח או הפסד, למעט אם הן מתייחסות לפריטים הנזקפים לרווח כולל אחר או להון.

1. מסים שוטפים

חבות בגין מסים שוטפים נקבעת תוך שימוש בשיעורי המס וחוקי המס שחוקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה, עד לתאריך הדיווח, וכן התאמות נדרשות בקשר לחבות המס לתשלום בגין שנים קודמות.

2. מסים נדחים

מסים נדחים מחושבים בגין הפרשים זמניים בין הסכומים הנכללים בדוחות הכספיים לבין הסכומים המובאים בחשבון לצורכי מס.

יתרות המסים הנדחים מחושבות לפי שיעור המס הצפוי לחול כאשר הנכס ימומש או ההתחייבות תסולק, בהתבסס על חוקי המס שחוקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה עד לתאריך הדיווח.

בכל תאריך דיווח נכסי מסים נדחים נבחנים ובמידה שלא צפוי ניצולם הם מופחתים, הפרשים זמניים בגינם לא הוכרו נכסי מסים נדחים נבחנים בכל תאריך דיווח ובמידה שניצולם צפוי מוכר נכס מס נדחה מתאים.

המסים הנדחים בגין נדל"ן להשקעה המוחזק במטרה להשיב את מרבית (substantially all) ההטבות הכלכליות הגלומות בו בדרך של מימוש ולא בדרך של שימוש, נמדדים לפי אופן היישוב הצפוי של נכס הבסיס, על בסיס מימוש ולא שימוש.

במקרים בהם החברה מחזיקה בחברת נכס, והאופן שבו החברה צופה לממש את ההשקעה הוא על ידי מכירת מניות חברת הנכס ולא על ידי מימוש הנכס עצמו, החברה יוצרת מיסים נדחים בגין הפרשים זמניים שנוצרו בהתאם להשלכות המס ושיעורי המס הרלוונטיים למכירת המניות בחברת הנכס.

בחישוב המסים הנדחים לא מובאים בחשבון המסים שהיו חלים במקרה של מימוש ההשקעות בחברות מוחזקות, כל עוד מכירת ההשקעות בחברות מוחזקות אינה צפויה בעתיד הנראה לעין. כמו כן, לא הובאו בחשבון מסים נדחים בגין חלוקת רווחים על ידי חברות מוחזקות כדידינדים, מאחר שחלוקת הדיבידנד אינה כרוכה בחבות מס נוספת, או בשל מדיניות החברה שלא ליזום חלוקת דיבידנד על ידי חברה מאוחדת הגוררת חבות מס נוספת.

מיסים על הכנסה המתייחסים לחלוקות בעלים של מכשיר הוני ולעלויות עסקה של עסקה הונית מטופלים לפי IAS 12.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כב. רווח למניה

רווח למניה מחושב על ידי חלוקה של הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות החברה במספר המניות הרגילות המשוקלל הקיים בפועל במהלך התקופה.

כג. שינוי במדיניות חשבונאית

החברה תיאמה, בדרך של הצגה מחדש, את דוחותיה הכספיים לימים 31 בדצמבר, 2012 ו-1 בינואר, 2012 ולכל אחת משתי השנים בתקופה שהסתיימה בימים 31 בדצמבר, 2012 ו-2011, בהתאמה, על מנת לשקף בהם למפרע את השפעת השינוי בטיפול החשבונאי באמצעות יישומו מאז ומעולם.

כתוצאה מיישום IFRS 13 הקבוצה כללה את הגילויים הנדרשים המתייחסים לשווי הוגן של נכסים והתחייבויות.

כתוצאה מיישום IAS 19R החברה יישמה למפרע את התיקונים הבאים:

- רווחים והפסדים אקטואריים יוכרו במסגרת רווח כולל אחר עם היווצרותם ולא ייזקפו לרווח או הפסד.
- תשואת נכסי התוכנית תוכר ברווח או הפסד בהתבסס על שיעור היוון שמשמש למדידת ההתחייבויות בשל הטבות לעובדים, ללא קשר לתוצאה בפועל של תיק ההשקעות.
- האבחנה בין הטבות עובד לזמן קצר לבין הטבות עובד לטווח ארוך תתבסס על מועד הסילוק הצפוי ולא על המועד שבו קמה זכאות העובד להטבות.
- עלות שירותי עבר הנובעת משינויים בתוכנית תוכר מידית.

השפעת השינוי במדיניות החשבונאית כתוצאה מהיישום לראשונה של IAS 19 המתוקן בדוחות המאוחדים על רווח או הפסד ובדוחות המאוחדים על הרווח הכולל:

כפי שדווח בעבר	השפעת IAS 19 המתוקן אלפי ש"ח	כמוצג בדוחות כספיים אלו
-------------------	---------------------------------------	----------------------------

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2012

189,971	(1,055)	188,916	הוצאות הנהלה וכלליות
3,375	253	3,628	מיסים על הכנסה
2,989	802	3,791	רווח נקי
-	(1,055)	(1,055)	הפסד כולל אחר בגין תוכניות להטבה מוגדרת, נטו
-	253	253	השפעת המס
72,953	-	72,953	סה"כ רווח כולל
0.29	0.06	0.35	רווח נקי בסיסי למניה (בש"ח)

כפי שדווח בעבר	השפעת IAS 19 המתוקן אלפי ש"ח	כמוצג בדוחות כספיים אלו
-------------------	---------------------------------------	----------------------------

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2011

200,613	3,326	203,939	הוצאות הנהלה וכלליות
(6,654)	(203)	(6,857)	הטבת מס
(42,265)	(3,123)	(45,388)	הפסד
-	3,326	3,326	רווח כולל אחר בגין תוכניות להטבה מוגדרת, נטו
-	203	203	השפעת המס
(66,671)	-	(66,671)	סה"כ הפסד כולל
(2.92)	(0.22)	(3.14)	הפסד בסיסי למניה (בש"ח)

לא הייתה השפעה של התיקון לתקן על הדוחות של המצב הכספי.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כד. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומם

1. תיקונים ל- IAS 32 - מכשירים פיננסיים: הצגה, בדבר קיזוז נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות

ה- IASB פירסם תיקונים ל- IAS 32 (להלן - התיקונים ל- IAS 32) בנושא קיזוז נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות. התיקונים ל- IAS 32 מבהירים, בין היתר, את משמעות המונח "קיימת באופן מיידי (currently) זכות משפטית ניתנת לאכיפה לקזז" (להלן - הזכות לקזז). התיקונים ל- IAS 32 קובעים, בין היתר, כי הזכות לקזז חייבת להיות ניתנת לאכיפה משפטית לא רק במהלך העסקים הרגיל של הצדדים לחוזה אלא גם במקרה של פשיטת רגל או חדלות פירעון של אחד הצדדים. כמו כן, התיקונים ל- IAS 32 קובעים שעל מנת שהזכות לקזז תהיה קיימת באופן מיידי, אסור שהיא תהיה תלויה באירוע עתידי או שיהיו פרקי זמן שבהם היא לא תחול, או שיהיו אירועים שיגרמו לפגיעה.

התיקונים ל- IAS 32 ייושמו למפרע החל מהדוחות הכספיים לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2014 או לאחריו. אימוץ מוקדם אפשרי.

להערכת החברה, לתיקונים ל- IAS 32 לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

2. IFRS 9 - מכשירים פיננסיים

(א) ה- IASB פרסם את החלק הראשון בשלב הראשון (phase 1) של IFRS 9 - מכשירים פיננסיים, כחלק מפרויקט החלפת IAS 39 - מכשירים פיננסיים: הכרה ומדידה. IFRS 9 (להלן - התקן) מתמקד בעיקר בסיווג ובמדידה של נכסים פיננסיים והוא חל על כל הנכסים הפיננסיים שבתחולת IAS 39.

התקן קובע כי בעת ההכרה לראשונה כל הנכסים הפיננסיים (כולל מכשירים משולבים שבהם החוזה המארח הוא נכס פיננסי) יימדדו בשווי הוגן. בתקופות עוקבות יש למדוד מכשירי חוב בעלות מופחתת רק אם מתקיימים שני התנאים המצטברים הבאים:

- הנכס מוחזק במסגרת מודל עסקי שמטרתו היא להחזיק בנכסים על מנת לגבות את תזרימי המזומנים החוזיים הנובעים מהם.
- על פי התנאים החוזיים של הנכס הפיננסי, החברה זכאית, במועדים מסויימים, לקבל תזרימי מזומנים המהווים אך ורק תשלומי קרן ותשלומי ריבית על יתרת הקרן.

למרות האמור לעיל, חברה יכולה, בעת ההכרה לראשונה, לייעד מכשיר חוב אשר עונה על שני התנאים האמורים לשווי הוגן דרך רווח או הפסד אם עשות כן מבטלת או מפחיתה משמעותית חוסר סימטריות במדידה או בהכרה (accounting mismatch) שהייתה נגרמת אלמלא כן.

המדידה העוקבת של כל יתר מכשירי החוב והנכסים הפיננסיים האחרים תהיה על פי שווי הוגן. כאשר חברה משנה את המודל העסקי שלה לניהול נכסיה הפיננסיים, עליה לסווג מחדש את כל המכשירים הפיננסיים המושפעים משינוי המודל העסקי על מנת לשקף שינוי זה. בכל יתר הנסיבות, אין לבצע סיווג מחדש של המכשירים הפיננסיים.

נכסים פיננסיים שהינם מכשירים הוניים יימדדו בתקופות עוקבות בשווי הוגן, וההפרשים ייזקפו לרווח והפסד או לרווח (הפסד) כולל אחר, על פי בחירת המדיניות החשבונאית לגבי כל מכשיר ומכשיר (סכומים שהוכרו ברווח כולל אחר לא יועברו לאחר מכן לרווח או הפסד). אם מדובר במכשירים הוניים המוחזקים למטרות מסחר, חובה למדוד אותם בשווי הוגן דרך רווח או הפסד.

לתקן לא נקבע מועד יישום מנדטורי על ידי ה- IASB. אימוץ מוקדם אפשרי. אימוץ לראשונה ייעשה למפרע תוך מתן גילוי נדרש או הצגה מחדש של מספרי ההשוואה, בכפוף להקלות המפורטות בתקן.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כד. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

2. IFRS 9 - מכשירים פיננסיים (המשך)

(ב) פורסמו תיקונים בנושא גריעה ובנושא התחייבויות פיננסיות (phase 2). לפי הוראות התיקונים, יש להמשיך וליישם את הוראות IAS 39 לגבי גריעה ולגבי התחייבויות פיננסיות שלא נבחרה לגביהן חלופת השווי ההוגן (ייעוד לשווי הוגן דרך רווח או הפסד). כלומר, הוראות הסיווג והמדידה של IAS 39 ימשיכו לחול על התחייבויות פיננסיות שמוחזקות למסחר ועל התחייבויות פיננסיות שנמדדות בעלות מופחתת.

לפי התיקונים, סכום השינוי בשווי ההוגן של ההתחייבות - שמיחוס לשינויים בסיכון האשראי - ייזקף לרווח כולל אחר. כל יתר השינויים בשווי ההוגן ייזקפו לרווח או הפסד. אם זקיפת השינוי בשווי ההוגן של ההתחייבות, שנגרם כתוצאה משינויים בסיכון האשראי, לרווח כולל אחר ייצור חוסר סימטריה חשבונאית ברווח או הפסד, אזי גם אותו שינוי ייזקף לרווח או הפסד ולא לרווח כולל אחר.

לתיקונים לא נקבע מועד יישום מנדטורי על ידי ה-IASB. אימוץ מוקדם אפשרי, בתנאי שהחברה מיישמת גם את הוראות התקן בנוגע לסיווג ומדידה של נכסים פיננסיים (שלב הנכסים). אימוץ לראשונה של התיקונים יעשה למפרע תוך מתן גילוי נדרש או הצגה מחדש של מספרי ההשוואה, בכפוף להקלות המצוינות בתיקונים.

(ג) בנובמבר 2013, פרסם ה-IASB את השלב השלישי (phase 3) של IFRS 9 (להלן - השלב השלישי של IFRS 9), במסגרת הגירסה המלאה של IFRS 9. השלב השלישי של IFRS 9 כולל דרישות חדשות בנוגע לחשבונאות גידור ותיקונים הקשורים ל-IFRS 9, IFRS 7 ו-IFRS 39.

להלן העקרונות המרכזיים לעניין גידור על פי IFRS 9 (2013):

- ניתן ליישם חשבונאות גידור עבור רכיבי סיכון הן של פריטים מגודרים פיננסיים והן של פריטים מגודרים לא פיננסיים, ככל שהם ניתנים לזיהוי בנפרד ולמדידה מהימנה.
- בחינת אפקטיביות הגידור תיעשה על בסיס איכותי בלבד והמבחן הכמותי של טווח 80%-125% יבוטל. הבחינה מתמקדת בהשגת יעדי הגידור וביחסי הגומלין הכלכליים בין הפריט המגודר ובין המכשיר המגדר ובהשפעה שיש לסיכון האשראי על היחסים כאמור.
- מותר לבצע התאמות בגין קשרי גומלין בין מכשיר מגדר לפריט מגודר גם לאחר תחילת הגידור, במקרה שבו נדרש לבצע שינויים בגידור כחלק מניהול הסיכונים של ההנהלה. במקרה דנן, לא יידרש לבצע ייעוד מחדש של הגידור.
- ניתן שלא לכלול את ערך הזמן של אופציה, את רכיב הפורוורד של חוזה אקדמה ואת המרווח (spread) הבסיסי של מטבע חוץ כחלק מייעוד של מכשיר פיננסי כמכשיר מגדר ולטפל בהם כעלויות עסקת גידור. כלומר, במקום שהשפעתם תיזקף לרווח או הפסד כמו מכשיר המוחזק למסחר (ספקולטיבי), סכומים אלו יזקפו כעלויות עסקת גידור לרווח כולל אחר ויפחתו לרווח או הפסד לאורך תקופת הגידור.

לשלב השלישי של IFRS 9 לא נקבע מועד יישום מנדטורי על ידי ה-IASB, אך חברות יכולות ליישמו מוקדם, וזאת רק אם מיושמות במקביל שאר דרישות IFRS 9.

לפי התיקונים שנכללים בשלב השלישי של IFRS 9, ניתן לאמץ את הוראות phase 2 לגבי מדידת התחייבויות פיננסיות בשווי הוגן תוך זקיפה לרווח כולל אחר של השינויים בשווי ההוגן הנובעים מסיכון האשראי העצמי, וזאת ללא אימוץ שאר הוראות התקן.

להערכת החברה, לתקן (על כל שלביו) לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כד. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

3. תיקונים ל- IFRS 10: דוחות כספיים מאוחדים ו- IAS 27R: דוחות כספיים נפרדים, בדבר חברות השקעה

בחודש אוקטובר 2012 פרסם ה- IASB תיקונים לעניין חברות השקעה (תיקונים ל- IFRS 10, ל- IFRS 12 ול- IAS 27, להלן - התיקונים לחברות השקעה). התיקונים לחברות השקעה קובעים כי חברות השקעה אינן נדרשות לאחד דוחות של חברות בנות שלהן, כי אם למדוד את ההשקעה בהן בשווי הוגן דרך רווח או הפסד. כמו כן קובעים התיקונים לחברות השקעה דרישות גילוי ספציפיות.

חברות השקעה הן חברות שמטרתן הבלעדית היא להשקיע בחברות למטרות רווחים מעליות ערך, או רווחים ממימוש ההשקעה בהן, או שניהם.

התיקונים לחברות השקעה נכנסים לתוקף החל מהדוחות הכספיים לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2014. אימוץ מוקדם אפשרי, כך שיאפשר לחברות השקעה ליישם את התיקונים האמורים באותו מועד בו הן מיישמות לראשונה את IFRS 10. להערכת החברה, לתיקונים לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

4. תיקונים ל- IAS 36 ירידת ערך נכסים

במאי 2013 פרסם ה- IASB תיקונים ל- IAS 36 ירידת ערך נכסים (להלן - התיקונים) העוסקים בדרישות גילוי בדבר שווי הוגן בניכוי עלויות למכירה של נכסים. התיקונים כוללים דרישות גילוי נוספות בדבר הסכום בר ההשבה והשווי ההוגן. הגילוי הנוסף יכלול גילוי למדרג השווי ההוגן, לטכניקות ההערכה ולשינויים בהן, לשיעורי ההיוון ולהנחות המרכזיות שבבסיס הערכת השווי.

התיקונים יכנסו לתוקף החל מתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2014 או לאחריו. אימוץ מוקדם אפשרי. הגילויים המתאימים יכללו בדוחות הכספיים של החברה עם אימוץ התיקונים לראשונה. להערכת החברה, לתיקונים לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

5. פרשנות מספר 21 של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC 21) - היטלים

במאי 2013 פרסם ה- IASB את פרשנות מספר 21 של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC 21) (להלן - הפרשנות) בדבר היטלים המוטלים על ידי מוסדות ממשלה באמצעות חקיקה. על פי הפרשנות, התחייבות לתשלום היטל תוכר רק בעת קרות האירוע היוצר את המחויבות לתשלום.

הפרשנות תיכנס לתוקף החל מתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2014 או לאחריו. אימוץ מוקדם אפשרי.

להערכת החברה, לפרשנות לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

6. תיקון ל- IAS 39 מכשירים פיננסיים: הכרה ומדידה, בדבר החלפת מכשירים מגדרים והמשך יישום חשבונאות גידור

התיקון ל- IAS 39 (להלן - התקן) עוסק בחריג לדרישה של התקן להפסיק ליישם חשבונאות גידור. התיקון הוסיף תנאים שנדרש שיתקיימו על מנת שהחלפה או גלגול מכשיר מגדר במכשיר מגדר אחר לא יהוו פקיעה או ביטול.

התיקון יכנס לתוקף החל מתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2014, או לאחריו. אימוץ מוקדם אפשרי. להערכת החברה, לתיקונים לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

החברה בוחנת את ההשפעה האפשרית של התיקונים ל- IAS 19 על דוחותיה הכספיים, אך אין ביכולתה, בשלב זה, לאמוד את השפעתם, אם בכלל, על הדוחות הכספיים.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כה. עדכון הנחיות בדבר מבנה הגילוי בדוחות הכספיים של חברות ביטוח

בחודש ינואר 2014 פורסם, על ידי המפקח, חוזר בדבר עדכון הנחיות בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים של חברות ביטוח. החוזר כולל, בין היתר, דרישות גילוי חדשות בדבר מגזרי פעילות, השקעות, התייבויות בשל חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי והתחייבויות פיננסיות. כמו כן כולל החוזר הנחיות בקשר לסעיפים שונים בדוחות הכספיים והוראות בקשר לחתימה על הדוחות הכספיים. בנוסף, החוזר מחיל על חברות ביטוח את הוראות פרק ו' לתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התשע"ע-2010, לגבי גילוי עסקאות עם בעלי עניין ובעלי שליטה.

תחילתן של הוראות החוזר החל מהדוחות הכספיים לשנת 2014 אך חברת ביטוח רשאית ליישם החל מהדוחות הכספיים לשנת 2013. הגילויים המתאימים יכללו בדוחות הכספיים של החברה החל משנת 2014.

כו. להלן שיעורי השינוי של מדד המחירים לצרכן ושער החליפין של הדולר

שער חליפין יצג של הדולר ארה"ב %	מדד המחירים לצרכן		
	מדד ידוע	מדד בגין	
	%	%	
(1.9)	1.9	1.8	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2013
(2.3)	1.4	1.6	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2012
7.7	2.6	2.2	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2011

באור 3: - מגזרי פעילות

מגזרי הפעילות נקבעו בהתבסס על המידע הנבחן על ידי מקבל ההחלטות התפעוליות הראשי (CODM) לצורכי קבלת החלטות לגבי הקצאת משאבים והערכת ביצועים. בהתאם לזאת, למטרות ניהול, הקבוצה בנויה לפי מגזרי פעילות בהתבסס על המוצרים והשירותים של היחידות העסקיות ולה מגזרי הפעילות הבאים:

א. מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח כולל ביטוח חיים, ביטוחי בריאות, כיסויים נלווים וניהול פנסיה וגמל. המגזר כולל חיסכון לטווח ארוך (במסגרת פוליסות ביטוח לסוגיהן, קרנות פנסיה וקופות גמל לרבות קרן השתלמות) וכן כיסויים ביטוחיים של סיכונים שונים, כגון: מוות, נכות, אובדן כושר עבודה, סיעודי ועוד. בהתאם להוראות המפקח מפורט מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח לביטוח חיים, פנסיה וגמל.

ב. מגזר ביטוח כללי

מגזר הביטוח הכללי כולל את ענפי החבויות והרכוש, תאונות אישיות ואחרים. בהתאם להוראות המפקח מפורט מגזר הביטוח הכללי לפי ענפי רכב חובה, רכב רכוש, ענפי רכוש אחרים, ענפי חבויות אחרים.

• ענף רכב חובה:

ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו על ידי בעל הרכב או הנוהג בו היא חובה על פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.

• ענף רכב רכוש:

ענף רכב רכוש מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי.

• ענפי חבויות אחרים:

ענפי החבויות מיועדים לכיסוי של חבויות המבוטח בגין נזק שהוא יגרום לצד שלישי. ענפים אלו כוללים: אחריות כלפי צד ג', אחריות מעבידים, אחריות מקצועית ואחריות המוצר.

• ענפי רכוש ואחרים:

יתר ענפי ביטוח כללי שאינם רכב וחבויות לרבות אובדן רכוש, מקיף דירות, בנקים למשכנתאות, תאונות אישיות, מטענים בהובלה, ביטוח הנדסי, סיכונים אחרים ומחלות ואשפוז.

אחר

כולל בעיקר תוצאות פעילות חברת לייסינג, סוכנויות ביטוח ושירותים פיננסיים שהיקף פעילות כל אחת מהן בנפרד לא הגיע לכלל מגזר בר דיווח נפרד.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ג. דיווח על מגזרי פעילות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2013

דמי שירותי ניהול ברוטו לרשות המבחן, 2019					
ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח	ביטוח כללי	אחר	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיזוזים	סה"כ
אלפי ש"ח					
554,806	1,451,359	-	-	-	2,006,165
99,480	189,994	-	-	-	289,474
455,326	1,261,365	-	-	-	1,716,691
260,114	158,759	9,821	29,719	(8,850)	449,563
75,559	-	41,076	-	(7,828)	108,807
8,533	17,230	35,854	-	(26,169)	35,448
-	-	8,495	-	(178)	8,317
799,532	1,437,354	95,246	29,719	(43,025)	2,318,826
691,885	993,157	-	-	-	1,685,042
(83,552)	4,479	-	-	-	(79,073)
608,333	997,636	-	-	-	1,605,969
88,856	257,777	12,391	27	(26,169)	332,882
61,500	98,144	61,498	20,324	(9,732)	231,734
5,937	-	14,311	-	-	20,248
2,812	16,669	8,164	29,607	(7,124)	50,128
767,438	1,370,226	96,364	49,958	(43,025)	2,240,961
-	-	(5,320)	-	-	(5,320)
32,094	67,128	(6,438)	(20,239)	-	72,545
2,905	16,183	(52)	4,346	-	23,382
34,999	83,311	(6,490)	(15,893)	-	95,927

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
הכנסות אחרות
סה"כ הכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
וחוזי השקעה ברוטו
חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ושינוי
בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
וחוזי השקעה בשייר
עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות אחרות, נטו
הוצאות מימון
סה"כ הוצאות
חלק ברווחי חברה המטופלת לפי שיטת השווי
המאזני
רווח (הפסד) לפני מיסים על ההכנסה
רווח (הפסד) כולל אחר לפני מיסים על הכנסה
**סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מיסים על
ההכנסה**

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ג. דיווח על מגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2012					
סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס		ביטוח כללי	ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח
		למגזרי פעילות	אחר		
אלפי ש"ח					
1,711,246	-	-	-	1,263,922	447,324
258,353	-	-	-	177,492	80,861
1,452,893	-	-	-	1,086,430	366,463
323,737	(11,627)	12,476	15,317	126,534	181,037
85,917	(9,340)	-	34,146	-	61,111
29,475	(22,049)	-	30,602	13,460	7,462
43,727	(2,940)	22,500	24,167	-	-
1,935,749	(45,956)	34,976	104,232	1,226,424	616,073
1,567,101	-	-	-	1,023,666	543,435
(228,712)	-	-	-	(163,797)	(64,915)
1,338,389	-	-	-	859,869	478,520
296,362	(22,049)	11	10,675	239,315	68,410
188,916	(13,867)	8,517	61,459	71,419	61,388
54,421	-	-	48,391	-	6,030
50,403	(10,040)	24,989	12,068	21,476	1,910
1,928,491	(45,956)	33,517	132,593	1,192,079	616,258
161	-	-	161	-	-
7,419	-	1,459	(28,200)	34,345	(185)
91,675	-	51,653	13	36,144	3,865
99,094	-	53,112	(28,187)	70,489	3,680

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
הכנסות אחרות
סה"כ הכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
וחוזי השקעה ברוטו
חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ושינוי
בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
וחוזי השקעה בשייר
עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות (*)
הוצאות אחרות, נטו
הוצאות מימון
סה"כ הוצאות
חלק ברווחי חברה המטופלת לפי שיטת השווי
המאזני
רווח (הפסד) לפני מיסים על ההכנסה
רווח כולל אחר לפני מיסים על הכנסה (*)
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מיסים על ההכנסה

(*) יישום למפרע-ראה באור 2 כ"ג.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ג. דיווח על מגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2011					
ארך טווח	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי		התאמות וקיצוזים	סה"כ
		פעילות			
		אחר	אלפי ש"ח		
362,642	1,248,873	-	-	-	1,611,515
22,155	(** 543,098)	-	-	-	565,253
340,487	705,775	-	-	-	1,046,262
(83,103)	102,057	17,496	5,704	(15,710)	26,444
60,205	-	26,760	-	(9,039)	77,926
5,763	14,297	28,259	-	(19,567)	28,752
-	13,492	39,430	1,811	(3,467)	51,266
323,352	835,621	111,945	7,515	(47,783)	1,230,650
189,733	1,005,009	-	-	-	1,194,742
(10,604)	(** 508,269)	-	-	-	(518,873)
179,129	496,740	-	-	-	675,869
65,223	238,187	12,257	27	(19,567)	296,127
65,019	78,157	49,665	25,243	(14,145)	203,939
6,539	-	39,535	-	-	46,074
2,411	28,026	17,019	27,933	(14,071)	61,318
318,321	841,110	118,476	53,203	(47,783)	1,283,327
-	-	432	-	-	432
5,031	(5,489)	(6,099)	(45,688)	-	(52,245)
(478)	(29,234)	196	(3,878)	-	(33,394)
4,553	(34,723)	(5,903)	(49,566)	-	(85,639)

פרמיות שהורווחו ברוטו	
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה	
פרמיות שהורווחו בשייר	
רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון	
הכנסות מדמי ניהול	
הכנסות מעמלות	
הכנסות אחרות	
סה"כ הכנסות	
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח	
וחוזי השקעה ברוטו	
חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח	
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח	
וחוזי השקעה בשייר	
עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	
הוצאות הנהלה וכלליות (*)	
הוצאות אחרות, נטו	
הוצאות מימון	
סה"כ הוצאות	
חלק ברווחי חברה המטופלת לפי שיטת השווי המאזני	
רווח (הפסד) לפני מיסים על ההכנסה	
רווח (הפסד) כולל אחר לפני מיסים על הכנסה (*)	
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מיסים על ההכנסה	

(* יישום למפרע -ראה באור 2 כ.ג.)

(** ראה באור 17ד'.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ג. דיווח על מגזרי פעילות (המשך)

נכסי והתחייבויות המגזר

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2013				
סה"כ	לא מיוחס למגזרי פעילות	אחר	ביטוח כללי	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
אלפי ש"ח				
187,002	63,777	35,637	-	87,588
207,091	-	-	101,175	105,916
23,101	-	23,101	-	-
59,452	-	-	-	59,452
517,836	-	29,143	488,693	-
2,053,065	-	-	-	2,053,065
1,540,422	242,954	-	1,083,730	213,738
582,383	(11,137)	11,304	387,132	195,084
65,850	48,313	-	17,537	-
459,197	108,762	1,559	313,117	35,759
2,647,852	388,892	12,863	1,801,516	444,581
265,651	-	-	-	265,651
696,331	178,862	10,183	483,772	23,514
810,360	-	-	764,322	46,038
304,886	-	(1)	263,774	41,113
295,196	67,608	17,369	167,838	42,381
8,067,823	699,139	128,295	4,071,090	3,169,299
2,423,787	-	-	-	2,423,787

נכסים

נכסים לא מוחשיים

הוצאות רכישה נדחות

השקעה בחברות כלולות

נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה

נדל"ן להשקעה

השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה

השקעות פיננסיות אחרות

נכסי חוב סחירים

נכסי חוב שאינם סחירים

מניות

אחרות

סה"כ השקעות פיננסיות אחרות

מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה

מזומנים ושווי מזומנים אחרים

נכסי ביטוח משנה

פרמיות לגבייה

נכסים אחרים

סך כל הנכסים

סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2013				
סה"כ	לא מיוחס למגזרי פעילות	אחר	ביטוח כללי	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
אלפי ש"ח				
3,981,090	-	-	3,540,061	441,029
2,353,179	-	-	-	2,353,179
402,961	363,028	29,685	-	10,248
793,910	70,645	14,032	584,333	124,900
7,531,140	433,673	43,717	4,124,394	2,929,356

התחייבויות:

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

התחייבויות פיננסיות

התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ג. דיווח על מגזרי פעילות (המשך)

נכסי והתחייבויות המגזר

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2012				
ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח	ביטוח כללי	אחר	לא מיוחס למגזרי פעילות	סה"כ
אלפי ש"ח				
93,753	-	41,475	53,295	188,523
77,200	94,529	-	-	171,729
-	-	32,867	-	32,867
21,808	-	-	-	21,808
-	459,632	34,800	-	494,432
1,865,301	-	-	-	1,865,301
-	-	-	-	-
284,745	1,178,338	-	191,342	1,654,425
194,592	389,839	27,846	36,795	649,072
-	25,415	-	30,890	56,305
7,769	316,090	1,565	100,853	426,277
487,106	1,909,682	29,411	359,880	2,786,079
89,285	-	-	-	89,285
29,636	188,617	7,519	132,176	357,948
43,576	975,018	-	-	1,018,594
27,730	236,092	-	-	263,822
42,407	142,318	8,906	124,238	317,869
2,777,801	4,005,888	154,978	669,589	7,608,257
2,002,234	-	-	-	2,002,234

נכסים

נכסים לא מוחשיים

הוצאות רכישה נדחות

השקעה בחברות כלולות

נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה

נדל"ן להשקעה

השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה

השקעות פיננסיות אחרות

נכסי חוב סחירים

נכסי חוב שאינם סחירים

מניות

אחרות

סה"כ השקעות פיננסיות אחרות

מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה

מזומנים ושווי מזומנים אחרים

נכסי ביטוח משנה

פרמיות לגבייה

נכסים אחרים

סך כל הנכסים

סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2012				
ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח	ביטוח כללי	אחר	לא מיוחס למגזרי פעילות	סה"כ
אלפי ש"ח				
401,049	3,420,037	-	-	3,821,086
1,999,636	-	-	-	1,999,636
23,614	-	34,237	387,633	445,484
107,510	663,653	41,876	50,766	863,805
2,531,809	4,083,690	76,113	438,399	7,130,011

התחייבויות:

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

התחייבויות פיננסיות

התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2013					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים (*)	ענפי חבויות אחרים (**)	סה"כ	
אלפי ש"ח					
422,980	506,585	345,788	243,788	1,519,141	פרמיות ברוטו
9,540	1,154	156,819	25,269	192,782	פרמיות ביטוח משנה
413,440	505,431	188,969	218,519	1,326,359	פרמיות בשייר
29,816	23,188	3,271	8,719	64,994	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה בשייר
383,624	482,243	185,698	209,800	1,261,365	פרמיות שהורווחו בשייר
81,093	14,332	5,386	57,948	158,759	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
-	5	14,851	2,374	17,230	הכנסות מעמלות
464,717	496,580	205,935	270,122	1,437,354	סך כל ההכנסות
143,968	357,574	294,433	197,182	993,157	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
176,344	52	(158,176)	(13,741)	4,479	חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
320,312	357,626	136,257	183,441	997,636	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
31,112	94,001	82,086	50,578	257,777	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
27,327	32,728	22,339	15,750	98,144	הוצאות הנהלה וכלליות
16,024	-	622	23	16,669	הוצאות מימון
394,775	484,355	241,304	249,792	1,370,226	סך כל ההוצאות
69,942	12,225	(35,369)	20,330	67,128	רווח (הפסד) לפני מיסים על ההכנסה
8,267	1,461	550	5,905	16,183	רווח כולל אחר לפני מיסים על ההכנסה
78,209	13,686	(34,819)	26,235	83,311	סך כל רווח (הפסד) כולל לשנה לפני מיסים על ההכנסה
1,512,171	315,761	463,725	1,248,404	3,540,061	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו, ליום 31 בדצמבר, 2013

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר נתונים של אובדן רכוש ומקיף דירות אשר הפעילות בגינם מהווה כ-60% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר נתונים של צד שלישי ואחריות מקצועיות אשר הפעילות בגינם מהווה כ-79% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2012					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש	ענפי חבויות	סה"כ	
אלפי ש"ח					
324,584	422,448	324,608	227,388	1,299,028	פרמיות ברוטו
8,142	1,067	147,652	23,384	180,245	פרמיות ביטוח משנה
316,442	421,381	176,956	204,004	1,118,783	פרמיות בשייר
(1,753)	7,057	17,663	9,386	32,353	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה בשייר
318,195	414,324	159,293	194,618	1,086,430	פרמיות שהורווחו בשייר
65,505	10,668	3,778	46,583	126,534	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
-	(8)	11,076	2,392	13,460	הכנסות (ביטול הכנסות) מעמלות
383,700	424,984	174,147	243,593	1,226,424	סך כל ההכנסות
311,130	325,264	204,503	182,769	1,023,666	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(27,103)	(59)	(107,038)	(29,597)	(163,797)	חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
284,027	325,205	97,465	153,172	859,869	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
27,937	86,225	77,395	47,758	239,315	הוצאות הנהלה וכלליות (***)
17,845	23,226	17,846	12,502	71,419	הוצאות מימון
20,689	-	774	13	21,476	סך כל ההוצאות
350,498	434,656	193,480	213,445	1,192,079	רווח (הפסד) לפני מיסים על ההכנסה
33,202	(9,672)	(19,333)	30,148	34,345	רווח כולל אחר לפני מיסים על ההכנסה (***)
18,839	2,933	975	13,397	36,144	סך כל רווח (הפסד) כולל לשנה לפני מיסים על ההכנסה
52,041	(6,739)	(18,358)	43,545	70,489	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו, ליום 31 בדצמבר, 2012
1,615,279	280,949	354,332	1,169,477	3,420,037	

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר נתונים של אובדן רכוש ומקיף דירות אשר הפעילות בגינם מהווה כ-60% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר נתונים של צד שלישי ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה כ-79% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(***) יישום למפרע, ראה באור 2'כג.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2011					
סה"כ	ענפי חבויות (אחרים **)	ענפי רכוש (אחרים *)	רכב רכוש	רכב חובה	
אלפי ש"ח					
1,228,747	205,579	301,718	401,766	319,684	פרמיות ברוטו
545,452	22,237	139,971	967	(382,277) ***	פרמיות ביטוח משנה
683,295	183,342	161,747	400,799	(62,593)	פרמיות בשייר
(22,480)	2,949	(1,913)	(13,344)	(10,172)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורוחה בשייר
705,775	180,393	163,660	414,143	(52,421)	פרמיות שהורוחו בשייר
102,057	35,529	3,674	8,448	54,406	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
14,297	2,817	11,479	1	-	הכנסות מעמלות
13,492	4,696	487	1,117	7,192	הכנסות אחרות, נטו
835,621	223,435	179,300	423,709	9,177	סך כל ההכנסות
1,005,009	219,393	156,488	339,654	289,474	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(508,269)	(32,645)	(83,319)	26	(392,331) ***	חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
496,740	186,748	73,169	339,680	(102,857)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
238,187	44,618	78,996	87,468	27,105	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
78,157	13,076	19,192	25,555	20,334	הוצאות הנהלה וכלליות ****)
28,026	-	815	-	27,211	הוצאות מימון
841,110	244,442	172,172	452,703	(28,207)	סך כל ההוצאות
(5,489)	(21,007)	7,128	(28,994)	37,384	רווח (הפסד) לפני מיסים על ההכנסה
(29,234)	(10,248)	(970)	(2,323)	(15,693)	הפסד כולל אחר לפני מיסים על ההכנסה ****)
(34,723)	(31,255)	6,158	(31,317)	21,691	סך כל הרווח (הפסד) כולל לשנה לפני מיסים על ההכנסה
3,273,713	1,091,752	320,402	269,394	1,592,165	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו, ליום 31 בדצמבר, 2011

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר נתונים של אובדן רכוש ומקיף דירות אשר הפעילות בגינם מהווה כ-60% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר נתונים של צד שלישי ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה כ-80% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(***) ראה באור 17ד'.

(****) יישום למפרע, ראה באור 2כ"ג.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2013			
סה"כ	פנסיה	גמל	ביטוח חיים
אלפי ש"ח			
554,806	-	-	554,806
99,480	-	-	99,480
455,326	-	-	455,326
260,114	1,121	26	258,967
75,559	21,618	24,927	29,014
8,533	-	-	8,533
799,532	22,739	24,953	751,840
691,885	-	-	691,885
(83,552)	-	-	(83,552)
608,333	-	-	608,333
88,856	8,063	9,861	70,932
61,500	14,114	16,538	30,848
5,937	481	5,456	-
2,812	-	1,739	1,073
767,438	22,658	33,594	711,186
32,094	81	(8,641)	40,654
2,905	196	48	2,661
34,999	277	(8,593)	43,315

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי
השקעה ברוטו
חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ושינוי
בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי
השקעה בשייר
עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות (*)
הוצאות אחרות
הוצאות מימון
סך כל ההוצאות
רווח (הפסד) לפני מיסים על ההכנסה
רווח כולל אחר לפני מיסים על ההכנסה (*)
סך כל רווח (הפסד) כולל לשנה לפני מיסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2012				
ביטוח חיים	גמל	פנסיה	סה"כ	
אלפי ש"ח				
447,324	-	-	447,324	פרמיות שהורווחו ברוטו
80,861	-	-	80,861	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
366,463	-	-	366,463	פרמיות שהורווחו בשייר
179,809	75	1,153	181,037	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
13,705	28,632	18,774	61,111	הכנסות מדמי ניהול
7,462	-	-	7,462	הכנסות מעמלות
567,439	28,707	19,927	616,073	סך כל ההכנסות
543,435	-	-	543,435	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(64,915)	-	-	(64,915)	חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
478,520	-	-	478,520	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
52,043	8,811	7,556	68,410	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
28,097	20,014	13,277	61,388	הוצאות הנהלה וכלליות (*)
-	5,524	506	6,030	הוצאות אחרות
294	1,616	-	1,910	הוצאות מימון
558,954	35,965	21,339	616,258	סך כל ההוצאות
8,485	(7,258)	(1,412)	(185)	רווח (הפסד) לפני מיסים על ההכנסה
3,545	(79)	399	3,865	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מיסים על ההכנסה (*)
12,030	(7,337)	(1,013)	3,680	סך כל רווח (הפסד) כולל לשנה לפני מיסים על ההכנסה

(*) יישום למפרע, ראה באור 2'כג.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2011				
סה"כ	פנסיה	גמל	ביטוח חיים	
אלפי ש"ח				
362,642	-	-	362,642	פרמיות שהורווחו ברוטו
22,155	-	-	22,155	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
340,487	-	-	340,487	פרמיות שהורווחו בשייר
(83,103)	1,153	86	(84,342)	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
60,205	16,055	31,658	12,492	הכנסות מדמי ניהול
5,763	-	-	5,763	הכנסות מעמלות
323,352	17,208	31,744	274,400	סך כל ההכנסות
189,733	-	-	189,733	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(10,604)	-	-	(10,604)	חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
179,129	-	-	179,129	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
65,223	4,919	7,471	52,833	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
65,019	12,685	22,715	29,619	הוצאות הנהלה וכלליות (*)
6,539	907	5,632	-	הוצאות אחרות
2,411	796	1,321	294	הוצאות מימון
318,321	19,307	37,139	261,875	סך כל ההוצאות
5,031	(2,099)	(5,395)	12,525	רווח (הפסד) לפני מיסים על ההכנסה
(478)	(696)	58	160	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מיסים על ההכנסה (*)
4,553	(2,795)	(5,337)	12,685	סך כל רווח (הפסד) כולל לשנה לפני מיסים על ההכנסה

(*) יישום למפרע, ראה באור כ"ג.

באור 4: - נכסים בלתי מוחשיים

א. ההרכב:

מוניטין	תיק עמלות ביטוח חיים וגמל	ערך נוכחי תזרים מזומנים מתיק קיים בגמל ופנסיה	מותג ושם מסחרי	ניהול תיקים וקרנות נאמנות	תוכנת מחשב	סה"כ
			אלפי ש"ח			
113,055	37,601	58,671	1,724	8,106	79,416	298,573
-	-	-	-	514	38,220	38,734
113,055	37,601	58,671	1,724	8,620	117,636	337,307
-	-	-	-	1,532	29,009	30,541
113,055	37,601	58,671	1,724	10,152	146,645	367,848
14,343	27,888	27,905	1,560	4,271	44,021	119,988
-	2,766	5,866	164	1,698	18,302	28,796
14,343	30,654	33,771	1,724	5,969	62,323	148,784
3,600	2,777	5,938	-	917	18,830	32,062
17,943	33,431	39,709	1,724	6,886	81,153	180,846
95,112	4,170	18,962	-	3,266	65,492	187,002
98,712	6,947	24,900	-	2,651	55,313	188,523

עלות

יתרה ליום 1 בינואר, 2012

תוספות (*)

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2012

תוספות (*)

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2013

הפחתה שנצברה והפסדים מירידת ערך שנצברו

יתרה ליום 1 בינואר, 2012

הפחתה שהוכרה במהלך השנה

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2012

הפחתה שהוכרה במהלך השנה

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2013

ערך בספרים, נטו

ביום 31 בדצמבר, 2013

ביום 31 בדצמבר, 2012

(*) תוספות בגין תוכנות מחשב כוללות תוספות בגין פיתוח עצמי: בשנת 2013 בסך 24,694 אלפי ש"ח (בשנת 2012- בסך 35,628 אלפי ש"ח).

באור 4: - נכסים בלתי מוחשיים (המשך)

ב. ירידת ערך מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים מוגדר

1. הקצאת הנכסים ליחידות מניבות מזומנים

לצורך בחינת ירידת ערך של מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים (להלן - הנכסים) בעלי אורך חיים מוגדר הוקצו הנכסים ליחידות מניבות מזומנים הבאות:

- לצורך בחינת ירידת ערך של המוניטין ובעקבות תהליך מיזוג של הפעילות העסקית והפיננסית של החברות המנהלות של קופות הגמל וקרנות הפנסיה אשר נמצא בעיצומו, כאמור בבאור 7ב'(1), בוחנת ההנהלה את מכלול פעילות הפנסיה והגמל כיחידה מניבת מזומנים אחת.
- פעילות שיווק ישיר של פוליסות ביטוח על ידי נציגי הסברה באמצעות החברה המאוחדות - הכי בריא סוכנות לביטוח בע"מ, הכי הכי בע"מ, גלובוס רי בע"מ ובריאות עבור בע"מ (להלן - קבוצת הכי בריא). 2(ד)
- פעילות מתן שירותים פיננסיים וניהול תיקי ניירות ערך עבור לקוחות פרטיים, מוסדיים ובנקאיים במסגרת חברה מאוחדת איילון פתרונות פיננסיים (2004) בע"מ (להלן - פתרונות פיננסיים). 2(ה)
- פעילות ניהול קרנות נאמנות עבור לקוחות פרטיים, מוסדיים ובנקאיים במסגרת חברה מאוחדת איילון קרנות נאמנות בע"מ. 2(ו)

להלן היתרה בדוחות הכספיים של המוניטין שהוקצה לכל אחת מהיחידות מניבות מזומנים:

31 בדצמבר, 2013				
חברות מנהלות-גמל ופנסיה	קבוצת הכי בריא	פתרונות פיננסיים	איילון קרנות נאמנות	סה"כ
2א	2ב	2ג	2ד	סה"כ
אלפי ש"ח				
68,139	15,548	4,029	7,396	95,112

מוניטין

31 בדצמבר, 2012				
חברות מנהלות-גמל ופנסיה	קבוצת הכי בריא	פתרונות פיננסיים	איילון קרנות נאמנות	סה"כ
2א	2ב	2ג	2ד	סה"כ
אלפי ש"ח				
68,139	19,148	4,029	7,396	98,712

מוניטין

לצורך בחינת ירידת ערך של הנכסים הבלתי מוחשיים יש לבחון אם הסכום בר ההשבה של היחידה עולה על ערכה בספרים. אם כן - היחידה והנכסים שהוקצו לה יחשבו כבלתי פגומים בערכם. אם הערך בספרים של היחידה עולה על הסכום בר ההשבה שלה החברה מכירה בהפסד מירידת ערך.

באור 4: - נכסים בלתי מוחשיים (המשך)

ב. ירידת ערך מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים מוגדר (המשך)

2. הנחות המפתח ששימשו בחישוב שווי השימוש וניתוחי רגישות

א. פעילות קופות הגמל וקרנות הפנסיה

1. הסכום בר ההשבה של פעילות קופות הגמל וקרנות הפנסיה נקבע על בסיס אומדן תזרים המזומנים העתידי של דמי הניהול בניכוי עלויות הניהול.
2. התחשיב התבסס על ההנחות העיקריות הבאות:
מתודולוגיית ההערכה - DCF.
שיעור ריבית ההיוון (אחרי מס), WACC - 9.16%.
שיעור הצמיחה לטווח ארוך - 3%.
שיעור הכנסות דמי ניהול מהנכסים הצבורים ומדמי הגמולים בקרן הפנסיה איילון פסגה החזוי בשנים 2014 ואילך הינו 0.39% ו-4.26% בהתאמה.
שיעור הכנסות דמי ניהול מהנכסים הצבורים ומדמי הגמולים בקרן הפנסיה מגן זהב החזוי בשנים 2014 ואילך הינו 0.33% ו-2.32% בהתאמה.
שיעור הכנסות דמי ניהול מהנכסים הצבורים בקרן הפנסיה פסגה מנהלים (כללית) החזוי בשנים 2014 ואילך הינו 0.83%.
שיעור הכנסות דמי הניהול מהנכסים הצבורים בקרנות הגמל החזוי בשנים 2014 ואילך:
בקופות תגמולים - 0.65%, בקופות הפיצויים - 0.67% ובקרנות השתלמות - 0.66%.

על פי הערכת השווי שנערכה על ידי מעריך חיצוני מוסמך, תבור כלכלה ופיננסים בע"מ, הסכום בר ההשבה של המוניטין והנכסים הבלתי מוחשיים האחרים שנרכשו מסתכם לסך של 91,928 אלפי ש"ח וגבוה מהערך בספרים בסך של כ-4,829 מיליוני ש"ח.

ב. תיק עמלות הכי בריא

1. הסכום בר ההשבה של תיקי עמלות נקבע על בסיס אומדן תזרימי המזומנים העתידי מעמלות בניכוי הוצאות סוכנות הביטוח.
בשנת הדוח בוצעה הפחתת מוניטין בסך של 3.6 מיליון ש"ח בגין פעילות מערך מכירות טלפוני של הכי בע"מ.
2. על-פי הערכת שווי שנערכה על ידי מעריך חיצוני מוסמך, אליאור וייסברג בע"מ, הסכום בר ההשבה מסתכם לסך של כ-14,300 אלפי ש"ח, הגבוה מהערך בספרים בסך של כ-1,206 אלפי ש"ח.
3. שיעור הריבית להיוון שנלקחה בהנחות (אחרי מס) הינה 10%.

ג. איילון פתרונות פיננסים

1. הערכת השווי של פעילות ניהול התיקים בוצעה בשיטת היוון תזרימי המזומנים.
2. שיעור הריבית להיוון שנלקחה (אחרי מס) הינה 9.09%.
3. על-פי הערכת שווי שנערכה על ידי מעריך חיצוני מוסמך, נומריקס ייעוץ כלכלי ומימוני בע"מ, הסכום בר ההשבה מסתכם לסך של כ-13,000 אלפי ש"ח, לעומת סך של כ-5,500 אלפי ש"ח בספרי החברה.

ד. איילון קרנות נאמנות

1. הערכת השווי של פעילות ניהול התיקים בוצעה בשיטת היוון תזרימי המזומנים.
2. שיעור הריבית להיוון שנלקחה בהנחות (אחרי מס) הינה 9.09%.
3. על-פי הערכת שווי שנערכה על ידי מעריך חיצוני מוסמך, נומריקס ייעוץ כלכלי ומימוני בע"מ, הסכום בר ההשבה מסתכם לסך של כ-8,600 אלפי ש"ח, לעומת סך של כ-6,800 אלפי ש"ח בספרי החברה.

באור 4: - נכסים בלתי מוחשיים (המשך)

ג. מידע נוסף

1. פעילות מתן שירותים פיננסיים וניהול תיקי ניירות ערך

במהלך השנים התקשרה איילון פתרונות פיננסיים (2004) בע"מ –חברה מאוחדת בהסכמים לרכישת תיקי לקוחות בסך של כ- 10.1 מיליון ש"ח. תמורת הרכישות יוחסה למוניטין ולערך נוכחי של תזרימי מזומנים, נטו.

2. איילון קרנות נאמנות

א. במהלך השנים 2009-2012 התקשרה איילון קרנות נאמנות בהסכמים לרכישת תיקי לקוחות בסך של כ- 9.6 מיליון ש"ח. תמורת הרכישות יוחסה למוניטין ולערך נוכחי של תזרימי מזומנים, נטו.

ב. ביום 31 באוקטובר, 2013 נחתם הסכם בין איילון קרנות נאמנות, לבין אלפא פלטינום קרנות נאמנות בע"מ (להלן: "אלפא"). בהתאם להסכם עברו לניהולה של איילון קרנות נאמנות ביום 3 בנובמבר, 2013 26 קרנות הנאמנות שנהלו על ידי אלפא, ששווי הנכסים הכולל בקרנות אלה עמד על כ- 1,848,570 אלפי ש"ח ליום 30 באוקטובר, 2013 וזאת כנגד תמורה בסך של 1,250 אלפי ש"ח, מתוכם 750 אלפי ש"ח שולמו ביום המעבר ותשלום נוסף בסך 500 אלפי ש"ח ישולם בעוד שנה ממועד זה בכפוף לתנאים הקבועים בהסכם.

באור 5: - הוצאות רכישה נדחות

א. ההרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2012	2013
אלפי ש"ח	
77,200	105,916
94,529	101,175
<u>171,729</u>	<u>207,091</u>

ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

ביטוח כללי

ב. התנועה בהוצאות רכישה נדחות בביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח:

ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח	
2012	2013
אלפי ש"ח	
73,362	77,200
12,476	40,968
14,915	19,767
27,391	60,735
(9,001)	(11,097)
(14,552)	(20,922)
<u>77,200</u>	<u>105,916</u>

יתרה ליום 1 בינואר

תוספות:

עמלות רכישה

הוצאות רכישה אחרות

סה"כ תוספות

הפחתה שוטפת

הפחתה בגין ביטולים

יתרה ליום 31 בדצמבר

באור 6: - רכוש קבוע ועסקאות החכרה תפעולית של רכבים

א. הרכב ותנועה:

שנת 2013

סה"כ	שיפורים במושכר	ציד וריהוט משרדי	כלי רכב	מחשבים	קרקע ובניי משרדים	עלות
אלפי ש"ח						יתרה ליום 1 בינואר, 2013 תוספות במשך השנה
234,113	9,040	18,055	1,018	34,714	171,286	שינוי ייעוד
6,802	1,361	1,215	-	4,226	-	הערכה מחדש גריעות במשך השנה
6,149	-	-	-	-	6,149	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2013 פחת שנצבר
1,489	-	-	-	-	1,489	יתרה ליום 1 בינואר, 2013 תוספות במשך השנה
(145)	-	-	(145)	-	-	שינוי ייעוד גריעות במשך השנה
248,408	10,401	19,270	873	38,940	178,924	יתרת עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר, 2013
60,857	5,013	8,682	488	26,993	19,681	
10,016	850	1,322	94	4,812	2,938	
118	-	-	-	-	118	
(119)	-	-	(119)	-	-	
70,872	5,863	10,004	463	31,805	22,737	
177,536	4,538	9,266	410	7,135	156,187	

באור 6: - רכוש קבוע ועסקאות החכרה תפעולית של רכבים (המשך)

א. הרכב ותנועה: (המשך)

שנת 2012

קרקע ובנייני משרדים	מחשבים	כלי רכב	ציוד וריהוט משרדי	שיפורים במושכר	סה"כ
אלפי ש"ח					
124,472	30,189	841	16,718	7,709	179,929
34	4,531	500	1,337	1,331	7,733
(1,033)	-	-	-	-	(1,033)
47,813	-	-	-	-	47,813
-	(6)	(323)	-	-	(329)
171,286	34,714	1,018	18,055	9,040	234,113
16,828	21,990	505	7,497	4,521	51,341
2,853	5,005	102	1,185	492	9,637
-	(2)	(119)	-	-	(121)
19,681	26,993	488	8,682	5,013	60,857
151,605	7,721	530	9,373	4,027	173,256

עלות
יתרה ליום 1 בינואר,
2012
תוספות במשך
השנה
שינוי ייעוד
תוספות בגין חברה
שאוחדה לראשונה
גרועות במשך השנה
יתרה ליום 31
בדצמבר, 2012
פחת שנצבר
יתרה ליום 1 בינואר,
2012
תוספות במשך
השנה
גרועות במשך השנה
יתרה ליום 31
בדצמבר, 2012
יתרת עלות מופחתת
ליום 31 בדצמבר,
2012

ב. מקרקעין המשמשים כרכוש קבוע ונדל"ן להשקעה :

ליום 31 בדצמבר	
2012	2013
אלפי ש"ח	
536,036	599,709
131,809	133,766
667,845	733,475

בבעלות (א)
בחכירה מהוונת (ב)

(א) נכס בבעלות בסך כולל של 22,400 אלפי ש"ח טרם נרשם על שם חברות הקבוצה בלשכת רישום המקרקעין בשל אי סיום הליכי הסדר ורישום הזכויות בבתים משותפים.

(ב) הרכב נכסים בחכירה:

- נכס בחכירה מהוונת בסך של 72,000 אלפי ש"ח הינו בחכירה לתקופה של 49 שנה. יתרת תקופת החכירה לתאריך המאזן הינה 39 שנה. זכויות החכירה טרם נרשמו לטובת חברה מאוחדת בלשכת רישום המקרקעין.
- נכס בחכירה מהוונת בסך של 40,250 אלפי ש"ח הינו בחכירה לתקופה של 49 שנה. יתרת תקופת החכירה לתאריך המאזן הינה 30 שנה.
- נכס בחכירה מהוונת בסך של 21,516 אלפי ש"ח הינו בחכירה לתקופה של 999 שנה.

ליום 31 בדצמבר	
2012	2013
אלפי ש"ח	
151,605	156,187
516,240	577,288
667,845	733,475
4,705	4,900

(*) הרכב המקרקעין המוצגים לעיל כוללים נדל"ן המשמש להשקעה ובנייני משרד המשמשים רכוש קבוע:

קרקע ובנייני משרדים (ראה באור 6א)
נדל"ן להשקעה (ראה באור 8א)

כולל עלויות והוצאות שהונו:
הוצאות הנהלה וכלליות

באור 6: - רכוש קבוע ועסקאות החכרה תפעולית של רכבים (המשך)

(ג) הערכה מחדש של קרקע ומבנים:

החל משנת 2012 החברה מודדת קרקע ומבנה על בסיס הערכה מחדש, ראה גם באור ט'2.
עקב השימוש במודל ההערכה מחדש, נוצרה קרן הערכה מחדש שיתרתה המופחתת ליום 31 בדצמבר 2013 הינה בסך 48,946 אלפי ש"ח, לפני ניכוי עתודה למס (ליום 31 בדצמבר 2012 הקרן הינה בסך של 47,220 אלפי ש"ח, לפני ניכוי עתודה למס).
במהלך השנה, נזקף לקרן ההון סך של 1,726 אלפי ש"ח, לפני מס בגין שערך הרכוש הקבוע והועבר סך של 538 אלפי ש"ח מקרן ההון ישירות לעודפים, בגין הפחתתו.

אם הקרקע והמבנים היו נמדדים תוך שימוש במודל עלות, ערכיהם בדוחות הכספיים היו כדלקמן:

31 בדצמבר	
2013	
אלפי ש"ח	
143,280	עלות
(18,345)	פחת שנצבר
124,935	עלות מופחתת

היתרה במאזן על בסיס שווי הוגן כאמור לעיל הינה 156,187 אלפי ש"ח.
החברה התקשרה עם מר אלי כהן שהינו מעריך שווי חיצוני בלתי תלוי, שהוא בעל כישורים מקצועיים מתאימים, על מנת לקבוע את השווי ההוגן של הקרקע והמבנה אשר בבעלותה ונחשב לרמה 3 במידרג השווי ההוגן.
השווי ההוגן נקבע בהתבסס על עסקאות שנערכו לאחרונה בשוק ביחס לנדל"ן דומה ובמיקום דומה לזה של הנדל"ן שבבעלות החברה, וכן בהתבסס על אומדן דמי שכירות ראויים לנכסים דומים.
בחישוב השווי ההוגן השתמש מעריך השווי בשיעורי היוון שבין 8% ל- 8.75% לשנה.

ד. עסקאות החכרה תפעולית של רכבים

הרכב ותנועה:

ליום 31 בדצמבר		
2012	2013	
אלפי ש"ח		
83,289	47,690	עלות
5,616	283	יתרה ליום 1 בינואר
(39,619)	(43,029)	תוספות במשך השנה
(1,596)	-	גרועות במשך השנה
47,690	4,944	שינוי ייעוד
		יתרה ליום 31 בדצמבר
20,177	20,593	פחת שנצבר
11,539	1,395	יתרה ליום 1 בינואר
(15,923)	(17,120)	תוספות במשך השנה
4,800	-	גרועות במשך השנה
20,593	4,868	ירידת ערך
27,097	76	יתרה ליום 31 בדצמבר
		עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר

לעניין מכירת הפעילות ראה באור 7(ב)(1) להלן.

באור 7: - השקעות בחברות מוחזקות

א. תמצית נתונים מהדוחות הכספיים של חברות המטופלות בשיטת השווי המאזני

נתונים מהדוחות הכספיים של חברה כלולה איילון קלרומ בע"מ (ראה גם ב(1) לעיל)

31 בדצמבר		
2012	2013	
אלפי ש"ח		
		חלק הקבוצה בדוח על המצב הכספי של חברה כלולה בהתאם לשיעור ההחזקה בה לתאריך הדוח:
61,554	44,843	נכסים (*)
53,869	42,479	התחייבויות
7,685	2,364	נכסים נטו

(*) כולל יתרת עודפי עלות ומוניטין.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2011	2012	2013	
אלפי ש"ח			
			חלק הקבוצה בתוצאות הפעולות של החברה בהתאם לשיעור ההחזקה בה בתקופה:
3,945	23,328	35,208	הכנסות
(3,513)	(23,167)	(40,528)	הוצאות (*)
432	161	(5,320)	רווח נקי (הפסד) לתקופה

(*) כולל התאמות בגין עודפי עלות.

ב. מידע נוסף בדבר חברות המוחזקות במישרין על ידי החברה

1. ביום 27 בספטמבר 2011 חתמה החברה על הסכם עם קלרומ ליסינג ומימון בע"מ (להלן: "קלרומ"), (כיום: "איילון קלרומ בע"מ"), שהינה חברה הפעילה בעיקר בתחום השכרת רכב וכן בליסינג, והינה זכיינית חברת יורופקאר העולמית בישראל וכן בעלת הרשאה למתן שירותים של המותג אלמו. ביום 9 בנובמבר 2011 נחתמה תוספת להסכם זה בין הצדדים האמורים ובין החברה הבת, איילון בלו ליסינג בע"מ (להלן: "בלו ליסינג"). במסגרת ההסכם והתוספת לו, תקצה קלרומ מחצית מהון המניות המונפק והנפרע שלה לבלו ליסינג, כך שהון המניות המונפק והנפרע של קלרומ יחולק בחלקים שווים בין בלו ליסינג לבין בעלי המניות הנוכחיים של קלרומ. עוד קובע ההסכם כי קלרומ תרכז ותפעל בלעדית את הצי הקיים של בלו ליסינג ותפעל לביצוע עסקאות חדשות בתחום תוך אפשרות לקבל ולעשות שימוש בזכויות שהן קניין רוחני, ידע מקצועי-שיווקי, ותיקי לקוחות שקדמו למועד החתימה על ההסכם של כל אחת מהחברות, וכמו כן תקדם קלרומ ותשאף להגדלת סל המוצרים לשירות לקוחותיה, לרבות בתחומים המשויקים כיום על ידי הצדדים, בין היתר בתחום הרכב. לצורך המשך הפעלתה של קלרומ, העמידו בעלי המניות לקלרומ הלוואת בעלים, בה נשאו בעלי המניות בחלקים שווים. חלקה של בלו ליסינג בהלוואה האמורה הינו בסך כולל של 20,000 אלפי ש"ח.

ביום 1 בספטמבר 2013 מכרה קלרומ את עסקי הליסינג המימוני שבבעלותה לחברת המאגר ב.נ.כ בע"מ תמורת סך של כ- 16.4 מיליון ש"ח. בעקבות המכירה רשמה קלרומ הפסד בסך של כ- 0.8 מיליון ש"ח. מאותו מועד עוסקת קלרומ בעיקר בתחום השכרת רכב.

ביום 12 במרס 2013 התקשרה החברה הבת, איילון בלו ליסינג בע"מ, בהסכם למכירה מיידית של כלל פעילות הליסינג התפעולי של שלה לחברת המאגר ב.נ.כ בע"מ (להלן - "הרוכשת") תמורת סך כולל של 20.75 מיליון ש"ח. הסך הנ"ל שולם בתשלומים עיתיים שווים כאשר התשלום האחרון שולם ביום 12 באוקטובר 2013. לחברה נוצר הפסד בסך של כ- 3.6 מיליון ש"ח כתוצאה מהמכירה הנ"ל.

באור 7: - השקעות בחברות מוחזקות (המשך)

ב. מידע נוסף בדבר חברות המוחזקות במישרין על ידי החברה (המשך)

2. רשימת חברות מאוחדות

שם החברה	מניות המקנות זכויות הצבעה/לרווחים	מדינת התאגדות	היקף ההשקעה בחברות מאוחדות		הלוואות שניתנו לחברות מאוחדות (כלול בהיקף ההשקעה)		ערבויות שניתנו חברות מאוחדות	
			2012	2013	2012	2013	2012	2013
איילון חברה לביטוח בע"מ	100%	ישראל	497,291	542,666	-	-	199,664	229,762
אייל צבי בע"מ	100%	ישראל	1,414	1,442	-	-	-	-
איילון גלובל בע"מ	80%	ישראל	7	2	-	-	-	-
איילון ניהול סיכונים רפואיים בע"מ	100%	ישראל	5,852	2,304	7,124	8,021	-	-
גארד יו סוכנות לביטוח (2001) בע"מ	100%	ישראל	(708)	(129)	3,255	2,031	-	-
הכי בריא סוכנות לביטוח בע"מ	100%	ישראל	19,919	18,610	-	-	-	-
בריאות עבוך בע"מ	100%	ישראל	(50)	(52)	-	-	-	-
איילון בלוליסנג בע"מ	100%	ישראל	781	1,661	15,948	21,186	13,270	13,428
איילון בית השקעות בע"מ	76%	ישראל	3,547	3,602	7,909	8,222	9,167	7,845
סה"כ			528,053	570,106	34,236	39,460	222,101	251,035

3. סכומי דיבידנד שהחברה קיבלה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2012	2013
אלפי ש"ח	
-	25,000
-	3,000
-	28,000

מחברה מאוחדת-איילון חברה לביטוח בע"מ
מחברה מאוחדת-הכי בריא סוכנות לביטוח בע"מ
סה"כ

ביום 24 במרס וביום 27 במאי 2013 אישר דירקטוריון החברה הבת, הכי בריא סוכנות לביטוח בע"מ, חלוקת דיבידנד לחברה בסך של 2 מיליון ש"ח ו-1 מיליון ש"ח בהתאמה.

ביום 26 בנובמבר 2013, אישר דירקטוריון איילון חברה לביטוח בע"מ חלוקת דיבידנד לחברה בסך של 25,000 אלפי ש"ח. החלוקה הייתה כפופה לאישור המפקח על הביטוח, אשר התקבל ביום 30 בדצמבר 2013.

באור 7: - השקעות בחברות מוחזקות (המשך)

ג. מידע נוסף

1. שינוי מבני בחברות המנהלות של הפנסיה והגמל בקבוצה

לאחר שבמהלך חודש אוגוסט 2012, אישרו הדיקטוריונים של החברות המנהלות את קופות הגמל וקרנות הפנסיה בקבוצה שינוי מבני בהחזקותיהן (להלן: "החברות המנהלות"), התקבלו בחודש אוגוסט 2013 אישורים שהיו דרושים לצורך השלמת השינוי המבני האמור, ביניהם מרשות המיסים, בהתאם לחלק (2) לפקודת מס הכנסה ומהממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר למיזוג חברות מנהלות של קרנות פנסיה וקופות גמל ומיזוג קרנות הפנסיה ולקבלת היתר שליטה בהתאם. עם השלמת הליך שינוי המבנה בקבוצה פועלת חברה מנהלת אחת - איילון פנסיה וגמל בע"מ (לשעבר: איילון חברה לניהול קופות גמל בע"מ), המנהלת בנאמנות את קרנות הפנסיה וקופות הגמל, לרבות קרנות ההשתלמות.

2. רכישת מניות החברה הנכדה, מגן חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ אשר הוחזקו על ידי פסגות בית השקעות בע"מ

ביום 22 באוגוסט 2012 חתמו חברת הביטוח המאוחדת והחברה הנכדה, מגן חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן "מגן") על הסכם עם פסגות בית השקעות בע"מ (להלן - "פסגות") לרכישת אחזקותיה של פסגות במגן (כ- 19.99%) ע"י החברה תמורת סכום של 5.4 מיליון ש"ח. ביום 19 בדצמבר 2012 הושלמה העסקה האמורה לאחר שהתקיימו כל התנאים המתלים הקבועים בהסכם זה, לרבות קבלת אישור אגף שוק ההון במשרד האוצר. עם השלמת העסקה, שבה חברת הביטוח המאוחדת להחזיק במלוא מניותיה של החברה הנכדה, מגן. ההפרש בסך של 3,381 אלפי ש"ח בין התמורה לבין היתרה בדוחות הכספיים של הזכויות שנרכשו נזקף לקרן הון מעסקאות עם בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה.

3. לעניין מכירת 26% ממניות איילון בית השקעות בע"מ לאחר תאריך המאזן, ראה באור 38א'.

ד. ניהול ודרישות הון בחברת ביטוח מאוחדת

1. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה וגופים מוסדיים נוספים המאוחדים בדוחות הכספיים כפופים לדרישות הון הנקבעות על ידי המפקח על הביטוח. ביום 31 באוגוסט 2011 החליט דירקטוריון חברת הביטוח המאוחדת על תוכנית פעולה לניהול ההון של חברת הביטוח המאוחדת, וקבע בין היתר שהאחראי ליישום תוכנית פעולה זו יבחן את מצב ההון ונתוני השוק, ואם ישתקף שצפויה שחיקת הון שתביא את חברת הביטוח המאוחדת קרוב או מתחת לרף 105% מדרישות ההון באותה עת, הוא יתריע בפני הגורמים הרלוונטיים.

2. ההון הנדרש והקיים של חברת הביטוח המאוחדת

(א) ההון הנדרש והקיים של חברת הביטוח המאוחדת נקבע בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח) התשנ"ח-1998 על תיקוניהן (להלן- תקנות ההון) והנחיות המפקח.

(ב) בחודש יוני 2008 פורסם חוזר בדבר אופן יישום כללי המדידה וההצגה לפי ה- IFRS לצורך חישוב ההון הנדרש וההון המוכר של חברות ביטוח. מטרת החוזר הייתה לקבוע הוראות לעניין אופן יישום תקנות ההון לגבי השקעות בחברות מוחזקות (לרבות חברות ביטוח וחברות מנהלות שבשליטת חברת הביטוח). על פי החוזר דרישות ההון לפי תקנות ההון יוסיפו להיות מבוססות על דוחות סולו. לצורך חישוב ההון המוכר לפי תקנות ההון, ההשקעה של חברת ביטוח בחברת ביטוח או בחברה מנהלת נשלטת וכן בחברות מוחזקות אחרות תחושב על בסיס אקוויטי בשרשר מלא.

(ג) לגבי הרכב ההון של מבטח - ראה סעיף 3 להלן.

באור 7: - השקעות בחברות מוחזקות (המשך)

ד. ניהול ודרישות הון בחברת ביטוח מאוחדת (המשך)

2. ההון הנדרש והקיים של חברת הביטוח המאוחדת (המשך)

ד) להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של חברת הביטוח המאוחדת בהתאם לתקנות ההון והנחיות המפקח.

ליום 31 בדצמבר		
2012	2013	
אלפי ש"ח		
755,395	778,681	הסכום הנדרש על פי תקנות ההון והנחיות המפקח (א)
		הסכום הקיים המחושב על פי תקנות ההון:
497,292	542,667	הון ראשוני בסיסי
99,810	-	הון משני נחות- כתבי התחייבות נדחים (ראה באור 23 ג' (1))
108,329	208,668	הון משני מורכב - כתבי התחייבות נדחים (ראה באור 23 ג' (3))
208,139	208,668	סך הכל הון משני
100,939	101,530	הון שלישוני מורכב - כתבי התחייבות נדחים (ראה באור 23 ג' (2))
309,078	310,198	סה"כ הון משני ושלישוני מורכב
806,370	852,865	סך ההון הקיים המחושב על פי תקנות ההון
50,975	74,184	עודף ליום הדוח
		<u>פעולות הוניות לאחר תאריך המאזן (*):</u>
86,500	-	גיוס הון משני מורכב - כתבי התחייבות נדחים
(25,000)	-	פרעון הון משני נחות - כתבי התחייבות נדחים
(52,825)	-	הון משני נחות שהפך להון בלתי מוכר
59,650	74,184	עודף בהתחשב באירועים לאחר תאריך הדיווח
		(א) הסכום הנדרש כולל דרישות הון בגין:
283,188	316,386	פעילות בביטוח כללי/הון ראשוני נדרש
2,282	2,211	פעילות בביטוח סיעודי
66,641	87,624	הוצאות רכישה נדחות בביטוח חיים ובביטוח מפני מחלות ואשפוז
34,643	45,371	סיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים
31,544	7,566	נכסים בלתי מוכרים כהגדרתם בתקנות ההון
51,122	35,627	השקעה בחברות מנהלות מאוחדות
179,085	173,924	נכסי השקעה ונכסים אחרים
97	102	ערבויות
31,174	30,329	סיכוני קטסטרופה בביטוח כללי
75,620	79,542	סיכונים תפעוליים
755,395	778,681	הסכום הנדרש על פי תקנות והנחיות המפקח

(*) לעניין פדיון מוקדם וגיוס הון משני ושלישוני לאחר תאריך המאזן ראה באור 38.

באור 7: - הון עצמי ודרישות הון (המשך)

ד. ניהול ודרישות הון (המשך)

3. הרכב ההון של מבטח

חוזר המפקח מחודש אוגוסט 2011, קובע כללים למבנה הון עצמי מוכר של מבטח, וכן מסגרת עקרונות להכרה ברכיבי הון שונים ולסיווגם לרובדי ההון השונים, כדלהלן:

1. הון ראשוני - כולל הון ראשוני בסיסי (בגובה ההון המיוחס לבעלי המניות של החברה), שטרי הון צמייתים או מניות בכורה לא צוברות ומכשירי הון ראשוני מורכב. מכשירי ההון הראשוני המורכב כוללים מכשירים פיננסיים שהינם זמינים לספוג את הפסדי המבטח באמצעות ביטול תשלומי ריבית ודחיית תשלומי קרן ופרעונם נדחה בפני כל התחייבויות המבטח. ובנסיבות מסוימות (הון עצמי מוכר קיים נמוך מהנדרש) קרן המכשיר תמחק או תומר למניות רגילות. מועד הפרעון הראשון של מכשירים אלה יבוא לאחר פרעון ההתחייבויות הביטוחיות המאוחרות ביותר או 49 שנים, כמוקדם שביניהם, אך לא קודם לתום 10 שנים ממועד ההנפקה.

2. הון משני - כולל מכשירים פיננסיים שהינם זמינים לספוג את הפסדי המבטח באמצעות דחיית תשלומי קרן וריבית, ושפרעונם נדחה בפני כל חוב אחר למעט בפני הון ראשוני. מועד הפרעון הראשון של מכשירי ההון המשני יבוא לאחר תום תקופה המשקפת ממוצע משוקלל של התקופות לפרעון ההתחייבויות הביטוחיות בתוספת שנתיים, או 20 שנים כמוקדם שביניהם, אך לא קודם לתום 8 שנים ממועד ההנפקה.

3. הון שלישי - כולל מכשירים פיננסיים שהינם זמינים לספוג את הפסדי המבטח באמצעות דחיית תשלומי קרן בלבד, ושפרעונם נדחה בפני כל חוב אחר למעט בפני הון ראשוני (אם כי ניתן לקבוע שלא יידחה גם בפני הון משני אחר או הון שלישי). מועד הפרעון הראשון של מכשירי ההון השלישי אינו מוקדם לתום 5 שנים מיום הנפקתו.

לעניין זה, התחייבויות ביטוחיות כוללות התחייבויות שאינן תלויות תשואה, ללא חלק ההתחייבויות המגובה במלואו באגרות חוב ח"ץ ובניכוי חלקם של מבטחי משנה.

ההון העצמי המוכר של המבטח הוא סכום הרכיבים ומכשירים הכלולים ברבדים השונים בשיעורים הבאים:

- שיעורם הכולל של רכיבי ומכשירי הון הנכללים בהון הראשוני לא יפחת מ-60% מסך ההון העצמי של המבטח.
- שיעורם הכולל של רכיבי ומכשירי הון הנכללים בהון הראשוני הבסיסי לא יפחת מ-70% מסך ההון הראשוני.
- שיעורם הכולל של מכשירי הון ראשוני מורכב לא יעלה על 20% מסך ההון הראשוני.
- שיעורם הכולל של רכיבי ומכשירי הון הנכללים בהון השלישי לא יעלה על 15% מסך ההון העצמי של המבטח.

החוזר כולל הוראת שעה לעניין הרכב ההון העצמי של מבטח בתקופה שמיום 30 בספטמבר, 2011 ועד למועד יישומה של הדירקטיבה, כהגדרתה בסעיף 5 להלן, בישראל במועד עליו יודיע המפקח לפיה הוראות החוזר יכנסו לתוקף בהדרגה.

כמו כן נקבע בהוראת השעה כי שיעורם הכולל של מכשירי הון הנכללים ב"הון משני נחות" לא יעלה על 50% מההון הבסיסי. הון משני נחות מוגדר כסך הרכיבים הבאים:

- (1) כתבי התחייבות נדחים, בין שניתנים להמרה במניות ובין שלא ניתנים להמרה במניות, שהונפקו לתקופה של 5 שנים לפחות, ותקופת פרעונם בעוד שנתיים לפחות לאחר תאריך הדוח, ובלבד שלא הוצאו לבעל שליטה;
- (2) כתבי התחייבות נדחים שהונפקו לבעלי שליטה והם צמודים למדד המחירים לצרכן לכל היותר, אך אינם נושאים ריבית ושמועד הפרעון שלהם לא פחות משנתיים לאחר תאריך הדוח.

באור 7: - הון עצמי ודרישות הון (המשך)

ד. ניהול ודרישות הון (המשך)

3. (המשך)

בנוסף להוראות השעה כולל החוזר הוראות מעבר כדלהלן:

- א. הון משני נחות אשר הונפק עד ליום 31 בדצמבר, 2009 יוכר עד למועד פרעונו הסופי בתנאים בהם הוכר עד לפרסום חוזר זה.
  - ב. הון משני נחות אשר הונפק מיום 1 בינואר, 2010 ואילך לא יוכר עם יישומה של הדירקטיבה בישראל או מיום 31 בינואר 2013, לפי המוקדם.
  - ג. מכשירי הון ראשוני מורכב, משני מורכב ושלישוני מורכב אשר הונפקו מיום 1 בינואר 2010 ואילך ואשר אושרו על-ידי המפקח, יוכרו עד למועד פירעונם הסופי בתנאים בהם הונפקו ובהתאם למגבלות השיעורים החלים על הרבדים השונים.
  - ד. מכשירי הון ראשוני מורכב, משני מורכב ושלישוני מורכב, אשר יונפקו ממועד תחילתו של החוזר בתנאים הקבועים בו, יוכרו במלואם עם יישומה של הדירקטיבה בישראל עד למועד פרעונם.
4. בחודש דצמבר 2011 פרסם המפקח מכתב בדבר חלוקת דיבידנד על ידי חברות ביטוח (להלן - "המכתב"). המכתב מהווה עדכון להבהרה מחודש מרס 2010 וקובע כי המפקח לא יאשר חלוקת דיבידנד אלא אם, לאחר ביצוע החלוקה, למבטח יחס הון עצמי מוכר להון עצמי נדרש בשיעור של 105% לפחות ובהגשת כל אלה: תחזית רווח שנתית של המבטח לשנתיים העוקבות למועד חלוקת הדיבידנד; תכנית שרות חוב מעודכנת ומאושרת בידי דירקטוריון חברת הביטוח ודירקטוריון חברת ההחזקות המחזיקה בחברת הביטוח; תכנית פעולה להשלמת הון שאושרה בידי דירקטוריון חברת הביטוח ופרוטוקול הדיון בדירקטוריון חברת הביטוח בו אושרה חלוקת הדיבידנד. כמו כן, נקבע כי הודעה על חלוקת דיבידנד תחשב כאילו קיבלה את אישור המפקח, אם לאחר ביצוע החלוקה למבטח יחס הון עצמי מוכר להון עצמי נדרש בשיעור העולה על 115% וכל המסמכים המפורטים במכתב נמסרו למפקח לא יאוחר מ- 10 ימי עסקים לאחר מועד החלוקה.
5. בשנים 2008 - 2010 פרסם המפקח חוזרים בעניין היערכות לקליטת הוראות הדירקטיבה במקביל ליישומן במדינות האיחוד האירופי. הדירקטיבה כוללת בחינה מקיפה של הסיכונים להם חשופות חברות ביטוח וקביעת סטנדרטים לניהולם ומדידתם, תוך מתן ביטוי בהקצאת ההון לסיכונים הגלומים בפעילות. מלבד ההיבטים הכמותיים, הדירקטיבה מתמקדת גם בפעילות פיקוח ובקרה פנימיים וכן במשמעת שוק, גילוי ודיווח.
- במסגרת החוזרים מיידע המפקח את חברות הביטוח בדבר הפעולות שיש לנקוט לצורך הטמעת הדירקטיבה: התאמות בדרישות ההון, שדרוג מערך ניהול הסיכונים, הבקורות והממשל התאגידי בחברות ביטוח, התאמת אופן הפיקוח על חברות ביטוח למתכונת מבוססת סיכון והתאמת סביבת הרגולציה הכללית לעקרונות הדירקטיבה.
- בחודש ספטמבר 2012 פרסם המפקח מכתב בעניין משטר כושר פירעון ישראלי (להלן - "המכתב"). בהתאם למכתב, המפקח מתכוון לפתח משטר כושר פירעון מבוסס סיכונים ברוח Solvency II וזאת עקב אי הוודאות בנוגע ללוחות הזמנים ליישום Solvency II באירופה. במכתב, מפרט המפקח את הצעדים שבדעתו לנקוט ובהם: התאמת מסגרת הרגולציה לדירקטיבה על בסיס פערים שמופו; דיווח על כושר פירעון לפי מודל IQIS (סקר הערכה כמותי לחישוב מצב ההון) אשר יבוצע החל מאמצע שנת 2013; פרסום טיוטת הנחייה להגשת דוח ORSA (הערכה עצמית של סיכונים וכושר פירעון), הגשת טיוטת דוח ORSA לפיקוח, לאחר דיון בממצאי בדירקטוריון, בסוף שנת 2013 (נכון למועד פרסום הדוחות הכספיים טרם פורסמו הנחיות בקשר ל-ORSA). דוח ORSA סופי יגובש עד לתום שנת 2014 והוא יוגש למפקח על ידי מבטחים באופן שוטף החל משנת 2015; תוספות הון אם יעלה צורך בהוספתם במהלך 2015 בהתבסס על דוחות ה-ORSA, תוצאות IQIS, איכות הממשל התאגידי וניהול הסיכונים בחברה, וזאת על פי מתודולוגיה שתפורסם במהלך שנת 2014. בנוסף ימוסד מדרג התערבות רגולטורי למקרה של התדרדרות פיננסית במצב חברת ביטוח. כמו כן, לאחר צבירת הניסיון המתאים בתוצאות דיווח IQIS, יפורסמו תקנות הון חדשות ומבוססות סיכונים וחברות ביטוח יידרשו להחזיק הון עצמי בהתאם.

באור 7: - הון עצמי ודרישות הון (המשך)

2. ניהול ודרישות הון (המשך)

5. (המשך)

במהלך תקופת ההיערכות ליישום הדירקטיבה, מתפרסמות מעת לעת הנחיות לחישוב דרישות הון עפ"י מודל סקר הערכה כמותי (Quantitative Impact Study - QIS) הכולל את כימות מגוון הסיכונים הביטוחיים והפיננסיים העומדים בפני חברות הביטוח בהתאם לדרישות שנקבעו בחוזרי המפקח לעניין זה. עד כה, בהנחיות אלו חלו שינויים משנה לשנה ובהתאם משתנות גם התוצאות המחושבות של דרישות הון.

המודל טרם אושר, וקיימים נושאים מהותיים לגביהם מתקיימים דיונים באירופה כמו גם בארץ. אין ביכולת החברה להעריך את תוצאות הדיונים כאמור, וההחלטות הרגולטוריות הנגזרות על דרישות הון העתידיות והשפעתן העסקיות על מרכיבי הפעילות של חברות הביטוח בכלל והחברה בפרט בעתיד.

6. בחודש פברואר 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב-2012 ותקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) (תיקון מס' 2), התשע"ב-2012 (להלן ביחד - התקנות החדשות).

בהתאם לתקנות החדשות הורחבו דרישות הון מחברות מנהלות והן כוללות דרישות הון בהתאם להיקף הנכסים המנוהלים ולהוצאות השנתיות, אך לא פחות מהון עצמי התחלתי בסך 10 מיליון ש"ח. התקנות החדשות כוללות הוראות מעבר להשלמה הדרגתית של ההפרש שבין הון על פי התקנות החדשות לבין הון שהיה נדרש ממנה ערב פרסום התקנות החדשות (להלן - "הפרש") כך שעד מועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר, 2013 יושלם לפחות 80% מההפרש; ועד מועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר, 2014 יושלם מלוא הפרש. על פי נתוני הדוחות הכספיים של החברות המנהלות ליום 31 בדצמבר, 2013 ובעקבות מיזוג החברות כאמור בביאור 7 ג' (1), לא קיימת יתרת הון להגדלה. בעקבות המיזוג כאמור, קטנו דרישות הון מהחברה בסך של כ- 8 מיליון ש"ח. חברה מנהלת רשאית לחלק דיבידנד רק אם הונה העצמי הוא לפחות בגובה הון העצמי הנדרש ממנה לפי תקנות אלה.

7. החברה התחייבה להשלים בכל עת את הון העצמי של איילון חברה לביטוח בע"מ עד לסכום הקבוע בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998 או כל תקנה או דין אחר שיבואו במקומן. התחייבות זו תהיה תקפה כל עוד החברה שולטת, במישרין או בעקיפין, בחברה הנ"ל.

תקרת ההתחייבות לא תעלה על הנמוך מבין:

א. 50% מההון הנדרש.

ב. 250 מיליון ש"ח כשהם צמודים למדד המחירים לצרכן שפורסם בחודש יולי, 2008. ההתחייבות תמומש רק כאשר הון העצמי של איילון חברה לביטוח בע"מ יהיה שלילי ובגובה סכום הון השלילי, ובלבד שסכום ההשלמה לא יעלה על תקרת ההתחייבות כאמור.

8. החברה התחייבה להשלים בכל עת את הון העצמי של איילון פנסיה וגמל בע"מ (לשעבר: איילון חברה לניהול קופות גמל בע"מ) לסכום הקבוע בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל), תשכ"ד-1964, או כל תקנה או דין אחר שיבוא במקומן. התחייבות זו תהיה תקפה כל עוד החברה שולטת, במישרין או בעקיפין, בחברה הנ"ל. לעניין מיזוג החברות המנהלות ראה באור 7(ג) (1) להלן.

ה. דרישות הון בחברות איילון פתרונות פיננסיים (2004) בע"מ ואיילון קרנות נאמנות בע"מ

החברה התחייבה להשלים בכל עת את הון העצמי של חברה נכדה מאוחדת איילון פתרונות פיננסיים (2004) בע"מ לסכום הקבוע על-פי תקנות הסדרת העיסוק בביעוץ השקעות ובניהול תיקי השקעות (הון עצמי וביטוח), התש"ס-2000 וחברה נכדה מאוחדת איילון קרנות נאמנות בע"מ לסכום הקבוע על-פי תקנות השקעות משותפות בנאמנות (הון עצמי וביטוח של מנהל קרן ונאמן ותנאי כשירות של דירקטורים וחברי ועדת ההשקעות), התשנ"ו-1995. התחייבות זו תהיה תקפה כל עוד החברה שולטת, במישרין או בעקיפין, בחברות הנ"ל.

באור 8: - נדל"ן להשקעה- לרבות נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה

א. הרכב ותנועה:

נדל"ן להשקעה				
אחר		עבור חוזים תלויי תשואה		
2012	2013	2012	2013	
אלפי ש"ח				
485,938	494,432	-	21,808	יתרה ליום 1 בינואר
				תוספות במשך השנה
1,946	16,939	22,032	37,937	רכישות ותוספות לנכסים קיימים (ג (1) וג (2) להלן)
1,033	-	-	-	העברה מרכוש קבוע
2,979	16,939	22,032	37,937	סה"כ תוספות
5,515	6,465	(224)	(293)	התאמת שווי הוגן
494,432	517,836	21,808	59,452	יתרה ליום 31 בדצמבר

ב. מדידת שווי הוגן של נדל"ן להשקעה:

נדל"ן להשקעה נמדד על בסיס השווי ההוגן כפי שנקבע בהערכות שווי שבוצעו על ידי מר אלי כהן שהינו, מעריך שווי חיצוני בלתי תלוי, שהוא בעל כישורים מקצועיים מתאימים. השווי ההוגן נקבע בהתבסס על עסקאות שנערכו לאחרונה בשוק ביחס לנדל"ן דומה ובמיקום דומה לזה של הנדל"ן שבבעלות החברה, וכן בהתבסס על אומדן תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים מהנכסים. באמידת תזרימי המזומנים הובא בחשבון הסיכון המובנה שלהם. והם מהווים בשיעורי תשואה המשקפים את הסיכונים הגלומים בתזרימי המזומנים אשר נקבעו בהתחשב בתשואה המקובלת בשוק המקרקעין תוך התאמה למאפיינים הספציפיים של כל נכס ורמת הסיכון של ההכנסות הצפויות ממנו. שיעורי היוון ששימשו בהערכות השווי כאמור, הינם בין 8% ל-9% לשנה.

השווי ההוגן של הנדל"ן להשקעה נחשב לרמה 3 במדרג של השווי ההוגן.

ג. להלן פרטים בדבר רכישות נדל"ן בשנים 2012, 2013:

(1) רכישת מקבץ דיור ומלון

ביום 5 במרס 2013 נחתם חוזה בין איילון ביטוח והגופים המוסדיים הנשלטים על ידה (איילון חברה לניהול קופות גמל בע"מ, איילון פנסיה בע"מ ומגן חברה לניהול קרנות הפנסיה בע"מ) והחברה הבת, אייל צבי בע"מ (להלן: "הקונים") לבין אדוס נ.ו. בע"מ (להלן: "המוכרת") לרכישת מקבץ דיור בן 195 יחידות דיור (להלן: "המקבץ") ומלון בן 16 חדרים (שניהם יחד להלן: "הנכס"). המקבץ מושכר לעמידר החברה הלאומית לשיכון בישראל בע"מ, אשר מאכלסת בו דיירים הזכאים לכך, כשלוחה של מדינת ישראל. כן יש בנכס שטחים המושכרים בשכירות חופשית.

הגופים המוסדיים הנ"ל מקבוצת איילון רכשו את הנכס האמור לתיקי ההשקעות של הפוליסות המשתתפות ברווחים ושל כספי העמיתים ואיילון ביטוח רכשה את הנכס גם מכספי הנוסטרו שלה. תמורת העסקה הינה בסך כולל של 120 מיליוני ש"ח בתוספת מס רכישה והוצאות משפטיות (104.4 מיליוני ש"ח מכספי העמיתים ו-15.6 מיליוני ש"ח מכספי הנוסטרו), מזה חלק איילון ביטוח הינו כ-36 מיליון ש"ח מכספי המבוטחים וכ-15.6 מיליון ש"ח מכספי הנוסטרו.

ביום 13 במאי 2013 בעקבות קבלת אישור הממונה על ההגבלים העסקיים, התקיימו כל התנאים המתלים, ולאחר שהופקדו כספי התמורה בחשבון הנאמנות, נמסרה החזקה בנכס לידי הקונים.

בין הצדדים התגלעה מחלוקת לעניין הזכאות לפירות הנכס לתקופה שבין ה-1 באפריל 2013 לבין ה-12 במאי 2013. היקף הסכום שבמחלוקת עומד על כ-1.7 מיליון ש"ח. נכון למועד פרסום הדוח הצדדים עדיין לא

יישבו את המחלוקת ומתנהלים הליכים משפטיים בביהמ"ש לצורך ליישובה. יחד עם זאת, ביום 26 בדצמבר 2013 הושלמה העסקה והנכס נרשם על שם הקונים איילון חברה לביטוח בע"מ ואיילון פנסיה וגמל בע"מ, לשעבר: "איילון חברה לניהול קופות גמל בע"מ", (החברה שלתוכה מוזגו איילון פנסיה בע"מ ומגן חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ, ראה באור 7(ג)1).

באור 8: - נדל"ן להשקעה - לרבות נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה

ג. להלן פרטים בדבר רכישות נדל"ן בשנים 2012, 2013: (המשך)

(2) מקרקעין בחדרה

ביום 1 באוגוסט, 2012 נחתם חוזה בין החברה והגופים המוסדיים הנשלטים על ידי החברה (איילון חברה לניהול קופות גמל בע"מ, איילון פנסיה בע"מ ומגן חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ) לבין קשל"ט נכסים והשקעות בע"מ (הנשלטת ע"י אנגל משאבים ופיתוח בע"מ), לרכישת מקבץ דיור בן 198 יחידות דיור, המושכר לעמידר החברה הלאומית לשיכון בישראל בע"מ, אשר מאכלסת בו דיירים הזכאים לכך, כשלוחה של מדינת ישראל. השלמת העסקה מותנית בתנאים הקבועים בה. החברה והגופים המוסדיים הנ"ל מקבוצת איילון רכשו את מקבץ הדיור האמור לתיקי ההשקעות של הפוליסות המשתתפות ברווחים ושל כספי העמיתים תמורת סך כולל של כ- 63 מליון ש"ח בתוספת מס רכישה והוצאות משפטיות, מזה חלק החברה הינו כ-21 מליון ש"ח. ביום 22 באוקטובר 2012 הושלמה העסקה.

באור 9: - חייבים ויתרות חובה

א. ההרכב:

31 בדצמבר	
2012	2013
אלפי ש"ח	
18	564
6,303	5,371
9,312	9,571
724	638
11,455	11,980
14,948	33,832
16,382	18,126
59,142	80,082
(5,101)	(4,054)
54,041	76,028

מוסדות ורשויות ממשלתיות
הכנסות לקבל
הוצאות מראש
מקדמות על חשבון עמלות לסוכני ביטוח
חברות ביטוח ותווכני ביטוח
השתתפויות עצמיות בתביעות ושרידים לקבל
אחרים

בניכוי הפרשה לחובות מסופקים

סה"כ חייבים ויתרות חובה

ב. להלן התנועה בהפרשה לחובות מסופקים:

31 בדצמבר	
2012	2013
אלפי ש"ח	
4,092	5,101
1,009	(1,047)
5,101	4,054

יתרה ליום 1 בינואר
שינוי בהפרשה בתקופה
יתרה ליום 31 בדצמבר

באור 10: - פרמיות לגבייה

א. ההרכב:

31 בדצמבר	
2012	2013
אלפי ש"ח	
262,215	313,678
(5,530)	(8,792)
256,685	304,886
192,448	223,137

פרמיות לגבייה (ב) (*) **
 בניכוי הפרשה לחובות מסופקים
 סה"כ פרמיות לגבייה

(*) כולל המחאות לגבייה והוראות קבע

(**) ראה באור 35(ג) לעניין תנאי הצמדה של הפרמיה לגבייה.

ב. גיל:

31 בדצמבר	
2012	2013
אלפי ש"ח	
225,112	247,865
14,563	25,512
8,981	16,964
3,326	12,772
251,982	303,113
10,233	10,565
(5,530)	(8,792)
4,703	1,773
256,685	304,886

פרמיה לגבייה שערכה לא נפגם
 ללא פיגור
 בפיגור (*):
 מתחת ל- 90 ימים
 בין 90 ל- 180 ימים
 מעל 180 ימים
 סה"כ פרמיה לגבייה שערכה לא נפגם
 פרמיה לגבייה שערכה נפגם
 בניכוי הפרשה לחובות מסופקים
 פרמיה לגבייה שערכה נפגם, נטו
 סה"כ פרמיה לגבייה

(*) כולל בין היתר חובות בפיגור במגזר ביטוח חיים. חובות אלו מגובים בעיקרם בערך הפדיון של הפוליסה.

ג. להלן התנועה בהפרשה לחובות מסופקים בגין הפרמיות לגבייה:

31 בדצמבר	
2012	2013
אלפי ש"ח	
5,363	5,530
167	3,261
5,530	8,791

יתרה ליום 1 בינואר
 שינוי בהפרשה בתקופה
 יתרה ליום 31 בדצמבר

באור 11: - נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

א. פירוט הנכסים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד:

31 בדצמבר		
2012	2013	
אלפי ש"ח		
21,808	59,452	נדל"ן להשקעה
		<u>השקעות פיננסיות</u>
947,866	1,035,513	נכסי חוב סחירים (*)
117,519	124,450	נכסי חוב שאינם סחירים (*)
407,742	527,889	מניות
392,174	365,213	השקעות פיננסיות אחרות
1,865,301	2,053,065	סך הכל השקעות פיננסיות
89,285	265,651	מזומנים ושוי מזומנים
25,840	45,619	אחר
2,002,234	2,423,787	סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

(*) כולל סך של כ- 44,550 אלפי ש"ח, נכסים המוחזקים לפדיון המוצגים בעלות מתואמת (ליום 31 בדצמבר 2012 - 47,483 אלפי ש"ח). שווים ההוגן של כל נכסים אלו ליום 31 בדצמבר 2013 הינו בסך של כ- 49,377 אלפי ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2012 - 46,395 אלפי ש"ח).

לעניין החשיפה בגין נכסים עבור חוזים תלויי תשואה ראה באור 35(ז) בדבר ניהול סיכונים.

ב. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח מכשירים פיננסיים המוצגים בשווי הוגן. הרמות השונות הוגדרו באופן הבא:

- רמה 1 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במכשירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
- רמה 2 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, ישירים או בלתי ישירים, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

ליום 31 בדצמבר, 2013				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
אלפי ש"ח				
995,573	-	13	995,560	נכסי חוב סחירים
119,840	-	119,840	-	נכסי חוב שאינם סחירים
527,889	824	-	527,065	מניות
365,213	24,261	1,571	339,381	אחרות
2,008,515	25,085	121,424	1,862,006	סה"כ

ליום 31 בדצמבר, 2012				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
אלפי ש"ח				
904,308	-	1,125	903,183	נכסי חוב סחירים
113,594	-	113,594	-	נכסי חוב שאינם סחירים
407,742	718	-	407,024	מניות
392,175	24,246	2,497	365,432	אחרות
1,817,819	24,964	117,215	1,675,639	סה"כ

לגבי השיטות וההנחות ששימשו לקביעת השווי ההוגן ראה באור 12ח'.

באור 11: - נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

ג. התנועה בנכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן		
דרך רווח והפסד		
סה"כ	מניות	השקעות פיננסיות אחרות
2013		
אלפי ש"ח		
24,964	718	24,246
(1,376)	(166)	(1,210)
1,568	272	1,296
(71)	-	(71)
25,085	824	24,261
(1,374)	(166)	(1,208)

יתרה ליום 1 בינואר
סך ההפסדים שהוכרו ברווח והפסד
רכישות
מכירות

יתרה ליום 31 בדצמבר
סך ההפסדים לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין
נכסים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן		
דרך רווח והפסד		
סה"כ	מניות	השקעות פיננסיות אחרות
2012		
אלפי ש"ח		
22,451	904	21,547
(1,470)	(186)	(1,284)
4,457	-	4,457
(474)	-	(474)
24,964	718	24,246
(1,328)	(186)	(1,142)

יתרה ליום 1 בינואר
סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו ברווח והפסד
רכישות
מכירות
יתרה ליום 31 בדצמבר
סך הרווחים (ההפסדים) לתקופה שנכללו ברווח
והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר

באור 12: - פירוט השקעות פיננסיות אחרות

א. ההרכב:

ליום 31 בדצמבר, 2013				
מוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד	זמינים למכירה	מוחזקים לפדיון	הלוואות וחייבים	סה"כ
אלפי ש"ח				
-	1,487,673	52,749	-	1,540,422
-	-	-	582,383	582,383
-	65,850	-	-	65,850
110	459,087	-	-	459,197
110	2,012,610	52,749	582,383	2,647,852

נכסי חוב סחירים (ב)
נכסי חוב שאינם סחירים (ג)
מניות (ה)
אחרות (ו)
סה"כ

באור 12: - פירוט השקעות פיננסיות אחרות

א. ההרכב: (המשך)

ליום 31 בדצמבר, 2012				
מוצגות בשווי	הוגן דרך רווח והפסד	זמינים למכירה	מוחזקים לפדיון אלפי ש"ח	הלוואות וחייבים
סה"כ				
784	1,608,684	44,957	-	1,654,425
-	-	-	649,072	649,072
-	56,305	-	-	56,305
89	426,188	-	-	426,277
873	2,091,177	44,957	649,072	2,786,079

נכסי חוב סחירים (ב)
נכסי חוב שאינם סחירים (ג)
מניות (ד)
אחרות (ה)
סה"כ

ב. נכסי חוב סחירים

ההרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2012	2013
אלפי ש"ח	

1,186,409   1,259,784

אגרות חוב ממשלתיות

זמינות למכירה

נכסי חוב אחרים

1. שאינם ניתנים להמרה

מוחזקים לפדיון(*)

זמינים למכירה

סך הכל נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

2. ניתנים להמרה

מוצגים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד:
שיועודו בעת ההכרה לראשונה

סך הכל נכסי חוב סחירים

784	-
1,654,425	1,540,422
(11,965)	(5,157)
46,763	58,523

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
(*) השווי ההוגן של נכסי החוב הסחירים המוחזקים לפדיון:

באור 12: - פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ג. נכסי חוב שאינם סחירים

ההרכב:

אגרות חוב ממשלתיות

מוצגות כהלוואות וחייבים:

אגרות חוב מיועדות

נכסי חוב אחרים

שאינם ניתנים להמרה

מוצגות כהלוואות וחייבים, לרבות פיקדונות בבנקים

סך הכל נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ד. פרטים בדבר ריבית והצמדה בגין נכסי חוב

בסיס הצמדה

צמוד מדד

שקלי

צמוד מט"ח

הנתונים בטבלה לעיל הינם גם לגבי נכסי חוב עבור חוזים תלויי תשואה.

ה. מניות

סחירות

זמינות למכירה

שאינן סחירות

זמינות למכירה

סך הכל מניות

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

שווי הוגן		ערך בספרים	
2012	2013	2012	2013
אלפי ש"ח			

217,906	239,739	171,674	176,167
497,557	434,932	477,398	406,216
497,557	434,932	477,398	406,216
715,463	674,671	649,072	582,383
		(11,746)	(15,373)

נכסי חוב סחירים		נכסי חוב שאינם סחירים	
ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר	
2012	2013	2012	2013
אחוזים			

1.51	0.69	4.58	4.71
2.56	1.65	0.87	0.28
3.86	3.33	-	-

ליום 31 בדצמבר	
2012	2013
אלפי ש"ח	

55,587	65,298
718	552
56,305	65,850
(11,456)	(9,663)

באור 12: - פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

1. השקעות פיננסיות אחרות

השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בתעודות סל תעודות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים ואופציות.

ליום 31 בדצמבר	
2012	2013
אלפי ש"ח	

		<u>סחירות</u>
		זמינות למכירה
361,175	397,204	מכשירים נגזרים
89	110	
361,264	397,314	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות סחירות
		<u>שאינן סחירות</u>
65,013	61,883	מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד שיועדו בעת ההכרה לראשונה
65,013	61,883	סך הכל השקעות פיננסיות שאינן סחירות
426,277	459,197	סך הכל השקעות פיננסיות
(24,419)	(27,410)	ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

2. מכשירים נגזרים

להלן סכום החשיפה, נטו לנכס הבסיס, המוצג במונחי דלתא של העסקאות הפיננסיות שנעשו לתאריך הדוח הכספי:

31 בדצמבר	
2012	2013
אלפי ש"ח	
-	(1,502)

מניות

3. השיטות וההנחות ששימשו לקביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של השקעות הנסחרות באופן פעיל בשווקים פיננסיים מוסדרים נקבע על ידי מחירי השוק בתאריך הדיווח. בגין השקעות שלהן אין שוק פעיל, השווי נקבע כדלהלן:

1. נכסי חוב שאינם סחירים

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסי חוב פיננסיים שאינם סחירים אשר מידע לגבי השווי ההוגן ניתן לצרכי באור בלבד נקבעים באמצעות היגיון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שיערי ההיגיון מתבססים בעיקרם על התשואות של אגרות חוב ממשלתיות ושל אגרות חוב קונצרניות כפי שנמדדו בבורסה לני"ע בתל אביב. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיגיון נקבעים על ידי חברה שזכתה במכרז, שפורסם על ידי משרד האוצר, להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים ושיערי ריבית לגופים מוסדיים. החל מיום 20 במרס, 2011 (להלן - מודל מרווח הוגן), מספקת קבוצת מרווח הוגן ציטוטי מחירים ושיערי ריבית היגיון לגופים מוסדיים לשערוך נכסי חוב לא סחירים (להלן - מודל מרווח הוגן). מאותו מועד הפסיקה קבוצת שיערי ריבית לספק ציטוטים אלו לגופים המוסדיים. מודל מרווח הוגן בעיקרו אינו מתבסס על דירוג האשראי של הנכס אלא על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לפרמיית הסיכון של הנכס הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. לאחר מיקום הנכס לעשירון המתאים, מהוונים התזרימים הצפויים מהנכס בריבית המתאימה לאותו עשירון.

באור 12: - פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ח. השיטות וההנחות ששימשו לקביעת השווי ההוגן (המשך)

1. נכסי חוב שאינם סחירים (המשך)

בעקבות פסק דין של בית המשפט העליון אשר הורה על ביטול המכרז בו זכתה קבוצת מרווח הוגן פורסם מכרז חדש. ביום 15 באוקטובר, 2012 הודיע משרד האוצר שקבוצת "שערי ריבית" זכתה במכרז האמור. הקבוצה הזוכה תהיה אחראית על המתודולוגיה לקביעת מחירים ושערי ריבית להיוון תזרימי המזומנים של נכסי חוב לא סחירים. בשלב זה אין ביכולת החברה להעריך את השפעת השינוי הצפוי במתודולוגיה על השווי ההוגן של נכסי חוב לא סחירים והאם תהיה השפעה כאמור.

בהתאם למכתב שפרסם משרד האוצר מועד המעבר לשערור המתבסס על ציטוטי חברת שערי ריבית יהיה לא לפני חודש אפריל 2014, כאשר מועד מדויק יפורסם, לכל המאוחר 30 יום לפני מועד המעבר.

להלן שיעורי הריבית עבור נכסי חוב שאינם סחירים, אשר חושבו בהתאם למח"מ ממוצע של טווח הדירוג (*):

ליום 31 בדצמבר		
2012	2013	
אחוזים		
3.25	2.47	AA ומעלה
4.35	3.58	A
5.10	4.37	BBB
11.33	7.46	לא מדורג
1.66	1.74	אג"ח מיועדות

(*) המקורות לרמת הדירוג בישראל הינן חברות הדירוג "מעלות", ו"מדורג" ודרוג פנימי. נתוני חברות מדורג הועברו לסמלי הדרוג לפי מקדמי המרה מקובלים. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטוחים לדוגמא: דרוג A כולל A- ועד A+.

2. מניות לא סחירות

השווי ההוגן של ההשקעה במניות לא סחירות הוערך באמצעות מודל DCF, או מודל כלכלי רלוונטי אחר המתאים להערכת החברה הנבדקת. ההערכה דורשת מההנהלה להניח הנחות מסוימות לגבי נתוני המודל לרבות תזרימי מזומנים חזויים, שיעורי היוון, סיכון אשראי ותנודתיות. ההסתברויות בגין האומדנים שבטווח ניתנות לאומדן מהימן וההנהלה משתמשת בהן לשם קביעת והערכת השווי ההוגן של אותן השקעות במניות לא סחירות.

ט. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

היתרה בדוחות הכספיים של מזומנים, פרמיות לגביה, לקוחות, חייבים ויתרות חובה, נכסי מיסים שוטפים, תואמת או קרובה לשווי ההוגן שלהם.

ליום 31 בדצמבר, 2013				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
אלפי ש"ח				
1,487,673	-	466	1,487,207	נכסי חוב סחירים
65,850	552	-	65,298	מניות
459,197	61,883	-	397,314	אחרות
2,012,720	62,435	466	1,949,819	סה"כ
674,671	-	674,671	-	נכסי חוב שאינם סחירים אשר ניתן גילוי של שוויים ההוגן (ראה סעיף ג' לעיל).

באור 12: - פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ט. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

ליום 31 בדצמבר, 2012			
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ
אלפי ש"ח			
1,608,293	1,174	-	1,609,467
55,587	-	718	56,305
361,264	-	65,013	426,277
2,025,144	1,174	65,731	2,092,049

נכסי חוב סחירים
מניות
אחרות
סה"כ

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה			
2013			
השקעות פיננסיות אחרות	מניות	סה"כ	אלפי ש"ח
65,013	718	65,731	
(2,966)	-	(2,966)	
(3,095)	(166)	(3,261)	
3,114	-	3,114	
(183)	-	(183)	
61,883	552	62,435	
(2,962)	-	(2,962)	

יתרה ליום 1 בינואר
סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו:
ברווח והפסד
ברווח כולל אחר
רווח והפסד כולל אחר
מכירות
יתרה ליום 31 בדצמבר
סך ההפסדים לתקופה שנכללו
ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון
ליום 31 בדצמבר

2012			
השקעות פיננסיות אחרות	מניות	סה"כ	אלפי ש"ח
72,004	904	72,908	
-	-	-	
(5,483)	-	(5,483)	
(2,267)	(186)	(2,453)	
7,092	-	7,092	
(6,333)	-	(6,333)	
65,013	718	65,731	
(5,738)	-	(5,738)	

יתרה ליום 1 בינואר
סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו:
ברווח והפסד
רווח והפסד כולל אחר
רכישות
מכירות
יתרה ליום 31 בדצמבר
סך ההפסדים לתקופה שנכללו
ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון
ליום 31 בדצמבר

באור 13: - מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה

31 בדצמבר		
2012	2013	
אלפי ש"ח		
89,285	173,548	מזומנים ופקדונות למשיכה מיידית
-	92,103	פקדונות לזמן קצר
89,285	265,651	מזומנים ושווי מזומנים

המזומנים בתאגידים הבנקאיים נושאים ליום המאזן ריבית שוטפת המבוססת על שיעורי ריבית בגין הפקדות בנקאיות יומיות בשיעור 0.75% (31 בדצמבר, 2012 – 1.57%).

פקדונות לזמן קצר המופקדים בתאגידים הבנקאיים הינם לתקופות של בין שבוע לשלושה חודשים. יתרת הפקדונות ליום 31 בדצמבר 2013 נושאת ריבית בשיעור 0.81%.

באשר לתנאי הצמדה וריבית של המזומנים ופקדונות לזמן קצר, ראה באור 35(ג).

באור 13א': - מזומנים ושווי מזומנים אחרים

ליום 31 בדצמבר		
2012	2013	
אלפי ש"ח		
194,588	222,723	מזומנים ופקדונות למשיכה מיידית
163,360	473,608	פקדונות לזמן קצר
357,948	696,331	מזומנים ושווי מזומנים

המזומנים בתאגידים הבנקאיים נושאים ליום המאזן ריבית שוטפת המבוססת על שיעורי ריבית בגין הפקדות בנקאיות יומיות 0.57% (31 בדצמבר, 2012 – 0.88%).

פקדונות לזמן קצר המופקדים בתאגידים הבנקאיים הינם לתקופות של בין שבוע לשלושה חודשים. יתרת הפקדונות השקליים בסך, 431,956 אלפי ש"ח נושאת ריבית בשיעור 0.96% (31 בדצמבר, 2012 – 2.29%). יתרת הפקדונות במט"ח בסך 41,652 אלפי ש"ח נושאת ריבית בשיעור של 0.2% (31 בדצמבר 2012 – 0.37%).

באשר לתנאי הצמדה וריבית של המזומנים ופקדונות לזמן קצר, ראה באור 35(ג).

באור 14: - הון עצמי

א. הרכב הון המניות

ליום 31 בדצמבר, 2012		ליום 31 בדצמבר, 2013		
מונפק ונפרע	רשום	מונפק ונפרע	רשום	
אלפי ש"ח				
14,162	36,000	14,162	36,000	מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ. כ"א

ב. התנועה בהון המניות המונפק והנפרע

בשנים 2012 ו-2013 לא הייתה תנועה בהון המניות המונפק והנפרע.

ג. זכויות הנלוות למניות

1. זכויות הצבעה באסיפה הכללית, זכות לדיבידנד, זכויות בפירוק החברה וזכות למינוי דירקטורים בחברה.

2. סחירות בבורסה לניירות ערך בתל-אביב.

באור 14: - הון עצמי (המשך)

ד. דיבידנד ששולם

בשנים 2012 ו-2013 לא שילמה החברה דיבידנדים.

ה. קרנות הון אחרות

קרן הערכה מחדש

קרן הערכה מחדש משמשת לרישום התאמות בשווי ההוגן (בניכוי השפעת המס) של רכוש קבוע וירידות ערך עד למידה שהן מתייחסות לעליית ערך שנרשמה בגין אותו נכס ברווח כולל אחר.

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים

הקרן שימשה לרישום שינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ הנובעים מתרגום הדוחות הכספיים של חברות מוחזקות המהוות פעילויות חוץ ושינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ הנובעים מתרגום דוחות כספיים ממטבע הפעילות למטבע ההצגה.

הנכסים בחברות מוחזקות אלו מומשו והחברה פועלת לסגירת החברות. בהתאם, גרעה החברה בשנת 2012 את ההתאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים שנזקפו לקרן.

ו. זכויות שאינן מקנות שליטה

הרכב זכויות שאינן מקנות שליטה בדוח על המצב הכספי:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2012	2013
אלפי ש"ח	
(767)	(826)
(14)	(14)
(781)	(840)

החלק בשווי המאזני

קרן הון מתרגום דוחות כספיים

ז. ניהול ודרישות הון

1. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. איילון חברה לביטוח בע"מ וגופים מוסדיים נוספים המאוחדים בדוחות הכספיים כפופים לדרישות הון הנקבעות על ידי המפקח על הביטוח.

2. לעניין דרישות ההון מחברת הביטוח המאוחדת וחברות בשליטתה, ראה באור 7(ד).

3. לעניין דרישות ההון מחברות מאוחדות אחרות, ראה באור 7(ה).

באור 15: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

31 בדצמבר						
2012	2013	2012	2013	2012	2013	
שייר		ביטוח משנה		ברוטו		
		אלפי ש"ח				
368,547	402,077	40,170	41,634	408,717	443,711	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח: חוזי ביטוח בניכוי סכומים המופקדים בחברה במסגרת תוכנית הטבה מוגדרת לעובדי הקבוצה סך הכל ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
(7,669)	(2,682)	-	-	(7,669)	(2,682)	
360,878	399,395	40,170	41,634	401,048	441,029	
2,445,020	2,775,739	975,018	764,322	3,420,038	3,540,061	
2,805,898	3,175,134	1,015,188	805,956	3,821,086	3,981,090	

באור 16: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

31 בדצמבר						
2012	2013	2012	2013	2012	2013	
שייר		ביטוח משנה		ברוטו		
		אלפי ש"ח				
1,998,463	2,299,506	3,406	4,404	2,001,869	2,303,910	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח: חוזי ביטוח חוזי השקעה
27,654	61,984	-	-	27,654	61,984	
2,026,117	2,361,490	3,406	4,404	2,029,523	2,365,894	
(29,887)	(12,715)	-	-	(29,887)	(12,715)	בניכוי סכומים המופקדים בחברה במסגרת תוכנית הטבה מוגדרת לעובדי הקבוצה סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
1,996,230	2,348,775	3,406	4,404	1,999,636	2,353,179	

בחוזי ביטוח תלויי תשואה תגמולי הביטוח שלהם זכאי המוטב תלויים או צמודים לתשואה שמניבות השקעות מסוימות של איילון חברה לביטוח בע"מ בניכוי דמי ניהול. חוזים אלה כוללים, בין היתר, תוכניות ביטוח המזכות/מחייבות את המבוטח בבנוס/מאלוס לפי תוצאות ההשקעות של תיק הפוליסות המשתתפות ברווחי השקעה של איילון חברה לביטוח בע"מ. בחוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה תגמולי הביטוח שלהם זכאי המבוטח אינם תלויים ברווח או ההפסד מההשקעות שבצעה איילון חברה לביטוח בע"מ.

ההבחנה בין חוזים תלויי תשואה לבין חוזים שאינם תלויי תשואה נעשית ברמת הכיסוי הבודד, כך שישנן פוליסות ביטוח עם מספר כיסויים אשר חלקם תלויי תשואה וחלקם אינם תלויי תשואה.

באור 17: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי

א. (1) ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי לפי סוגים

ליום 31 בדצמבר					
2012	2013	2012	2013	2012	2013
שייר		ביטוח משנה		ברוטו	
אלפי ש"ח					
162,133	200,668	7,726	8,924	169,859	209,592
32,451	24,949	43,375	38,132	75,826	63,081
1,842,672	2,076,775	696,399	411,127	2,539,071	2,487,902
2,037,256	2,302,392	747,500	458,183	2,784,756	2,760,575
988,702	1,180,816	626,577	331,355	1,615,279	1,512,171
249,318	279,125	63,632	65,223	312,950	344,348
158,445	194,222	163,886	240,916	322,331	435,138
407,763	473,347	227,518	306,139	635,281	779,486
2,445,019	2,775,739	975,018	764,322	3,420,038	3,540,061
24,720	27,669	1,675	1,931	26,395	29,600
61,562	64,180	7,777	7,902	69,339	72,082
86,282	91,849	9,452	9,833	95,734	101,682
981,561	1,172,189	626,577	331,355	1,608,138	1,503,544
1,030,975	1,102,534	119,248	124,897	1,150,223	1,227,431
346,201	409,167	219,741	298,237	565,942	707,404
2,358,737	2,683,890	965,566	754,489	3,324,303	3,438,379

ענפי רכב חובה וחבויות
הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה
עודף הכנסות על הוצאות (צבירה)
תביעות תלויות והפרשה לפרמיה
בחסר
סך ענפי רכב חובה וחבויות (ראה ב1
להלן)
מתוך זה סך התחייבויות בגין ענף רכב
חובה

ענפי רכוש ואחרים
הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה
הפרשה לפרמיה בחסר ותביעות
תלויות
(ראה ב2 להלן)

סך ענפי רכוש ואחרים
סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח
הכלולים במגזר ביטוח כללי

הוצאות רכישה נדחות
ענפי רכב חובה וחבויות

ענפי רכוש ואחרים
סך הכל

התחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי
בניכוי הוצאות רכישה נדחות:

ענף רכב חובה
ענפי חבויות אחרים
ענפי רכוש ואחרים
סה"כ התחייבויות בחוזי ביטוח כללי
בניכוי הוצאות רכישה נדחות

א. (2) ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי לפי שיטות חישוב:

ליום 31 בדצמבר					
2012	2013	2012	2013	2012	2013
שייר		ביטוח משנה		ברוטו	
אלפי ש"ח					
1,978,825	2,244,395	783,409	535,937	2,762,234	2,780,332
18,943	26,602	76,876	116,106	95,819	142,708
414,800	479,793	71,358	74,147	486,158	553,940
32,451	24,949	43,375	38,132	75,826	63,081
2,445,019	2,775,739.0	975,018	764,322	3,420,038	3,540,061

הערכות אקטואריות:
ביטוח כללי - מר עמיר
פלד
הפרשות על בסיס הערכות
אחרות
הערכת מחלקת תביעות בגין
התביעות התלויות הידועות
הפרשה לפרמיה שטרם
הורווחה
עודף הכנסות על הוצאות
(צבירה)
סך כל ההתחייבויות הביטוח
בגין חוזי ביטוח הכלולים
במגזר ביטוח כללי

באור 17: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך)

ב. תנועה בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזרי ביטוח כללי, בניכוי הוצאות רכישה נדחות:

1. ענפי רכב חובה וחבויות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר						
2012	2013	2012	2013	2012	2013	
שייר		ביטוח משנה		ברוטו		
		אלפי ש"ח				
1,799,227	2,012,536	860,638	745,825	2,659,865	2,758,361	יתרה לתחילת השנה
						עלות התביעות
462,152	563,420	16,751	19,946	478,903	583,366	המצטברת בגין שנת
						חיתום שוטפת
						שינוי ביתרות לתחילת
						שנה כתוצאה מהצמדה
						למדד ורווח השקעתי
67,042	80,062	30,805	28,067	97,847	108,129	לפי הנחת ההיוון
						הגלומה בהתחייבויות
						שינוי באומדן עלות
						התביעות המצטברת
(77,370)	(96,641)	(1,534)	(204,431)	(78,904)	(301,072)	בגין שנות חיתום
						קודמות
451,824	546,841	46,022	(156,418)	497,846	390,423	סך השינוי בעלות
						התביעות המצטברת
						תשלומים לישוב תביעות
						במהלך השנה
(10,841)	(13,753)	6	(55)	(10,835)	(13,808)	בגין שנת חיתום
						שוטפת
(218,621)	(263,399)	(172,462)	(127,857)	(391,083)	(391,256)	בגין שנות חיתום
						קודמות
(229,462)	(277,152)	(172,456)	(127,912)	(401,918)	(405,064)	סך תשלומים לשנה
						צבירה בגין שנת חיתום
7,256	5,559	12,059	10,671	19,315	16,230	שוטפת
						צבירה שנזקפה לרווח
(30,645)	(18,313)	(1,870)	(16,939)	(32,515)	(35,252)	בגין שנת החיתום
14,336	5,252	1,432	1,025	15,768	6,277	ששחררה
						יתרת השינוי בצבירה
(9,053)	(7,502)	11,621	(5,243)	2,568	(12,745)	סך שינוי בצבירה לשנה
2,012,536	2,274,723	745,825	456,252	2,758,361	2,730,975	יתרה לסוף השנה

(א) יתרות הפתיחה והסגירה כוללות: תביעות תלויות, הפרשה לפרמיה בחסר, צבירה, פרמיה שטרם הורווחה ובניכוי הוצאות רכישה נדחות.

(ב) עלות התביעות המצטברת (Ultimate) הינה: יתרת תביעות תלויות (ללא צבירה), הפרשה לפרמיה בחסר, פרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות בתוספת סך תשלומי התביעות כולל הוצאות ישירות ועקיפות לישוב תביעות.

(ג) התשלומים כוללים הוצאות עקיפות לישוב תביעות (הנהלה וכלליות הנרשמות בתביעות) בייחוס לשנות החיתום.

באור 17: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך)

ב. תנועה בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזרי ביטוח כללי, בניכוי הוצאות רכישה נדחות: (המשך)

1. ענפי רכב חובה וחבויות (המשך)

ד) בשנת 2013 הקיטון באומדן עלות התביעות המצטברות בגין שנות חיתום קודמות נובע בעיקרו מענף רכב חובה. בעקבות התפתחות חיובית של התביעות בענף בשנים הסגורות ולאור בחינה מחודשת של היתרות המיוחסות משינויי תחיקה, הסכמי ביטוח לאומי ושנים האבודות, החברה אמדה מחדש את התביעות התלויות לשנים כאמור. כתוצאה מכך הוקטנו ההתחייבויות הביטוחיות בסכומים מהותיים, כאשר עיקר ההשפעה מתייחסת לשנות החיתום עד וכולל 2008, לגביהן לחברה קיים הסדר ביטוח משנה בשיעור של 100%. לעניין זה ראה באור 35ה' (2)(6). הקיטון בשייר נובע הן מענף רכב חובה, בהתאם להשפעת האמור לעיל על שנות חיתום 2009 ואילך, והן מענף אחריות מקצועית עקב התפתחות חיובית בהערכות פרטניות של מספר תביעות והן משחרור טבעי והדרגתי של סטיות תקן. בשנת 2012 עיקר הקיטון באומדן עלות התביעות המצטברות בגין שנות חיתום קודמות נובע הן מהתפתחות חיובית בהערכות הפרטניות של מספר תביעות, הן משחרור טבעי והדרגתי של סטיות התקן ומרווחי ביטחון והן כתוצאה מעדכון של הנחת יחס התביעות האפריורי המשמש לחישוב העתודה לפי שיטת ה-BF המתבסס על מידע מעודכן יותר של התפתחות התביעות.

2. ענפי רכוש ואחרים

ליום 31 בדצמבר						יתרה לתחילת השנה
2012	2013	2012	2013	2012	2013	
שייר		ביטוח משנה		ברוטו		
		אלפי ש"ח				
313,258	346,201	208,933	219,741	522,191	565,942	עלות התביעות המצטברת בגין אירועים בשנת הדוח
433,003	498,201	81,657	126,775	514,660	624,976	שינוי בעלות המצטברת בגין אירועים שקדמו לשנת הדוח
(10,338)	(7,719)	25,443	31,349	15,105	23,630	סך השינוי בעלות המצטברת
422,665	490,482	107,100	158,124	529,765	648,606	תשלומים לשוב תביעות במהלך השנה:
(316,194)	(361,681)	(29,780)	(34,770)	(345,974)	(396,451)	בגין אירועים של שנת הדוח
(96,825)	(93,024)	(67,782)	(46,324)	(164,607)	(139,348)	בגין אירועים שקדמו לשנת הדוח
(413,019)	(454,705)	(97,562)	(81,094)	(510,581)	(535,799)	סך תשלומים שינוי בהפרשה לפרמיה שטרם הורווחה והפרשה לפרמיה בחסר, נטו מהוצאות רכישה נדחות
23,297	27,189	1,270	1,466	24,567	28,655	יתרה לסוף השנה
346,201	409,167	219,741	298,237	565,942	707,404	

באור 17: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך)

ב. תנועה בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזרי ביטוח כללי, בניכוי הוצאות רכישה נדחות: (המשך)

2. ענפי רכוש ואחרים (המשך)

- (א) יתרות הפתיחה והסגירה כוללות: תביעות תלויות בתוספת הפרשה לפרמיה בחסר, פרמיה שטרם הורווחה ובניכוי הוצאות רכישה נדחות.
- (ב) עלות התביעות המצטברת בגין אירועים בשנת הדוח כוללת את יתרת תביעות תלויות לסוף שנת הדוח בתוספת סך תשלומי התביעות בתקופת הדוח לרבות הוצאות ישירות ועקיפות ליישוב תביעות.
- (ג) תשלומים ליישוב תביעות במהלך השנה כוללים תשלומים בגין אירועים שקדמו לשנת הדוח ובתוספת השינוי ביתרת תביעות תלויות בגין אירועים שקדמו לשנת הדוח.
- (ד) התשלומים ליישוב תביעות כוללים הוצאות ישירות ועקיפות ליישובן (הנהלה וכלליות הנרשמות בתביעות) בייחוס לשנות הנזק.
- (ה) הגידול בשנים 2013 ו-2012 באומדן עלות התביעות המצטברות בברוטו בגין אירועים שקדמו לשנת הדוח, נובע בעיקר מענפים הנדסי ותאונות אישיות בהם שיעור המשנה גבוה. בשייר העצמי נרשם קיטון באומדן עלות התביעות כאמור שנובע בעיקר מענף רכב רכוש.

ג(1). בדיקת התפתחות הערכת התחייבויות בגין חוזי ביטוח בניכוי הוצאות רכישה נדחות, ברוטו בענפי ביטוח רכב חובה וחבויות

ליום 31 בדצמבר, 2013

שנת חיתום										
2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	סה"כ
אלפי ש"ח מתואמים למדד נובמבר 2013 (**)										
13,917	11,086	10,538	9,824	15,418	18,221	13,962	12,081	9,694	10,614	
	53,235	48,928	53,278	64,337	74,194	69,971	64,886	51,893	52,329	
		101,388	108,055	122,342	134,930	131,634	116,029	102,326	114,449	
			161,353	189,289	190,003	193,018	180,973	154,546	165,629	
				249,098	253,051	251,240	240,282	209,616	216,124	
					303,951	311,139	291,875	258,685	266,103	
						357,037	325,029	285,451	306,260	
							355,879	306,716	334,348	
								324,144	355,954	
									368,248	
599,705	507,775	498,298	544,602	530,176	522,259	520,077	510,544	475,398	480,723	
	520,671	507,638	544,452	544,839	532,093	537,079	521,680	519,037	525,721	
		516,372	551,047	554,056	552,999	553,295	535,892	525,787	557,300	
			493,961	546,414	518,238	519,118	482,217	436,951	458,289	
				520,844	516,599	527,759	487,069	441,832	449,553	
					495,175	531,058	485,774	430,589	449,391	
						514,161	479,782	419,830	455,915	
							452,812	417,679	456,174	
								390,765	441,823	
									411,808	
175,662				25,570	23,063	4,957	29,405	46,186	46,481	
5.93%				4.68%	4.45%	0.95%	6.10%	10.57%	10.14%	
4,916,274	599,705	520,671	516,372	493,961	520,844	495,175	514,161	390,765	411,808	
2,288,250	13,917	53,235	101,388	161,353	249,098	303,951	357,037	355,879	324,144	
2,628,024	585,788	467,436	414,984	332,608	271,746	191,224	157,124	96,933	66,621	
102,951									43,560	
2,730,975										

תביעות ששולמו (מצטבר) בסוף השנה:

לאחר שנה ראשונה

לאחר שנתיים

לאחר שלוש שנים

לאחר ארבע שנים

לאחר חמש שנים

לאחר שש שנים

לאחר שבע שנים

לאחר שמונה שנים

לאחר תשע שנים

לאחר עשר שנים

אומדן תביעות מצטברות (כולל תשלומים) בסוף השנה:

לאחר שנה ראשונה (****)

לאחר שנתיים

לאחר שלוש שנים

לאחר ארבע שנים

לאחר חמש שנים

לאחר שש שנים

לאחר שבע שנים

לאחר שמונה שנים

לאחר תשע שנים

לאחר עשר שנים

עודף(חסר) לאחר שחרור הצבירה (***)

שיעור סטייה לאחר שחרור הצבירה באחוזים¹

עלות תביעות מצטברות, ליום 31 בדצמבר, 2013

תשלומים מצטברים עד ליום 31 בדצמבר, 2013

סה"כ התחייבויות ליום 31 בדצמבר, 2013

תביעות תלויות בגין שנים עד וכולל שנת חיתום 2003

סה"כ התחייבות בגין חוזי ביטוח בענפי רכב חובה וחבויות

בניכוי הוצאות רכישה נדחות ליום 31 בדצמבר, 2013

(*) לפי בחינה שביצעה החברה בענפי רכוש ואחרים, אי הוודאות לגבי סכום והעיתוי של עלות התביעות נפתרת, בדרך כלל, תוך שנה. לפי כך לא ניתן מידע בדבר התפתחות התביעות בענפים אלו.

(**) הסכומים לעיל מובאים בערכים מותאמים לאינפלציה על מנת לאפשר בחינת ההתפתחות על בסיס ערכים ריאליים.

(***) עודף בין הערכת התביעות המצטברות בשנה הרביעית (הראשונה לאחר שחרור הצבירה) להערכת התביעות המצטברות נכון לתאריך הדוח.

רמת המובהקות הכוללת של סך שנות החיתום גבוהה יותר מאשר זו של כל שנת חיתום בנפרד. לכן נכון יותר לבחון את התפתחות הערכות החברה ברמת סך שנות החיתום.

(****) אומדן התביעות המצטברות בסוף השנה הראשונה כולל את העתודה לפרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות.

(1) ראה סעיף ב'1ד'.

הערה:

הנתונים כוללים את סכומי הצבירה (עודף הכנסות על הוצאות)

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 17: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך)

ג(2). בדיקת התפתחות הערכת התחייבויות בגין חוזי ביטוח בניכוי הוצאות רכישה נדחות, בשייר עצמי ובענפי ביטוח רכב חובה וחבויות:

ליום 31 בדצמבר, 2013										
שנת חיתום										
סה"כ	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
אלפי ש"ח מתואמים למדד נובמבר 2013 (**)										
	13,862	11,092	10,493	9,811	16,468	18,221	13,926	12,075	9,683	10,563
		53,196	48,684	53,070	65,037	74,047	69,751	64,972	51,837	52,277
			100,876	107,710	122,701	134,781	131,032	115,871	102,257	113,604
				160,972	182,509	146,912	192,057	180,602	154,434	164,804
					238,917	164,693	208,107	192,911	209,504	215,013
						183,204	222,252	210,793	223,245	262,345
							233,357	223,122	231,196	272,914
								231,403	236,436	284,135
									247,816	290,564
										295,422
	569,088	478,415	472,354	514,612	519,589	510,973	500,438	485,086	449,225	458,384
		485,436	475,706	508,222	527,706	519,794	517,874	504,041	489,091	504,358
			484,676	514,609	535,887	540,566	534,937	518,412	503,782	530,579
				473,471	517,298	276,622	501,581	288,037	430,443	450,523
					486,182	273,219	316,248	280,705	295,028	439,394
						275,968	310,272	284,798	286,826	334,066
							313,690	282,727	290,056	329,203
								282,782	286,849	334,839
									286,129	322,577
										319,394
429,302								184,767	140,630	103,905
424,854						235,528	189,325			
66,498					31,116	654	(1,434)	5,255	3,684	27,224
2.70%					6.02%	0.24%	0.29%-	1.82%	0.86%	6.04%
3,976,816	569,088	485,436	484,676	473,471	486,182	275,968	313,690	282,782	286,129	319,394
1,759,025	13,862	53,196	100,876	160,972	238,917	183,204	233,357	231,403	247,816	295,422
2,217,791	555,226	432,240	383,800	312,499	247,265	92,764	80,333	51,379	38,313	23,972
56,932										
2,274,723										

תביעות ששולמו (מצטבר) בסוף השנה:

לאחר שנה ראשונה

לאחר שנתיים

לאחר שלוש שנים

לאחר ארבע שנים

לאחר חמש שנים

לאחר שש שנים

לאחר שבע שנים

לאחר שמונה שנים

לאחר תשע שנים

לאחר עשר שנים

אומדן תביעות מצטברות (כולל תשלומים) בסוף השנה:

לאחר שנה ראשונה (****)

לאחר שנתיים

לאחר שלוש שנים

לאחר ארבע שנים

לאחר חמש שנים

לאחר שש שנים

לאחר שבע שנים

לאחר שמונה שנים

לאחר תשע שנים

לאחר עשר שנים

העברת תיק למבטח משנה בחו"ל - שנת 2009 (ראה באור 17')

העברת תיק למבטח משנה בחו"ל - שנת 2011 (ראה באור 17')

עודף(חוסר) לאחר שחרור הצבירה (***)

שיעור סטייה לאחר שחרור הצבירה באחוזים

עלות תביעות מצטברות, ליום 31 בדצמבר, 2013

תשלומים מצטברים עד ליום 31 בדצמבר, 2013

סה"כ התחייבויות ליום 31 בדצמבר, 2013

תביעות תלויות בגין שנים עד וכולל שנת חיתום 2003

סה"כ התחייבות בשייר עצמי בגין חוזי ביטוח בענפי רכב חובה וחבויות בניכוי הוצאות רכישה נדחות ליום 31 בדצמבר, 2013

(*) לפי בחינה שביצעה החברה בענפי רכוש ואחרים, אי הוודאות לגבי סכום והעיתוי של עלות התביעות נפתרת, בדרך כלל, תוך שנה. לפי כך לא ניתן מידע בדבר התפתחות התביעות בענפים אלו.

(**) הסכומים לעיל מובאים בערכים מותאמים לאינפלציה על מנת לאפשר בחינת ההתפתחות על בסיס ערכים ריאליים.

(***) עודף בין הערכת התביעות המצטברות בשנה הרביעית (הראשונה לאחר שחרור הצבירה) להערכת התביעות המצטברות נכון לתאריך הדוח.

רמת המובהקות הכוללת של סך שנות החיתום גבוהה יותר מאשר זו של כל שנת חיתום בנפרד. לכן נכון יותר לבחון את התפתחות הערכות החברה ברמת סך שנות החיתום.

(****) אומדן התביעות המצטברות בסוף השנה הראשונה כולל את העתודה לפרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות.

הערה:

הנתונים כוללים את סכומי הצבירה (עודף הכנסות על הוצאות)

ג(3). בדיקת התפתחות הערכת התחייבויות בגין חוזי ביטוח בניכוי הוצאות רכישה נדחות, ברוטו בענף ביטוח רכב חובה

31 בדצמבר, 2013

שנת חיתום										
סה"כ	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
אלפי ש"ח מתואמים למדד נובמבר 2012 (**)										
	8,544	7,284	7,612	7,132	13,101	15,944	12,649	11,280	9,265	10,055
		39,992	37,664	42,008	42,185	63,783	61,507	59,835	48,982	48,712
			79,182	86,336	90,413	114,257	112,906	104,496	93,444	104,449
				124,638	137,342	156,593	160,054	157,923	133,833	146,236
					182,249	201,677	201,623	204,680	177,313	182,427
						233,997	247,073	238,518	211,700	219,299
							281,280	259,412	230,225	248,607
								282,059	246,301	265,545
									252,656	279,577
										287,074
	377,275	305,453	305,550	348,002	365,691	362,399	356,657	362,193	352,967	364,311
		314,607	304,526	345,524	355,063	367,559	362,267	370,998	369,361	370,957
			311,613	341,796	363,943	375,585	369,924	379,420	379,988	391,030
				316,394	356,396	349,923	358,557	347,695	318,968	333,832
					338,568	350,588	361,317	358,072	323,740	330,689
						326,288	368,483	352,548	316,986	330,545
							347,955	348,910	304,824	339,001
								321,610	304,924	335,011
									278,647	333,602
										306,645
145,659					17,828	23,635	10,602	26,085	40,322	27,187
7.05%					5.00%	6.75%	2.96%	7.50%	12.64%	8.14%
3,239,602	377,275	314,607	311,613	316,394	338,568	326,288	347,955	321,610	278,647	306,645
1,771,671	8,544	39,992	79,182	124,638	182,249	233,997	281,280	282,059	252,656	287,074
1,467,931	368,731	274,615	232,431	191,756	156,319	92,291	66,675	39,551	25,991	19,571
35,613										
1,503,544										

תביעות ששולמו (מצטבר) בסוף השנה:

לאחר שנה ראשונה

לאחר שנתיים

לאחר שלוש שנים

לאחר ארבע שנים

לאחר חמש שנים

לאחר שש שנים

לאחר שבע שנים

לאחר שמונה שנים

לאחר תשע שנים

לאחר עשר שנים

אומדן תביעות מצטברות (כולל תשלומים) בסוף השנה:

לאחר שנה ראשונה (****)

לאחר שנתיים

לאחר שלוש שנים

לאחר ארבע שנים

לאחר חמש שנים

לאחר שש שנים

לאחר שבע שנים

לאחר שמונה שנים

לאחר תשע שנים

לאחר עשר שנים

עודף(חוסר) לאחר שחרור הצבירה (***)

שיעור סטייה לאחר שחרור הצבירה באחוזים¹

עלות תביעות מצטברות, ליום 31 בדצמבר, 2013

תשלומים מצטברים עד ליום 31 בדצמבר, 2013

סה"כ התחייבויות ליום 31 בדצמבר, 2013

תביעות תלויות בגין שנים עד וכולל שנת חיתום 2003

סה"כ התחייבות ברוטו בגין חוזי ביטוח בענפי רכב חובה וחבויות בניכוי הוצאות רכישה נדחות ליום 31 בדצמבר, 2013

(*) לפי בחינה שביצעה החברה בענפי רכוש ואחרים, אי הוודאות לגבי סכום והעיתוי של עלות התביעות נפתרת, בדרך כלל, תוך שנה. לפי כך לא ניתן מידע בדבר התפתחות התביעות בענפים אלו.

(**) הסכומים לעיל מובאים בערכים מותאמים לאינפלציה על מנת לאפשר בחינת ההתפתחות על בסיס ערכים ריאליים.

(***) עודף בין הערכת התביעות המצטברות בשנה הרביעית (הראשונה לאחר שחרור הצבירה) להערכת התביעות המצטברות נכון לתאריך הדוח.

רמת המובהקות הכוללת של סך שנות החיתום גבוהה יותר מאשר זו של כל שנת חיתום בנפרד. לכן נכון יותר לבחון את התפתחות הערכות החברה ברמת סך שנות החיתום.

(****) אומדן התביעות המצטברות בסוף השנה הראשונה כולל את העתודה לפרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות.

(1) ראה סעיף ב'ד'.

הערה:

הנתונים כוללים את סכומי הצבירה (עודף הכנסות על הוצאות)

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 17: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך)

ג(4). בדיקת התפתחות הערכת התחייבויות בגין חוזי ביטוח בניכוי הוצאות רכישה נדחות, בשייר בענף ביטוח רכב חובה

31 בדצמבר, 2013

שנת חיתום										
2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	סה"כ
אלפי ש"ח מתואמים למדד נובמבר 2012 (**)										
10,055	9,265	11,280	12,649	15,944	12,869	7,132	7,612	7,284	8,546	
48,712	48,982	59,835	61,507	63,783	55,053	42,008	37,664	39,992		
103,655	93,444	104,496	112,906	114,257	103,281	86,336	79,182			
145,443	133,833	157,923	160,054	113,969	150,210	124,638				
181,633	177,313	157,626	159,590	114,110	191,789					
216,060	176,692	157,734	159,715	114,224						
215,816	176,749	157,802	159,836							
215,866	176,802	157,883								
215,913	177,114									
216,002										
361,644	350,299	359,526	353,990	357,827	361,298	341,467	298,731	296,835	368,623	
368,290	366,685	368,331	357,059	360,784	361,183	336,819	295,805	304,247		
386,455	377,321	374,161	364,908	369,015	368,796	332,522	302,690			
330,463	312,843	157,923	349,325	114,552	354,787	307,230				
321,191	177,313	158,092	160,058	114,587	331,984					
216,060	177,000	158,065	160,097	114,532						
216,086	176,954	158,082	160,048							
216,077	176,980	158,015								
216,090	177,202									
216,071										
103,905	140,630	184,767								429,302
10,487	(4,989)	(92)	189,325	235,528	22,804					424,854
3.17%	(1.59%)	(0.06%)	(0.01%)	0.02%	6.43%					28,181
										1.74%
216,071	177,202	158,015	160,048	114,532	331,984	307,230	302,690	304,247	368,623	2,440,641
216,002	177,114	157,883	159,836	114,224	191,789	124,638	79,182	39,992	8,546	1,269,205
69	88	132	212	308	140,195	182,592	223,508	264,255	360,077	1,171,436
										753
										1,172,189

תביעות ששולמו (מצטבר) בסוף השנה:

לאחר שנה ראשונה

לאחר שנתיים

לאחר שלוש שנים

לאחר ארבע שנים

לאחר חמש שנים

לאחר שש שנים

לאחר שבע שנים

לאחר שמונה שנים

לאחר תשע שנים

לאחר עשר שנים

אומדן תביעות מצטברות (כולל תשלומים) בסוף השנה:

לאחר שנה ראשונה (****)

לאחר שנתיים

לאחר שלוש שנים

לאחר ארבע שנים

לאחר חמש שנים

לאחר שש שנים

לאחר שבע שנים

לאחר שמונה שנים

לאחר תשע שנים

לאחר עשר שנים

העברת תיק למבטח משנה בחו"ל - שנת 2009 (ראה באור 17ד')

העברת תיק למבטח משנה בחו"ל - שנת 2011 (ראה באור 17ד')

עודף(חוסר) לאחר שחרור הצבירה (***)

שיעור סטייה לאחר שחרור הצבירה באחוזים

עלות תביעות מצטברות, ליום 31 בדצמבר, 2013

תשלומים מצטברים עד ליום 31 בדצמבר, 2013

סה"כ התחייבויות ליום 31 בדצמבר, 2013

תביעות תלויות בגין שנים עד וכולל שנת חיתום 2003

סה"כ התחייבות בשייר עצמי בגין חוזי ביטוח בענפי רכב חובה וחבויות בניכוי הוצאות רכישה נדחות ליום 31 בדצמבר, 2013

(*) לפי בחינה שביצעה החברה בענפי רכוש ואחרים, אי הוודאות לגבי סכום והעיתוי של עלות התביעות נפתרת, בדרך כלל, תוך שנה. לפי כך לא ניתן מידע בדבר התפתחות התביעות בענפים אלו.

(**) הסכומים לעיל מובאים בערכים מותאמים לאינפלציה על מנת לאפשר בחינת ההתפתחות על בסיס ערכים ריאליים.

(***) עודף בין הערכת התביעות המצטברות בשנה הרביעית (הראשונה לאחר שחרור הצבירה) להערכת התביעות המצטברות נכון לתאריך הדוח.

רמת המובהקות הכוללת של סך שנות החיתום גבוהה יותר מאשר זו של כל שנת חיתום בנפרד. לכן נכון יותר לבחון את התפתחות הערכות החברה ברמת סך שנות החיתום.

(****) אומדן התביעות המצטברות בסוף השנה הראשונה כולל את העתודה לפרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות.

הערה:

הנתונים כוללים את סכומי הצבירה (עודף הכנסות על הוצאות)

באור 17: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך)

ד. הסכם ביטוח משנה מהותי בענף רכב חובה

איילון חברה לביטוח בע"מ (להלן - איילון ביטוח) התקשרה בעסקה עם מבטח משנה מקבוצת - Berkshire Hathaway (להלן - מבט המשנה), במסגרתה רכשה איילון ביטוח, בתוקף ליום 31 בדצמבר 2009, ביטוח משנה לסיכון בגין התביעות התלויות בשייר איילון ביטוח במסגרת עסקי ביטוח רכב חובה שלה, בגין שנות החיתום 1990 עד 2006 כולל. במסגרת ההסכם, העבירה איילון ביטוח למבטח המשנה את הסיכון בגין 100% של התביעות התלויות בסך כ- 579 מליון ש"ח וקיבלה כיסוי מלא עד לגובה של 750 מליון ש"ח.

ביום 28 ביולי 2011, חתמה איילון ביטוח על תוספת להסכם עם מבטח המשנה, במסגרתה רכשה איילון ביטוח, בתוקף מיום 31 בדצמבר 2010, ביטוח משנה ל- 100% מהסיכון בגין התביעות התלויות בשייר איילון ביטוח במסגרת עסקי ביטוח רכב חובה של איילון ביטוח, בגין השנים 2007 ו- 2008 כולל. הפרמיה למבטח המשנה בגין העסקה הינה בסך של 374 מליון ש"ח. תקרת הכיסוי המכוסה בהסכם עומדת על כ- 520 מליון ש"ח.

בגין עסקה זו נרשם רווח חד פעמי של כ- 30 מליון ש"ח בשנת 2011 הרווח נטו לאחר מס הינו בסך של כ- 19 מליון ש"ח.

בגין עסקאות אלו הפקיד מבטח המשנה פיקדון בידי איילון ביטוח בשיעור של לפחות 85% מסכום התביעות התלויות, אשר יישאר בידי איילון ביטוח לכל אורך תקופת העסקה כפיקדון ממנו משולמות התביעות ואשר נושא רבית שנתית בשיעור של 4.25%.

על פי ההסכם, איילון ביטוח תמשיך לנהל את התביעות ותהיה זכאית לקבל דמי טיפול ממבטח המשנה בגובה 2% מסך התביעות המשולמות.

הטיפול בתביעות אלו הועבר לחברה בת של החברה המתמחה בטיפול בתביעות מסוג זה, בתמורה לדמי הטיפול כאמור לעיל.

לפרטים בדבר הפסקת ההתקשרות, כאמור, לאחר תאריך המאזן, ראה באור 38(ג).

א. פירוט ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה לפי חשיפות

נתונים ליום 31 בדצמבר, 2013

[illegible]

(* המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות.

באור 18: - נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח (המשך)

א. פירוט ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה לפי חשיפות (המשך)

נתונים ליום 31 בדצמבר, 2012

פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
פוליסות ביטוח חיים חסכון							פ		

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 18: - נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

ב. פירוט התוצאות לפי סוגי פוליסות

נתונים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2013

פוליסות ביטוח חיים							פוליסות ביטוח חיים		
ללא מרכיב חסכון							הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים)		
סיכון הנמכר							לפי מועד הנפקת הפוליסה		
בריאות ואחר			סיעודי		כפוליסה בודדת		משנת 2004	עד שנת	עד שנת
סה"כ	ז"ק (קבוצתי)	ז"א (פרט)	קבוצתי	פרט	קבוצתי	פרט	תלוי תשואה	2003	1990 (1)
אלפי ש"ח									
12,587	-	-	-	-	-	-	-	8,373	4,214
282,806	-	-	-	-	-	-	206,126	75,274	1,406
259,413	45,041	31,650	4,341	8,665	112,461	57,255	-	-	-
554,806	45,041	31,650	4,341	8,665	112,461	57,255	206,126	83,647	5,620
38,116	-	-	-	-	-	-	38,116	-	-
29,242	-	-	-	-	-	-	8,544	20,470	228
40,653	1,442	8,252	788	980	7,772	15,629	(8,296)	12,732	1,354
2,661	317	152	92	10	444	344	318	321	663
43,315	1,759	8,404	880	990	8,216	15,973	(7,978)	13,053	2,017
(8,560)									
244									
(8,316)									
34,999									
72,131	-	17,424	-	3,116	-	12,462	39,129	-	-
29,813	-	-	-	-	-	-	28,979	834	-
9,599	-	-	-	-	-	-	9,599	-	-
26,105	-	-	-	-	-	-	26,105	-	-
28,338	-	-	-	-	-	-	28,338	-	-
25,378	-	-	-	-	-	-	17,691	7,687	-

פרמיות ברוטו:

מסורתי/מעורב

מרכיב החיסכון

אחר

סה"כ (2)

תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח

מרווח פיננסי כולל דמי ניהול (3)

רווח (הפסד) מעסקי ביטוח חיים

רווח כולל אחר מעסקי ביטוח חיים

סך כל רווח (הפסד) הכולל מעסקי ביטוח חיים

הפסד מפנסיה וגמל

רווח כולל אחר מפנסיה וגמל

סך כל הפסד כולל מפנסיה וגמל

סך כל רווח כולל מביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

פרמיה משוננת בגין חוזי ביטוח - עסק חדש

פרמיה חד פעמית בגין חוזי ביטוח

פרמיה משוננת בגין חוזי השקעה - עסק חדש

פרמיה חד פעמית בגין חוזי השקעה

העברות לחברה בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

העברות מהחברה בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

הערות:

(1)

המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיעדות.

(2)

הגדלות בפוליסות קיימות אינן נכללות במסגרת הפרמיה המשוננת בגין עסק חדש, אלא במסגרת תוצאות הפעילות של הפוליסה המקורית.

(3)

המרווח הפיננסי כולל רווחים (הפסדים) מהשקעות שנזקפו לרווח כולל אחר, אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות.

המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות.

בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

איילון אחזקות בע"מ

באור 18: - נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

ב. פירוט התוצאות לפי סוגי פוליסות (המשך)

נתונים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2012

סה"כ	ז"ק (קבוצתי)	ז"א (פרט)	פוליסות ביטוח חיים				פוליסות ביטוח חיים		
			ללא מרכיב חסכון				הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים)		
			סיכון הנמכר				לפי מועד הנפקת הפוליסה		
			כפוליסה בודדת				משנת 2004	עד שנת 2003	עד שנת 1990 (1)
			פרט				תלוי תשואה		
			קבוצתי						
			פרט						
			קבוצתי						
			סייעודי						
			בראות ואחר						
			אלפי ש"ח						
13,543	-	-	-	-	-	-	-	9,022	4,521
240,810	-	-	-	-	-	-	165,547	73,932	1,331
192,971	21,548	21,399	3,935	7,929	86,691	51,469	-	-	-
447,324	21,548	21,399	3,935	7,929	86,691	51,469	165,547	82,954	5,852
10,226	-	-	-	-	-	-	10,226	-	-
14,198	-	-	-	-	-	-	6,977	6,728	493
8,485	(3,683)	8,191	(1,860)	1,338	4,824	12,393	(16,864)	5,344	(1,198)
3,545	453	184	146	14	402	546	404	435	961
12,030	(3,230)	8,375	(1,714)	1,352	5,226	12,939	(16,460)	5,779	(237)
(8,670)									
320									
(8,350)									
3,680									
57,788	-	8,119	-	925	-	7,131	41,613	-	-
12,816	-	-	-	-	-	-	12,042	774	-
2,192	-	-	-	-	-	-	2,192	-	-
2,698	-	-	-	-	-	-	2,698	-	-
5,832	-	-	-	-	-	-	5,832	-	-
22,966	-	-	-	-	-	-	16,010	6,956	-

פרמיות ברוטו:

מסורתי/מעורב

מרכיב החיסכון

אחר

סה"כ (2)

תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח

מרווח פיננסי כולל דמי ניהול (3)

רווח (הפסד) מעסקי ביטוח חיים *

רווח כולל אחר מעסקי ביטוח חיים *

סך כל רווח (הפסד) הכולל מעסקי ביטוח חיים

הפסד מפנסיה וגמל *

רווח כולל אחר מפנסיה וגמל *

סך כל הפסד הכולל מפנסיה וגמל

סך כל רווח כולל מביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

פרמיה משונתת בגין חוזי ביטוח - עסק חדש

פרמיה חד פעמית בגין חוזי ביטוח

פרמיה משונתת בגין חוזי השקעה - עסק חדש

פרמיה חד פעמית בגין חוזי השקעה

העברות לחברה בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

העברות מהחברה בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

יישום למפרע, ראה באור 2 כג'.

הערות

(1)

המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות.

(2)

הגדלות בפוליסות קיימות אינן נכללות במסגרת הפרמיה המשונתת בגין עסק חדש, אלא במסגרת תוצאות הפעילות של הפוליסה המקורית.

(3)

המרווח הפיננסי כולל רווחים (הפסדים) מהשקעות שנזקפו לרווח כולל אחר, אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות.

המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות.

בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתינים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 18: - נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

ב. פירוט התוצאות לפי סוגי פוליסות (המשך)

נתונים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2011

פוליסות ביטוח חיים							פוליסות ביטוח חיים		
ללא מרכיב חסכון							הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים)		
סיכון הנמכר							לפי מועד הנפקת הפוליסה		
כפוליסה בודדת							משנת 2004	עד שנת 2003	עד שנת 1990 (1)
							תלוי תשואה		
סה"כ	ז"ק (קבוצתי)	ז"א (פרט)	קבוצתי	פרט	קבוצתי	פרט			
אלפי ש"ח									
15,090	-	-	-	-	-	-	-	10,158	4,932
239,061	-	-	-	-	-	-	159,992	77,553	1,516
108,491	20,877	19,525	3,858	7,969	5,012	51,250	-	-	-
362,642	20,877	19,525	3,858	7,969	5,012	51,250	159,992	87,711	6,448
14,787	-	-	-	-	-	-	14,787	-	-
13,747	-	-	-	-	-	-	5,875	6,617	1,255
12,524	(6,039)	6,159	(392)	(3,256)	(559)	12,849	(23,684)	21,894	5,553
160	10	4	3	-	2	12	97	10	22
12,685	(6,029)	6,163	(389)	(3,256)	(557)	12,861	(23,587)	21,904	5,575
(7,494)									
(638)									
(8,132)									
4,553									
39,606	-	2,106	-	681	-	5,813	31,006	-	-
11,258	-	-	-	-	-	-	11,258	-	-
2,724	-	-	-	-	-	-	2,724	-	-
6,404	-	-	-	-	-	-	6,404	-	-
3,976	-	-	-	-	-	-	3,976	-	-
19,915	-	-	-	-	-	-	11,998	7,794	123

פרמיות ברוטו:

מסורת/מעורב

מרכיב החיסכון

אחר

סה"כ (2)

תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח

מרווח פיננסי כולל דמי ניהול (3)

רווח מעסקי ביטוח חיים (*)

הפסד כולל אחר מעסקי ביטוח חיים (*)

סך כל רווח (הפסד) הכולל מעסקי ביטוח חיים

הפסד מפנסיה וגמל (*)

רווח (הפסד) כולל אחר מפנסיה וגמל (*)

סך כל רווח (הפסד) הכולל מפנסיה וגמל

סך כל רווח כולל מביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

פרמיה משוננת בגין חוזי ביטוח - עסק חדש

פרמיה חד פעמית בגין חוזי ביטוח

פרמיה משוננת בגין חוזי השקעה - עסק חדש

פרמיה חד פעמית בגין חוזי השקעה

העברות לחברה בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

העברות מהחברה בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

(*) יישום למפרע, ראה באור 2 כג'.

הערות:

(1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות.

(2) הגדלות בפוליסות קיימות אינן נכללות במסגרת הפרמיה המשוננת בגין עסק חדש, אלא במסגרת תוצאות הפעילות של הפוליסה המקורית.

(3) המרווח הפיננסי כולל רווחים (הפסדים) מהשקעות שנזקפו לרווח כולל אחר, אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות.

המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות.

בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחוברים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 18: - נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח (המשך)

ג. מידע נוסף אודות התחייבויות תלויות תשואה

ליום 31 בדצמבר 2013			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2013
התחייבויות תלויות (תשואה *)	פרמיות / תקבולים	תביעות	פדיונות
אלפי ש"ח			
20,446	695	-	857
1,406,990	82,952	15,318	48,197
350,136	45,902	9,031	23,860
526,338	160,224	-	39,140
61,984	38,116	-	8,795
2,365,894	327,889	24,349	120,849

בגין פוליסות שהונפקו בין 2003-1991

קרן ט'

קרן י'

בגין פוליסות שהונפקו החל משנת 2004:

קרן י' החדשה

סלי השקעות

חוזי השקעה

סך הכל

(*) ההתחייבויות הוצגו לפי החשיפה הפיננסית.

ליום 31 בדצמבר 2012			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2012
התחייבויות תלויות (תשואה *)	פרמיות / תקבולים	תביעות	פדיונות
אלפי ש"ח			
20,575	877	-	1,126
1,239,972	82,077	11,082	43,698
345,772	38,944	8,622	18,388
395,549	126,603	-	30,561
27,654	10,226	-	6,822
2,029,523	258,727	19,704	100,595

בגין פוליסות שהונפקו בין 2003-1991

קרן ט'

קרן י'

בגין פוליסות שהונפקו החל משנת 2004:

קרן י' החדשה

סלי השקעות

חוזי השקעה

סך הכל

(*) ההתחייבויות הוצגו לפי החשיפה הפיננסית.

באור 18: - נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח (המשך)

ג. מידע נוסף אודות התחייבויות תלויות תשואה (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2011			ליום 31 בדצמבר 2011
פדיונות	תביעות	פרמיות / תקבולים	התחייבויות תלויות (תשואה *)
אלפי ש"ח			

בגין פוליסות שהונפקו בין 2003-1991

1,339	-	750	20,150	קרן ט'
48,660	10,676	86,961	1,131,214	קרן י'

בגין פוליסות שהונפקו החל משנת 2004:

15,911	7,507	47,124	301,215	קרן י' החדשה
22,201	-	112,868	300,403	סלי השקעות
6,078	-	14,787	23,182	חוזי השקעה
94,189	18,183	262,490	1,776,163	סך הכל

(*) ההתחייבויות הוצגו לפי החשיפה הפיננסית.

ד. מידע אודות תשואה ודמי ניהול בגין התחייבויות תלויות תשואה

דמי ניהול לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			תשואה שנתית ממוצעת נומינלית 5 שנים		תשואה שנתית נומינלית ברוטו					
2011	2012	2013	אחרי דמי ניהול	לפני דמי ניהול	2009	2010	2011	2012	2013	
אלפי ש"ח					באחוזים					
120	116	306	9.45	10.63	32.84	9.39	(6.04)	8.75	11.62	קרן ט'
6,497	6,612	20,164	9.93	11.09	34.18	9.18	(6.24)	9.53	12.45	קרן י'
										קרן י' לאחר 2004 סלי השקעות
3,050	3,215	3,560	9.57	10.78	33.86	9.05	(6.01)	8.93	11.63	:
										איילון - יתרון אג"ח
145	190	295	5.76	7.04	13.51	6.74	2.72	7.51	5.02	יתרון מניות
39	41	56	13.84	15.09	63.60	11.81	(15.09)	9.82	18.40	יתרון כללי
2,497	3,230	4,359	9.08	10.17	30.85	8.77	(5.03)	8.52	10.66	פתרונות כללי
88	107	155	9.03	10.48	30.47	10.41	(5.18)	9.40	10.16	יתרון שקלי
56	194	119	0.97	1.98	0.96	1.82	2.92	2.42	1.82	סך הכל
12,492	13,705	29,014								

באור 18: - נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

ה. מידע אודות העברות כספים

לשנה שהסתיימה	
ביום 31 בדצמבר	
2012	2013
אלפי ש"ח	
3,724	22,200
2,020	5,896
88	243
5,832	28,339
14,536	16,967
5,549	6,648
2,881	1,763
22,966	25,378
(17,134)	2,961

העברות לחברה מגופים אחרים

העברות מחברות ביטוח אחרות

העברות מקרנות פנסיה

העברות מקופות גמל

סך כל העברות לחברה

העברות מהחברה לגופים אחרים

העברות לחברות ביטוח אחרות

העברות לקרנות פנסיה

העברות לקופות גמל

סך כל העברות מהחברה

העברות נטו

באור 19: - תנועה בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים וחוזי השקעה

ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח		
חוזי ביטוח	חוזי השקעה	סה"כ
אלפי ש"ח		
2,106,557	23,182	2,129,739
161,991	1,068	163,059
275,113	10,226	285,339
(140,637)	(6,822)	(147,459)
7,563	-	7,563
2,410,587	27,654	2,438,242
219,219	5,009	224,228
326,298	38,116	364,414
(181,255)	(8,795)	(190,050)
(27,230)	-	(27,230)
2,747,619	61,984	2,809,604

יתרה ליום 1 בינואר, 2012

ריבית, הפרשי הצמדה ורווחי השקעה
גידול בגין פרמיות שנזקפו להתחייבויות
קיטון בגין תביעות, פדיונות ותום תקופה
שינויים אחרים

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2012

ריבית, הפרשי הצמדה ורווחי השקעה
גידול בגין פרמיות שנזקפו להתחייבויות
קיטון בגין תביעות, פדיונות ותום תקופה
שינויים אחרים

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2013

1. ריבית, הפרשי הצמדה ורווחי השקעות

סעיף זה כולל ריבית, הפרשי הצמדה ורווחי השקעות בגין היתרה לתחילת השנה, בתוספת ריבית, הפרשי הצמדה ורווחי השקעות בגין הפרמיות לחסכון בלבד שנרשמו בתקופת הדוח.

2. גידול בגין פרמיות שנזקפו להתחייבויות

פרמיה זו איננה כוללת את כל הפרמיה שנרשמה כהכנסה בחברה. הפרמיה כוללת את הפרמיה לחסכון וחלק מהפרמיה במוצרים בעלי פרמיה קבועה.

3. שינויים אחרים

הסעיף כולל שינויים בעתודה בגין תביעות תלויות, זררבה לתביעות עתיות, IBNR, קצבאות בתשלום וכדומה (על פי ההנחות שהיו בשימוש בסוף השנה הקודמת). בנוסף הסעיף כולל גם את השפעת הריבית, הפרשי הצמדה ורווחי ההשקעה שלא נכללו בסעיף "ריבית, הפרשי הצמדה ורווחי השקעות", כגון: ריבית, הפרשי הצמדה ורווחי השקעה על תשלומי תביעות ועל פרמיות שאינן חסכון.

באור 20: - מסים על ההכנסה

א. חוקי המס החלים על חברות הקבוצה

1. כללי

חלק מחברות הקבוצה הינן "מוסד כספי" כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975. המס החל על הכנסות של מוסדות כספיים מורכב ממס חברות וממס רווח.

על הכנסות יתר החברות המוחזקות חל מס חברות.

2. חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985

על החברה והחברות המוחזקות חל, עד לתום שנת 2007, חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985. על-פי החוק, נמדדו התוצאות לצורכי מס כשהן מותאמות לשינויים במדד המחירים לצרכן.

בחודש פברואר 2008 התקבל בכנסת תיקון לחוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985 שקבע כי תחולתו של חוק התיאומים תסתיים בשנת המס 2007, ומשנת המס 2008 לא יחולו עוד הוראות החוק, למעט הוראות המעבר שמטרתן למנוע עיוותים בחישובי המס. החל משנת 2008, נמדדות התוצאות לצורכי מס בערכים נומינליים למעט תיאומים מסוימים בגין שינויים במדד המחירים לצרכן בתקופה שעד ליום 31 בדצמבר, 2007. התיקון לחוק כולל בין היתר את ביטול התוספת והניכוי בשל אינפלציה והפסקת ההתאמה למדד של הניכוי הנוסף בשל פחת החל משנת 2008.

3. הסדרי מס ייחודיים לענף הביטוח

א. הסכם עם שלטונות המס

בין התאחדות חברות הביטוח לבין שלטונות המס קיים הסכם (להלן - הסכם המס) המתחדש ומתעדכן מדי שנה, המסדיר סוגיות מס ייחודיות לענף בגין שנות המס עד וכולל שנת המס 2012. ההסכם מתייחס בין היתר לנושאים הבאים:

(א) הוצאות רכישה נדחות (DAC) - הוצאות ישירות של חברות ביטוח לרכישת חוזי ביטוח חיים יותרו בניכוי לצורכי מס בחלקים שווים בפריסה על פני ארבע שנים. הוצאות רכישה נדחות בביטוח מפני מחלות ואשפוז מופחתות על פני תקופה של 6 שנים, בדומה לשיעור ההפחתה בספרים.

(ב) ייחוס הוצאות להכנסות מועדפות - להכנסות החייבות בשיעורי מס מופחתים ולהכנסות הפטורות ממס המתקבלות בחברות הביטוח ("הכנסות מועדפות") יתבצע ייחוס הוצאות שמשמעותו הפיכת חלק מההכנסות המועדפות להכנסות חייבות במס מלא, בהתאם לשיעור הייחוס. שיעור הייחוס שנקבע בהסכם תלוי במקור הכספים המניבים את ההכנסות המועדפות.

(ג) מיסוי ההכנסות מנכסים המוחזקים כהשקעות חופפות להתחייבויות תלויות תשואה.

(ד) ביטול חוק התיאומים - הוסכם כי השפעת הוראת המעבר בחוק התיאומים בכל הנוגע לניירות ערך סחירים תופחת לצורכי מס בפריסה ל-3 שנים החל משנת 2008 ועד וכולל שנת 2010.

טרם נחתם הסכם לשנת המס 2013. ההפרשה למס לשנת 2013 בדוחות הכספיים נערכה בהתאם לעקרונות ההסכם האמור.

ב. המס החל על ביטול העתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים

בחוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2007) התשס"ז-2007 מיום 11 בינואר 2007, נקבעו כללים לגבי המס החל על ביטול העתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים שנכללה בדוחות הכספיים עד ליום 31 בדצמבר 2006. על - פי הכללים, חלק העתודה המחושב בגובה 0.17% מסכום הביטוח בסיכון, בשייר עצמי, הקיים בביטוח חיים ואשר בגינו הוגדרה דרישת הון, יהיה פטור ממס. בהסכם המיסוי הענפי צוין כי בבסיס הפטור עומדת דרישת ההון, שבאה לידי ביטוי כאמור לעיל, ובמידה ותתבטל או תקטן דרישת ההון ידונו הצדדים בהשלכות המס הנובעות מכך, ככל שישנן.

באור 20: - מסים על ההכנסה (המשך)

א. חוקי המס החלים על חברות הקבוצה (המשך)

4. הפחתת עלות רכישת נכסים בלתי מוחשיים

ביום 2 באוגוסט 2009 פרסמה רשות המיסים בישראל את דוח הוועדה לבחינת השלכות המס הכרוכות ביישום המלצות ועדת בכר (להלן - "הוועדה והדוח"). הוועדה קבעה בהמלצותיה מספר עקרונות בסיסיים אשר יהוו תשתית עקרונית לעמדת רשות המיסים באשר למיסוי עסקאות המכר שבוצעו בעקבות המלצות ועדת בכר. בהתאם להמלצות הוועדה, יש לייחס 80%-85% מעודף העלות הנוצר ברכישה למוניטין ולזכות החוזית לניהול חשבונות יחדיו (על פי פירוט הכלול בדוח). יתרת עודף העלות (15%-20%) תיוחס לנכסים בלתי מוחשיים אחרים אשר אינם בני הפחתה לצרכי מס על ידי הרוכש (כגון רשימת לקוחות, מותגים וכיוצ"ב).

ביחס לעסקאות בהן נרכשו מניות ולא פעילות ונכסים אחרים (עסקאות במתווה של מכר מניות), קבעה הוועדה כי המוכרים יהיו חייבים במס כבמכר רגיל של מניות והרוכשים לא יהיו זכאים לכל הפחתה בשל עלות הרכישה.

לענין שומות מס שנסגרו בגין עודפי העלות שנוצרו ברכישת פעילות קופות גמל ראה סעיף ד' להלן.

ב. שיעורי המס החלים על חברות הקבוצה

1. המס הסטטוטורי החל על מוסדות כספיים, המהווה את עיקר פעילות הקבוצה, מורכב ממס חברות וממס רווח.

2. שיעור מס הרווח החל על מוסדות כספיים בשנת 2011 עמד על 16%.

בחודש אוגוסט 2012 פורסם צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון), התשע"ב-2012 אשר קבע כי שיעור מס הרווח החל על מוסדות כספיים יעמוד על 17% מהרווח שהופק. תחילת התיקון מיום 1 בספטמבר, 2012 ותחולתו בשנת 2012 לגבי שליש מהרווח שהופק בשנה זו.

בחודש יוני 2013 פורסם צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון), התשע"ג-2013 אשר קבע כי שיעור מס השכר החל על מוסדות כספיים יעמוד על 18% מהשכר ששולם בעד עבודה בחודש יוני ואילך ומס הרווח יעמוד על 18% מהרווח שהופק. ההוראה לגבי מס הרווח בשנת המס 2013 תחול לגבי החלק היחסי מהרווח בשנה זו.

3. ביום 5 בדצמבר, 2011 התקבל בכנסת החוק לשינוי נטל המס (תיקוני חקיקה), התשע"ב-2011 (להלן - החוק). במסגרת החוק בוטל, בין היתר, החל משנת 2012, מתווה ההפחתה של שיעורי מס החברות. במסגרת החוק גם הועלה מס החברות לשיעור של 25% החל משנת 2012. לאור העלאת שיעור מס החברות ל-25% כאמור לעיל, הועלו בהתאמה גם שיעורי המס על רווח הון ריאלי ושבח ריאלי.

ביום 5 באוגוסט, 2013 עבר בכנסת החוק לשינוי סדרי עדיפויות לאומיים (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב) לשנים 2013 ו-2014 (חוק התקציב), אשר כלל בין היתר, שינויים פיסקאליים אשר מטרתם העיקרית היא העמקת גביית המיסים לאותן השנים.

השינויים האמורים כוללים, בין היתר, העלאת שיעור מס החברות מ-25% ל-26.5% החל מיום 1 בינואר, 2014. כמו כן, קיימים שינויים נוספים כגון מיסוי רווחי שיערוך אולם כניסתן לתוקף של ההוראות האמורות לגבי רווחי שיערוך מותנית בפרסום תקנות המגדירות מהם "רווחי שיערוך". נכון למועד פרסום דוחות כספיים אלה, תקנות כאמור טרם פורסמו. להערכת החברה, לפרסום התקנות לא תהיה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

באור 20: - מסים על ההכנסה (המשך)

ב. שיעורי המס החלים על חברות הקבוצה (המשך)

3. (המשך)

בעקבות השינויים בשיעורי המס כמתואר לעיל, להלן שיעורי המס הסטטוטוריים החלים על חברות הקבוצה, לרבות מוסדות כספיים:

שנה	שיעור מס חברות	שיעור מס רווח	שעור מס כולל במוסדות כספיים
		%	
2011	25	16.00	35.34
2012	25	(*)16.33	35.53
2013	25	(*)17.58	(**)36.22
2014 ואילך	26.5	18.00	37.71

(*) שיעור משוקלל.
(**) לעומת שיעור מס של 35.90% ערב פרסום התיקון.

יתרות המסים הנדחים הנכללות בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2013 מחושבות לפי שיעורי המס החדשים, שחיקתם הושלמה למעשה נכון לתאריך המאזן ועל כן הן כוללות את השינויים המתוארים בסעיף ב' לעיל, ככל שרלוונטיים לחברה.
השינויים בשיעורי המס כמתואר לעיל הביאו לקיטון ברווח כולל אחר בשנת 2013 בסך של כ- 1.2 מיליון ש"ח. לא הייתה השפעה מהותית על הרווח הנקי.
לשינויים בשיעורי המס שחלו בשנת 2012 לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של החברה.

ג. שומות מס

לחברה הוצאו שומות מס סופיות עד וכולל שנת המס 2004. אולם השומה של החברה לשנת המס 2009 נחשבת כסופית מכוח התיישנות הנובעת מסעיף 145 לפקודה.
לחברה המאוחדת איילון חברה לביטוח בע"מ הוצאו שומות מס סופיות עד וכולל שנת המס 2011.
לחברה המאוחדת איילון בית השקעות בע"מ הוצאו שומות מס סופיות עד וכולל שנת המס 2010.
דוחות של חלק מחברות הקבוצה לשנים עד וכולל 2009 נחשבים כשומות סופיות לפי סעיף 145 לפקודת מס הכנסה ובכפוף לתנאים הקבועים בפקודה.

ד. שומות מס בהסכם

ביום 16 באוקטובר 2012 חתמה החברה הנכדה, איילון פנסיה וגמל בע"מ על הסכם שומות עם פקיד שומה למפעלים גדולים, לשנים 2006-2008, לעניין הפחתת הוצאות נדחות שהוצאו על ידי החברה לרכישת פעילות קופות הגמל של בנק איגוד, מקפת ובנק אוצר החייל.
בהסכם נקבעו עקרונות מוסכמים לשנים 2006-2008 ולשנים הבאות, בדבר אופן ייחוס עלות הרכישה למרכיבים השונים, ובדבר אופן הפחתתם לצורכי מס.
על פי הסכם השומות קטנו ההפסדים המועברים לצרכי מס בסך כולל של כ-8 מיליון ש"ח.

ה. הפסדים מועברים לצורכי מס והפרשים זמניים אחרים

לחברה הפסדים לצורכי מס המועברים לשנים הבאות ומסתכמים ליום 31 בדצמבר, 2013 לסך של כ-52 מיליון ש"ח הפסדים מעסק וסך של כ-11 מיליון ש"ח הפסדי הון. לחברות מאוחדות הפסדים לצורכי מס המועברים לשנים הבאות ומסתכמים ליום 31 בדצמבר, 2013 לסך של כ-213 מיליון ש"ח הפסדים מעסק וסך של כ-17 מיליון ש"ח הפסדי הון.
נכלל נכס מס נדחה בגין הפסדים עסקיים להעברה של חברת הביטוח המאוחדת בסך של כ-37 מיליון ש"ח ושל חברה מאוחדת נוספת בסך של כ-0.2 מיליון ש"ח בגין הפסדי החברה. ביתר החברות המאוחדות לא נוצרו מסים נדחים לקבל בהיעדר צפי לניצולו בעתיד הנראה לעין.

באור 20: - מסים על ההכנסה (המשך)

1. מסים על ההכנסה הכלולים בדוחות רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2011	2012	2013
אלפי ש"ח		
1,298	9,845	11,032
(*) (12,773)	(*) (6,759)	15,292
78	445	1,125
4,540	97	(25)
(6,857)	3,628	27,424

מסים שוטפים

מסים נדחים

מסים בגין שנים קודמות

התאמת יתרות המסים הנדחים בעקבות שינוי בשיעורי המס

(*) יישום למפרע, ראה באור 2 כג'.

2. מסים על הכנסה המתייחסים לסעיפי רווח כולל אחר

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2011	2012	2013
אלפי ש"ח		
12,451	(16,338)	8,499
-	(6,428)	606
(*) (203)	(*) 253	(210)
(137)	-	1,171
12,111	(22,513)	10,066

רווח (הפסד) בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה

הערכה מחדש בגין שערך רכוש קבוע

רווח (הפסד) אקטוארי בגין תוכניות להטבה מוגדרת

התאמת יתרות המסים הנדחים בעקבות שינוי בשיעורי המס

(*) יישום למפרע, ראה באור 2 כג'.

באור 20: - מסים על ההכנסה (המשך)

מסים נדחים						
ההרכב						
הוצאות						
רכישה נדחות	מכשירים פיננסיים	מקרקעין להשכרה	רכוש קבוע	הפסדים לצורכי מס	אחרים	סה"כ
אלפי ש"ח						
יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 1 בינואר, 2012						
(16,315)	9,347	(16,102)	-	16,442	7,365	737
שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד						
1,065	2,872	(3,559)	958	3,120	(2,303)*	6,759
שינויים אשר נזקפו להון עצמי						
-	(16,338)	-	(6,428)	-	253*	(22,513)
השפעת השינוי בשיעור המס						
(365)	218	31	-	(200)	218	(98)
יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 31 בדצמבר, 2012						
(15,615)	(3,901)	(19,630)	(5,470)	19,362	10,139	(15,113)
שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד						
(254)	(2,209)	(5,465)	336	(10,077)	2,377	(15,292)
שינויים אשר נזקפו להון עצמי						
-	(9,670)	-	(606)	-	630	(9,646)
השפעת השינוי בשיעור המס						
(799)	842	(1,501)	(0)	751	732	25
יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 31 בדצמבר, 2013						
(16,668)	(14,937)	(26,596)	(5,740)	10,036	13,878	(40,026)

(* יישום למפרע ראה באור 2 כג').

המסים הנדחים מוצגים במאזן כדלקמן:

לשנה שהסתיימה ביום	
31 בדצמבר	
2012	2013
אלפי ש"ח	
29,501	23,915
(44,614)	(63,941)
(15,113)	(40,026)

נכסי מסים נדחים

התחייבויות בגין מסים נדחים

באור 20: - מסים על ההכנסה (המשך)

ט. מס תיאורטי

להלן מובאת התאמה בין סכום המס, שהיה חל אילו כל ההכנסות וההוצאות, הרווחים וההפסדים בדוח רווח והפסד היו מתחייבים במס לפי שיעור המס הסטטוטורי, לבין סכום מסים על ההכנסה שנזקף בדוח רווח והפסד:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2011	2012	2013	
אלפי ש"ח			
(52,245) *	7,419 *	72,545	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
34.48%	35.53%	36.22%	שיעור המס הסטטוטורי הכולל החל על מוסדות כספיים (ראה ב לעיל)
(18,016)	2,636	26,272	מס (חיסכון במס) מחושב לפי שיעור המס הסטטוטורי הכולל
(2,942)	(3,976)	(4,174)	התאמה בגין אי החלת מס הפסדים (רווחים) על חברות שאינן מוסד כספי
			עלייה (ירידה) במסים על ההכנסה הנובעת מהגורמים הבאים:
761	734	609	הוצאות שאינן מותרות בניכוי לצורכי מס
(1,956)	(969)	(1,583)	הכנסות פטורות
4,778	1,381	-	מס רווח על מס שכר
8,457	5,600	6,028	גידול בהפסדים לצורכי מס בגינם לא נזקפו מסים נדחים
(782)	(783)	(77)	ניצול הפסדים לצורכי מס משנים קודמות, בגינם לא נזקפו מסים נדחים בעבר
4,337	1,225	65	הפרשים בגין שינוי שיעור המס על יתרות מסים נדחים
78	445	1,125	מסים בגין שנים קודמות
(1,971)	(1,244)	(1,038)	הפרשים בבסיס המדידה
399	(1,421)	197	אחרים
(6,857) *	3,628 *	27,424	מסים על ההכנסה
13.12%	48.90%	37.80%	שיעור מס אפקטיבי ממוצע

(* יישום למפרע, ראה באור 2 כג').

באור 21: - נכסים והתחייבויות בשל הטבות לעובדים

הטבות לעובדים כוללות הטבות לאחר סיום העסקה, הטבות אחרות לטווח ארוך, והטבות לזמן קצר.

להלן הרכב ההטבות לעובדים:

31 בדצמבר		
2012	2013	
אלפי ש"ח		
61,842	42,744	ב' (1)
(23,805)	(26,993)	ב' (1)
38,037	15,751	
7,457	9,441	
2,317	2,281	
47,811	27,473	

התחייבות בגין תוכנית הטבה מוגדרת ממומנת

שווי הוגן של נכסי התוכנית

סה"כ התחייבות, נטו בגין תוכניות הטבה מוגדרות

הטבות אחרות לטווח ארוך (*)

הטבות לזמן קצר (**)

(*) במסגרת הטבות אחרות לטווח ארוך נכללה התחייבות בגין חופשה.
(**) במסגרת הטבות לזמן קצר נכללה התחייבות בגין הבראה.

הטבות לאחר סיום העסקה

דיני העבודה וחוק פיצויי פיטורין בישראל מחייבים את החברה לשלם פיצויים לעובד בעת פיטורין או פרישה או לבצע הפקדות שוטפות בתוכניות הפקדה מוגדרת לפי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין כמתואר להלן. התחייבות החברה בשל כך מטופלת כהטבה לאחר סיום העסקה. חישוב התחייבות החברה בשל הטבות לעובדים מתבצע על פי הסכם העסקה בתוקף ומבוסס על משכורת העובד ותקופת העסקתו אשר יוצרים את הזכות לקבלת הפיצויים.

ההטבות לעובדים לאחר סיום העסקה ממומנות, בדרך כלל, על ידי הפקדות המסווגות כתוכנית להטבה מוגדרת או כתוכנית להפקדה מוגדרת כמפורט להלן.

א. תוכניות להפקדה מוגדרת

לגבי חלק מתשלומי הפיצויים, חלים תנאי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין, התשכ"ג-1963, על-פיו הפקדויות השוטפות של הקבוצה בקרנות פנסיה ו/או בפוליסות בחברות ביטוח, פטורות אותה מכל התחייבות נוספת לעובדים, בגינם הופקדו הסכומים כאמור לעיל. הפקדות אלו וכן הפקדות בגין תגמולים מהוות תוכניות להפקדה מוגדרת.

2011	2012	2013
אלפי ש"ח		
7,860	8,904	10,721

הוצאות בגין תוכניות להפקדה מוגדרת

ב. תוכניות להטבה מוגדרת

החלק של תשלומי הפיצויים שאינו מכוסה על ידי הפקדות בתוכניות להפקדה מוגדרת, כאמור לעיל, מטופל על ידי הקבוצה כתוכנית להטבה מוגדרת לפיה מוכרת התחייבות בגין הטבות עובדים ובגינה הקבוצה מפקידה סכומים בקופות מרכזיות לפיצויים, בקופות גמל, בקרנות פנסיה, בפוליסות ביטוח מתאימות.

באור 21: - נכסים והתחייבויות בשל הטבות לעובדים (המשך)

ב. תוכניות להטבה מוגדרת (המשך)

1. התנועה בהתחייבויות (נכסים), נטו בגין תוכניות להטבה מוגדרת:

שנת 2013

יתרה ליום	הפקדות שהופקדו			הפסד (רווח) בגין מדידה מחדש ברווח כולל אחר										יתרה ליום 1 בינואר, 2013	התחייבויות להטבה מוגדרת
				השפעת שינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ	סה"כ השפעה על הפסד כולל אחר בתקופה	הפסד (רווח) אקטוארי בגין סטיות בניסיון	הפסד (רווח) אקטוארי בגין שינויים בהנחות הפיננסיו ת	הפסד (רווח) אקטוארי בגין שינויים בהנחות הדמוגר פיות	תשלומים מהתוכנית	סה"כ הוצאות שנזקפו לרווח או הפסד (בתקופה*)	עלות שירות עבר והשפעות סילוקים	הוצאות ריבית, נטו	עלות שירות שוטף		
31 בדצמבר, 2013	על ידי משתתפי התוכנית	על ידי המעביד		-	3,770	3,724	56	(10)	(30,008)	7,140	-	1,725	5,415	61,842	
26,993	=	2,981	=	2,431	=	(41)	(1)	2,473	(2,318)	94	=	94	=	23,805	שווי הוגן של נכסי תוכנית
15,751	-	(2,981)	-	1,339	3,724	97	(9)	(2,473)	(27,690)	7,046	-	1,631	5,415	38,037	התחייבות (נכס) נטו בגין הטבה מוגדרת

שנת 2012

יתרה ליום	הפקדות שהופקדו			הפסד (רווח) בגין מדידה מחדש ברווח כולל אחר										יתרה ליום 1 בינואר, 2012	התחייבויות להטבה מוגדרת
				השפעת שינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ	סה"כ השפעה על הפסד כולל אחר בתקופה	הפסד (רווח) אקטוארי בגין סטיות בניסיון	הפסד (רווח) אקטוארי בגין שינויים בהנחות הפיננסיו ת	הפסד (רווח) אקטוארי בגין שינויים בהנחות הדמוגר פיות	תשלומים מהתוכנית	סה"כ הוצאות שנזקפו לרווח או הפסד (בתקופה*)	עלות שירות עבר והשפעות סילוקים	הוצאות ריבית, נטו	עלות שירות שוטף		
31 בדצמבר, 2012	על ידי משתתפי התוכנית	על ידי המעביד		-	1,701	887	814	-	(4,373)	6,321	-	1,490	4,831	58,193	
23,805	=	2,901	=	646	=	72	=	574	(3,337)	775	=	775	=	22,820	שווי הוגן של נכסי תוכנית
38,037	-	(2,901)	-	1,055	887	742	-	(574)	(1,036)	5,546	-	715	4,831	35,373	התחייבות (נכס) נטו בגין הטבה מוגדרת

(*) ההוצאות נכללות במסגרת הוצאות הנהלה וכלליות בדוח רווח והפסד, ראה באור 31 להלן.

באור 21: - נכסים והתחייבויות בשל הטבות לעובדים (המשך)

ב. תוכניות להטבה מוגדרת (המשך)

2. הנחות אקטואריות וניתוח רגישות

ההנחות האקטואריות העיקריות בקביעת ההתחייבות בגין תוכנית להטבה מוגדרת:

ליום 31 בדצמבר		
2012	2013	
%	%	
<u>3.77</u>	<u>3.71</u>	שיעור היוון
<u>4.46</u>	<u>3.93</u>	שיעור התשואה הצפויה על נכסי התוכנית
<u>2.50</u>	<u>2.50</u>	שיעור עליית שכר צפויה

השינויים האפשריים הנחשבים לסבירים לסוף תקופת הדיווח, לכל הנחה אקטוארית בהנחה שיתר ההנחות האקטואריות נותרו ללא שינוי:

ליום 31 בדצמבר		
2013		
השינוי		
בהתחייבויות נטו		
להטבה מוגדרת		
אלפי ש"ח		
	לשינוי בשיעור עליית שכר צפוי:	
	השינוי כתוצאה מ:	
1,230	עליית שכר של 1%	
(818)	ירידת שכר של 1%	
	לשינוי בשיעור ההיוון של התחייבות ונכסי התכנית:	
	השינוי כתוצאה מ:	
(411)	עליית שיעור היוון של 0.5%	
517	ירידת שיעור היוון של 0.5%	

3. השפעת התוכנית על תזרימי המזומנים העתידיים של הקבוצה

אומדן הקבוצה לאורך חיי התכנית (לפי ממוצע משוקלל) לסוף תקופת הדיווח הינו כ- 8 שנים. (ליום 31 בדצמבר, 2012 כ- 8 שנים).

באור 22:- זכאים ויתרות זכות

31 בדצמבר		
2012	2013	
אלפי ש"ח		
14,618	17,753	עובדים והתחייבויות אחרות בשל שכר ומשכורת
25,914	32,574	הוצאות לשלם
26,671	28,151	ספקים ונותני שירותים
3,314	4,350	מוסדות ורשויות ממשלתיות
5,830	1,749	פקדונות של לקוחות בגין עסקאות ליסינג
9,452	9,833	הוצאות רכישה נדחות בגין ביטוח משנה
67,810	70,119	חברות ביטוח ותוכני ביטוח-חשבונות אחרים
28,804	45,118	סוכני ביטוח
58,344	56,593	מבוטחים ועמיתים
1,815	878	פרמיה מראש
19,532	18,817	אחרים
262,104	285,935	

ראה פירוט הנכסים וההתחייבויות בחלוקה לבסיסי הצמדה במסגרת באור 35(ג)(4).

באור 23:- התחייבויות פיננסיות

באור זה מספק מידע בדבר התנאים החוזיים של התחייבויות פיננסיות. מידע נוסף בדבר החשיפה של הקבוצה לסיכונים ריבית, מטבע חוץ ונזילות, ניתן בבאור 35.

א. פירוט ההתחייבויות הפיננסיות

31 בדצמבר				
שווי הוגן		ערך בספרים		
2012	2013	2012	2013	
אלפי ש"ח				
				1. התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת:
354,586	319,037	361,045	311,896	כתבי התחייבויות נדחים (כולל ריבית לשלם) (*) (ג)
79,526	88,871	82,557	88,579	הלוואות מתאגידים בנקאיים (ד)
1,882	1,855	1,882	1,855	הלוואות מתאגידים שאינם בנקאיים (ד)
				2. התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד:
-	631	-	631	נגזרים
435,994	409,763	445,484	402,330	סך התחייבויות פיננסיות
		99,810	-	(*) מזה כתבי התחייבות נדחים המהווים הון משני נחות
		108,329	208,668	(*) מזה כתבי התחייבות נדחים המהווים הון משני מורכב
		100,939	101,530	(*) מזה כתבי התחייבות נדחים המהווים הון שלישוני

3. השווי ההוגן של ההתחייבויות הפיננסיות של החברה הניתן לצורכי גילוי בלבד, נקבע במודל DCF, תוך שימוש בשיעור ההיוון המשקף את שיעור הריבית של החברה (מנפיקת החוב) לסוף תקופת הדיווח.

באור 23: - התחייבויות פיננסיות (המשך)

ב. התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת - פרטים בדבר ריבית והצמדה

31 בדצמבר		בסיס הצמדה
ריבית אפקטיבית ממוצעת		
2012	2013	
אחוזים		
4.82	6.76	צמוד מדד
4.11	3.75	שקלי

ג. התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן

שווי הוגן של התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך דוח רווח והפסד בחלוקה לרמות:

ליום 31 בדצמבר, 2013				נגזרים
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
אלפי ש"ח				
631	-	85	546	

ד. כתבי התחייבות נדחים מבנקים

כתבי ההתחייבות הנדחים הונפקו על ידי חברת הביטוח המאוחדת, איילון חברה לביטוח בע"מ.

31 בדצמבר		ערך בספרים		סכום מקורי	שיעור ריבית שנתית נקובה	תאריך הנפקה	סוג הון	סעיף
2012	2013	2012	2013					
שווי הוגן		אלפי ש"ח			%			
22,369	-	23,636	-	18,000	6.55	דצמבר 1999	משני נחות	א'1
9,908	-	10,215	-	20,000	5.35	יוני 2006	משני נחות	ב'1
61,422	-	62,843	-	75,000	4.50	יולי 2007	משני נחות	ג'1
16,261	-	16,596	-	25,000	5.25	מרס 2010	משני נחות	ד'1
36,908	-	37,643	-	35,000	5.40	מרס 2010	משני נחות	ה'1
65,012	67,174	70,000	70,000	70,000	פריים+2.65	מרס 2011	שלישוני	א'2
31,305	32,374	30,938	31,529	30,000	6.76	מרס 2011	שלישוני	ב'2
30,084	31,174	28,941	29,499	28,000	7.5	מרס 2012	משני מורכב	א'3
30,862	32,150	30,233	30,816	30,000	6.9	מאי 2012	משני מורכב	ב'3
20,450	21,854	20,000	20,248	20,000	6.9	ספטמבר 2012	משני מורכב	ג'3
30,003	31,516	30,000	30,573	30,000	6.35	דצמבר 2012	משני מורכב	ד'3
-	26,960	-	25,900	25,000	6.65	ינואר 2013	משני מורכב	ה'3
-	21,607	-	20,722	20,000	6.7	ינואר 2013	משני מורכב	ו'3
-	10,744	-	10,355	10,000	6.5	מרס 2013	משני מורכב	ז'3
-	33,177	-	32,136	31,500	6.35	מרס 2013	משני מורכב	ח'3
-	6,186	-	6,071	6,000	6.00	יוני 2013	משני מורכב	ט'3
-	4,123	-	4,048	4,000	6.00	יוני 2013	משני מורכב	י'3
354,586	319,039	361,045	311,897					
		309,078	310,198					

סכום ההון המשני והשלישוני המוכר ליום המאזן

באור 23: - התחייבויות פיננסיות (המשך)

ד. כתבי התחייבות נדחים מבנקים (המשך)

1. כתבי התחייבות המהווים הון משני נחות

- א. כתב התחייבות נדחה ראשון בסך 18,000 אלפי ש"ח (סכום מקורי) הונפק לבנק פועלי אגודת ישראל בע"מ ביום 30 בדצמבר, 1999. כתב ההתחייבות צמוד למדד ונושא ריבית בשיעור 6.55% לשנה. מועד פירעון הקרן בתשלום אחד הוערך עד ליום 31 במרס, 2015.
  - ב. כתב התחייבות נדחה שני בסך 20,000 אלפי ש"ח (סכום מקורי) הונפק לבנק פועלי אגודת ישראל בע"מ ביום 28 ביוני, 2006. כתב ההתחייבות צמוד למדד ונושא ריבית בשיעור 5.35% לשנה. הריבית משולמת מדי רבעון ואילו הקרן נפרעת ב-5 תשלומים שנתיים החל מיום 29 ביוני, 2012.
  - ג. כתב התחייבות שלישי בסך 75,000 אלפי ש"ח (סכום מקורי) הונפק לבנק הפועלים ביום 17 ביולי, 2007. כתב ההתחייבות צמוד למדד ונושא ריבית בשיעור 4.5% לשנה. הריבית משולמת מדי רבעון ואילו הקרן תיפרע ב-16 תשלומים רבעוניים החל מיום 17 באוקטובר, 2011.
  - ד. כתב התחייבות רביעי בסך 25,000 אלפי ש"ח (סכום מקורי) הונפק לבנק הפועלים בע"מ ביום 24 במרס, 2010. כתב ההתחייבות צמוד למדד נושא ריבית שנתי בשיעור 5.25% לשנה. הריבית משולמת מדי רבעון ואילו הקרן תיפרע ב-4 תשלומים רבעוניים שווים ורצופים החל מיום 17 באפריל, 2014.
  - ה. כתב התחייבות חמישי בסך 35,000 אלפי ש"ח (סכום מקורי) הונפק לבנק אגוד לישראל בע"מ ביום 23 במרס, 2010. כתב ההתחייבות צמוד למדד ונושא ריבית שנתי בשיעור 5.40%. הריבית משולמת מדי רבעון ואילו הקרן תיפרע בתשלום אחד ביום 23 במרס, 2015.
- כל כתבי ההתחייבות הנ"ל אשר היוו הון משני נחות נפרעו במהלך 2012 ו- 2013 בפירעון מוקדם לטובת הנפקת כתבי התחייבות המהווים הון משני מורכב.

2. כתבי התחייבות נדחים המהווים הון שלישוני מורכב:

- א. כתב התחייבות ראשון בסך 70,000 אלפי ש"ח (סכום מקורי) הונפק לבנק הפועלים ביום 31 במרס, 2011. כתב ההתחייבות נושא ריבית משתנה בשיעור ריבית הפריים בתוספת 2.65%.
  - ב. כתב התחייבות שני בסך 30,000 אלפי ש"ח (סכום מקורי) הונפק לבנק הפועלים ביום 31 במרס, 2011. כתב ההתחייבות צמוד למדד ונושא ריבית שנתי בשיעור 6.76%.
- בגין כתבי התחייבות לעיל המהווים הון שלישוני מורכב, הריבית משולמת מדי רבעון ואילו הקרן תיפרע בתשלום אחד ביום 31 במרס, 2016, אלא אם יתקיימו הנסיבות המשהות, כמפורט להלן, שנקבעו בכתבי ההתחייבות, ואשר בגין פירעון הקרן יכול שיידחה עד למועד בו הנסיבות המשהות חדלו מלהתקיים, אך בכל מקרה לתקופה מקסימאלית של עד 3 שנים ממועד פירעון הקרן.

הנסיבות המשהות הינן התקיימות אחת או יותר מהנסיבות הבאות:

1. על פי החלטת דירקטוריון החברה סכום ההון העצמי המוכר של החברה ירד אל מתחת להון העצמי המינימאלי הנדרש ממנה (על פי הוראות הדין החלות על החברה ו/או על פי הנחיות המפקח על הביטוח). וזאת על פי הדוחות הכספיים האחרונים (שנתיים או רבעוניים) שקדמו למועד פירעון הקרן.
2. המפקח על הביטוח הורה על דחיית תשלום קרן אם ראה כי יש חשש ממשי קרוב ליכולתה של החברה לעמוד בהון העצמי המינימאלי הנדרש ממנה (על פי הוראות הדין החלות על החברה ו/או על פי הנחיות המפקח על הביטוח).

איילון אחזקות בע"מ התחייבה לרכוש מהבנק את כתבי ההתחייבות אם לאחר "מועד פרעון הקרן הנדחה" (שמונה שנים ממועד העמדת כתבי ההתחייבות) איזה מתשלומי הקרן על פי כתבי ההתחייבות לא יפרע על ידי החברה לבנק.

באור 23: - התחייבויות פיננסיות (המשך)

ד. כתבי התחייבות נדחים מבנקים (המשך)

2. כתבי התחייבות נדחים המהווים הון שלישוני מורכב: (המשך)

בעל השליטה בחברה התחייב לרכוש את כתבי ההתחייבות במקרה שאיילון אחזקות בע"מ לא תעמוד בהתחייבותה דלעיל.
להערכת החברה, שווי ההטבה בגין ערבויות אלה אינו מהותי.
בחדש פברואר 2013 הוסרה ערבות בעל השליטה כאמור.

זכויות הבנקים לקבלת סכומים כלשהם על פי כתבי התחייבות אלו נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של החברה.

3. כתבי התחייבות נדחים המהווים הון משני מורכב:

א. כתב התחייבות ראשון בסך 28,000 אלפי ש"ח (סכום מקורי) הונפק לבנק הבינלאומי ביום 29 במרס, 2012. כתב ההתחייבות צמוד למדד ונושא ריבית שנתית בשיעור 7.5%. הריבית משולמת מדי חציון ואילו הקרן תיפרע בתשלום אחד ביום 29 במרס, 2020.

ב. כתב התחייבות שני בסך 30,000 אלפי ש"ח (סכום מקורי) הונפק לבנק מזרחי טפחות בע"מ ביום 31 במאי, 2012. כתב ההתחייבות צמוד למדד ונושא ריבית שנתית בשיעור 6.9%. הריבית משולמת מדי רבעון ואילו הקרן תיפרע בתשלום אחד ביום 31 במאי, 2020.

ג. כתב התחייבות שלישי בסך 20,000 אלפי ש"ח (סכום מקורי) הונפק להלמן-אלדובי קופות גמל ופנסיה בע"מ ביום 30 בספטמבר, 2012. כתב ההתחייבות צמוד למדד ונושא ריבית שנתית בשיעור 6.9%. הריבית משולמת מדי רבעון ואילו הקרן תיפרע בתשלום אחד ביום 30 בספטמבר, 2020.

ד. כתב התחייבות רביעי בסך 30,000 אלפי ש"ח (סכום מקורי) הונפק לבנק מזרחי טפחות בע"מ ביום 31 בדצמבר, 2012. כתב ההתחייבות צמוד למדד ונושא ריבית שנתית בשיעור 6.35%. הריבית משולמת מדי רבעון ואילו הקרן תיפרע בתשלום אחד ביום 31 בדצמבר, 2020.

ה. כתב התחייבות חמישי בסך 25,000 אלפי ש"ח (סכום מקורי) הונפק לבנק מזרחי טפחות בע"מ ביום 1 בינואר, 2013. כתב ההתחייבות צמוד למדד ונושא ריבית שנתית בשיעור 6.65%. הריבית משולמת מדי רבעון ואילו הקרן תיפרע בתשלום אחד ביום 1 בינואר, 2021.

ו. כתב התחייבות שישי בסך 20,000 אלפי ש"ח (סכום מקורי) הונפק לבנק דיסקונט לישראל בע"מ ביום 1 בינואר, 2013. כתב ההתחייבות צמוד למדד ונושא ריבית שנתית בשיעור 6.7%. הריבית משולמת מדי רבעון ואילו הקרן תיפרע בתשלום אחד ביום 1 בינואר, 2021.

ז. כתב התחייבות שביעי בסך 10,000 אלפי ש"ח (סכום מקורי) הונפק לבנק דיסקונט לישראל בע"מ ביום 24 במרס, 2013. כתב ההתחייבות צמוד למדד ונושא ריבית שנתית בשיעור 6.5%. הריבית משולמת מדי רבעון ואילו הקרן תיפרע בתשלום אחד ביום 1 באפריל, 2021.

ח. כתב התחייבות שמיני בסך 31,500 אלפי ש"ח (סכום מקורי) הונפק לבנק הבינלאומי ביום 24 במרס, 2013. כתב ההתחייבות צמוד למדד ונושא ריבית שנתית בשיעור 6.35%. הריבית משולמת מדי רבעון ואילו הקרן תיפרע בתשלום אחד ביום 24 במרס, 2021.

ט. כתב התחייבות תשיעי בסך 6,000 אלפי ש"ח (סכום מקורי) הונפק לחברת החשמל לישראל בע"מ ביום 30 ביוני, 2013. כתב ההתחייבות צמוד למדד ונושא ריבית שנתית בשיעור 6.00%. הריבית משולמת מדי תשעה חודשים והקרן עומדת לפירעון בתשלום אחד ביום 30 ביוני, 2021.

י. כתב התחייבות עשירי בסך 4,000 אלפי ש"ח (סכום מקורי) הונפק לאינפיניטי ניהול השתלמות וגמל בע"מ ביום 30 ביוני, 2013. כתב ההתחייבות צמוד למדד ונושא ריבית שנתית בשיעור 6.00%. הריבית משולמת מדי תשעה חודשים והקרן עומדת לפירעון בתשלום אחד ביום 30 ביוני, 2021.

באור 23: - התחייבויות פיננסיות (המשך)

ד. כתבי התחייבות נדחים מבנקים (המשך)

3. כתבי התחייבות נדחים המהווים הון משני מורכב: (המשך)

בגין כתבי ההתחייבות לעיל המהווים הון משני מורכב, קיימת לאיילון ביטוח אפשרות בכפוף להוראות המפקח על הביטוח, לפדות בפדיון מוקדם חמש שנים מיום הנפקתם באופן מלא או חלקי, וזאת בהתקיים התנאים המפורטים בכתבי ההתחייבות. כמו כן הקרן והריבית יפרעו בהתאם לאמור, אלא אם יתקיימו הנסיבות המשהות, כמפורט להלן, שנקבעו בכתבי ההתחייבות, ואשר בגין פירעון הקרן ו/או הריבית יכול שיידחו עד למועד בו הנסיבות המשהות חדלו מלהתקיים, אך בכל מקרה לתקופה מקסימאלית של עד 3 שנים ממועד פירעון הקרן ו/או הריבית.

הנסיבות המשהות, בהתאם להוראות המפקח על הביטוח הינן התקיימות אחת או יותר מהנסיבות הבאות:

ביחס לדחיית תשלום ריבית- על פי הדוח הכספי האחרון של החברה שפורסם קודם למועד פירעון ריבית, לחברה אין רווחים ראויים לחלוקה כמשמעותם בחוק החברות התשנ"ט-1999. ביחס לדחיית תשלום קרן ו/או תשלומי ריבית:

א. על פי הדוח הכספי האחרון של החברה שפורסם טרם מועד פירעון ריבית ו/או קרן רלוונטי, סכום ההון העצמי המוכר של החברה נמוך מההון העצמי המינימאלי הנדרש ממנה על פי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מינימאלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998 (להלן - "תקנות ההון"), והחברה לא ביצעה השלמת הון נכון למועד פרסום הדוח.

ב. דירקטוריון החברה הורה על דחיית תשלום ריבית או על דחיית תשלום קרן, אם ראה כי יש חשש ממשי קרוב ליכולתה של החברה לעמוד בהון העצמי המינימאלי הנדרש ממנה (על פי תקנות ההון), או לפרוע במועדן התחייבויות שדרגת הקדימות שלהן גבוהה מזו של כתב ההתחייבות, ובלבד שהתקבל לכך אישור מראש של המפקח על הביטוח.

ג. המפקח על הביטוח הורה על דחיית תשלום קרן או ריבית אם ראה כי קיים חשש ממשי קרוב ליכולתה של החברה לעמוד בהון העצמי המינימאלי הנדרש ממנה (לפי תקנות ההון).

בגין כתבי ההתחייבות המצוינים בסעיפים ב', ג', ד', ו', ז' לעיל התחייבה איילון אחזקות בע"מ לערוב לכל התחייבויות איילון ביטוח בקשר עם התשלומים על פי כתבי ההתחייבות לרבות במקרה של דחיית התשלום בהתקיימות הנסיבות המשהות. להערכת החברה שווי ההטבה בגין ערבות זו אינו מהותי.

בגין כתב ההתחייבות המצוין בסעיף ג' לעיל התחייבה איילון אחזקות בע"מ לערוב לכל התחייבויות איילון ביטוח בקשר עם התשלומים על פי כתבי ההתחייבות למעט, אם דחיית התשלום הינה בגין התקיימות הנסיבות המשהות. להערכת החברה שווי ההטבה בגין ערבות זו אינו מהותי.

ה. הלוואות לזמן ארוך מתאגידים בנקאיים ואחרים

1. לחברה ניתנו הלוואות הבאות:

א. הלוואה מבנק שיתרתה ליום המאזן 1,124 אלפי ש"ח. הלוואה צמודה למדד ונושאת ריבית בשיעור של 5.55% לשנה. הקרן והריבית משולמים אחת לרבעון.

ב. הלוואה לזמן ארוך מבנק איגוד שיתרתה ליום המאזן 22,656 אלפי ש"ח. הלוואה עומדת לפרעון בתשלומים רבעוניים שווים החל מיום 14 ביוני, 2013 ועד ליום 14 במרס, 2020. הלוואה אינה צמודה למדד ונושאת ריבית בשיעור של פריים+0.5% לשנה.

ג. ביום 25 בספטמבר 2013, קיבלה החברה הלוואה מבנק מזרחי בסך 27,000 אלפי ש"ח. הלוואה אינה צמודה ונושאת ריבית שנתית בשיעור של פריים+2%. הלוואה נפרעה בתשלום אחד של קרן וריבית ביום 5 בינואר 2014.

ד. בקשר עם הלוואה שניתנה לחברה מבעל שליטה לאחר תאריך המאזן – ראה באור 38ב'.

2. לחברה מאוחדת איילון בלו ליסינג בע"מ ניתנה הלוואה מבנק שיתרתה ליום המאזן 1,498 אלפי ש"ח, הלוואה לא צמודה ונושאת ריבית בשיעור פריים+2.35% לשנה. הלוואה עומדת לפרעון ב-24 תשלומים חודשיים שווים שהאחרון בהם ביום 29 בספטמבר, 2015.

באור 23: - התחייבויות פיננסיות (המשך)

ה. הלוואות לזמן ארוך מתאגידים בנקאיים ואחרים (המשך)

3. לחברה נכדה איילון פתרונות פיננסים (2004) בע"מ ניתנו שתי הלוואות מבנקים:
  - א. הלוואה לא צמודה ונושאת ריבית בשיעור של פריים+0.6% לשנה. יתרת ההלוואה ליום המאזן עומדת על סך של 5,851 אלפי ש"ח. ההלוואה עומדת לפרעון ב-24 תשלומים רבעוניים שווים החל מחודש אוגוסט, 2011 ועד לחודש מאי, 2017.
  - ב. הלוואה לא צמודה ונושאת ריבית בשיעור של פריים+1% לשנה. יתרת ההלוואה ליום המאזן עומדת על סך של 4,000 אלפי ש"ח. הריבית משולמת מדי חודש והקרן תפרע בתשלום אחד באוקטובר 2014.
  - ג. הלוואה מבעל מניות המיעוט בחברה מאוחדת, צמודה למדד, נושאת ריבית שנתית בשיעור 4% ללא תאריך פרעון שיתרתה ליום המאזן 1,855 אלפי ש"ח.
4. לחברה נכדה איילון קרנות השתלמות בע"מ ניתנה הלוואה אונקול מבנק שיתרתה ליום המאזן 1,000 אלפי ש"ח בריבית בשיעור פריים + 1.75% לשנה.
5. חברה נכדה, איילון נאמנים סוכנות לביטוח בע"מ (להלן - איילון נאמנים) נטלה שתי הלוואות מבנק הפועלים בע"מ אשר יתרון ליום המאזן 13,537 אלפי ש"ח כדלקמן:
  - א. הלוואה בסך 20.6 מליון ש"ח נתקבלה ביום 21 לאוקטובר, 2004. ההלוואה צמודה למדד, נושאת ריבית שנתית בשיעור 6.5% ועומדת לפרעון ב-180 תשלומים חודשיים שווים שהאחרון בהם ביום 21 באוקטובר, 2019.
  - ב. הלוואה בסך 1.2 מליון ש"ח נתקבלה ביום 19 בינואר, 2005. ההלוואה צמודה למדד, נושאת ריבית שנתית בשיעור 6.5% ועומדת לפרעון ב-177 תשלומים חודשיים שווים שהאחרון בהם ביום 21 באוקטובר, 2019.
6. חברה נכדה, איילון פנסיה וגמל בע"מ (לשעבר: איילון חברה לניהול קופות גמל בע"מ), (להלן: איילון פנסיה וגמל) קיבלה בחודש מרס 2011 הלוואה

בסך 30 מיליון ש"ח מבנק מזרחי טפחות בע"מ ופרעה בסכום זה שטרי הון לאיילון חברה לביטוח בע"מ. מחצית מסכום ההלוואה הינו צמוד למדד בתוספת ריבית שנתית בשיעור של 3.7% והמחצית הנוותרת הינה בריבית שנתית של פריים + 1.3%. ההלוואה עומדת לפירעון בתשלומים רבעוניים במשך 6 שנים מיום 1 ביולי, 2011.

בהתאם לתנאי ההלוואה, הפקידה איילון פנסיה וגמל בשנת 2012 פיקדון שקלי בסך 2.5 מיליון ש"ח, ששועבד לבנק מזרחי טפחות בע"מ להבטחת האשראי.

במהלך הרבעון השלישי של שנת 2013 פרעה איילון פנסיה וגמל את ההלוואה מהתאגיד הבנקאי הצמודה לריבית הפריים.

לאחר פירעון ההלוואה הושב לאיילון פנסיה וגמל מחצית מהפיקדון המשועבד שהפקידה לאחר לקיחת ההלוואות בסך של 1,250 אלפי ש"ח.

יתרת ההלוואה ליום המאזן הינה 9,616 אלפי ש"ח.

ו. בדבר פדיון מוקדם וגיוס הון שלישוני ומשני מורכב לאחר תאריך המאזן, ראה באור 38ד'.

באור 24: - פרמיות שהורוחו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2013		
ש"ח	אלפי ש"ח	ברוטו
שייר	ביטוח משנה	
455,638	99,665	555,303
1,326,359	192,782	1,519,141
1,781,997	292,447	2,074,444
(65,306)	(2,973)	(68,279)
1,716,691	289,474	2,006,165

פרמיות בביטוח חיים

פרמיות בביטוח כללי

סה"כ פרמיות

בניכוי - שינוי ביתרת הפרמיה שטרם הורוחה (*)

סה"כ פרמיות שהורוחו

(*) בעיקר בביטוח כללי, ראה באור 17.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2012		
ש"ח	אלפי ש"ח	ברוטו
שייר	ביטוח משנה	
367,262	80,861	448,123
1,118,783	180,245	1,299,028
1,486,045	261,106	1,747,151
(33,152)	(2,753)	(35,905)
1,452,893	258,353	1,711,246

פרמיות בביטוח חיים

פרמיות בביטוח כללי

סה"כ פרמיות

בניכוי - שינוי ביתרת הפרמיה שטרם הורוחה (*)

סה"כ פרמיות שהורוחו

(*) בעיקר בביטוח כללי, ראה באור 17

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2011		
ש"ח	אלפי ש"ח	ברוטו
שייר	ביטוח משנה	
341,110	22,155	363,265
683,295	(* 545,452)	1,228,747
1,024,405	567,607	1,592,012
21,857	(2,354)	19,503
1,046,262	565,253	1,611,515

פרמיות בביטוח חיים

פרמיות בביטוח כללי

סה"כ פרמיות

בניכוי - שינוי ביתרת הפרמיה שטרם הורוחה (**)

סה"כ פרמיות שהורוחו

(*) ראה באור 17 ד'.
(**) בעיקר בביטוח כללי, ראה באור 17.

באור 25: - רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2011	2012	2013
אלפי ש"ח		
-	118	2,939
19,788	70,262	58,628
281	14,157	10,100
(109,245)	29,479	92,276
(17,075)	46,551	73,510
(111)	941	829
(106,362)	161,508	238,282
(732)	5,593	12,357
40,364	47,173	48,544
39,632	52,766	60,901
(48,918)	(12,928)	24,545
73	(47)	(2,654)
-	171	4,643
(6,037)	640	(2,128)
(54,882)	(12,164)	24,406
138,052	112,418	111,726
(2,435)	1,944	2,593
12,439	7,265	11,655
148,056	121,627	125,974
26,444	323,737	449,563

רווחים (הפסדים) מנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות תלויות תשואה

נדל"ן להשקעה

השקעות פיננסיות:

נכסי חוב סחירים

נכסי חוב שאינם סחירים

מניות

אחר

מזומנים ושוי מזומנים

סך הכל רווחים (הפסדים) מנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות תלויות תשואה, נטו

רווחים (הפסדים) מנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות שאינן תלויות תשואה, הון ואחרים

הכנסות מנדל"ן להשקעה:

שערוך נדל"ן להשקעה

הכנסות שוטפות בגין נדל"ן להשקעה

סך הכל הכנסות מנדל"ן להשקעה

רווחים (הפסדים) מהשקעות פיננסיות, למעט ריבית הפרשי הצמדה הפרשי שער ודיבידנד בגין:

נכסים זמינים למכירה (א)

נכסים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד (ב)

נכסים המוחזקים לפדיון (ג)

נכסים המוצגים כהלוואות וחייבים (ד)

סך הכל רווחים (הפסדים) מהשקעות פיננסיות

הכנסות ריבית והפרשי הצמדה מנכסים פיננסיים שאינם בשווי הוגן דרך רווח והפסד

רווח (הפסד) מהפרשי שער בגין השקעות שאינן נמדדות בשווי הוגן דרך רווח והפסד ומנכסים אחרים

הכנסות מדיבידנד

סך הכל הכנסות ריבית והפרשי הצמדה

סך הכל רווחים (הפסדים) מהשקעות נטו והכנסות מימון

באור 25: - רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון (המשך)

א. רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה

לשנה שהסתיימה ביום			רווחים (הפסדים) נטו מניירות ערך שמומשו
31 בדצמבר			
2011	2012	2013	
אלפי ש"ח			
1,508	6,671	27,533	
(50,426)	(19,599)	(2,988)	ירידות ערך נטו שנזקפו לרווח והפסד
(48,918)	(12,928)	24,545	סך הכל רווחים (הפסדים) מהשקעות בגין נכסים זמינים למכירה

ב. רווחים (הפסדים) מהשקעות בגין נכסים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			סך הכל הפסדים מהשקעות בגין נכסים שיועדו בעת ההכרה הראשונה
2011	2012	2013	
אלפי ש"ח			
-	-	(2,654)	

ג. רווחים (הפסדים) מהשקעות בגין נכסים המוחזקים לפדיון

לשנה שהסתיימה ביום			סך הכל רווחים מהשקעות בגין נכסים המוחזקים לפדיון
31 בדצמבר			
2011	2012	2013	
אלפי ש"ח			
-	-	4,643	

ד. רווחים (הפסדים) מהשקעות בגין נכסים המוצגים כהלוואות וחייבים

לשנה שהסתיימה ביום			סך הכל הפסדים מהשקעות בגין נכסים המוצגים כהלוואות ויתרות חובה בגין ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד
31 בדצמבר			
2011	2012	2013	
אלפי ש"ח			
(6,037)	640	(2,128)	

באור 26: - הכנסות מדמי ניהול

א. הרכב:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2011	2012	2013	
אלפי ש"ח			
47,713	47,406	46,545	דמי ניהול בענפי הפנסיה והגמל (ב)
-	-	13,115	דמי ניהול משתנים בגין חוזי ביטוח חיים
12,062	13,431	15,437	דמי ניהול קבועים בגין חוזי ביטוח חיים (ב)
430	274	462	דמי ניהול בגין חוזי השקעה
60,205	61,111	75,559	סך דמי ניהול מעמיתים וממבוטחים
17,721	24,806	33,248	דמי ניהול מניהול תיקים וקרנות נאמנות
77,926	85,917	108,807	סה"כ הכנסות מדמי ניהול

ב. הפחתת דמי ניהול קבועים

בחודש יוני 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), התשע"ב-2012, תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאים בחוזי ביטוח) (תיקון), התשע"ב-2012 ותקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) (תיקון מס' 4), התשע"ב-2012 שעניינן תיקון לדמי הניהול במוצרי החיסכון הפנסיוני (להלן - "התקנות").

בהתאם לתקנות, דמי הניהול המרביים שייגבו במוצרי ביטוח חיים שיימכרו החל מ-1 בינואר, 2014 יהיו עד 1.05% מהצבירה ועד 4% מההפקדות. כמו כן, דמי הניהול המרביים שייגבו בקופות גמל ובקרנות פנסיה חדשות כלליות החל מאותו תאריך יהיו עד 1.05% מהצבירה ו- 4% מההפקדות. ירידת דמי הניהול המרביים המותרים תבוצע באופן מדורג והחל מיום 1 בינואר, 2013.

התקנות לא שינו את דמי הניהול המרביים בקרנות פנסיה אחרות ובקרנות השתלמות. כמו כן אושר כי דמי הניהול המרביים בקופה משלמת לקיצבה שניתן לגבות מקצבאות לא יעלו על שיעור של 0.6% מהצבירה וכן כי דמי הניהול המרביים שתהיה רשאית קופה לגבות בגין מנותקי קשר כהגדרתם על פי חוזר המפקח על הביטוח לא יעלו על 0.3% מהצבירה.

כניסת התקנות לתוקף ושינוי תקרת דמי הניהול, צפויים להקטין את דמי הניהול שייגבו על ידי הגופים המוסדיים בקבוצה לעומת דמי הניהול שהיו נגבים ללא השינוי האמור. כמו כן, כניסת התקנות לתוקף עלולה להעלות את שיעור ביטולי פוליסות עם דמי ניהול גבוהים שמכרה החברה בעבר והחלפתן או נידון לפוליסות חדשות עם דמי ניהול נמוכים. להערכת החברה, הפסקת שיווק תכניות ביטוח חיים משולבות בחסכון הכוללות מקדמי קצבה מובטחים, כאמור בבאור 35ה(5), עשויה למתן תופעה זו.

לאמור אין השפעה על יתרת המוניטין שיוחס ליחידת הגמל של הקבוצה, ראה באור 4 - נכסים בלתי מוחשיים.

איילון חברה לביטוח בע"מ (להלן - "איילון ביטוח") בוחנת את ההשפעה הכוללת של התקנות על הכנסות איילון ביטוח ועל רווחיותה אשר בשלב זה איננה ניתנת להערכה במיוחד לאור רפורמות נוספות בתחום החיסכון הפנסיוני שנכנסו לתוקף בשנים האחרונות ו/או שנמצאות בהליכי חקיקה ואשר נועדו להגביר את התחרות, השקיפות והניידות בתחום החיסכון הפנסיוני.

באור 27: - הכנסות מעמלות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2011	2012	2013	
אלפי ש"ח			
8,692	8,553	9,685	עמלת סוכנויות ביטוח
20,060	20,922	25,763	עמלת ביטוח משנה, בניכוי שינוי בהוצאות רכישה נדחות בגין ביטוח משנה
28,752	29,475	35,448	סה"כ הכנסות מעמלות

באור 28: - הכנסות אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2011	2012	2013	
אלפי ש"ח			
32,622	18,427	6,109	הכנסות מניהול צי כלי רכב תפעולי
15,303	-	-	רווח הזדמנותי ברכישת נדלן להשקעה, נטו *
-	22,500	-	הכנסות בגין הסכם פשרה (ראה באור 37 ג')
3,341	2,800	2,208	הכנסות אחרות
51,266	43,727	8,317	סה"כ הכנסות אחרות

(* ביום 17 בינואר 2011 התקשרה החברה הנכדה, איילון ח.ל.ב. נכסים והשקעות בע"מ, בהסכם עם חברת אחים קחטן חברה קבלנית לבנין בע"מ, לרכישת מקרקעין, המושכר לעמידר. הרכישה טופלה כצירוף עסקים. למועד הרכישה, השווי ההוגן של הנדל"ן להשקעה הסתכם ב- 150,000 אלפי ש"ח, עלות הרכישה, נטו הסתכמה בסך של 126,671 אלפי ש"ח, כך שהרווח ההזדמנותי שנוצר הינו בסך 23,239 אלפי ש"ח. עלויות רכישה ישירות המיוחסות לעסקה קוזזו מהרווח ההזדמנותי.

באור 29: - תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2011	2012	2013	
אלפי ש"ח			
76,421	156,942	201,111	בגין חוזי ביטוח חיים:
9,105	66,412	80,601	תביעות ששולמו ותלויות
67,316	90,530	120,510	מקרי מוות, נכות ואחרים
86,556	93,961	123,062	בניכוי ביטוח משנה
6,988	5,644	2,280	פוליסות שנפדו
659	1,128	1,465	פוליסות שמועדן תם
161,519	191,263	247,317	גמלאות
17,997	285,916	355,546	סך כל התביעות
(387)	1,341	5,470	גידול בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים (למעט שינוי בתלויות) בשייר
179,129	478,520	608,333	גידול (קישון) בהתחייבויות בגין חוזי השקעה בשל מרכיב התשואה
			סך כל התשלומים והשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים וחוזי
			השקעה בשייר
			סך כל התשלומים והשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי:
1,005,008	1,023,665	993,156	ברוטו
(508,268) *	(163,796)	4,480	ביטוח משנה (**)
496,740	859,869	997,636	בשייר
675,869	1,338,389	1,605,969	סך כל התשלומים והשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר

(* ראה באור 17ד'
(** ראה באור 17ב'1)ד'.

באור 30: - עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2011	2012	2013
אלפי ש"ח		
179,965	182,536	231,397
66,215	72,243	74,486
1,373	(7,915)	(34,664)
247,553	246,864	271,219
31,230	34,708	33,636
17,344	14,790	28,027
296,127	296,362	332,882

הוצאות רכישה:
עמלות רכישה
הוצאות רכישה אחרות
שינוי בהוצאות רכישה נדחות

סה"כ הוצאות רכישה
עמלות שוטפות אחרות
הוצאות שיווק אחרות
סה"כ עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

באור 31: - הוצאות הנהלה וכלליות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2011	2012	2013
אלפי ש"ח		
188,118	172,250	234,397
19,707	28,230	28,866
34,770	35,294	41,685
4,750	4,216	5,297
23,849	19,400	15,904
60,565	61,077	66,902
331,759	320,467	393,051
(56,529)	(58,340)	(73,513)
(71,291)	(73,211)	(87,804)
203,939	188,916	231,734
33,626	37,747	74,321

שכר עבודה ונלוות
פחת והפחתות
אחזקת משרדים ותקשורת
שיווק ופרסום
ייעוץ משפטי ומקצועי
אחרות

סה"כ (*)

בניכוי:

סכומים שסווגו בסעיף שינוי בהתחייבויות ותשלומים בגין חוזי ביטוח
סכומים שסווגו בסעיף עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

הוצאות הנהלה וכלליות

(*) הוצאות הנהלה וכלליות כוללות הוצאות בגין מיכון בסך

(**) הוצאות שכר עבודה ונלוות כוללות הפרשות בגין הטבות לעובדים. לפרטים נוספים ראה באור 21.

באור 32: - הוצאות אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2011	2012	2013
אלפי ש"ח		
21,137	18,093	13,232
24,937	36,328	7,016
46,074	54,421	20,248

הפסד מירידת ערך והפחתת נכסים בלתי מוחשיים
עלות ההכנסות מהחכרה תפעולית ואחרות

באור 33: - הוצאות מימון

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2011	2012	2013
אלפי ש"ח		
28,320	21,768	17,742
4,561	4,297	3,566
25,432	22,735	27,233
1,316	1,036	-
1,689	567	1,587
<u>61,318</u>	<u>50,403</u>	<u>50,128</u>

הוצאות ריבית והפרשי הצמדה בגין:
פקדונות מבטחי משנה-ראה גם באור 17ד'
התחייבויות לבנקים
כתבי התחייבות נדחים
הלוואה מבעל שליטה
עמלות והוצאות מימון אחרות
סך הכל הוצאות מימון

באור 34: - רווח (הפסד) למניה

רווח (הפסד) בסיסי למניה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2011	2012	2013
אלפי ש"ח		
(44,514)	4,911	45,168

רווח (הפסד) המיוחס לבעלי המניות הרגילות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2011	2012	2013
אלפי ש"ח		
14,162	14,162	14,162

ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות

ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות ששימשו לצורך חישוב רווח (הפסד) בסיסי למניה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2011	2012	2013
אלפי ש"ח		
(3.14)	0.35	3.19

רווח (הפסד) למניה

רווח (הפסד) למניה המיוחס לבעלי המניות הרגילות

א. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים

איילון ביטוח (להלן-החברה) פועלת במגזרי הפעילות העיקריים הבאים: ביטוח כללי וחיסכון ארוך טווח (הכולל: ביטוח חיים, גמל ופנסיה). פעילויות איילון ביטוח חושפות אותה לסיכונים הבאים:

- סיכונים ביטוחיים.
- סיכונים פיננסיים הכוללים סיכוני שוק, סיכוני אשראי וסיכון נזילות.
- סיכונים תפעוליים.

הנהלת החברה פועלת באופן שוטף לשיפור מערך ניהול סיכונים כולל. החברה רואה בניהול הסיכונים תהליך, המוכוון ע"י דירקטוריון החברה והנהלתה, לזיהוי ומיפוי אירועים העלולים להשפיע על החברה וחוסנה הפיננסי, להערכת החשיפות והסיכונים בעזרת כלים כמותיים ואיכותיים. להפעלת אסטרטגיות לניהול הסיכונים ולביצוע בקורות שיבטיחו כי הסיכונים מנוהלים בהתאם למדיניות שנקבעה ע"י דירקטוריון החברה והנהלתה ובמסגרת מגבלות שהחברה הציבה לעצמה על מנת להבטיח השגת יעדיה העסקיים.

יישום התהליך כלל מינוי מנהל סיכונים ראשי לחברת הביטוח, ולחברה המנהלת של פנסיה וגמל, הקצאת משאבים כספיים וניהוליים, יצירת יחידות ופונקציות ייעודיות לצרכים שונים, גיוס כוח אדם איכותי, העסקת יועצים חיצוניים מהשורה הראשונה לשם הובלת פרויקטים ומשימות והקמת פורומים שונים לניהול סיכונים.

בנוסף, החברה עוקבת באופן שוטף אחר פרסום חוקים, תקנות וחוזרים של המפקח על הביטוח והגופים המוסדיים אשר נוגעים לניהול סיכונים ומבצעת התאמות של המדיניות, הנהלים והתהליכים לדרישות והנחיות הרגולציה.

מדיניות ניהול הסיכונים בחברה מבוססת על העקרונות הבאים:

- גיבוש מדיניות החברה לגבי אופן ניהול הסיכונים בקטגוריות הסיכונים הביטוחיים, הפיננסיים והתפעוליים.
- קיום מבנה ארגוני תומך לניהול הסיכונים בחברה, המגדיר את חלוקת תחומי האחריות בין נוטלי הסיכון, מעגלי הבקרה ומעגלי הפיקוח על הסיכונים.
- הגדרת תהליכים לזיהוי הסיכונים וכימותם באמצעות כלים ומדדים מקובלים שאושרו ע"י וועדות ההשקעה, ועדת ההיגוי לניהול סיכונים והדירקטוריונים בגופים המוסדיים בחברה.
- דיווח תקופתי בנוגע לפרופיל הסיכונים של תיק ההשקעות והתיק הביטוחי, עמידה במגבלות ומתן המלצות לשיפור אופן ניהול הסיכונים לגורמי הפיקוח: דירקטוריון, ועדות והנהלה.

הגופים המוסדיים בחברה בשיתוף עם מנהל הסיכונים פועלים לגיבוש והטמעה של מדיניות ניהול הסיכונים בקטגוריות הסיכון השונות. החברה רואה בכך תהליך הדרגתי, רב שנתי, אשר נוגע בכל אחד ואחד מתחומי פעילותם של הגופים המוסדיים.

המטרה המרכזית שעומדת בבסיס התהליך אינה נטרול הסיכונים או מזעורם, אלא, ניהול שקול של הסיכונים באופן שימקסם את הרווח או התשואה הצפויים, תוך שמירה על מגבלות הסיכון שנקבעו ואושרו ע"י דירקטוריון החברה והנהלתה.

להלן פירוט התהליכים והשיטות בתחומים השונים:

סיכונים ביטוחיים-

פירוט לגבי סוגי הסיכונים הביטוחיים אליהם חשופה החברה, שיטות המשמשות להערכתם ומבחני רגישות מופיע בסעיף ה' להלן.

מערך ניהול הסיכונים הביטוחיים בחברה כולל את:

- נוטלי הסיכונים: האגפים העסקיים בשילוב עם אגף אקטואריה לצורכי תמחור המוצרים הביטוחיים.
- מעגלי הבקרה: בקרי סיכונים באגפים העסקיים, מחלקת ניהול סיכונים, מחלקת סוקס והביקורת הפנימית.
- מעגל פיקוח: וועדת ההיגוי לניהול סיכונים ודירקטוריון החברה.

תהליכי ניהול הסיכונים כוללים תהליכי זיהוי, כימות, ניהול, בקרה ודיווח על הסיכונים הביטוחיים.

- במסגרת תהליך זיהוי הסיכונים, הסיכונים המהותיים הקשורים בפעילות הביטוחית, זוהו ומופו.

באור 35: - ניהול סיכונים (המשך)

א. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים (המשך)

- כחלק מתהליך כימות הסיכונים החברה מבצעת את הנחיות הרגולציה, לגבי ביצוע סקרי הערכה כמותיים. החברה חישבה את השפעת התממשותם של הסיכונים הביטוחיים על הונה בהתאם למודל סטנדרטי, שהותאם לחברות הביטוח בישראל (iQIS – Israeli Quantitative Impact Study).
  - במסגרת תהליך ניהול הסיכונים הביטוחיים החברה פועלת בהתאם למדיניות ולנוהלי עבודה, המאפשרים על ידי דירקטוריון החברה, ומיושמים על ידי הגורמים העסקיים בחברה בשיתוף עם אגפי כספים ואקטואריה ומחלקת ניהול סיכונים. הדירקטוריון דן בתמהיל התיק הביטוחי ובמגבלות חשיפה בשייר לכל ענף ביטוחי ולאחר מכן מאשר את מדיניות ביטוח המשנה אשר מיושמת על ידי חוזי ביטוח משנה. תהליך ניהול הסיכונים הביטוחיים מתמקד בשלוש פעילויות עיקריות:
- העברת הסיכון למבטחי משנה - במסגרת הפעילות הביטוחית של החברה, החברה מצמצמת את הסיכונים אליהם היא חשופה ע"י רכישת ביטוח משנה. פיזור סיכונים בין מבטחים בעלי איתנות פיננסית גבוהה והתאמת הכיסויים וגובהם לענפים ולתחומים השונים, תוך שקלול המחירים בשוק ביטוח המשנה, תורמים להפחתת הסיכונים הביטוחיים של החברה.
- חיתום – האגפים העסקיים של החברה מספקים הנחיות חיתום בענפי הביטוח השונים אשר מטרתן להגביל את הסיכונים הביטוחיים שהחברה נוטלת על עצמה.
- ניהול סיכונים קטסטרופה - החברה מנהלת סיכונים קטסטרופה, בעלי עצימות גבוהה ושכיחות נמוכה, באמצעות העברת רוב הסיכון למבטחי משנה במסגרת חוזים יחסיים ולא יחסיים. דירקטוריון החברה דן באירועי קטסטרופה כמו – רעידת אדמה ומלחמה וכן, מאשר את מדיניות העברת הסיכון למבטחי משנה.
- תהליך בקרת הסיכונים מתחלק לשלושה מעגלי בקרה: היחידות העסקיות, מתמקדות בבקרה של תהליכי החיתום ותשלום התביעות ובכך תורמות להפחתת הסיכון ברמת הפוליסה הבודדת, אגף אקטואריה בשיתוף עם מחלקת ניהול הסיכונים מתמקד בניתוח רווחיות וביצוע מחקר סטטיסטי של ענפים ביטוחיים מסוימים על מנת לבחון את התאמת חוזי ביטוח המשנה לניסיון החברה ומחלקת הביקורת הפנימית המתמקדת בבדיקת קיומם התקין של תהליכי הבקרה המחויבים על פי נהלי החברה.

במסגרת תהליך הדיווח על הסיכונים מועברים דיווחים למנהל הסיכונים ממחלקת ביטוח המשנה ומאגף אקטואריה, אשר מרכז אותם ומדווח עליהם למנכ"ל ולדירקטוריון החברה.

סיכונים פיננסיים (סיכונים שוק אשראי ונזילות)-

פירוט לגבי סוגי הסיכונים הפיננסיים אליהם חשופה החברה, שיטות להערכתם ומבחני רגישות מופיע בסעיפים ג', ד' ו-ו' להלן.

מערך ניהול הסיכונים הפיננסיים כולל את:

1. נוטלי הסיכונים - וועדות ההשקעה, וועדת אשראי, מנהלי ההשקעות, ומנהל מערך אשראי ל"ס.
2. מעגלי בקרה - מערך עורפי באגף כספים, מערך אמצעי באגף ההשקעות, מחלקת ניהול סיכונים, מחלקת סוקס והביקורת הפנימית.
3. מעגלי פיקוח – וועדת היגוי לניהול סיכונים ודירקטוריון החברה.

- תהליכי ניהול הסיכונים כוללים תהליכי זיהוי, כימות, ניהול, בקרה ודיווח על הסיכונים הפיננסיים.
- תהליך זיהוי הסיכונים הפיננסיים מבוצע תקופתית וכולל עדכון מפת גורמי הסיכון אליהם חשופים נכסי החברה. באופן שוטף, מתבצע עדכון בהתאם לאפיק השקעה או סוג נכס חדש המצטרף לתיק ההשקעות.
- תהליך כימות הסיכונים הפיננסיים כולל את הפעולות הבאות:

מחלקת ניהול סיכונים משתמשת בתוכנה לכימות סיכונים שוק, באמצעותה מחושבים מדדי סיכון לצורך אומדן סיכונים שוק ומבצעת באופן שוטף תרחישים ומבחני קיצון, אשר מתייחסים להשפעת שינויים בגורמי סיכון השוק על תיקי ההשקעות של החברה, ושל כספי העמיתים בביטוח, בפנסיה ובגמל. מחלקת ניהול סיכונים מדווחת באופן שוטף על המדדים ותוצאות התרחישים לוועדות ההשקעה ולדירקטוריון החברה.

באור 35: - ניהול סיכונים (המשך)

א. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים (המשך)

סיכונים פיננסיים (סיכוני שוק אשראי ונזילות) - (המשך)

3. (המשך)

מחלקת ניהול הסיכונים בוחנת מדי תקופה את ביצועי הנכסים אל מול ההתחייבויות בכספי הנוסטרו ואת ביצועי הנכסים אל מול תיקי סמן בכספי עמיתים. בחינת הביצועים (תשואה מול סיכון) כוללת ניתוח של חשיפות הנכסים וההתחייבויות לסיכון ריבית, בדיקת התאמה של עיתוי התקבולים והתשלומים הצפויים וחישוב ההשפעה הפוטנציאלית של הסיכונים הפיננסיים על הון החברה.

מחלקת ניהול הסיכונים מיישמת מדדי סיכון לצורך אומדן סיכוני האשראי - פיזור ואיכות האשראי - בגין כל החשיפות לצד נגדי (לרבות נכסי חוב לא סחירים ומבטחי משנה) ואומדן סיכון נזילות בגין נכסים בתיקי ההשקעות של העמיתים בביטוח, בפנסיה ובגמל וזכויות העמיתים בקופות הגמל. בכספי הנוסטרו נשמרת רמה מינימאלית של שיעור נכסים סחירים ונזילים על פי הקבוע בתקנות.

תהליכי ניהול הסיכונים הפיננסיים מתבססים על קביעת הקצאת נכסים אסטרטגית בכל תיק השקעות פעם בשנה, קביעת טווחי השקעה טקטיים לכל אפיק השקעה, התאמת תיקי סמן לכל אפיק השקעה, קיום דיון בועדת השקעות ואישור הקצאת הנכסים בדירקטוריון הגוף המוסדי. ניהול הסיכונים הפיננסיים במהלך השנה, מתמקד בפיזור החשיפות בתיק ההשקעות לפי פרמטרים גיאוגרפיים, סקטוריאליים, לוויים גדולים ומטבע, תוך שמירה על מגבלות המתייחסות לגורמי סיכון כמו: שערי חליפין, לוויים גדולים וריבית.

תהליך הבקרה כולל את הפעולות הבאות:

המערך האמצעי באגף השקעות מנטר מידי יום את העמידה במגבלות שנקבעו בוועדות השקעה ובתקנות ההשקעה לגבי כל הגופים המוסדיים בחברה. מנהלת המערך האמצעי מתריעה בפני מנהלי ההשקעות על חריגות ויוצרת דיווח לוועדות ההשקעה. המערך העורפי באגף כספים עורך בקורות שוטפות לגבי השלמות, האמינות והזמינות של נתוני הנכסים בתיקי ההשקעות המנוהלים בגופים המוסדיים בחברה. מחלקת ניהול סיכונים מנטרת באופן תקופתי את מדדי הסיכון ומנתחת את השינויים מתקופה לתקופה.

במסגרת תהליך הדיווח על הסיכונים הפיננסיים מועברים דיווחים למנהל הסיכונים מאגף השקעות, אשר מרכז אותם ומדווח לוועדות השקעה, למנכ"ל ולדירקטוריון החברה.

סיכונים תפעוליים:

מערך ניהול הסיכונים התפעוליים בחברה כולל את:

1. נוטלי הסיכון - מנהלי האגפים ועובדי החברה.
2. מעגלי בקרה - בקרי סיכונים תפעוליים באגפים, מחלקת ניהול סיכונים, קצין הציות, מחלקת ה-SOX והביקורת הפנימית.
3. מעגלי פיקוח - וועדת היגוי לניהול סיכונים ודירקטוריון החברה.

החברה מקדמת את תחום ניהול הסיכונים התפעוליים באמצעות יישום שיטות העבודה הבאות:

ביצוע סקרי סיכונים לצורך זיהוי הסיכונים התפעוליים בנושאים הבאים: סיכונים מעילות והונאות, סיכונים אבטחת מידע, סיכונים טכנולוגיות מידע, וסיכונים תפעוליים נוספים בעיקר במסגרת הסיכונים הקשורים לדיווח הכספי ולגילוי נאות (SOX 404). כמו כן זוהו תרחישי נזק כתוצאה מאירועי אסון.

באור 35: - ניהול סיכונים (המשך)

א. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים (המשך)

סיכונים תפעוליים (המשך)

- ביצוע הערכה שוטפת של הסיכונים התפעוליים בתחומים הבאים:
  - ניתוח ההשלכות העסקיות של הפסקת תהליכי עבודה כתוצאה מאירוע אסון לצורך דירוג התהליכים והמערכות הקריטיים בתכנית ההתאוששות מאסון (DRP).
  - ניתוח ודירוג של סיכונים אבטחת מידע המאיימים על נכסי הליבה של החברה על מנת לקבוע את האופי וסדר העדיפות של יישום הכלים הטכנולוגיים המשמשים למניעת פגיעה במידע רגיש, לניטור מידע שנכנס ויוצא ולאיתור ניסיונות חדירה עוינים.
  - הערכה של סיכונים טכנולוגיות מידע באמצעות שאלונים המבוססים על פרמטרים איכותיים וכמותיים בתחומים הבאים: סיכונים מערכות הליבה, סיכונים ניהול פרויקטים, וסיכונים טכנולוגיות מידע כלליים. בנוסף נבחנים אירועי הפסד וכמעט הפסד על בסיס תקלות המתרחשות במערכות הליבה.
- ניהול הסיכונים התפעוליים מתחיל ביצירת תרבות אירגונית בקרב עובדי החברה הכוללת הבאת הנושאים למודעות באמצעות סדנאות, ימי עיון, ותקשורת פנים-ארגונית, הטמעת קוד אתי ונהלים אחרים הקשורים בהתנהגות במקום העבודה וכן מימושה של תכנית ציות ואכיפה פנימית בכל הארגון. ניהול הסיכונים התפעוליים ממשיך בביצוע פעולות ספציפיות בתחומים הבאים:
  - אירוע אסון - עדכון של תכנית ההתאוששות מאסון בעקבות ביצוע תרגולי אמת להתאוששות מערכי המחשב והשירות, וכתוצאה מרענון דרישות רגולטוריות ומשינוי בתהליכי עבודה.
  - סיכונים אבטחת מידע - הטמעת כלים לניטור, הדמיית לקוח סמוי וניסיונות חדירה לצורך בחינת נקודות תורפה וטיפול מיידי בסגירתן.
  - סיכונים מעילות והונאות - חיזוק ושיפור בקורות למניעה ולאיתור מוקדם.
- תהליך הבקרה של הסיכונים התפעוליים כולל את הפעולות הבאות:
  - שיפור תמידי של הבקורות התפעוליות במטרה להפחית את הסיכונים התפעוליים.
  - תיעוד בקורות הסוקס באמצעות תוכנה ייעודית ובחינת האפקטיביות שלהן באופן שוטף.
  - ביסוס תכנית העבודה הרב שנתית של מערך הביקורת הפנימית על סקרי הסיכונים התפעוליים.

ב. דרישות חוקיות

- מערך ניהול סיכונים – החל מחודש אפריל, 2013 יחליף החוזר המאוחד, פרק 10, חלק 1 שער 5 - "הוראות לעניין ניהול סיכונים בגוף מוסדי" את דרישות הרגולציה (חוזר ביטוח שמספרו: 2006-1-14 סעיפים 5-6 וחוזר גמל שמספרו: 2009-2-3). בחברה מכהן מנהל סיכונים ראשי, אשר אמון על ניהול הסיכונים בגופים המוסדיים בחברה: חברת הביטוח והחברה המנהלת פנסיה וגמל. בין תפקידיו, לייעץ לדירקטוריון, למנהל הכללי ולוועדות ההשקעה באשר לסיכונים העומדים בפני המבטח, קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהול החברה.
- במסגרת העמידה בהוראות החוזר המאוחד:
  - הגופים המוסדיים בחברה מעדכנים מדי שנה את מפת הסיכונים המהותיים הגלומים בנכסים ובהתחייבויות של תחומי הפעילות השונים (ביטוח, פנסיה וגמל), ובאופן שוטף מזהים סיכונים במוצרים חדשים ועסקאות משמעותיות.
  - מחלקת ניהול סיכונים מכמתת את החשיפה ומעריכה באופן שוטף את השפעתם של התממשות הסיכונים המהותיים:
    - סיכונים השוק והאשראי על ההון הפנוי של החברה במסגרת ניהול הנכסים מול ההתחייבויות.
    - סיכונים השוק, האשראי והנזילות המושגים על המבטחים והעמיתים בתיקי ביטוח החיים תלויי התשואה, הפנסיה והגמל.
    - הסיכונים הביטוחיים על פי תוצאות המודל הסטנדרטי בנדבך הראשון של סולבנסי 2.
    - הסיכונים התפעוליים על פי שאלוני הערכה ייעודיים.
  - מנהל הסיכונים הראשי מגיש דיווחים תקופתיים להנהלות ולדירקטוריונים של הגופים המוסדיים בחברה הכוללים תיאור איכותי וכמותי של הסיכונים המהותיים, תיאור אופן ניהול הסיכונים בפועל אל מול מדיניות ניהול הסיכונים שאושרה בדירקטוריון, לרבות התייחסות לאמצעי המדידה, הבקרה והמעקב ופירוט המלצות לשיפור ניהול הסיכונים והבקרה עליהם.

באור 35: - ניהול סיכונים (המשך)

ב. דרישות חוקיות (המשך)

- "Solvency II" – במסגרת חוזרי ביטוח, דרש המפקח על הביטוח להתחיל בהתנעת התהליך ליישום הדיקטיבה, כגון: הקמת צוות מפתח ואחראי התהליך בחברה, בניית תוכנית רב שנתית ואישורה בדיקטוריון, מינוי ועדת דירקטוריון לצורך פיקוח ובקרה על הערכות החברה. בחודש אוקטובר 2013, הצהיר הפרלמנט האירופאי על תחילת יישום Solvency II באירופה בינואר 2016. המפקח על הביטוח בישראל הכריז בעבר על כוונתו לקדם את הגרסה הישראלית לדיקטיבה (להלן "iSolvency") בקרב חברות הביטוח בישראל. ההנחיות שהוציא המפקח עד כה מתייחסות לנדבך I של הדיקטיבה ומתמקדות בביצוע סקרי השפעה כמותיים (Quantitative Impact Study) בגין נתוני השנים 2011 ו-2012. במהלך שנת 2013 החברה יישמה את הנחיות חוזר iQIS בגין נתוני דצמבר 2011 ונתוני דצמבר 2012. החברה הגישה את הדוחות למפקח בסוף ינואר 2013 (נתוני 2011), ובפברואר 2014 (נתוני 2012), בהתאם לנדרש, והינה ערוכה להמשיך יישום הדיקטיבה, לגבי נדבכים II ו-III, לכשיפורסמו. לפרטים נוספים ראה באור 14(ז').
- תקנה 8(6) לחוק הדיקטוריון וועדותיו – אשר עוסקת בקביעת מדיניות חשיפה לסיכונים, תקורות חשיפה ואישור כלי מדידה ובקרת סיכונים.
- חוזר "העמדת אשראי לא סחיר ע"י גופים מוסדיים" – אשר עוסק בניהול סיכונים אשראי, הערכתם והבקרה עליהם.
- חוזרים המטפלים בסוגי סיכונים תפעוליים ספציפיים: ניהול המשכיות עיסקית בעקבות אירוע אסון, סיכונים אבטחת מידע, סיכונים מעילות והונאות, סיכונים טכנולוגיות מידע, סיכונים דיווח כספי וגילוי נאות (סוקס) וסיכונים ציות.
- חוזר "השקת תוכנית ביטוח או תקנון קופת גמל חדשים או כניסה לתחום פעילות חדש" – מנהל הסיכונים פועל בהתאם לנוהל עבודה הכולל, זיהוי והערכה של סיכונים וקביעת מדיניות וכלים למדידת הסיכונים ולניהולם עבור המוצר החדש או תחום הפעילות החדש או העסקה המשמעותית.

ג. סיכונים שוק

סיכון שוק הוא הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של נכסים פיננסיים, התחייבויות פיננסיות או התחייבויות ביטוחיות ישתנו כתוצאה משינויים במחירי שוק. סיכון השוק כוללים, בין היתר, סיכונים הנובעים משינויים בשערי הריבית, בשערי מניות, במדד מחירים לצרכן ובמטבע חוץ. בנוסף, חשוב לציין את העובדה כי תיק ההשקעות מרוכז בישראל ולכן חשוף לסיכון סיסטמטי של מדינת ישראל אשר נובע בעיקר מגורמים פוליטיים וביטחוניים המאפיינים את האזור.

סיכון השוק העיקריים, אשר משפיעים על תוצאותיה העיסקיות של החברה הם:

- סיכון ריבית: תיק הנכסים חשוף לשינויים בעקומי הריבית. שינויים אלה משפיעים באופן ישיר על שווי נכסי החוב הסחירים. ראה מבחני רגישות לגורם סיכון זה בסעיף ג'2 להלן.
- סיכון מניות: סיכון של ירידות חדות בשווקי המניות בארץ ובעולם עלול לפגוע בשווי מכשירים הוניים (כדוגמת מניות, קרנות השקעה, קרנות נאמנות) בתיק הנכסים. ראה מבחני רגישות לגורם סיכון זה בסעיף ג'2 להלן.
- סיכון מטבע: שינוי בשער חליפין של מטבעות זרים מול השקל עלול לגרום לשינוי בשווי הנכסים הצמודים למטבע חוץ. ראה מבחני רגישות לגורם סיכון זה בסעיף ג'2 להלן.
- סיכון בסיס: סיכון של שינויים בבסיס ההצמדה של הנכסים וההתחייבויות. אי התאמה בין נכסים להתחייבויות בבסיס ההצמדה עלול להביא למצב ששינוי ההצמדה ברמתו של מדד המחירים לצרכן ישפיע על הנכסים ועל ההתחייבויות בצורה שונה.
- סיכון נדל"ן: סיכון של ירידה במחירי הנדל"ן עלול לפגוע בערכם של נכסי נדל"ן בהם משקיעה החברה (ישירות או דרך קרנות השקעה).

באור 35: - ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

1. חוזים תלויי תשואה

התחייבויות תלויות תשואה הינן התחייבויות בגין חוזים בהם תגמולי הביטוח שלהם זכאי המוטב תלויים בתשואה שמניבות השקעות מסוימות של החברה, בניכוי דמי ניהול כמפורט להלן:

- לגבי פוליסות שהונפקו עד שנת 2004 דמי ניהול קבועים בשיעור של 0.6% וכן דמי ניהול משתנים בשיעור של 15% מהתשואה הריאלית לאחר ניכוי דמי הניהול הקבועים.
- בפוליסות שהונפקו משנת 2004 ואילך - דמי ניהול קבועים.

לגבי הנכסים וההתחייבויות בגין מוצרים אלו לא קיימת לחברות הביטוח חשיפה ישירה בגין שינויים בריבית, בשווי ההוגן של ההשקעות או במדד המחירים לצרכן. השפעת התוצאות הכספיות על רווחי חברת הביטוח מצטמצמת לחשיפה הנגזרת משני גורמים עיקריים:

- דמי הניהול משתנים המושפעים מתנודתיות התשואה הנזקפת למבוטחים בפוליסות שהוצאו עד 2004.
- היקף הצבירה הכולל ממנו נגזרים דמי הניהול הקבועים עבור כלל הפוליסות תלויות התשואה.

לאור האמור, מבחני הרגישות ומועדי הפירעון של ההתחייבויות המפורטות בסעיפים הבאים אינם כוללים חוזים תלויי תשואה.

כל שינוי של 1% בתשואה הריאלית על ההשקעות במסגרת חוזים תלויי תשואה בגין פוליסות שהונפקו עד שנת 2004, שהיקף ההתחייבויות בגינם ליום 31 בדצמבר, 2013 כ-1.43 מיליארד ש"ח, משפיע על דמי הניהול בסך של כ-2.1 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2012 כ-1.24 מיליארד ש"ח משפיע על דמי הניהול בסך 2 מיליון ש"ח). כאשר התשואה בחוזים אלה הינה שלילית החברה לא גובה דמי ניהול משתנים ולא תוכל לגבות אותם כל עוד לא תושג תשואה חיובית שתכסה את התשואה השלילית שנצברה.

השפעת שינוי של 1% בתשואה הריאלית על פוליסות שהונפקו משנת 2004 ואילך איננה מהותית.

2. מבחני רגישות הנוגעים לסיכוני שוק

להלן ניתוח רגישות ביחס להשפעת השינוי במשתנים אלה על הרווח (הפסד) לתקופה ועל הרווח (ההפסד) הכולל. ניתוח הרגישות הינו ביחס לנכסים הפיננסיים, ההתחייבויות הפיננסיות וההתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ההשקעה בגין משתנה הסיכון הרלבנטי נכון לכל מועד דיווח, ובהנחה שכל שאר המשתנים האחרים קבועים. כך, למשל, השינוי בריבית הינו בהנחה שכל הפרמטרים האחרים לא השתנו.

ניתוח הרגישות אינו כולל, כאמור את השפעתם של חוזים תלויי תשואה. כמו כן, הונח שהשינויים האמורים אינם משקפים ירידת ערך פרמנטית של נכסים המוצגים בעלות מופחתת או של נכסים זמינים למכירה ולפיכך, בניתוח הרגישות להלן, לא נכללו בגין נכסים אלו הפסדים מירידת ערך. מבחני הרגישות, מביאים לידי ביטוי השפעות ישירות בלבד ללא השפעות משניות.

יצוין גם כי הרגישויות אינן ליניאריות, כך ששינויים גדולים או קטנים יותר ביחס לשינויים שמתוארים להלן אינם בהכרח אקסטרפולציה פשוטה של השפעת אותם שינויים.

ליום 31 בדצמבר, 2013

שיעור השינוי בשע"ח של מטבע חוץ		שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן		השקעות במכשירים הוניים (2)		שיעורי הריבית (1)		
-10%	+10%	-1%	+1%	-10%	+10%	-1%	+1%	
(3,641)	3,641	16,220	(16,220)	(7)	7	-	-	רווח (הפסד)
(4,889)	4,889	11,173	(11,173)	(33,390)	33,390	23,426	(21,836)	רווח (הפסד) כולל

ליום 31 בדצמבר, 2012

שיעור השינוי בשע"ח של מטבע חוץ		שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן		השקעות במכשירים הוניים (2)		שיעורי הריבית (1)		
-10%	+10%	-1%	+1%	-10%	+10%	-1%	+1%	
(4,311) *	4,311 *	13,146 *	(13,146) *	(6)	6	2	(2)	רווח (הפסד)
(6,389)	6,389	6,391	(6,391)	(31,011)	31,011	26,974	(25,137)	רווח (הפסד) כולל

(*) סווג מחדש

באור 35: - ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

2. מבחני רגישות הנוגעים לסיכוני שוק (המשך)

(1) ניתוח הרגישות ביחס לשינוי בריבית הינו גם ביחס למכשירים בריבית קבועה הינה ביחס לערך הפנקסני של המכשיר וביחס למכשירים עם ריבית משתנה החשיפה הינה ביחס לתזרים המזומנים מהמכשיר הפיננסי. לצורך חישוב ניתוח הרגישות נלקח בחשבון שינוי בריבית מתחילת השנה גם לגבי נכסים שנרכשו במהלך השנה.

יש לציין כי ניתוחי הרגישות מבוססים על הערך בספרים ולא על שווי כלכלי סכום הנכסים עליו הופעל מבחן הרגישות לריבית הוא 1,540,422 ש"ח (בשנה קודמת 1,654,426 ש"ח) מתוך סכום של 3,609,535 ש"ח (בשנה קודמת 3,696,517 ש"ח) אשר חשוף לסיכון ריבית ישיר. ערכם הפנקסני של שאר הנכסים החשופים לריבית אינו מושפע משינוי בריבית. על סכום ההתחייבויות לא הופעל כלל מבחן רגישות לשיעור ריבית, משום שערכן הפנקסני של ההתחייבויות אינו מושפע באופן ישיר משינויים בריבית.

(2) השקעות במכשירים שאין להם תזרים קבוע, או שלחילופין, לחברה אין מידע ביחס לתזרים.

3. סיכון ריבית ישיר

סיכון ריבית ישיר הינו הסיכון ששינוי בריבית השוק יגרום לשינוי בשווי ההוגן של הנכס או ההתחייבות הפיננסית. סיכון זה מתייחס לנכסים שהסליקה שלהם נעשית במזומן. תוספת המילה "ישיר" מבליטה את העובדה ששינוי הריבית יכול להשפיע גם על סוגי נכסים אחרים אבל לא באופן ישיר, כדוגמת השפעת שינוי הריבית על שערי המניות.

להלן יוצג פירוט הנכסים וההתחייבויות לפי החשיפה לסיכוני ריבית:

31 בדצמבר, 2013			נכסים עם סיכון ריבית ישיר:
סך הכל	תלוי תשואה אלפי ש"ח	שאינו תלוי תשואה	
2,575,935	1,035,513	1,540,422	נכסי חוב סחירים
176,166	-	176,166	נכסי חוב שאינם סחירים:
530,667	124,450	406,217	אג"ח ח"ץ
961,982	265,651	696,331	אחר
810,360	4,404	805,956	מזומנים ושווי מזומנים
5,055,110	1,430,018	3,625,092	נכסי ביטוח משנה
3,012,714	993,769	2,018,945	סך הכל הנכסים עם סיכון ריבית ישיר
8,067,824	2,423,787	5,644,037	נכסים ללא סיכון ריבית ישיר (*)
			סך הכל הנכסים
402,961	-	402,961	התחייבויות עם סיכון ריבית ישיר:
6,334,269	2,353,179	3,981,090	התחייבויות פיננסיות
419,954	-	419,954	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה
7,157,184	2,353,179	4,804,005	אחרים
373,976	30,933	343,043	סך הכל ההתחייבויות עם סיכון ריבית ישיר
536,664	-	536,664	התחייבויות ללא סיכון ריבית ישיר (*)
8,067,824	2,384,112	5,683,712	הון עצמי
536,664	39,675	496,989	סך הכל ההון העצמי וההתחייבויות
			סך הכל הנכסים בניכוי ההתחייבויות

(*) נכסים והתחייבויות שאין להם סיכון ריבית ישיר, כוללים מניות, השקעות פיננסיות אחרות, רכוש קבוע, נדל"ן להשקעה, הוצאות רכישה נדחות, נכסים בלתי מוחשיים וכן קבוצות מאזניות של נכסים פיננסיים (פרמיות לגביה, יתרות שוטפות של חברות ביטוח, חייבים ויתרות חובה ונכסי מסים שוטפים) שמשך החיים הממוצע שלהם עד חצי שנה ולפיכך סיכון הריבית בגינם נמוך יחסית.

באור 35: - ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

3. סיכון ריבית ישיר (המשך)

31 בדצמבר, 2012		
סך הכל	תלוי תשואה אלפי ש"ח	שאינו תלוי תשואה
2,602,291	947,866	1,654,425
171,672	-	171,672
594,919	117,519	477,400
447,233	89,285	357,948
1,018,594	3,406	1,015,188
4,834,709	1,158,076	3,676,633
2,773,546	844,157	1,929,389
7,608,255	2,002,233	5,606,022
445,484	-	445,484
5,820,722	1,999,636	3,821,086
512,746	-	512,746
6,778,952	1,999,636	4,779,316
351,057	43,654	307,403
478,246	-	478,246
7,608,255	2,043,290	5,564,965
478,246	(41,057)	519,303

נכסים עם סיכון ריבית ישיר:

נכסי חוב סחירים

נכסי חוב שאינם סחירים:

אג"ח ח"ץ

אחר

מזומנים ושווי מזומנים

נכסי ביטוח משנה

סך הכל הנכסים עם סיכון ריבית ישיר

נכסים ללא סיכון ריבית ישיר *

סך הכל הנכסים

התחייבויות עם סיכון ריבית ישיר:

התחייבויות פיננסיות

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

אחרים

סך הכל ההתחייבויות עם סיכון ריבית ישיר

התחייבויות ללא סיכון ריבית ישיר *

הון עצמי

סך הכל ההון העצמי וההתחייבויות

סך הכל הנכסים בניכוי ההתחייבויות

(*) נכסים והתחייבויות שאין להם סיכון ריבית ישיר, כוללים מניות, השקעות פיננסיות אחרות, רכוש קבוע, נדל"ן להשקעה, הוצאות רכישה נדחות, נכסים בלתי מוחשיים וכן קבוצות מאזניות של נכסים פיננסיים (פרמיות לגביה, יתרות שוטפות של חברות ביטוח, חייבים ויתרות חובה ונכסי מסים שוטפים) שמשך החיים הממוצע שלהם עד חצי שנה ולפיכך סיכון הריבית בגינם נמוך יחסית.

באור 35: - ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

2. סיכון ריבית ישיב (המשך)

הערות:

בביטוח חיים לא משתתף ברווחים - חלקו של תיק ביטוח החיים הינו בגין פוליסות מבטיחות תשואה המגובות בעיקרן באגרות חוב מיועדות (ח"צ) המונפקות על ידי ממשלת ישראל לכל אורך תקופת הפוליסה. לפיכך קיים לחברה כיסוי פיננסי חופף על עיקר ההתחייבויות מבחינת ריבית והצמדה למשך חיי הפוליסות. ליום 31 בדצמבר, 2013 כיסו אגרות החוב המיועדות כ-74% (31 בדצמבר, 2012 כ-77%) מכלל ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח חיים בתוכניות אלו.

בגין יתר השקעות החברה במסגרת עסקי ביטוח חיים קיימת חשיפה לשערי ריבית שישירו בעת מיחזור אגרות החוב אשר משך החיים שלהן עשוי להיות נמוך מאורך החיים הממוצע של ההתחייבויות הביטוחיות.

בגין מוצרים אלה וכן בגין תביעות מתמשכות בתשלום, בביטוח סיעודי ובביטוח אי-כושר עבודה, מבוסס חישוב ההתחייבות הביטוחית על שיעור הריבית התעריפית שבפוליסה.

בביטוח כללי בענף רכב חובה התחייבה החברה בעסקת ביטוח משנה כמתואר בביאור 17ד' לריבית שקלית של 4.25% על גובה הפיקדון. לפרטים בדבר סיום ההתקשרות עם מבטח המשנה ראה באור 38 להלן.

לעניין ריבית ההיוון המשמשת לחישוב ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח חיים, ראה סעיף ה' (1) להלן, ובביטוח כללי ראה סעיף ה' (2) להלן.

4. פירוט הנכסים וההתחייבויות בחלוקה לבסיסי הצמדה

ליום 31 בדצמבר, 2013						
התחייבויות בגין חוזים תלויי תשואה	פריטים לא פיננסיים ואחרים	במטבע חוץ או בהצמדה אליו *	בש"ח צמוד למדד	בש"ח לא צמוד		
סה"כ		אלפי ש"ח				
187,002	-	187,002	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים
23,915	-	23,915	-	-	-	נכסי מיסים נדחים
207,091	12,671	194,420	-	-	-	הוצאות רכישה נדחות
177,536	-	177,536	-	-	-	רכוש קבוע
23,101	-	23,101	-	-	-	השקעה בחברות כלולות
76	-	76	-	-	-	עסקאות החכרה תפעוליות של רכבים נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
59,452	59,452	-	-	-	-	נדל"ן להשקעה אחר
517,836	-	517,836	-	-	-	נכסי ביטוח משנה
810,360	4,404	-	-	597,945	208,011	נכסי מיסים שוטפים
17,641	-	-	-	17,641	-	חייבים ויתרות חובה פרמיות לגבייה
76,028	-	12,968	12,844	3,768	46,448	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
304,886	28,544	-	3,801	107,081	165,460	השקעות פיננסיות אחרות:
2,053,065	2,053,065	-	-	-	-	נכסי חוב סחירים
540,422	-	-	19,577	791,372	729,473	נכסי חוב שאינם סחירים
582,383	-	-	-	479,014	103,369	מניות אחרות
65,850	-	65,850	-	-	-	סה"כ השקעות פיננסיות מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
459,197	-	459,197	-	-	-	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
4,700,917	2,053,065	525,047	19,577	1,270,386	832,842	סך הכל הנכסים
265,651	265,651	-	-	-	-	
696,331	-	-	84,298	-	612,033	
8,067,823	2,423,787	1,661,901	120,520	1,996,821	1,864,794	

(*) עיקר הביטוחים שמבצעת חברת הביטוח המאוחדת נקובים בשקלים וחשיפתה לשינויים בשערי החליפין איננה מהותית. במקום בו קיימת חשיפה לשערי חליפין היא נובעת בעיקרה מחשיפה לדולר.

באור 35: - ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

4. פירוט הנכסים וההתחייבויות בחלוקה לבסיסי הצמדה (המשך)

ליום 31 בדצמבר, 2012						
התחייבויות בגין חוזים	פריטים לא	במטבע חוץ או	בש"ח	בש"ח לא צמוד		
תלויי תשואה	פיננסים ואחרים	בהצמדה (אליו *)	צמוד למדד			
סה"כ						
אלפי ש"ח						
188,523	-	188,523	-	-	נכסים בלתי מוחשיים	
29,501	-	29,501	-	-	נכסי מיסים נדחים	
171,729	4,417	167,312	-	-	הוצאות רכישה נדחות	
173,256	-	173,256	-	-	רכוש קבוע	
32,867	-	32,867	-	-	השקעה בחברות כלולות	
27,097	-	27,097	-	-	עסקאות החכרה תפעוליות של רכבים	
21,808	21,808	-	-	-	נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה	
494,432	-	494,432	-	-	נדל"ן להשקעה אחר	
1,018,594	3,406	-	-	840,733	174,455	נכסי ביטוח משנה
33,974	-	-	-	33,974	-	נכסי מיסים שוטפים
54,041	-	17,897	3,897	18,596	13,651	חייבים ויתרות חובה
263,822	18,017	-	13,085	194,949	37,771	פרמיות לגבייה
1,865,301	1,865,301	-	-	-	-	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
השקעות פיננסיות אחרות:						
1,654,425	-	-	32,234	1,047,772	574,419	נכסי חוב סחירים
649,072	-	-	-	546,732	102,340	נכסי חוב שאינם סחירים
56,305	-	56,305	-	-	-	מניות
426,277	-	426,277	-	-	-	אחרות
4,651,380	1,865,301	482,582	32,234	1,594,504	676,759	סה"כ השקעות פיננסיות
89,285	89,285	-	-	-	-	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
357,948	-	-	95,995	-	261,953	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
7,608,257	2,002,234	1,613,467	145,211	2,682,756	1,164,589	סך הכל הנכסים

(*) עיקר הביטוחים שמבצעת חברת הביטוח המאוחדת נקובים בשקלים וחשיפתה לשינויים בשערי החליפין איננה מהותית. במקום בו קיימת חשיפה לשערי חליפין היא נובעת בעיקרה מחשיפה לדולר.

באור 35: - ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

4. פירוט הנכסים וההתחייבויות בחלוקה לבסיסי הצמדה (המשך)

ליום 31 בדצמבר, 2013					
סה"כ	תשואה תלויי בגין חוזים	התחייבויות	במטבע חוץ או חוץ לא פריטים	בהצמדה אליו (*)	בש"ח צמוד למדד
סה"כ	תשואה תלויי בגין חוזים	התחייבויות	במטבע חוץ או חוץ לא פריטים	בהצמדה אליו (*)	בש"ח צמוד למדד
אלפי ש"ח					
536,683	-	536,683	-	-	-
סך הכל ההון					
התחייבויות					
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה					
3,981,090	-	-	-	3,441,087	540,003
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה					
2,353,179	2,353,179	-	-	-	-
311,896	-	-	-	241,896	70,000
כתבי התחייבות נדחים					
63,941	-	63,941	-	-	-
התחייבויות מסים נדחים					
27,473	12,715	-	-	3,209	11,549
285,935	18,258	139,199	5,759	10,253	112,466
416,561	-	-	38,107	17,857	360,597
התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו					
91,065	-	631	-	26,156	64,278
זכאים ויתרות זכות פקדונות מבטחי משנה					
7,531,140	2,384,152	203,771	43,866	3,740,458	1,158,893
התחייבויות פיננסיות					
8,067,823	2,384,152	740,454	43,866	3,740,458	1,158,893
סך הכל ההתחייבויות					
-	39,635	921,447	76,654	(1,743,637)	705,901
סך הכל חשיפה מאזנית					

(*) עיקר הביטוחים שמבצעת חברת הביטוח המאוחדת נקובים בשקלים וחשיפתה לשינויים בשערי החליפין איננה מהותית. במקום בו קיימת חשיפה לשערי חליפין היא נובעת בעיקרה מחשיפה לדולר ולאירו.

באור 35: - ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

4. פירוט הנכסים וההתחייבויות בחלוקה לבסיסי הצמדה (המשך)

ליום 31 בדצמבר, 2012					
סה"כ	תשואה תלויי בגין חוזים	התחייבויות	במטבע חוץ או	בש"ח צמוד למדד	בש"ח לא צמוד
	תשואה תלויי	פריטים לא	בהצמדה אליו (*)		
אלפי ש"ח					
478,246	-	478,246	-	-	-
סך הכל ההון					
התחייבויות					
3,821,086	-	-	-	3,316,307	504,779
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה					
1,999,636	1,999,636	-	-	-	-
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה					
361,045	-	-	-	291,045	70,000
כתבי התחייבות נדחים					
-	-	-	-	-	-
אג"ח					
44,614	-	44,614	-	-	-
התחייבויות מיסים נדחים					
47,811	29,887	-	-	8,107	9,817
התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו					
262,104	13,767	133,594	4,077	17,840	92,826
זכאים ויתרות זכות					
509,276	-	-	37,168	31,385	440,723
פקדונות מבטחי משנה					
84,439	-	-	-	42,175	42,264
התחייבויות פיננסיות					
7,130,011	2,043,290	178,208	41,245	3,706,859	1,160,409
סך הכל ההתחייבויות					
7,608,257	2,043,290	656,454	41,245	3,706,859	1,160,409
סך הכל ההון וההתחייבויות					
-	(41,056)	957,013	103,966	(1,024,103)	4,180
סך הכל חשיפה מאזנית					

(*) עיקר הביטוחים שמבצעת חברת הביטוח המאוחדת נקובים בשקלים וחשיפתה לשינויים בשערי החליפין איננה מהותית. במקום בו קיימת חשיפה לשערי חליפין היא נובעת בעיקרה מחשיפה לדולר ולאירו.

באור 35: - ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

5. פירוט החשיפה לענפי המשק עבור השקעות במכשירים הוניים: *

ליום 31 בדצמבר, 2013

דוח על ביצועים, 2018					
				נסחרות	
				במדד	נסחרות
%			לא	מניות	במדד
מסה"כ	סך הכל	בחול"ל	סחיר	היתר	ת"א 100
אלפי ש"ח					
9.10%	5,991	442	-	1,725	3,824
19.35%	12,742	-	-	9,237	3,505
21.45%	14,124	1,486	552	4,373	7,713
24.27%	15,983	-	-	-	15,983
25.83%	17,010	348	-	4,404	12,257
100%	65,850	2,276	552	19,739	43,283
ענף משק					
תעשייה					
בינוי ונדל"ן					
תקשורת ושרותי מחשב					
בנקים					
אחר					
סך הכל					

ליום 31 בדצמבר, 2012

דוח מס' 101 למאזן, 2012					
%	סך הכל	בחול	לא סחיר	נסחרות	
				במדד מניות היתר	נסחרות במדד ת"א 100
מסה"כ					
אלפי ש"ח					
14.14%	7,961	942	-	2,472	4,547
22.62%	12,736	-	-	8,747	3,989
0.78%	439	-	-	223	216
24.23%	13,640	2,018	718	5,565	5,339
15.79%	8,891	-	-	-	8,891
22.45%	12,638	12	-	2,403	10,223
100%	56,305	2,972	718	19,410	33,205
ענף משק					
תעשייה					
בינוי ונדל"ן					
מסחר					
תקשורת ושרותי מחשב					
בנקים					
אחר					
סך הכל					

(*) מניות בלבד, לא כולל תעודות סל, קרנות נאמנות וקרנות השקעה.

באור 35: - ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני נזילות

סיכון נזילות הינו הסיכון שהחברה תידרש תוך זמן קצר לממש את נכסיה במחיר שלא בהכרח ישקף את שווי השוק שלהם על מנת לעמוד בהתחייבויותיה.

1. החברה חשופה לסיכונים הנובעים מאי הוודאות לגבי המועד בו תידרש החברה לשלם תביעות והטבות אחרות למבוטחים ביחס להיקף הכספים שיהיו זמינים לכך באותו מועד. אולם, חלק ניכר מהתחייבויותיה הביטוחיות במגזר ביטוח חיים אינן חשופות לסיכון הנזילות בגלל אופיים של חוזי ביטוח תלויי תשואה. חוזים תלויי תשואה, בביטוח חיים - על פי תנאי החוזים זכאים בעליהם לקבל את שווי ההשקעות שנצברו לזכותם ביום הפדיון. לפיכך אם ערך ההשקעות ירד כתוצאה ממימוש של נכסים בהפסד, או מכל סיבה אחרת, תהיה במקביל ירידה זהה בגובה התחייבויות החברה.
2. חוזים שאינם תלויי תשואה, בביטוח חיים - 9% מתיק ביטוח החיים הינו בגין חוזים שאינם תלויי תשואה אך נושאים תשואה מובטחת. חוזים אלו מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות (ח"ץ) המונפקות על ידי בנק ישראל. החברה זכאית לממש אג"ח אלו בעת שנדרש פדיון הפוליסות האמורות.
3. סיכון הנזילות של החברה נובע, אפוא, בעיקר מתרת הנכסים שאינם אגרות חוב מיועדות ואינם כנגד חוזים תלויי תשואה. נכסים אלו מהווים 67% (5.4 מיליארד ש"ח) מכלל נכסי החברה.
4. מתוך יתרת הנכסים האמורה, סך של כ-2 מיליארד ש"ח הינם נכסים סחירים, הניתנים למימוש מיידי.
5. על פי תקנות דרכי ההשקעה על החברה להחזיק בנכסים נזילים כהגדרתם בתקנות ההשקעה, כנגד ההון העצמי וכנגד התחייבויות אחרות, בסכום שלא יפחת מ-30% מההון הנדרש בהתאמות המפורטות בתקנות ההשקעה. החברה עומדת בתקנות.

ניהול נכסים והתחייבויות

החברה מנהלת את נכסיה והתחייבויותיה בהתאם לדרישות חוק הפיקוח על תקנתיו.

הטבלאות להלן מרכזות את מועדי הפירעון המשוערים של סכומי ההתחייבויות הביטוחיות והפיננסיות הבלתי מהוונות של החברה. היות ומדובר בסכומים בלתי מהוונים הרי שאין התאמה בינם לבין יתרות ההתחייבויות הביטוחיות והפיננסיות במאזן.

מועדי הפירעון המשוערים של ההתחייבויות בביטוח חיים ובריאות נכללו בטבלאות כדלקמן:

ספי חסכון - מועדי פירעון חוזיים, בהתאם לגיל הפרישה של המבוטח, תוך התחשבות בהנחות לגבי ביטולים אך ללא התחשבות בהנחות תמורת ובהנחות לגבי שיעורי לקיחת קצבה. כלומר ההנחה היא כי החיסכון ימשך כסכום הוני ולא כקצבה.

גמלאות בתשלום, אכ"ע בתשלום וסיעודי בתשלום - על בסיס אומדן אקטוארי.

מועדי הפירעון של התחייבויות פיננסיות והתחייבויות בגין חוזי השקעה נכללו על בסיס מועדי הפירעון החוזיים. בחוזים בהם הצד שכנגד רשאי לבחור את עיתוי התשלום של סכום, ההתחייבות נכללת על בסיס המועד המוקדם ביותר שבו החברה יכולה להידרש לשלם את ההתחייבות.

באור 35: - ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני נזילות (המשך)

התחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים *

עד שנה **	מל שנה ועד 5 שנים	מל 5 שנים ועד 10 שנים	מל 10 שנים ועד 15 שנים	מל 15 שנים ועד 15 שנים	ללא מועד פירעון מוגדר	סה"כ
אלפי ש"ח						
ליום 31 בדצמבר, 2013	77,042	116,844	71,186	67,152	54,158	582,001
ליום 31 בדצמבר, 2012	78,206	106,967	68,886	81,977	45,660	573,238

(*) לא כולל בגין חוזים תלויי תשואה.
 (**) התחייבויות עד שנה כוללות סך של 36,478 אלפי ש"ח (ליום 31 בדצמבר, 2012 - 21,791 אלפי ש"ח) העומדות לפרעון לפי דרישה.
 התחייבויות אלה סווגו כעומדות לפרעון עד שנה, למרות שמועד פרעון עשוי להיות במועד מאוחר יותר.

התחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי

עד 3 שנים	מל 3 שנים ועד 5 שנים	מל 5 שנים ועד 5 שנים	ללא מועד פירעון מוגדר	סה"כ
אלפי ש"ח				
ליום 31 בדצמבר, 2013	2,233,415	624,266	65,275	3,727,347
ליום 31 בדצמבר, 2012	2,002,805	603,915	75,826	3,424,457

התחייבויות פיננסיות והתחייבויות בגין חוזי השקעה

עד שנה *	מל שנה ועד 5 שנים	מל 5 שנים ועד 10 שנים	סה"כ
אלפי ש"ח			
ליום 31 בדצמבר, 2013	64,312	205,522	515,519
התחייבויות פיננסיות			
התחייבויות בגין חוזי השקעה תלויי תשואה	61,984	-	61,984
ליום 31 בדצמבר, 2012	90,247	301,050	525,628
התחייבויות פיננסיות			
התחייבויות בגין חוזי השקעה תלויי תשואה	27,654	-	27,654

באור 35: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים ביטוחיים

הסיכונים הביטוחיים כוללים, בין היתר:

- סיכוני תמחור: הסיכון לשימוש בתמחיר שגוי כתוצאה מהפער בין הערכת התביעות וההוצאות בעת התמחור וקביעת הפרמיה, לבין התוצאות בפועל, כך שהפרמיות הנגבות אינן מספיקות לכיסוי תביעות עתידיות והוצאות. הפערים עשויים לנבוע משינויים מקריים בתוצאות העסקיות ומשינויים בעלות התביעה הממוצעת ו/או בשכיחות התביעות כתוצאה מגורמים שונים. החברה פועלת לצמצום הסיכון הן על ידי הגדרת נהלי חיתום מוסדרים עבור המוצרים השונים והן על ידי העברת הסיכון לצד שלישי באמצעות ביטוחי משנה.

- סיכוני עתודות: הסיכון להערכה ביתר או בחסר של ההתחייבויות הביטוחיות אשר עלולה לגרום לתנודתיות ברווח השנתי.

- סיכוני מודל: המודלים האקטואריים המשמשים את החברה הן לצורכי תמחור והן להערכת התחייבויות הביטוחיות, מבוססים על כך שדפוס התנהגות התביעות בעבר מייצג את העתיד לקרות. חשיפת החברה מורכבת מהסיכונים הבאים:

- (1) סיכון מודל - הסיכון לבחירת מודל שגוי כלומר מודל שאינו משקף בצורה נכונה את המציאות (לדוגמא שימוש בהתפלגות לא מתאימה).
- (2) סיכון פרמטר - הסיכון לשימוש בפרמטרים שגויים, גם במידה והמודל מתאים, לדוגמא שיעור ביטולים ושיעורי תמותה.

- סיכון קטסטרופה: חשיפה לסיכון שאירוע בודד בעל עצימות גבוהה ושכיחות נמוכה, כגון אסון טבע, מלחמה או אירוע טרור, יביא להצטברות נזקים בהיקף גבוה. אירוע הקטסטרופה המהותי אליו חשופה החברה הינו רעידת אדמה.

גודל ההפסד המרבי הצפוי בעסקי ביטוח כללי בענפי רכוש למעט רכב רכוש, כתוצאה מהחשיפה לנזק בודד גדול או הצטברות נזקים בגין אירוע גדול במיוחד, הינו 2,460 מיליון ש"ח בברוטו (2,294 מיליון ש"ח אשתקד). חשיפה בשייר עצמי מהווה כ- 25 מיליון ש"ח (11 מיליון ש"ח אשתקד) והחשיפה של מבטחי משנה מהווה כ- 2,435 מיליון ש"ח (2,283 מיליון ש"ח אשתקד). חשיפה של מבטחי משנה מחולקת לחוזים יחסיים ופקולטטיביים - 1,349 מיליון ש"ח (1,297 מיליון ש"ח אשתקד) וחוזים בלתי יחסיים 1,086 מיליון ש"ח (986 מיליון ש"ח אשתקד) אשר נרכשו לפי הערכת הפסד מרבי צפוי (MPL) בשיעור 1.78%.

אירוע קטסטרופה נוסף אליו חשופה החברה הוא מלחמה. החברה מנהלת סיכון זה באמצעות העברתו למבטח משנה במסגרת חוזה Cat Cover אשר מכסה ריסק מוות בהיקף של 42,000 אלפי ש"ח מעל שייר של 3,000 אלפי ש"ח.

לעניין נתונים בדבר מוצרי הביטוח השונים אשר בגינם נוצרת למבטח חשיפה לסיכון ביטוחי ראה פירוט ההתחייבויות הביטוחיות לפי סיכוני ביטוח בבאור 33 - נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי, בבאור 18 - פירוט ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים וחוזי השקעה לפי חשיפה ביטוחית.

(1) סיכון ביטוחי בחוזי ביטוח חיים

כללי

להלן תיאור מוצרי הביטוח השונים והשיטות וההנחות המשמשות לחישוב ההתחייבויות בגינם בהתאם לסוג המוצר.

באופן כללי בהתאם להוראות המפקח ההתחייבויות הביטוחיות מחושבות על ידי אקטואר, על-פי שיטות אקטואריות מקובלות ובאופן עקבי לשנה קודמת. ההתחייבויות מחושבות בהתאם לנתוני הכיסויים הרלוונטיים, כגון: גיל ומין המבוטח, תקופת הביטוח, מועד תחילת הביטוח, סוג הביטוח, סוג הפרמיה (קבועה או משתנה) וסכום הביטוח.

באור 35: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים ביטוחיים

(1) סיכון ביטוחי בחוזי ביטוח חיים (המשך)

כללי (המשך)

1. השיטות האקטואריות לחישוב ההתחייבויות הביטוחיות

א. תוכניות ביטוח מסוג "עדיף" ומסוג "מסלולי השקעה":

בתוכניות ביטוח מסוג "עדיף" ומסוג "מסלולי השקעה" קיים מרכיב חיסכון מזוהה. העתודה הבסיסית והעיקרית היא בגובה החיסכון שנצבר בתוספת תשואה בהתאם לתנאי הפוליסה כדלקמן:

- קרן צמודה לתשואת תיק השקעות (חוזים תלויי תשואה).
- קרן צמודה למדד בתוספת ריבית קבועה מובטחת (חוזים מבטיחי תשואה).

בגין מרכיבים ביטוחיים המצורפים לפוליסות אלו (אי כושר עבודה, מקרה מוות, סיעודי וכו') מחושבת התחייבות ביטוחית בנפרד כאמור להלן בסעיף ה'.

ב. תוכניות ביטוח מסוג "מעורב" וכדומה ("מסורתי"):

תוכניות ביטוח מסוג "מעורב" וכדומה משלבות מרכיב של סכום חסכון במקרה שהמבוטח נשאר בחיים בתום תקופת התוכנית עם מרכיב ביטוחי של סיכון מוות במשך תקופת התוכנית. בגין מוצרים אלה מחושבת ההתחייבות הביטוחית לכל כיסוי כהיוון של תזרים המזומנים בגין התביעות הצפויות, כולל תשלום בתום התקופה, בניכוי הפרמיות העתידיות הצפויות. חישוב זה מבוסס על ההנחות לפיהן תומחרו המוצרים ו/או על הנחות המבוססות על ניסיון התביעות, כולל שיעורי הריבית (להלן - ריבית תעריפית), שיעורי התמותה מתוך לוח התמותה ושיעורי התחלואה, (ראה גם סעיף 2 להלן). החישוב נעשה בשיטה הידועה בשם "Net Premium Reserve", אשר אינה כוללת בזרם התקבולים הצפוי את המרכיב שהועמס בתעריף לכיסוי העמלות וההוצאות, ומנגד אינה מנכה את ההוצאות והעמלות הצפויות. בגין מוצרים מסורתיים תלויי תשואה מחושבת העתודה בהתאם לתשואה שהושגה בפועל בניכוי דמי ניהול.

1. נוסף על עתודה זו, עבור מוצרים מסורתיים המשתתפים ברווחי השקעה, מחושב בונוס או מאלוס המשקף את הפער שבין התשואה שהושגה בפועל לבין הריבית התעריפית.

2. בגין תביעות מתמשכות בתשלום, כולל בגין ביטוח סיעודי ואובדן כושר עבודה, מחושבת העתודה כמכפלה של הפיצוי החודשי בפקטור של תקופת תשלום התביעות הצפויה המגלם פרמטרים כגון: גיל המבוטח, ותק התביעה וריבית היוון.

ג. התחייבויות לגמלאות בתשלום מחושבות בהתאם לתוחלת החיים הצפויה על בסיס לוחות תמותה עדכניים אשר פורסמו על-ידי אקטואר האוצר בחוזר המפקח.

ד. התחייבויות בגין קצבאות המשולמות לכל החיים בגין פוליסות בתוקף (משולמות ומסולקות) שטרם הגיעו לשלב מימוש הגמלא או הגיעו לגיל פרישה וטרם התחיל התשלום בפועל, מחושבות בהתאם להסתברות למשיכת הגמלא ובהתאם לתוחלת החיים הצפויה על בסיס לוחות תמותה עדכניים.

ה. תוכניות ביטוח חיים אחרות כוללות מוצרי סיכון טהור (אובדן כושר עבודה, מקרה מוות, סיעודי, מחלות קשות, נכויות וכו') הנמכרות כפוליסות עצמאיות או שהן מצורפות לפוליסות עם תוכנית יסודית מסוג "עדיף", "מסלולי השקעה" או "מסורתי". בגין תוכניות אלו אשר לגביהן קיימת פרמיה שאינה משתנה מדי שנה, מחושבת התחייבות אקטוארית. החישוב נעשה בשיטה הידועה בשם "Net Premium Reserve", (ראה הסבר בסעיף ב לעיל).

בגין כל התוכניות (פרמיה קבועה ומשתנה) מחושבים, בין היתר, עתודה עבור תביעות IBNR, (תביעות אשר אירעו אך טרם דווחו), הפרשה להוצאות נלוות, הפרשה להוצאות עקיפות, עתודות לתביעות בתשלום (כאמור בסעיף ב(2) לעיל) וכן פרמיה בחסר.

ו. ההתחייבות הביטוחית בגין ביטוח קבוצתי מורכבת מהתחייבות, הכוללת בין היתר, פרמיה שטרם הורווחה, הפרשה להשתתפות ברווחים, עתודה ל-IBNR, עתודה להמשכיות (מעבר של מבוטח מפוליסה קבוצתית לפוליסת פרט, ללא חיתום) והפרשה לפרמיה בחסר, ככל שנדרשת.

ז. ההתחייבות בגין תביעות תלויות בביטוח חיים כוללות בעיקר הפרשות לתביעות תלויות עבור מקרי מוות וכן עבור כיסוי מחלות קשות ונכויות.

באור 35: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים ביטוחיים (המשך)

(1) סיכון ביטוחי בחוזי ביטוח חיים (המשך)

2. ההנחות העיקריות המשמשות לחישוב ההתחייבויות הביטוחיות

א. שיעור ההיוון

בגין תוכניות ביטוח מסוג "מעורב" וכדומה ("מסורתית") (ראה 1(ב) לעיל) ומוצרי סיכון טהור עם פרמיה קבועה הריבית המשמשת להיוון הינה כדלקמן:

- בתוכניות ביטוח המגובות בעיקרן באגרות חוב מיועדות ריבית תעריפית בשיעורים של בין 3% ל-4.25% צמודה למדד;
- בגין מוצרים תלויי תשואה, שהונפקו בשנים 1991 ואילך ריבית תעריפית בשיעור 2.5%, צמודה למדד.

בפוליסות שמרכיב החיסכון בהן כולל תשואה מובטחת קיים מרכיב חופשי (שאינו מגובה באגרות חוב מיועדות). מרכיב זה נושא תשואה שעשויה להיות נמוכה מהתשואה המובטחת ולהביא להגדלת ההתחייבות. החברה בדקה את נאותות ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח (Liability Adequacy Test) ומצאה כי בהתחשב בגובה העתודות הקיימות, אין צורך בהשלמת העתודה. שיעור ההיוון יכול להשתנות כתוצאה משינויים מהותיים בשיעור ריבית השוק לטווח הארוך.

ב. שיעורי תמותה ותחלואה

- (1) שיעורי התמותה ששימשו לחישוב ההתחייבויות ביטוחיות בגין תמותה של מבטחים לפני הגיעם לגיל פרישה (כלומר לא כולל תמותה של מבטחים מקבלי קצבאות זקנה ומקבלי פיצוי חודשי מסוג אובדן כושר עבודה או סיעוד) זהים, בדרך כלל, לשיעורים אשר שימשו לקביעת התעריף.
- (2) ההתחייבות לקצבאות כאמור בסעיף 1(ג) ו-1(ד) לעיל, מחושבת בהתאם ללוחות תמותה עדכניים. עליה בהנחות התמותה, עקב עליה בשיעור התמותה בפועל, תביא לגידול בהתחייבויות ביטוחיות בגין תמותה של מבטחים לפני הגיעם לגיל פרישה ולקיטון ההתחייבות לקצבאות. יצוין כי בעשורים האחרונים קיימת מגמה הפוכה של הגדלת תוחלת החיים וקיטון בשיעור התמותה. בנוסף, הנחת התמותה המשמשת לחישוב ההתחייבות לקצבה לוקחת בחשבון הנחה בגין גידול עתידי בתוחלת החיים אשר הביאה להגדלת ההתחייבות לקצבאות.
- (3) שיעורי התחלואה מתייחסים לשכיחות של מקרי תביעה בגין תחלואה ממחלות קשות, אובדן כושר עבודה, סיעוד, ניתוחים ואשפוז, נכות מתאונה. שיעורים אלה נקבעו על בסיס ניסיון החברה או מחקרים של מבטחי משנה. במוצרי סיעוד ואובדן כושר עבודה נקבעת תקופת תשלום הקצבאות בהתאם לניסיון החברה ומחקרים של מבטחי משנה. ככל שההנחה לגבי שיעור התחלואה תעלה כך תגדל ההתחייבות הביטוחית.

ג. שיעורי לקיחת גמלא

חוזי ביטוח חיים, הכוללים מרכיב חיסכון, התנהלו, בגין כספים שהופקדו עד שנת 2008 בשני מסלולים: מסלול הוני או מסלול קצבתי. בחלק מהחוזים המבטח רשאי לבחור את המסלול במועד הפרישה. היות וההתחייבות הביטוחית שונה בכל אחד משני מסלולים אלו, על החברה לקבוע את שיעור הפוליסות בהן יבחרו המבטחים במסלול הגמלא. שיעור זה נקבע על פי הנחיות הפיקוח תוך התאמה לניסיון החברה.

ד. שיעורי ביטולים

שיעור הביטולים משפיע על ההתחייבויות הביטוחיות, וכן על קצבאות המשולמות לכל החיים בתקופה שלפני התחלת התשלומים. ביטולי חוזי ביטוח יכולים לנבוע מביטול פוליסות היזום על ידי החברה עקב הפסקת תשלומי הפרמיות או כתוצאה מפדיון פוליסות לבקשת בעליהן. ההנחות לגבי שיעורי הביטולים מבוססות על ניסיון החברה, ומושפעות מסוג המוצר, ומשך החיים של המוצר.

באור 35: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים ביטוחיים (המשך)

(1) סיכון ביטוחי בחוזי ביטוח חיים (המשך)

2. ההנחות העיקריות המשמשות לחישוב ההתחייבויות הביטוחיות (המשך)

ה. שיעורי המשכיות

בביטוחי החיים הקבוצתיים, המכסים ריסק מוות, אובדן כושר עבודה וסיעוד, זכאים המבוטחים להמשיך ולהיות מבוטחים באותם תנאים במסגרת פוליסת פרט גם במידה והחווה הקבוצתי לא יחודש. בגין אופציה זו של המבוטחים מחשבת החברה התחייבות ביטוחית המבוססת על הנחה לגבי מימוש המשכיות זו.

3. ניתוחי רגישות בביטוח חיים

ניתוחי הרגישות שלהלן מציגים את ההשפעה של שינויים בשיעורי ביטולים, תחלואה ותמותה על ערכה של ההתחייבות הביטוחית ליום 31 בדצמבר 2013. שיעורים אלה משמשים הנחות בסיס במודל חישוב ההתחייבות הביטוחית. ניתוחי הרגישות מחושבים על הערך בספרים ולא על הערך הכלכלי של ההתחייבויות.

ליום 31 בדצמבר, 2013

שיעור תמותה		שיעור תחלואה		שיעור הביטולים (פדיונות, סילוקים והקטנות)	
-10%	+10%	-10%	+10%	-10%	+10%
אלפי ש"ח					
(12,887)	2,532	2,532	(8,818)	2,045	(1,761)

רווח

(הפסד) והון

(* למעט מקבלי פנסיית זקנה ומקבלי פיצוי חודשי אי כושר עבודה או סיעודי).

ליום 31 בדצמבר, 2012

שיעור תמותה (**)		שיעור תחלואה (**)		שיעור הביטולים (פדיונות, סילוקים והקטנות)	
-10%	+10%	-10%	+10%	-10%	+10%
אלפי ש"ח					
(12,551)	2,233	2,233	(4,528)	2,233	(2,419)

רווח

(הפסד) והון

(* למעט מקבלי פנסיית זקנה ומקבלי פיצוי חודשי אי כושר עבודה או סיעודי).

(**) סווג מחדש.

4. שינויים בהנחות עיקריות ששימשו בחישוב ההתחייבויות הביטוחיות

א. התחייבויות בגין קצבאות המשולמות לכל החיים בגין פוליסות בתוקף שטרם הגיעו לשלב מימוש הגמלה בפועל או טרם הגיעו לגיל פרישה, מחושבות בהתאם להסתברות למשיכת הגמלה ובהתאם לתוחלת החיים הצפויה, וכן על פי שיעורי הביטולים שצפויים ושיעורי ההיוון הרלוונטיים בתיק הגמלה עד מועד פרישה. אומדנים אלו מחושבים בהתאם לניסיון החברה בשילוב עם נתונים שמפורסמים בחוזר המפקח.

שינויים בהנחות לגבי שיעור ההיוון, תוחלת החיים או בשיעור המבוטחים שיבחרו במשיכת גמלה ישפיעו על יתרת ההתחייבות האמורות.

ההפרשה לעתודה המשלימה לגמלאות נעשית בצורה הדרגתית, בהתאם להנחות המפקח, בהתחשב ברווחים הצפויים מהפוליסות עד הגעת המבוטחים למועד הפרישה.

באור 35: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים ביטוחיים (המשך)

(1) סיכון ביטוחי בחוזי ביטוח חיים (המשך)

4. שינויים בהנחות עיקריות ששימשו בחישוב ההתחייבויות הביטוחיות (המשך)

א. (המשך)

ההפרשה ההדרגתית נעשית על ידי שימוש בפקטור היוון K, פקטור זה מוגבל עד לשיעור ההכנסות העתידיות הצפויות מדמי ניהול או ממרווח פיננסי הנובע מהשקעות המוחזקות כנגד עתודת הביטוח בשל הפוליסה או מתשלומי פרמיות בניכוי ההוצאות המתייחסות לפוליסה. פקטור ה-K נקבע כך שיביא לצבירה הדרגתית נאותה של העתודה עד למועד גיל הפרישה הצפוי.

ב. בחודש מרס 2013 פורסם בחודש חוזר בעניין חישוב עתודות לתשלום קצבה בפוליסות ביטוח חיים המחליף חוזר שהתפרסם בשנת 2007 (להלן – "החוזר החדש").

להלן עיקרי הדברים:

החוזר החדש כולל הנחיות עדכניות לחישוב הפרשות לעתודות לגמלאות בפוליסות ביטוח חיים הכוללות מקדמי קצבה מובטחים. החוזר מתייחס, בין היתר, ללוח תמורת גמלאים חדש, שיעורי שיפור תמורת עתידיים, ולשיעור מימוש הגמלה ולהשלכות הנובעות מכך על גובה העתודות ואופן בנייתן.

בהמשך לאמור בבאור 35ה' (1)(4)ב' לדוחות הכספיים לשנת 2012, עדכנה החברה בדוחותיה הכספיים ליום 31 במרס 2013, את הערכותיה בדבר ההתחייבויות לגמלה על בסיס שני ערכי K, אחד בגין פוליסות שמרכיב החיסכון בהן תלוי תשואה ("פוליסות תלויות תשואה") ושני בגין פוליסות שמרכיב החיסכון שלהן כולל תשואה מובטחת ("פוליסות מבטיחות תשואה") לעומת החישוב הקודם שהתבסס על ערך יחיד של K. יצוין כי חישוב שני ערכי K, לעומת ערך K יחיד לכלל התיק, מאפשר ייחוס מדויק יותר של העתודה המשלימה לגמלה לחוזי הביטוח השונים.

המעבר לשני ערכי K לא שינה מהותית את סך ההפרשות לעתודה משלימה לגמלאות.

5. שינוי בהוראות המתייחסות למכירת תכניות ביטוח חיים משולבות בחיסכון הכוללות מקדמי קצבה המגלמים הבטחת תוחלת חיים (להלן – "מקדמי קצבה מובטחים")

בחודש נובמבר 2012 פורסם חוזר "מקדמי קצבה המגלמים הבטחת תוחלת חיים". על-פי החוזר נקבע, בין היתר, כי החל ביום 1 בינואר 2013, חברת ביטוח לא תשווק תכנית ביטוח חיים משולבת בחיסכון הכוללת מקדמי קצבה מובטחים, למעט: 1. מי שמלאו לו לפחות 60 שנה במועד המכירה 2. מי שיש לו חוזה ביטוח חיים הכולל מקדמי קצבה מובטחים ומבקש לבטלו כליל ולנייד את הכספים לחוזה ביטוח חדש עם מקדמי קצבה מובטחים והכל בכפוף לכללים נוספים שנקבעו לעניין זה בחוזר שפורסם.

על פי מכתב שפורסם בהמשך לחוזר האמור שיווק תוכניות ביטוח עם מקדמי קצבה מובטחים בשנת 2013 יהיה מותנה באישור המפקח לתוכנית עסקית שתוגש לו. כמו כן, היקף חוזי ביטוח חיים עם מקדמים מובטחים שיימכרו, בשנת 2013, מכא היתר האמור לא יעלה על 75 מיליון ש"ח ומספר חוזי הביטוח שיימכרו לא יעלה על 6,000 חוזים.

באור 35: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים ביטוחיים (המשך)

(2) סיכון ביטוחי בחוזי ביטוח כללי

להלן תיאור מוצרי הביטוח השונים וההנחות המשמשות לחישוב ההתחייבויות בגינם בהתאם לסוג המוצר.

1. תיאור תמציתי של ענפי הביטוח העיקריים בהם החברה פועלת

החברה כותבת חוזי ביטוח בתחומי הביטוח הכללי בעיקר בענפי רכב חובה, חבויות, רכב קסקו, ביטוח רכוש וביטוחי בריאות.

ביטוח רכב חובה הינו ביטוח סטטוטורי אשר מהווה תנאי מוקדם הכרחי לשימוש ברכב מנועי. פוליסת ביטוח רכב חובה, מעניקה כיסוי לבעל הרכב והנוהג בו מפני חבות שהם עשויים לחוב לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים תשל"ה – 1975 בשל נזק גוף שנגרם כתוצאה משימוש ברכב מנועי, לנהג ברכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל שנפגעו על ידי הרכב. תביעות ברכב חובה מתאפיינות ב"זנב ארוך" (Long Tail) דהיינו לעיתים חולף זמן רב ממועד קרות האירוע ועד מועד הסילוק הסופי של התביעה. על פי תיקון לחוק ההסדרים משנת 2010 ואילך ההוצאות הרפואיות אינן נכללות בכיסוי פוליסת החובה ומשולמות על ידי קופות ובתי החולים.

פוליסת ביטוח רכב רכוש נועדה להעניק למבוטח כיסוי כנגד נזקי הרכוש שנגרמו לרכבו, גניבה, וכן נזק רכוש הנגרם ע"י הרכב המבוטח לצד שלישי (בהתאם לגובה גבול האחריות הנרכש). הפוליסה התקנית קובעת נוסח ותנאים מינימליים לביטוח מקיף לרכב אשר חברת הביטוח יכולה לשנותם וזאת רק בתנאי כי השינוי הינו לטובת המבוטח. התעריף לביטוח רכב רכוש הינו דיפרנציאלי ותלוי במספר משתנים, כגון: סוג וערך הרכב המבוטח, גילו של הנהג, הוותק וניסיון התביעות שלו, מספר הנהגים הרשאים לנהוג ברכב וכו'. הכיסוי לנזקי הרכב בדרך כלל מוגבל לשווי הרכב שניזוק. במרבית המקרים, הפוליסות בביטוחי רכב רכוש מונפקות לפרק זמן של שנה. הכיסוי השכיח ביותר הינו רכב מקיף (פרטי ומסחרי) – כיסוי בגין נזק לרכב כתוצאה מתאונה, מאש, גניבת הרכב, נזק שנגרם תוך כדי גניבת הרכב, נזק שנגרם כתוצאה מנזקי טבע, נזק לרכב כתוצאה ממעשה זדון (למעט ע"י המבוטח או מי מטעמו) ונזק שגרם הרכב לרכוש של צד שלישי. בדרך כלל תביעות בתחום רכב רכוש מתאפיינות ב"זנב קצר" (Short Tail), דהיינו תביעות בגין פוליסות אלו מתבררות ברובן בסמוך למועד קרות מקרה הביטוח.

ביטוחי חבויות מיועדים לכיסוי חבותו של מבוטח בגין נזק שהוא עלול לגרום לצד שלישי. סוגי הביטוח הינם: ביטוח אחריות כלפי צד ג', ביטוח אחריות מעבידים, ביטוח אחריות מקצועית, ביטוח דירקטורים ונושאי משרה וביטוח חבות המוצר. עיתוי הגשת התביעות וסילוקן מושפע ממספר גורמים כגון סוג הכיסוי, תנאי הפוליסה, חקיקה ותקדימים משפטיים. דמי הביטוח בענפי החבויות מתבססים על מספר משתנים, כאשר המרכזיים שבהם הינם: גבול האחריות הרצוי, ניסיון תביעות של המבוטח, סוג פעילות העסק, היקף פעילות המבוטח ומספר העובדים המועסקים, אמצעי ההגנה הקיימים בעסק.

בדרך כלל תביעות בתחום החבויות מתאפיינות ב-"זנב ארוך" (Long Tail), דהיינו לעיתים חולף זמן רב ממועד קרות האירוע ועד מועד הסילוק הסופי של התביעה.

ביטוחי רכוש נועדו להעניק למבוטח כיסוי כנגד נזק פיזי לרכושו ואובדן רווחים עקב הנזק לרכושו. הסיכונים העיקריים המכוסים בפוליסות רכוש הינם סיכונים אש, התפוצצות, פריצה, רעידת אדמה ונזקי טבע. ביטוחי הרכוש כוללים לעיתים כיסוי לנזקי אובדן רווחים עקב הנזק הפיזי שנגרם לרכוש. ביטוחי רכוש מהווים נדבך חשוב בביטוחי דירות, ביטוחי בתי עסק וביטוחים הנדסיים.

בדרך כלל תביעות בתחום ביטוחי רכוש מתאפיינות ב"זנב קצר" (Short Tail), דהיינו תביעות בגין פוליסות אלו מתבררות ברובן בסמוך למועד קרות מקרה הביטוח.

באור 35: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים ביטוחיים (המשך)

(2) סיכון ביטוחי בחוזי ביטוח כללי (המשך)

1. תיאור תמציתי של ענפי הביטוח העיקריים בהם החברה פועלת (המשך)

ביטוחי בריאות הנכללים במסגרת הביטוח הכללי, כוללים בעיקר את המוצרים הבאים:

- ביטוחי תאונות אישיות, ביטוחים רפואיים לעובדים זרים ותיירים, ביטוחי נסיעות לחו"ל וביטוחי שיניים.
- ביטוחי תאונות אישיות נועדו לקבוצות וליחידים ומכסים בעיקר מוות, נכויות, הוצאות רפואיות ופיצוי שבועי. ביטוחים אלה נמכרים לתקופה של עד שנה. יישוב התביעות של מכלול הכיסויים תלוי במועד ההודעה ובסוג הכיסוי. בד"כ יישוב תביעות נכות או תביעות בהן ישנה מעורבות של ילדים מתבררות בטווח זמן ארוך יותר.
- ביטוח רפואי לעובדים זרים כפוף לצו עובדים זרים וחוק ביטוח בריאות ממלכתי. במסגרת הצו מחויב כל מעסיק לבטח את עובדיו בביטוח רפואי לשם מתן כיסוי לטיפולים רפואיים, כל עוד העובדים שוהים בארץ. בד"כ ביטוח זה נמכר על בסיס שנתי.
- ביטוח רפואי לתיירים מתאפיין בתקופת כיסוי קצרה ונועד להעניק כיסוי של הוצאות רפואיות ותאונות אישיות למקרה של מוות או נכות.
- ביטוח נסיעות לחו"ל מתאפיין בתקופת כיסוי קצרה ונועד להעניק כיסוי של הוצאות רפואיות, מוות, נכות ונזק למטען.
- ביטוח רפואי לעובדים זרים, לתיירים וביטוח נסיעות לחו"ל, מתאפיינים בתביעות המתבררות בזמן קצר יחסית, למעט במקרים של טיפול בנכויות.
- ביטוחי שיניים ניתנים בד"כ לקבוצות גדולות, כאשר סוג הכיסוי הביטוחי נבחר עפ"י בחירת הלקוח (משמר, טיפולי וניתוחי חניכיים, משקם). יישוב התביעות נעשה למול ספקי הסדר או רופאים פרטיים בד"כ בטווח זמן קצר יחסית וכנגזרת של סוג הכיסוי.

2. עקרונות חישוב ההערכה האקטוארית בביטוח כללי

כללי

(א) ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי כוללות את המרכיבים העיקריים הבאים:

- הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה.
- תביעות תלויות לרבות עתודה להוצאות עקיפות ליישוב תביעות.
- עתודה לפרמיה בחסר.
- ובניכוי - הוצאות רכישה נדחות.

הוצאות רכישה נדחות, מחושבות בדרך שאינה תלויה בהנחות כלשהן ולכן אינן חשופות לסיכון העתודה. לעניין אופן החישוב, ראה באור מדיניות חשבונאית.

באור 35: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים ביטוחיים (המשך)

(2) סיכון ביטוחי בחוזי ביטוח כללי (המשך)

2. עקרונות חישוב ההערכה האקטוארית בביטוח כללי (המשך)

(ב) בהתאם להוראות המפקח, התביעות התלויות מחושבות על ידי אקטואר, על-פי שיטות אקטואריות מקובלות. בחירת השיטה האקטוארית המתאימה לכל ענף ביטוח ולכל שנת אירוע/חיתום, מתבצעת על סמך שיקול דעתו של האקטואר. כמו כן לעיתים נעשה שילוב בין השיטות השונות. ההערכות מתבססות בעיקרן על ניסיון העבר של התפתחות תשלומי התביעות ו/או התפתחות סכום התשלומים וההערכות הפרטניות, וכן התפתחות של כמות התביעות (פתוחות וסגורות). ההערכות כוללות הנחות בדבר עלות התביעה הממוצעת, עלויות הטיפול בתביעות ושכיחות התביעות. הנחות נוספות מתייחסות לשינויים בשערי הריבית ובעיתוי ביצוע התשלומים. תשלומי התביעות כוללים הוצאות ישירות ועקיפות ליישוב תביעות בניכוי שיבובים והשתתפויות עצמיות.

(ג) השימוש בשיטות אקטואריות המבוססות על התפתחות התביעות מתאים בעיקר כאשר קיים מידע יציב ומספק בתשלומי התביעות ו/או בהערכות הפרטניות שיש בו כדי להעריך את סך עלות התביעות הצפויה. כאשר המידע הקיים בניסיון התביעות בפועל אינו מספק, משתמש האקטואר, בחישוב המשקלל בין אומדן ידוע (בחברה ו/או בענף) כגון LR (Loss Ratio – שיעור תביעות מפרמיות) לבין התפתחות התביעות בפועל. משקל גדול יותר ניתן להערכה המבוססת על התפתחות התביעות בפועל ככל שהצטבר ניסיון רב יותר.

(ד) בנוסף, נכללות הערכות איכותיות ושיקול דעת באשר למידה שמגמות העבר לא ימשכו בעתיד. לדוגמה: שינוי בתמהיל התיק או שינוי בנהלי הטיפול בתביעות או אירוע חיצוני, כגון פסיקה משפטית אשר עשויה להשפיע על אופן הטיפול בתביעות מכאן ואילך. כאשר שינויים כאמור לעיל, לא באו לידי ביטוי באופן מלא בניסיון העבר, האקטואר משקלל במודלים את המידע החדש ו/או מבצע הפרשות ספציפיות באמצעות הערכה סטטיסטית, או הערכה משפטית.

(ה) בענפים בהם אין מודל סטטיסטי וכן בתביעות גדולות וחריגות, העתודה נקבעת לעיתים על סמך חוות דעת של מומחי החברה, ובהתאם להמלצות יועציה המשפטיים.

(ו) הערכת התביעות התלויות נעשית ברמת הברוטו וברמת ביטוח המשנה בנפרד. חלקם של מבטחי המשנה בתביעות התלויות נאמד בהתחשב בסוג ההסכם (יחסי/בלתי יחסי), ניסיון התביעות בפועל והפרמיה שהועברה למבטחי המשנה.

(ז) הערכת התביעות התלויות עבור חלק החברה בפול, בעסקים נכנסים וביטוחים משותפים המתקבלים מחברות ביטוח אחרות (מבטחים מובילים) מתבססת על חישוב שבוצע על ידי הפול ו/או על ידי המבטחים המובילים ו/או על ידי תחשיב נפרד בחברה, לפי העניין.

(ח) מודלים אקטואריים לתביעות תלויות:

ההערכות האקטואריות מבוססות בעיקרן על בסיסי הנתונים בגין התביעות המשולמות וההערכות הפרטניות הכוללות גם הוצאות ישירות ליישוב תביעות, בניכוי שיבובים והשתתפות עצמית. יצוין כי בהתאם להוראות המפקח על הביטוח תיכללנה בהפרשות גם עלויות עקיפות ליישוב תביעות בגין כל שנות החיתום.

ה. סיכונים ביטוחיים (המשך)

(2) סיכון ביטוחי בחוזי ביטוח כללי (המשך)

2. עקרונות חישוב ההערכה האקטוארית בביטוח כללי (המשך)

(ח) מודלים אקטואריים לתביעות תלויות: (המשך)

לצורך הערכת התביעות התלויות נעשה בין היתר שימוש במודלים האקטואריים המפורטים להלן:

1. Chain Ladder:

שיטה זו מתבססת על התפתחות התביעות ההיסטוריות (התפתחות התשלומים ו/או התפתחות סכום התשלומים והערכות התביעות הפרטניות, והתפתחות כמות התביעות), כדי להעריך את ההתפתחות הצפויה לתביעות הקיימות והעתידיות. השימוש בשיטה זו מתאים בעיקר כאשר עברה תקופת זמן סבירה וקיים מידע מספיק מתביעות שאירעו בעבר על מנת להעריך את סך כל התביעות הצפויות. בניתוח התפתחות התשלומים והתפתחות התביעות הידועות מוסיפה החברה, לפי הצורך, "זנב" תביעות.

2. Bornhuetter-Ferguson:

שיטה זו משלבת בין אומדן מוקדם (אפריורי) הידוע בחברה או ידוע בענף הביטוח ואומדן נוסף המבוסס על התביעות בפועל. האומדן המוקדם משתמש בפרמיות ושיעור הנזקים להערכת סך כל התביעות. האומדן השני משתמש בניסיון התביעות בפועל, על סמך שיטות מקובלות אחרות (כגון: Chain Ladder). הערכת התביעות המשולבת משקללת את שני האומדנים, כאשר ניתן משקל גדול יותר להערכה המבוססת על ניסיון התביעות ככל שהזמן עובר, ומצטבר מידע נוסף על התביעות. השימוש בשיטה זו מתאים בעיקר עבור השנים הלא בשלות, לגביהן עדיין לא נצבר מספיק ניסיון.

3. שיטת הממוצעים:

לעיתים, בדומה לשיטת Bornhuetter-Ferguson, כאשר ניסיון התביעות בתקופות האחרונות אינו מספיק, נעשה שימוש בשיטת ממוצעים היסטוריים. בשיטה זו נקבע סכום התביעות החזוי על סמך הכפלה של ממוצע התביעות ההיסטורי בתחזית לכמות התביעות (דרך נוספת לחישוב היא מכפלה של עלות התביעה ההיסטורית לפוליסה בכמות הפוליסות שבתקופה הרלוונטית).

3. פירוט השיטות האקטואריות בענפי הביטוח העיקריים

א. ענף רכב רכוש

בענף רכב רכוש ההתחייבויות מחושבות על בסיס התפתחות תשלומי התביעות והתפתחות התביעות הידועות (משולמות והערכות פרטניות). תוך שימוש בשיטת Chain Ladder ובשיטת הממוצעים. הניתוח מתבצע תוך התייחסות לסוגי נזקים כגון: נזק עצמי, נזק לצד שלישי, גניבה, שיבוש, אובדן מוחלט (Total Loss), נלווים ושאר נזקים. כמו כן מחושבת הפרשה מתאימה להוצאות עקיפות ליישוב התביעות.

ב. ענפי רכב חובה וחבויות

בענפי רכב חובה וחבויות ההתחייבויות מחושבות על בסיס התפתחות תשלומים והתפתחות התביעות הידועות (משולמות והערכות פרטניות). לפי שיטת Chain Ladder. לתקופות שאין בשלות נעשה בנוסף שימוש בשיטת Bornhuetter-Ferguson.

הערכת ביטוח משנה מסוג עודף הפסדים מחושבת (Excess of Loss) בשילוב בין התביעות הגדולות שנצפו בפועל ובין מודל לתביעות גדולות. השיטות בהן נעשה שימוש משקללות את נושא ההשתתפות העצמית הנגבית מהלקוח וכן את השיבובים.

באור 35: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים ביטוחיים (המשך)

(2) סיכון ביטוחי בחוזי ביטוח כללי (המשך)

3. פירוט השיטות האקטואריות בענפי הביטוח העיקריים (המשך)

ג. ענפי רכוש

בענפי הרכוש, שמוערכים על ידי האקטואר, ההתחייבויות מחושבות על בסיס התפתחות התשלומים והתפתחות התביעות הידועות (משולמות והערכות פרטניות), לפי שיטת ה-Chain Ladder. בנוסף, מחושבת הפרשה להוצאות עקיפות ליישוב תביעות (כפי שנעשה בכל הענפים בהתחייבות מבוססת על הערכת האקטואר).

4. ההנחות העיקריות שנלקחו לצורך ההערכה האקטוארית

- (א) בענפי רכב חובה וחבויות התביעות התלויות מהוונות לפי שיעור ריבית שנתי של 2.25%.
- (ב) בענפי רכב חובה וחבויות, מתווסף לסכום העתודה מרווח סיכון (סטיית תקן לפי שיטת Thomas Mack).
- (ג) הנחת היסוד בכל שיטות החישוב היא שהתנהגות התביעות בעבר משקפת את התנהגות בעתיד.

5. שינויים בחישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי

בחודש ינואר 2013 נחתמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (חישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי), התשע"ג-2013 (להלן - "התקנות החדשות") וחוזר (להלן ביחד - "התיקון") שעניינם עדכון הוראות הדין הקיימות בנושא חישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי.

התיקון ביטל את תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי חישוב הפרשות לתביעות עתידיות בביטוח כללי), התשמ"ה-1984, כאשר במקומן תבואנה התקנות החדשות. השינוי המרכזי שיחול עם כניסת התיקון לתוקף הינו ביטול החל מהדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2014, של עתודות עודף הכנסות על הוצאות (להלן - "העתודה"). העתודה מחושבת, כיום לתקופה של שלוש שנים, בענפי ביטוח כללי עם זנב תביעות ארוך (בעיקר רכב חובה וחבויות) אשר מחושבת לגביהם הערכה אקטוארית.

בנוסף, כצעד משלים לשינוי, פורסמה, בחודש יולי 2012, טיוטת עמדת הממונה (להלן - "עמדת הממונה") לעניין נוהג מיטבי לאקטוארים בבואם לחשב עתודות ביטוח בביטוח כללי לצורך הדוחות הכספיים כך שישקפו באופן נאות והולם את ההתחייבויות הביטוחיות. עמדת הממונה כוללת, בין היתר, את הקביעות הבאות:

- (א) "רזרבה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח" פרושה כי קיים סיכוי סביר למדי ("fairly likely") - קרי, הסתברות של 75% לפחות - כי ההתחייבות הביטוחית שנקבעה תספיק לכיסוי התחייבויות המבטח.
- (ב) ככל שקיימת וודאות רבה יותר בהתאמת הנחות ומודלים, על האקטואר לבחור את ההנחות והמודלים המתארים באופן הטוב ביותר ("Best Estimate") את צפי ההתחייבויות הביטוחיות. לכך יש להוסיף, באופן נפרד, מרווח בגין חוסר וודאות.
- (ג) שיעור היוון תזרים התחייבויות (מוצרים עם זנב התחייבויות ארוך).
- (ד) קיבוץ - לצורך חישוב מרווחים בגין חוסר הוודאות בענפים סטטיסטיים (כהגדרתם בחוזר), יש להתייחס לכל ענף בנפרד, אך ניתן לקבץ את הסיכונים מכל שנות החיתום (או נזק) בענף.
- (ה) קביעת גובה התחייבויות ביטוחיות בגין פוליסות שנמכרו בפרקי זמן הסמוכים ליום המאזן ולסיכונים לאחר יום המאזן.

החברה בוחנת את ההשפעה הכוללת על הדוחות הכספיים של התיקון יחד עם עמדת הממונה. בשלב זה לא ניתן להעריך את ההשפעה שכן עמדת הממונה נמצאת בדיונים והבהרות בין חברות הביטוח לבין משרד הממונה.

באור 35: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים ביטוחיים (המשך)

(2) סיכון ביטוחי בחוזי ביטוח כללי (המשך)

6. שינויים בהנחות העיקריות ששימשו בחישוב ההתחייבויות הביטוחיות

בשנת 2013:

בעקבות התפתחות חיובית של התביעות בענף רכב חובה בשנים הסגורות, ולאור בחינה מחודשת של היתרות המיוחסות לשינויי תחיקה, להסכמי ביטוח לאומי ולשנים האבודות, החברה אמדה מחדש את התביעות התלויות לשנים כאמור. כתוצאה מכך הוקטנו ההתחייבויות הביטוחיות בברוטו בכ- 214 מיליוני ש"ח. ההשפעה על הרווח בשייר הייתה גידול של 35 מיליוני ש"ח לפני מס, מאחר ועיקר ההשפעה מתייחסת לשנות החיתום שעד וכולל 2008, לגביהן לחברה קיים הסדר ביטוח משנה בשיעור של 100%.

בשנת 2012:

לאור הירידה בשיעור התשואה הגלומה בתיק הנכסים החופפים להתחייבויות בביטוח כללי, ולאור הירידה המתמשכת בריבית חסרת הסיכון, הופחתה החל מהרבעון הרביעי של שנת 2012 ריבית ההיוון, המשמשת בחישוב ההתחייבויות הביטוחיות בענפים רכב חובה וחבויות, משיעור שנתי ריאלי של 2.5% לשיעור שנתי ריאלי של 2.25%. החברה בוחנת את שיעור ההיוון מעת לעת במסגרת הבחינה הכוללת של נאותות ההתחייבויות הביטוחיות, לרבות שינויים מהותיים בשיעור התשואה הגלומה בתיק הנכסים המנוהל כנגד ההתחייבויות בביטוח כללי.

באור 35: - ניהול סיכונים (המשך)

ו. מידע בדבר סיכוני אשראי

1. חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם

31 בדצמבר, 2013			
סה"כ	שאינם סחירים אלפי ש"ח	סחירים (*)	
2,104,516	582,383	1,522,133	בארץ
18,289	-	18,289	בחול
<u>2,122,805</u>	<u>582,383</u>	<u>1,540,422</u>	סך הכל נכסי חוב

31 בדצמבר, 2012			
סה"כ	שאינם סחירים אלפי ש"ח	סחירים (*)	
2,273,025	649,072	1,623,953	בארץ
30,472	-	30,472	בחול
<u>2,303,497</u>	<u>649,072</u>	<u>1,654,425</u>	סך הכל נכסי חוב

(*) נכסי חוב סחירים מסווגים בעיקר לקטגוריית זמינים למכירה ומוצגים בשווי הוגן.

ראה גם באור פירוט הנכסים בחלוקה לדירוגים להלן.

באור 35: - ניהול סיכונים (המשך)

1. מידע בדבר סיכוני אשראי (המשך)

2. פירוט נכסים בחלוקה לדרוגים

א. 1. נכסי חוב

דרוג מקומי (*)				
ליום 31 בדצמבר, 2013				
ס"ח	לא מדורג	נמוך מ-BBB אלפי ש"ח	BBB עד A	AA ומעלה
1,254,178	-	-	-	1,254,178
267,955	33,429	2,577	164,635	67,314
1,522,133	33,429	2,577	164,635	1,321,492
176,167	-	-	-	176,167
221,035	22	193	41,545	179,275
31,479	1,122	-	2,034	28,323
13,837	-	-	8,367	5,470
2,029	-	-	896	1,133
-	-	-	-	-
9,859	-	-	5,796	4,063
1,386	-	-	12	1,374
115,734	-	-	21,907	93,827
10,857	729	-	10,028	100
582,383	1,873	193	90,585	489,732
2,104,516	35,302	2,770	255,220	1,811,224
152,993	-	-	47,006	105,987

נכסי חוב בארץ
נכסי חוב סחירים
אגרות חוב ממשלתיות
אגרות חוב קונצרניות
סך הכל נכסי חוב סחירים בארץ
נכסי חוב שאינם סחירים
אגרות חוב ממשלתיות
אגרות חוב קונצרניות
פיקדונות בבנקים ובמוסדות פיננסיים
נכסי חוב אחרים לפי בטחונות:
משכנתאות
הלוואות על פוליסות
הלוואות מובטחות בערבות בנקאית
הלוואות מובטחות בשעבוד כלי רכב
הלוואות לעובדים וסוכנים
בטחונות אחרים
בטחונות אחרים לא מובטחים
סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים
בארץ
סך הכל נכסי חוב בארץ
מזה - נכסי חוב בדירוג פנימי

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

(**) הנכסים שדורגו בדירוג פנימי הם נכסים שאינם מדורגים ע"י חברת דירוג חיצונית.

באור 35: - ניהול סיכונים (המשך)

1. מידע בדבר סיכוני אשראי (המשך)

2. פירוט נכסים בחלוקה לדרגים (המשך)

א.1. נכסי חוב (המשך)

דרוג בינלאומי				
ליום 31 בדצמבר, 2013				
סה"כ	לא מדורג	נמוך מ-BBB אלפי ש"ח	BBB+	A ומעלה
12,684	-	-	6,584	6,100
18,289	-	-	12,189	6,100
-	-	-	-	-

נכסי חוב בחו"ל:

נכסי חוב סחירים

אגרות חוב קונצרניות

סך הכל נכסי חוב

סחירים בחו"ל

מזה- נכסים מדורגים

בדרוג פנימי

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.
(**) הנכסים שדורגו בדירוג פנימי הם נכסים שאינם מדורגים ע"י חברת דירוג חיצונית.

דרוג מקומי (*)				
ליום 31 בדצמבר, 2012				
סה"כ	לא מדורג	נמוך מ-BBB אלפי ש"ח	BBB עד A	AA ומעלה
1,186,405	-	-	-	1,186,405
437,548	46,030	1,931	280,607	108,980
1,623,953	46,030	1,931	280,607	1,295,385
171,672	-	-	-	171,672
234,873	-	169	38,607	196,097
74,693	4,041	-	3,879	66,773
15,979	-	-	7,609	8,370
2,406	-	-	825	1,581
-	-	-	-	-
62,007	-	-	16,279	45,728
1,988	-	-	19	1,969
80,734	-	-	5,628	75,106
4,720	3,917	-	244	559
649,072	7,958	169	73,090	567,855
2,273,025	53,988	2,100	353,697	1,863,240
208,330	-	-	30,360	177,970

נכסי חוב בארץ

נכסי חוב סחירים

אגרות חוב ממשלתיות

אגרות חוב קונצרניות

סך הכל נכסי חוב סחירים

בארץ

נכסי חוב שאינם סחירים

אגרות חוב ממשלתיות

אגרות חוב קונצרניות

פיקדונות בבנקים

ובמוסדות פיננסיים

נכסי חוב אחרים לפי

בטחונות:

משכנתאות

הלוואות על פוליסות

הלוואות מובטחות

בערבות בנקאית

הלוואות מובטחות

בשעבוד כלי רכב

הלוואות לעובדים וסוכנים

בטחונות אחרים

בטחונות אחרים לא

מובטחים

סך הכל נכסי חוב שאינם

סחירים בארץ

סך הכל נכסי חוב בארץ

מזה - נכסי חוב בדירוג

פנימי

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.
(**) הנכסים שדורגו בדירוג פנימי הם נכסים שאינם מדורגים ע"י חברת דירוג חיצונית.

באור 35: - ניהול סיכונים (המשך)

1. מידע בדבר סיכוני אשראי (המשך)

2. פירוט נכסים בחלוקה לדרוגים (המשך)

א. 1. נכסי חוב (המשך)

דרוג בינלאומי *				
ליום 31 בדצמבר, 2012				
סה"כ	לא מדורג	נמוך BBB-מ אלפי ש"ח	BBB+	A ומעלה

נכסי חוב בחו"ל:

נכסי חוב סחירים

-	-	-	-	-	אגרות חוב ממשלתיות
30,472	-	-	10,785	19,687	אגרות חוב קונצרניות
30,472	-	-	10,785	19,687	סך הכל נכסי חוב סחירים בחו"ל
-	-	-	-	-	מזה- נכסים מדורגים בדרוג פנימי

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.
(**) הנכסים שדורגו בדירוג פנימי הם נכסים שאינם מדורגים ע"י חברת דירוג חיצונית.

דרוג מקומי *				
ליום 31 בדצמבר, 2013				
סה"כ	לא מדורג	נמוך BBB-מ אלפי ש"ח	BBB עד A	AA ומעלה

63,184	63,184	-	-	-	חייבים ויתרות חובה, למעט יתרות מבטחי משנה
23,915	23,915	-	-	-	נכסי מסים נדחים
696,331	-	-	-	696,331	מזומנים ושווי מזומנים
144,462	-	-	-	144,462	מזה מזומנים מדורגים בדרוג פנימי

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

באור 35: - ניהול סיכונים (המשך)

1. מידע בדבר סיכוני אשראי (המשך)

2. פירוט נכסים בחלוקה לדרגים (המשך)

א.1. נכסי חוב (המשך)

מידע נוסף (המשך)

דרוג מקומי (*)				
ליום 31 בדצמבר, 2012				
סה"כ	לא מדורג	נמוך BBB-מ אלפי ש"ח	BBB עד A	AA ומעלה
41,803	41,803	-	-	-
29,501	29,501	-	-	-
357,948	279,337	-	-	78,611
76,432	-	-	-	76,432

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

5. סיכוני אשראי בגין נכסים אחרים (בחו"ל)

דרוג בינלאומי (*)				
ליום 31 בדצמבר, 2013				
סה"כ	לא מדורג	נמוך מ-BBB	BBB+	A ומעלה
אלפי ש"ח				
864	864	-	-	-

חייבים ויתרות חובה, למעט
יתרות מבטחי משנה

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

דרוג בינלאומי (*)				
ליום 31 בדצמבר, 2012				
סה"כ	לא מדורג	נמוך מ-BBB	BBB+	A ומעלה
אלפי ש"ח				
897	897	-	-	-
-	-	-	-	-

חייבים ויתרות חובה, למעט
יתרות מבטחי משנה
מזומנים ושויי מזומנים

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

באור 35: - ניהול סיכונים (המשך)

1. מידע בדבר סיכוני אשראי (המשך)

2. ביטוח משנה

א. איילון ביטוח מבטחת חלק מעסקיה בביטוחי משנה חוזיים ופקולטיביים שנעשים באמצעות מבטחי משנה בחו"ל. עם זאת, ביטוח המשנה אינו משחרר את המבטחת מחובתה כלפי מבטחיה על פי פוליסות הביטוח. איילון ביטוח חשופה לסיכונים הנובעים מאי וודאות לגבי יכולת מבטחי המשנה לשלם את חלקם בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח (נכסי ביטוח המשנה) ואת חובותיהם בגין תביעות ששולמו. חשיפה זו מנוהלת על ידי מעקב שוטף אחר מצבו של מבטח המשנה בשוק העולמי, שינויים בדירוג האשראי שלו וקיום התחייבויות הכספיות השוטפות. איילון ביטוח חשופה לריכוז סיכון אשראי למבטח משנה בודד, עקב מבנה שוק ביטוח המשנה והכמות המוגבלת של מבטחי משנה בעלי דירוג מספק. בהתאם להנחיית המפקח מאשר דירקטוריון איילון ביטוח, אחת לשנה, מסגרות חשיפה מרביות למבטחי המשנה, עימם התקשרה ו/או תתקשר איילון ביטוח, המבוססות על דירוגם הבינלאומי (או כפוף לאישור ההנהלה). חשיפות אלה מנוהלות ברמת חוזה ביטוח המשנה, באופן כזה שלכל חוזה נקבעת מגבלת חשיפה מכסימלית למבטח משנה בודד. כמו כן, חשיפות איילון ביטוח מפוזרות בין מבטחי משנה שונים, והעיקריות שבהן הינן למבטחי משנה המדורגים בדירוגים בינ"ל גבוהים.

באור 35: - ניהול סיכונים (המשך)

1. ביטוח משנה (המשך)

2. מידע בדבר חשיפה לסיכוני אשראי של מבטחי משנה

ליום 31 בדצמבר, 2013

חובות בפיגור		נכסי ביטוח משנה					יתרות	למבטחי	סך פרמיות
							בחובה	משנה	
							(זכות)	לשנת	
מעל שנה	שנה לשנה	סה"כ	פיקדונות	בביטוח	בביטוח	בביטוח	נטו (ב)	2013	
		חשיפה (א)	מבטחי	חבויות	רכוש	חיים			קבוצת דירוג
אלפי ש"ח									
-	-	70,936	5,328	8,834	76,209	4,239	(13,018)	44,494	AA ומעלה
81	57	13,113	358,030	292,202	75,483	11,439	(7,981)	58,253	Swiss Reinsurance Co
81	57	84,049	363,358	301,036	151,692	15,678	(20,999)	102,746	אחרים
-	-	23,732	28,769	485	25,813	25,980	226	81,823	סה"כ
-	-	47,717	4,365	37,129	18,782	-	(3,830)	17,886	A ומעלה
-	-	34,783	987	16,670	18,819	488	56	5,440	SCOR
276	571	149,420	19,082	94,117	91,032	3,894	(20,541)	84,361	Ltd (Bermuda)Everest Reinsurance
276	571	255,652	53,203	148,401	154,447	30,362	(24,090)	189,509	Partner Reinsurance Europe Ltd
150	78	8,935	-	8,537	-	-	398	1	אחרים
-	-	207	-	209	-	-	(2)	5	סה"כ
507	706	348,842	416,561	458,183	306,139	46,040	(44,693)	292,262	BBB ומעלה
									נמוך מ-BBB או לא מדורג
									סה"כ

באור 35: - ניהול סיכונים (המשך)

1. ביטוח משנה (המשך)

2. מידע בדבר חשיפה לסיכוני אשראי של מבטחי משנה (המשך)

ליום 31 בדצמבר, 2012

חובות בפיגור		סה"כ חשיפה (א)	פיקדונות מבטחי משנה	נכסי ביטוח משנה			יתרות בחובה (זכות) נטו (ב)	סך פרמיות למבטחי משנה לשנת 2012	קבוצת דירוג
מעל שנה	בין חצי שנה לשנה			בביטוח חבויות אלפי ש"ח	בביטוח רכוש	בביטוח חיים			
-	-	120,807	435,583	556,391	-	-	-	-	AA ומעלה
-	-	48,698	6,309	16,667	49,889	4,176	(15,726)	35,431	National Indemnity Co *)
-	-	143,092	15,470	86,215	71,491	9,192	(8,335)	55,583	Swiss Reinsurance Co
-	-	312,598	457,362	659,273	121,380	13,368	(24,060)	91,014	אחרים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	סה"כ
-	-	18,232	27,213	597	18,709	26,337	2,785	59,214	A ומעלה
299	251	122,526	24,701	77,500	86,093	3,871	(21,385)	110,874	SCOR
299	251	140,758	51,914	78,097	104,802	30,208	(18,599)	170,087	אחרים
60	101	8,734	-	8,485	-	-	249	4	סה"כ
78	-	3,108	-	1,646	1,335	-	127	-	BBB ומעלה
437	352	465,197	509,276	747,501	227,518	43,576	(42,284)	261,106	נמוך מ-BBB או לא מדורג
-	-	-	-	-	-	-	-	-	סה"כ

(*) ראה באור 17ד'.

הערות

- (א) סה"כ החשיפה למבטחי משנה הינה-יתרות בחובה (זכות), נטו, נכסי ביטוח משנה, בניכוי הפקדונות ובתוספת (בניכוי) היתרות בחובה (זכות).
- (ב) לאחר הפחתת הפרשה לחובות מסופקים ליום 31 בדצמבר, 2013 בסך של 1,300 אלפי (ליום 31 בדצמבר, 2012 סך של 1,358 אלפי ש"ח). היתרות אינן כוללות יתרות של חברות ביטוח בגין ביטוח משותף.
- (ג) סך-כל ההפרשות לחובות מסופקים בתוספת הקטנת חלקם של מבטחי משנה בתביעות התלויות ובעתודות ליום 31 בדצמבר, 2013 מסתכם בסך של 1,308 אלפי ש"ח המהווים 0.38% מסך החשיפה (ליום 31 בדצמבר, 2012 סך של 1,377 אלפי ש"ח המהווים 0.29% מסך החשיפה).
- (ד) הדירוג נקבע בעיקרו לפי חברת הדירוג S&P ו-A.M BEST.
- (ה) סך-כל החשיפה של מבטחי המשנה ליום 31 בדצמבר, 2013 לאירוע רעידת אדמה בהסתברות נזק של 1.76% (MPL) הינה 2,427 מיליוני שח, (ליום 31 בדצמבר, 2012 סך של 2,282 ש"ח בהסתברות נזק של 1.8%) ממנה חלקו של מבטח המשנה המשמעותי ביותר בחשיפה זו הינו כ- 21.1%. סכום החשיפה האמור מתייחס גם לחוזים פקולטיביים ויחסיים ברעידת אדמה.
- (ו) לא קיימים מבטחי משנה נוספים על אלו אשר פורטו לעיל אשר החשיפה בגינם עולה על 10% מהחשיפה הכוללת של מבטחי משנה או שהפרמיה בגינם עולה על 10% מסך הפרמיות לביטוח משנה לשנת 2013.
- (ז) לגבי הסכם עם מבטחי משנה בענף רכב חובה מהשנים 2009 ו-2011- ראה באור 17 ד'.

באור 35: - ניהול סיכונים (המשך)

1. מידע בדבר סיכוני אשראי (המשך)

3. מידע נוסף בדבר סיכוני אשראי

א. השקעה בנכסי חוב סחירים ובלתי סחירים מתבצעת בהתבסס על הדירוג שניתן לחברה על ידי חברה מדרגת שקיבלה אישור מהממונה על שוק ההון ובהתאם להוראות החוק. בנוסף, מחלקת האנליזה של החברה מבצעת הערכה של הדירוג החיצוני והערכה של איכות החוב בהתבסס על הדוחות הכספיים של החברות וניתוח סיכוני השוק והאשראי להם חשופות החברות. כמו כן, בטרם השקעה באגרות חוב לא ממשלתיות מתבצעות בדיקות בהתאם להנחיות וועדת חודק.

וועדת ההשקעות של החברה החליטה כי כל השקעה באגרת חוב לא סחירה מחייבת את אישור הוועדה.

לגבי השקעה בנכסי חוב לא סחירים אחרים כגון, הלוואות מסוגים שונים, החברה עוסקת בעיקר במתן הלוואות שכנגדן עומדת בטוחה מסוג רכב (הלוואות ליסינג) ובהיקפים מצומצמים יותר במתן הלוואות משכנתא ו/או ביטחונות אחרים.

החברה בודקת באופן שוטף את נתוני חדלות הפירעון בתיק האשראי, לרבות לקחים ניתוח הסיבות ובודקת מעת לעת את יחס חוב ההלוואה לשווי הבטוחה (LTV).

החברה סיימה תהליך פיתוח של מודל פנימי לדירוג אג"ח קונצרני, המודל הוגש לאישור המפקח בדצמבר, 2013.

ב. קיים שוני בסולמות דרוג בין נכסי חוב בארץ לבין נכסי חוב בחו"ל. יצוין, כי בהתאם לחוזר שוק ההון 2008-6-1, בדבר פרסום סולם המרה בין סולם הדירוג הישראלי לסולם הדירוג הבינלאומי, הורה המפקח כי עד ליום 1 בינואר 2009 על חברות הדירוג שקיבלו אישור מהממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון לפעול כחברה מדרגת בהתאם לחוזר שוק ההון 2004/1, לפרסם סולם המרה בין הדירוג המקומי לבין סולם הדירוג הבינלאומי. חברות הדירוג פרסמו סולם המרה זה בהתאם.

ג. מידע בדבר סיכוני אשראי בביאור זה אינו כולל את הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה המוצגים בבאור נפרד.

ד. לעניין יתרות פרמיה לגבייה, ראה באור 10.

ו. גיול השקעות בנכסי חוב פיננסיים לא סחירים:

31 בדצמבר	
2012	2013
אלפי ש"ח	

		נכסי חוב שערכם לא נפגם
646,841	574,230	ללא פיגור
324	101	בפיגור (*):
-	1,431	מתחת ל- 90 ימים
1,411	535	בין 90 ל- 180 ימים
648,576	576,297	מעל 180 ימים
		סך הכל נכסי חוב שערכם לא נפגם
12,242	21,459	נכסי חוב שערכם נפגם
(11,746)	(15,373)	נכסים שערכם נפגם, ברוטו
496	6,086	הפרשה להפסד
649,072	582,383	נכסי חוב שערכם נפגם, נטו
		סך הכל נכסי חוב לא סחירים
		(*) יצוין, כי הסכומים שלעיל אינם מהווים רק את הסכום בפיגור בפועל אלא את כל יתרת החוב המעורבת בפיגור.

באור 35: - ניהול סיכונים (המשך)

1. מידע בדבר סיכוני אשראי (המשך)

4. פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב פיננסיים סחירים ושאינם סחירים

ליום 31 בדצמבר, 2013		
סיכון אשראי מאזני		
%		
מסה"כ	אלפי ש"ח	
		<u>ענף משק</u>
0.81	17,215	תעשייה
4.84	102,846	בינוי ונדל"ן
7.17	152,178	חשמל ומים
0.51	10,909	מסחר
0.15	3,249	תחבורה ואחסנה
2.27	48,208	תקשורת ושרותי מחשב
5.13	108,823	בנקים
1.12	23,693	שירותים פיננסיים
4.98	105,803	שירותים עסקיים אחרים
0.34	7,263	שירותים ציבוריים
4.56	96,839	אנשים פרטיים
0.46	9,828	אחר
32.36	686,854	
67.64	1,435,951	אג"ח מדינה
100.00	2,122,805	סך הכל

ליום 31 בדצמבר, 2012		
סיכון אשראי מאזני		
%		
מסה"כ	אלפי ש"ח	
		<u>ענף משק</u>
1.61	37,140	תעשייה
6.92	159,452	בינוי ונדל"ן
7.33	168,932	חשמל ומים
0.93	21,428	מסחר
0.11	2,550	תחבורה ואחסנה
2.28	52,498	תקשורת ושרותי מחשב
8.84	203,627	בנקים
0.96	22,122	שירותים פיננסיים
6.47	149,091	שירותים עסקיים אחרים
1.44	33,064	שירותים ציבוריים
3.74	86,249	אנשים פרטיים
0.40	9,266	אחר
41.04	945,419	
58.96	1,358,078	אג"ח מדינה
100.00	2,303,497	סך הכל

באור 35: - ניהול סיכונים (המשך)

ז. מידע בדבר השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה

1. פירוט הרכב ההשקעות לפי בסיסי הצמדה

ליום 31 בדצמבר, 2013					
בש"ח לא צמוד	בש"ח צמוד למדד	בהצמדה אליו (*) אלפי ש"ח	במטבע חוץ או לא	פריטים פיננסים ואחרים	סה"כ
225,124	-	40,527	-	265,651	מזומנים ושוי
420,045	543,585	71,883	866,446	1,901,959	מזומנים נכסים סחירים
12,808	105,025	6,616	86,108	210,557	נכסים בלתי סחירים
657,978	648,611	119,026	952,553	2,378,168	סך כל הנכסים חשיפה לנכס בסיס באמצעות מכשירים נגזרים במונחי דלתא
176,422	-	(237,964)	30,662	(30,880)	מקום בו קיימת חשיפה למטבע חוץ או בהצמדה אליו, היא נובעת בעיקרה מחשיפה

ליום 31 בדצמבר, 2012					
בש"ח		בש"ח	במטבע	פריטים	
לא צמוד	צמוד למדד	בהצמדה	חוץ או	לא	
					סה"כ
אלפי ש"ח					
85,910	-	3,375	-	89,285	מזומנים ושוי מזומנים
331,408	559,598	56,862	772,519	1,720,387	נכסים סחירים
2,000	107,831	7,686	49,206	166,723	נכסים בלתי סחירים
419,318	667,429	67,923	821,725	1,976,394	סך כל הנכסים
					(*) במקום בו קיימת חשיפה למטבע חוץ או בהצמדה אליו, היא נובעת בעיקרה מחשיפה לדולר.

2. סיכון אשראי עבור נכסים בארץ

ליום 31 בדצמבר, 2013

דרוג מקומי (*)					
נמוך BBB-מ	עד A	עד BBB	לא מדורג	סה"כ (***)	
אלפי ש"ח					
574,087	-	-	-	574,087	נכסי חוב בארץ
153,532	193,881	28,204	16,968	392,585	אגרות חוב ממשלתיות
83,709	37,037	1,208	2,496	124,450	נכסי חוב אחרים - סחירים
811,328	230,918	29,412	19,464	1,091,122	נכסי חוב אחרים - בלתי סחירים
25,299	18,677	-	-	43,976	סך הכל נכסי חוב בארץ
					מזה - נכסי חוב בדירוג פנימי
					(**)

באור 35: - ניהול סיכונים (המשך)

2. מידע בדבר השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. סיכון אשראי עבור נכסים בארץ (המשך)

ליום 31 בדצמבר, 2012

דרוג מקומי *					
ס"ה כ"כ (***)	לא מדורג	נמוך מ-BBB אלפי ש"ח	BBB עד A	AA ומעלה	
413,306	-	-	-	413,306	נכסי חוב בארץ
480,416	26,001	21,979	267,222	165,215	אגרות חוב ממשלתיות
117,517	962	-	32,368	84,187	נכסי חוב אחרים - סחירים
1,011,239	26,964	21,979	299,590	662,707	נכסי חוב אחרים - בלתי סחירים
29,742	-	-	8,247	21,495	סך הכל נכסי חוב בארץ
					מזה - נכסי חוב בדירוג פנימי
					(**)

(*) המקורות לרמת הדירוג בישראל הינן חברות הדירוג "S&P" - "מעלות" ו"מירוג" ודירוג פנימי. נתוני חברת מירוג הועברו לסמלי הדירוג לפי מקדמי המרה מקובלים. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

(**) הנכסים שדורגו בדירוג פנימי הם נכסים שאינם מדורגים על ידי חברת דרוג חיצונית.

(***) הערך בספרים מהווה קירוב לסיכון האשראי המירבי. לפיכך, טור ס"ה כ"כ מייצג סיכון אשראי מירבי.

3. סיכון אשראי עבור נכסים בחו"ל

דרוג בינלאומי *					
ס"ה כ"כ (***)	לא מדורג	נמוך מ-BBB אלפי ש"ח	BBB+	A ומעלה	
68,841	-	2,741	41,394	24,707	סך הכל נכסי חוב בחו"ל
-	-	-	-	-	מזה - נכסים מדורגים בדירוג פנימי

דרוג בינלאומי *					
ס"ה כ"כ (***)	לא מדורג	נמוך מ-BBB אלפי ש"ח	BBB+	A ומעלה	
54,143	-	3,679	29,050	21,415	סך הכל נכסי חוב בחו"ל
-	-	-	-	-	מזה - נכסי חוב בדירוג פנימי (**)

(*) המקורות לרמת הדירוג בחו"ל הינן חברות הדירוג אשר אושרו על-ידי המפקח S&P, Moody's ו-Fitch. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

(**) הנכסים שדורגו בדירוג פנימי הם נכסים שאינם מדורגים.

(***) הערך בספרים מהווה קירוב לסיכון האשראי המירבי. לפיכך, טור ס"ה כ"כ מייצג סיכון אשראי מירבי.

באור 36: - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

א. יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

היתרות אינן כוללות יתרות פרמיה לגביה ועמלות לתשלום במהלך העסקים הרגיל עם צדדים קשורים.

ההרכב:

ליום 31 בדצמבר, 2013

בעל עניין וצדדים קשורים (אחרים **)	בעל שליטה וחברות בבעלותו (*)	בדבר תנאים ראה באור
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
5	651	
2,789	2,083	

חייבים ויתרות חובה בחשבון שוטף
זכאים ויתרות זכות בחשבון שוטף

(*) יתרת הלוואות וחובות שוטפים הגבוהה ביותר במשך השנה של בעל שליטה וחברות בבעלותו עמדה על 3,882 אלפי ש"ח.

ליום 31 בדצמבר, 2012

בעל עניין וצדדים קשורים אחרים	בעל שליטה וחברות בבעלותו (*)	אלפי ש"ח
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
-	152	
3	517	
2,153	4,371	

נכסי חוב
חייבים ויתרות חובה בחשבון שוטף
זכאים ויתרות זכות בחשבון שוטף

(*) יתרת הלוואות וחובות שוטפים הגבוהה ביותר במשך השנה של בעל שליטה וחברות בבעלותו עמדה על סך של 2,618 אלפי ש"ח.

באור 36: - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ב. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2013

בעל עניין וצדדים קשורים אחרים	בעל שליטה וחברות בבעלותו	בדבר תנאים ראה באור	
אלפי ש"ח			
36	339		פרמיות ברוטו
-	61		הכנסות אחרות
(15,514)	(14,696)		הוצאות הנהלה וכלליות
-	(17,823)	36(ה)7	עמלות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2012

בעל עניין וצדדים קשורים אחרים	בעל שליטה וחברות בבעלותו	בדבר תנאים ראה באור	
אלפי ש"ח			
30	400		פרמיות ברוטו
3	23,210	37(ג)	הכנסות אחרות
-	(1,036)		הוצאות מימון
(12,320)	(9,166)		הוצאות הנהלה וכלליות
-	(21,683)	36(ה)7	עמלות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2011

בעל עניין וצדדים קשורים אחרים	בעל שליטה וחברות בבעלותו	בדבר תנאים ראה באור	
אלפי ש"ח			
30	3,087		פרמיות ברוטו
6	227		הכנסות אחרות
-	(1,316)		הוצאות מימון
(6,752)	(21,575)		הוצאות הנהלה וכלליות
-	(16,252)	36(ה)7	עמלות

נושאי משרה בחברה עשויים לרכוש, מידי פעם, חוזי ביטוח, חוזי השקעה או מוצרים פיננסיים אחרים שהונפקו על ידי הקבוצה וזאת בתנאי שוק ובמהלך העסקים הרגיל.

ג. הטבות לאנשי מפתח ניהוליים (לרבות דירקטורים) המועסקים בחברה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
2011		2012		2013	
סכום	מס' אנשים	סכום	מס' אנשים	סכום	מס' אנשים
אלפי ש"ח		אלפי ש"ח		אלפי ש"ח	
20,397	14	15,854	19	24,316	18
3,122	2	309	2	169	2
23,519		16,163		24,485	

(* כולל שכר דירקטורים.
(* כולל שכר דירקטורים.

באור 36: - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ד. הטבות לצדדים קשורים ולבעלי עניין אחרים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
2011		2012		2013	
סכום	מס' אנשים	סכום	מס' אנשים	סכום	מס' אנשים
אלפי ש"ח		אלפי ש"ח		אלפי ש"ח	
3,186	2	3,642	1	3,431	1

דמי ניהול לשאינם מועסקים בחברה או מטעמה

ה. הכנסות והוצאות מצדדים קשורים ומבעלי עניין

1. הסכם למתן שירותי ניהול עם נשיא ומנכ"ל החברה

מר לוי רחמני, בעל השליטה בחברה, משמש כמנכ"ל, כדירקטור וכנשיא החברה (ועד סוף חודש אוקטובר 2011 שימש גם כיו"ר דירקטוריון החברה). ביום 4 בנובמבר 2012 מונה מר לוי רחמני כיו"ר דירקטוריון החברה הבת, איילון חברה לביטוח בע"מ (להלן: "איילון ביטוח"), וזאת לאחר שביום 30 בספטמבר 2012 הסתיימה תקופת ההסדר עם המפקח על הביטוח (בת 7 שנים) בשל משפט הקרטל.

ביום 14 בנובמבר 2011 הסתיים תוקפו של הסכם ההעסקה של מר לוי רחמני בהתאם להוראות חוק החברות, התשנ"ט-1999 (תיקון מספר 16) (להלן: "ההסכם הקודם"), ומיום 15 בנובמבר 2011 ועד ליום 16 באוקטובר 2013, המועד בו אושרה ע"י האסיפה הכללית של בעלי המניות, לאחר שהתקבל אישור ועדת התגמול והדירקטוריון, ההתקשרות עמו בהסכם למתן שירותי ניהול (באמצעות חברה בשליטתו, להלן: "חברת הניהול") (להלן: "ההסכם החדש"), כפי שיפורט להלן, לא שולם לו גמול כלשהו בגין ההסכם הקודם, למעט בגין ההתחשבות הסופית המפורטת בפסקה הבאה.

ביום 27 בספטמבר 2012 בוצעה התחשבות סופית עם מר לוי רחמני שכללה פדיון יתרת דמי חופשה שנתית וכן ימי מחלה שהומרו לימי חופשה בהתאם להסכם הקודם, לפיו בגין כל 30 ימי מחלה הוא היה זכאי ל-10 ימי חופשה, פדיון יתרת ימי הבראה והחלק היחסי של משכורת 13 שטרם שולם כאשר השכר הקובע לצורך תשלום זה הינו השכר של חודש נובמבר 2011. כאמור, הסכומים בגין ההתחשבות האמורה מתייחסים לתקופה שעד ליום 14 בנובמבר 2011 וההוצאה בגינם נרשמה בחברה לאורך השנים בהתאם לזכאותו של מר לוי רחמני.

ההסכם החדש אושר לתקופה החל מיום 15 בנובמבר 2011 ועד ליום אישור האסיפה, קרי: 16 באוקטובר 2013 וכן לתקופה בת 3 שנים ממועד אישור האסיפה, ועל פיו, בגין העמדת שירותיו של מר לוי רחמני לחברה, זכאית חברת הניהול לתנאים שעיקריהם הינם כדלהלן:

א. תגמול חודשי:

דמי ניהול חודשיים בסך של 241,666.67 ש"ח ברוטו, בתוספת מע"מ כחוק (להלן: "דמי הניהול"). דמי הניהול משולמים לחברת הניהול על ידי החברה אחת לחודש, לא יאוחר מהיום ה- 5 מדי חודש קלנדרי, עבור החודש הקודם.

ב. בנוסף לדמי הניהול, זכאי מר לוי רחמני, באמצעות חברת הניהול, לתנאים כדלהלן:

- (1) היעדרות של עד 30 ימי עבודה בשנה בגין חופשה מבלי שיופחתו דמי הניהול. ימי חופשה שנתית שלא ינוצלו יהיו ניתנים לפדיון בסיום ההתקשרות. מר לוי רחמני יהיה זכאי לתשלום דמי הניהול בגין היעדרות מחמת מחלה עד ל- 30 ימים בשנה, ניתנים לצבירה על-פי חוק.
- (2) העמדת רכב צמוד (בנפח מנוע 3000-4000 סמ"ק) וכיסוי הוצאות אחזקות.
- (3) החזר הוצאות סבירות שיוצאו על ידו במסגרת מילוי תפקידו, לרבות בגין נסיעות ושהייה בחו"ל, וכן להחזקת טלפונים, מחשבים, קבלת עיתונים, בדיקת סקר רפואי תקופתי וכיוצא ב.
- (4) כיסוי במסגרת ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה וביטוחי אחריות מקצועית, וכתבי שיפוי, כמקובל בקבוצה מעת לעת.

באור 36: - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ה. הכנסות והוצאות מצדדים קשורים ומבעלי עניין (המשך)

1. הסכם למתן שירותי ניהול עם נשיא ומנכ"ל החברה (המשך)

ג. בנוסף זכאי מר לוי רחמני, באמצעות חברת הניהול, למענק שנתי כדלקמן:

תנאי סף מצטברים לתשלום המענק השנתי, שיבחנו בתום כל שנה קלנדרית בגינה משולם המענק: 1. לא ישולם מענק בשנה בה לא עמדה החברה (בסופה של אותה שנה) בדרישות ההון הרגולטוריות שלה ו/או של החברות הנשלטות על ידה; 2. תנאי לתשלום מענק הוא קיומו של רווח כולל (המיוחס לבעלי המניות) חיובי (בנטרול רווחים שינבעו משערור סעיף רכוש קבוע) בדוח הכספי השנתי המאוחד של החברה, לאחר תשלום המענק השנתי, בשנה בגינה משולם המענק.

גובה המענק השנתי: סכומו המירבי של המענק השנתי יהיה 2,100,000 ש"ח, בתוספת מע"מ כד"ן.

פרמטרים לקביעת המענק השנתי: לעניין עמידה ביעדים, לגבי כל שנה יחושב ציון משוקלל עפ"י המשקלות המפורטים להלן, כאשר עמידה ב- 100% של היעדים תקבע ציון של 100%, ועמידה חלקית/עודפת ביעדים תקבל ציון יחסי מקביל:

א. עמידה ביעדי תשואה על ההון, בהשוואה לחברות ביטוח העוסקות במכלול התחומים שבהם עוסקת הקבוצה (להלן: "קבוצת ההשוואה"): מגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ, הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסים בע"מ, כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ, הפניקס אחזקות בע"מ, מנורה מבטחים החזקות בע"מ, הכשרה החזקות ביטוח בע"מ והחברה. הציון יינתן לפי התשואה על ההון בהתאם לרווח הכולל (המיוחס לבעלי המניות) שהושג, בהשוואה לשיעור התשואה על ההון שהושג על ידי קבוצת ההשוואה. חישוב התשואה על ההון ייערך על פי ההון הממוצע עבור כל שנה (בהתאם להון המדווח בגין תום כל רבעון). להלן הציון עבור השגת כל אחד מהמיקומים היחסיים. ציון זה יוכפל במשקלו של רכיב זה מהציון הכולל בשיעור של 25%; מקום ראשון: 120%; מקום שני: 90%; מקום שלישי: 60%; מקום רביעי: 30%; מקום חמישי, מקום שישי ושביעי: 0%.

ב. עמידה ביעדי שיעור גידול ב-VNB, בהשוואה לקבוצת ההשוואה. הציון יינתן לפי שיעור הגידול ב-VNB בהשוואה לשיעור הגידול שהושג על ידי קבוצת ההשוואה (ככל שהחברות בקבוצת ההשוואה יפרסמו את הנתונים באופן הניתן להשוואה מול דרך פרסום הנתונים על ידי החברה). להלן הציון עבור השגת כל אחד מהמיקומים היחסיים. ציון זה יוכפל במשקלו של רכיב זה מהציון הכולל בשיעור של 30%; מקום ראשון: 120%; מקום שני: 90%; מקום שלישי: 60%; מקום רביעי: 30%; מקום חמישי, שישי ושביעי: 0%.

ג. עמידה ביעדי שיעור הגידול ב-VIF (Value In Force) בהשוואה לקבוצת ההשוואה. הציון יינתן לפי שיעור הגידול ב-VIF בהשוואה לשיעור הגידול שהושג על ידי קבוצת ההשוואה (ככל שהחברות בקבוצת ההשוואה יפרסמו את הנתונים באופן הניתן להשוואה מול דרך פרסום הנתונים על ידי החברה). להלן הציון עבור השגת כל אחד מהמיקומים היחסיים. ציון זה יוכפל במשקלו של רכיב זה מהציון הכולל בשיעור של 30%; מקום ראשון: 120%; מקום שני: 90%; מקום שלישי: 60%; מקום רביעי: 30%; מקום חמישי, מקום שישי ושביעי: 0%.

ד. עמידה ביעדי שיעור השיפור במדד היעילות בהשוואה לקבוצת ההשוואה. להלן הציון עבור השגת כל אחד מהמיקומים היחסיים. ציון זה יוכפל במשקלו של רכיב זה מהציון הכולל בשיעור של 15%; מקום ראשון: 120%; מקום שני: 90%; מקום שלישי: 60%; מקום רביעי: 30%; מקום חמישי, שישי ושביעי: 0%.

מדד היעילות הינו השיעור המתקבל מחלוקת סעיף הוצאות הנהלה וכלליות בפרמיה המורחות ברוטו לתקופה המקבילה.

שיעור השיפור במדד היעילות יחושב באופן הבא:

(מדד היעילות בשנה שקדמה לשנת המענק / מדד היעילות בשנת המענק) - 1

המענק בגין כל שנה יחושב לאחר פרסום דוחות ה-EV על ידי החברה ועל ידי קבוצת ההשוואה.

באור 36: - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ה. הכנסות והוצאות מצדדים קשורים ומבעלי עניין (המשך)

1. הסכם למתן שירותי ניהול עם נשיא ומנכ"ל החברה (המשך)

ד. כל הסכומים הנ"ל צמודים למדד המחירים לצרכן כאשר מדד הבסיס הוא זה שפורסם ביום תחילת הסכם הניהול, קרי 15 בנובמבר 2011 ובמקרה של מדד חודשי שלילי יותר הסכום ללא שינוי עד שהשינוי במדד יהיה חיובי במצטבר מחדש. עדכון השכר במדד כאמור יבוצע מידי חודש.

ה. כמו כן, התשלומים בגין שנים קודמות הוצמדו למדד החל ממועד הזכאות ועד למועד תשלומם בפועל.

ו. תקופת ההתקשרות הינה לשלוש שנים מיום אישורה ע"י האסיפה הכללית; (א) לכל צד הזכות להודיע בתוך תקופת ההסכם על הפסקת התקשרות זו בהודעה בת 6 חודשים מראש. חברת הניהול תמשיך להעניק את השירותים בתקופת ההודעה המוקדמת. בתקופה זו ישולם לחברת הניהול תשלום השווה לדמי הניהול החודשיים ותנאים נוספים כמפורט בס"ק 2 לעיל עבור כל חודש, וחלק יחסי מהמענק המגיע לתקופה בה ניתנו השירותים בפועל; (ב) אם ייבצר ממר לוי רחמני מתן שירותי הניהול באופן אישי מסיבות של אובדן מלא וקבוע של כושר עבודה, יסתיים ההסכם במועד בו יוברר האובדן המלא והקבוע של כושר העבודה, ובמקרה כזה ישולם לחברת הניהול פיצוי השווה לדמי הניהול של החודש האחרון שבו ניתנו השירותים בפועל, מוכפל ב-12, וחלק יחסי מהמענק המגיע לתקופה בה ניתנו השירותים בפועל; (ג) במקרה של הפסקת התקשרות מכל סיבה (לרבות התפטרות) בכפוף לכך שהסיבה להפסקה אינה נסיבות השוללות מעובד זכאות לפיצויי פיטורין ואינה נסיבות בגינן שולם לחברת הניהול פיצוי כמפורט בפסקה (ב) לעיל, תשלם החברה לחברת הניהול תשלום עבור תקופת הסתגלות השווה לדמי הניהול של החודש האחרון שבו ניתנו שירותים בפועל מוכפל ב-6 וכן תמשיך להעמיד בתקופה זו רכב כאמור בס"ק 1(ב) לעיל.

ז. הזכאות לתשלום עבור תקופת הסתגלות הינה למעט במצב של הפסקת התקשרות זו לטובת התקשרות בשכר כיו"ר דירקטוריון החברה או יו"ר או מנכ"ל של חברה אחרת בקבוצה.

ח. בסוף חודש דצמבר 2013, אישרו ועדת הביקורת והדירקטוריון של איילון ביטוח, את עדכון מחירי ההעברה בין החברה לאיילון ביטוח, לפיה 35% מעלות דמי הניהול של מר רחמני ישולמו ישירות על ידי איילון ביטוח בה הוא מכהן כיו"ר דירקטוריון, ו-65% מעלות דמי הניהול של מר רחמני ישולמו ע"י החברה בה הוא מכהן כנשיא ומנכ"ל. בנוסף, כל חברות הקבוצה יישאו בחלקן בעלויות של החברה, בהתאם להסכם מתן שירותים, אשר אושר במוסדות הרלבנטיים של החברות בקבוצה, בהתאם לעבודת מחירי העברה שבוצעה ע"י מומחה חיצוני.

בעקבות ההסכם כאמור, נרשמו בשנת 2013 הוצאות בסך של כ-9 מיליון ש"ח.

להלן ההשפעה על סעיפי רווח כולל ועודפים, ההשפעה על סעיפי רווח והפסד וכן על נתוני רווח למניה המתייחסים לתקופות המדווחות בהנחה שהשינויים בתנאים היו תקפים בכל תקופות הדיווח:

	גידול (קיטון) בהוצאות הנהלה וכלליות	גידול (קיטון) ברווח והפסד רווח כולל ועודפים	רווח למניה
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2013	(5,672)	5,672	0.40
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2012	5,255	(5,255)	(0.37)
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2011	417	(417)	(0.03)

באור 36: - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)
ה. הכנסות והוצאות מצדדים קשורים ומבעלי עניין (המשך)

2. תשלומים ליו"ר דירקטוריון איילון ביטוח הקודם

מר נגה רחמני שהינו בעל עניין, קרובו של בעל השליטה בחברה ואשר שימש בעבר כמשנה למנכ"ל החברה, כיהן כיו"ר דירקטוריון איילון ביטוח החל מיום 18 בנובמבר 2008 ועד ליום 17 במאי 2012. עם מינויו כיו"ר הדירקטוריון של איילון ביטוח ביום 18 בנובמבר 2008, היה זכאי, בהתאם לתנאי ההתקשרות עם חברה בבעלותו, למתן שירותי ניהול כיו"ר דירקטוריון איילון ביטוח, אשר אושרו במוסדות החברה ואיילון ביטוח בחודש מרץ 2009, היה זכאי מר נגה רחמני לדמי ניהול שנתיים בסך 2,520 אלפי ש"ח (180 אלפי ש"ח בחודש בתוספת מע"מ וכן שני תשלומים במועדים בהם משולמים משכורת 13/14 לנושאי משרה אחרים בחברה) ובנוסף למענק שנתי, בהתאם להחלטת הדירקטוריון של איילון ביטוח (ובתנאי שהוענק מענק למי מבין נושאי המשרה האחרים בחברה) בשיעור של מינימום דמי ניהול עבור חודש אחד (180 אלפי ש"ח בתוספת מע"מ) ומקסימום ששה חודשי דמי ניהול (1,080 אלפי ש"ח בתוספת מע"מ). הסכומים הנ"ל היו צמודים למדד בהתאם לתנאים הקבועים בהסכם בין הצדדים.

כמו כן, היה זכאי מר נגה רחמני, על פי ההסכם הנ"ל, למענק מיוחד הכפוף לעמידה ביעדים אסטרטגיים של איילון ביטוח עד לסך 1 מיליון ש"ח בתוספת מע"מ שיקבע על ידי הדירקטוריון, בהתאם לקריטריונים שנקבעו בהסכם ההעסקה.

ביום 16 בנובמבר 2011 נתן מר נגה רחמני הודעה מוקדמת כקבוע בהסכם ההתקשרות הנ"ל על הפסקת מתן שירותי ניהול כיו"ר הדירקטוריון של איילון ביטוח החל מתום ששה חודשים מיום מתן ההודעה. בתקופת ההודעה המוקדמת המשיך מר נגה רחמני לספק שירותי ניהול כיו"ר דירקטוריון איילון ביטוח ושולם לו תשלום דמי ההודעה המוקדמת עד ליום 15 במאי 2012. ביום 17 במאי 2012 הסתיימה תקופת ההודעה המוקדמת כאמור.

ביום 30 באפריל 2012 אישר דירקטוריון איילון ביטוח את המלצות ועדת התגמול של איילון ביטוח שהתכנסה באותו יום, לשלם לחברה בשליטת מר נגה רחמני, מענקים כמפורט להלן:

- א. בגין פעילותו בשנת 2011 סך השווה ל- 6 פעמים גמול חודשי צמוד למדד כאמור (כ- 1.2 מיליון ש"ח) בתוספת מע"מ. התשלום הותנה בהתחייבותו של מר נגה רחמני כי לא יעבוד בכל חברת ביטוח מתחרה בארץ וזאת עד ליום 1 בינואר 2013.
- ב. מענק יעול וחסכון בסך כולל של 1 מיליון ש"ח בצירוף מע"מ.

תשלומים אלו בוצעו במלואם בהתאם למפורט לעיל.

כמו כן, בשנת 2012 בוצעה הפרשה מלאה בגין מענק הסתגלות בסך של 14 פעמים גמול חודשי ותשלום החזקת רכב (כ- 3 מיליון ש"ח) בתוספת מע"מ. ביום 29 במאי 2013 אישרו ועדות התגמול ודירקטוריונים של החברה והחברה הבת, איילון ביטוח, תשלום זה, וביום 3 ביוני 2013 בוצע התשלום בפועל בסך של כ- 3.6 מיליון ש"ח.

3. הסכם העסקה עם מנכ"ל חברות בנות

גב' נחמה רחמני-סברון, בתו של בעל השליטה בחברה, המכהנת כמנכ"ל החברות הבנות של החברה, גארד יו סוכנות לביטוח (2001) בע"מ (להלן: "גארד יו") ואיילון ניהול סיכונים רפואיים בע"מ (להלן: "אנסר"), מונתה בחודש נובמבר 2008 כדירקטורית בחברה. כמו כן היא מכהנת כדירקטורית בחברות נוספות בקבוצה. בגין כהונתה כדירקטורית בחברה ובחברות הבנות שלה לא משולם לה גמול נוסף.

ביום 11 בדצמבר 2012 אישרה האסיפה הכללית של החברה את תנאי העסקתה של גב' נחמה רחמני – סברון, כמנכ"ל החברה הבת, גארד יו וכמנכ"ל החברה הבת, אנסר לתקופה בת 3 שנים החל מיום 15 בנובמבר 2011 וזאת לאחר שמוסדות החברה ומוסדות החברה הבת, גארד יו, אישרו את תנאי העסקתה של גב' נחמה רחמני-סברון ביום 4 בנובמבר 2012.

בהתאם לתנאי העסקתה, גב' רחמני-סברון זכאית לשכר חודשי ברוטו בסך של 67,250 ש"ח וכן משכורת 13 ומשכורת 14 כמקובל לעובדים בכירים אחרים בקבוצה. במידה ויתבצע ביטול גורף לעובדי הקבוצה לעניין הזכאות לקבל משכורות 13 ו-14 הרי שגם גב' רחמני-סברון לא תהא זכאית לתשלומים אלה.

באור 36: - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)
ה. הכנסות והוצאות מצדדים קשורים ומבעלי עניין (המשך)

3. הסכם העסקה עם מנכ"ל חברות בנות (המשך)

בנוסף תהא זכאית גב' רחמי-סברון לתנאים סוציאליים בגין השכר החודשי כאמור (12 משכורות) לעיל כמקובל בקבוצה: הפקדה לקרן השתלמות (7.5% מעביד, 2.5% עובד), הפקדה לביטוח פנסיוני הכוללת 1/3% מעביד בגין פיצויי פיטורין כשהבסיס להפרשה זו – 150% מהשכר, 5% מעביד תגמולים, 5% עובד תגמולים, 2.5% הפרשה לביטוח אובדן כושר עבודה, לרבות נשיאת החברה בעלות שווי ההפרשות כאמור מעל התקרה המוכרת לצרכי מס;

בנוסף, גב' רחמי-סברון זכאית למענק שנתי עליו יחליט דירקטוריון החברה בהתאם לתכנית העבודה של החברה בגין השנה הקלנדרית החולפת ואשר יעמוד בעקרונות הבאים:

- א. תנאי סף מצטברים לתשלום המענק השנתי, שייבחנו בתום כל שנה קלנדרית בגינה משולם המענק:
1. לא ישולם מענק בשנה בה לא עמדה החברה (בסופה של אותה שנה) בדרישות ההון הרגולטוריות של החברה ו/או של החברות הנשלטות על ידה.
2. תנאי לתשלום המענק הוא שהציון המשוקלל כהגדרתו להלן יהיה לפחות 60%.

ב. גובה המענק השנתי: סכומו המירבי של המענק השנתי יהיה בגובה שלוש משכורות חודשיות.

ג. פרמטרים לקביעת המענק השנתי: לעניין עמידה ביעדים, לגבי כל שנה יחושב ציון משוקלל על פי המשקלות המפורטים להלן, כאשר עמידה ב-100% של היעדים תקבע ציון של 100% ועמידה חלקית ביעדים תקבל ציון יחסי מקביל:

1. עמידה ביעדי מכירות כפי שייקבעו בתוכנית השנתית של החברה שתאושר על ידי דירקטוריון החברה – 18%.
2. עמידה בשיעור שימור תיק הפוליסות (שיעור חידושים), כפי שייקבע בתוכנית השנתית של החברה שתאושר על ידי דירקטוריון – 18%.
3. עמידה ביעדי תשלום תיקי תביעות בפועל בהשוואה להערכות הסיכון, כפי שייקבעו בתוכנית השנתית של החברה על ידי דירקטוריון – 20%.
4. עמידה ביעדי איכות הטיפול בתיקי תביעות הקשורות לעסקאות ביטוח משנה של איילון ביטוח עם Berkshire Hathaway, כפי שייקבעו בתוכנית השנתית של החברה שתאושר על ידי דירקטוריון – 18%.
5. עמידה ביעדי רווחיות של הסוכנות בהתאם לתוכנית העבודה של החברה שתאושר על ידי דירקטוריון – 26%.
6. לצורך קביעת המענק השנתי ייערך חישוב ציון משוקלל, על פי המשקולות שניתנו לכל אחד מהפרמטרים כמפורט לעיל (להלן ולעיל: "הציון המשוקלל"). בגין קבלת ציון משוקלל שבין 60%-100% יינתן מענק השווה למכפלת הציון המשוקלל האמור בגובה המענק המירבי כאמור בסעיף קטן ב' לעיל.

הסכומים שישולמו לגב' נחמה רחמי-סברון בגין העסקתה כאמור הינם צמודים למדד המחירים לצרכן כאשר מדד הבסיס הוא זה שפורסם ביום תחילת הסכם ההעסקה, קרי 15 בנובמבר 2011, ובמקרה של מדד חודשי שלילי יוותר הסכום ללא שינוי עד שהשינוי במדד יהיה חיובי במצטבר מחדש.

בנוסף, החברה תעמיד רכב חדש (בין בבעלות החברה, בין בליסינג ובין בבעלות גב' נחמה רחמי-סברון או חברה בשליטתה) המתאים לנושא משרה שכזו בנפח מנוע של 2000-2500 סמ"ק אשר יוחלף לדגם חדש בתום 3 שנות שימוש, כולל נשיאה בהוצאות האחזקה והשימוש וכן העמדת מקום חניה ב"בית איילון ביטוח" על חשבון גארד יו, ונשיאה בגילום המס בגין האמור בסעיף זה.

כמו כן, זכאית גב' נחמה רחמי-סברון על פי תנאי העסקתה, לצורך ביצוע תפקידה, להחזר הוצאות סבירות וכלי עזר לניהול וכן זכאות לכיסוי במסגרת ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה וביטוחי אחריות מקצועית וכתבי פטור ושיפוי, כמקובל בקבוצת איילון.

במקרה של הפסקת העסקה מכל סיבה, בכפוף לכך שהסיבה להפסקה אינה בנסיבות השוללות מעובד זכאות לפיצויי פיטורין, תשלם החברה לגב' רחמי-סברון תשלום עבור תקופת הסתגלות השווה לשכר העבודה של החודש האחרון בו עבדה מוכפל ב-6 וכן תמשיך להעמיד בתקופה זו רכב.

בשנת 2013 שולם לגב' נחמה רחמי – סברון, במסגרת הסכם ההעסקה עמה כמפורט להלן, סך של 1,281 אלפי ש"ח.

באור 36: - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)
ה. הכנסות והוצאות מצדדים קשורים ומבעלי עניין (המשך)

4. שיפוי וביטוח נושאי משרה:

א. ביום 24 באוגוסט 2010 אישרה האסיפה הכללית של החברה את התקשרות החברה בפוליסה לביטוח אחריות של דירקטורים ונושאי משרה בה ובחברות הבנות שלה "עסקת מסגרת", כהגדרתה בתקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי עניין), התש"ס-2000. עסקת המסגרת מאפשרת במשך חמש שנות ביטוח החל מיום 1 בספטמבר 2010 לחדש את רכישת הביטוח מכל מבטח שייבחר על ידי דירקטוריון החברה, בתנאי שגבול האחריות לא יעלה על 25 מיליון דולר ארה"ב ופרמיית הביטוח השנתית לא תעלה על 370,000 דולר ארה"ב. כל חידוש של הביטוח בתקופת חמש השנים האמורה יהיה כפוף לאישור ועדת הביקורת ודירקטוריון החברה, כי תנאי פוליסת הביטוח תואמים את תנאי עסקת המסגרת דלעיל. לעניין זה ראה דווח מיידי מיום 21 ביולי 2010 (אסמכתא מס': 2010-01-561180 ודיווח מיידי על תוצאות האסיפה - אסמכתא מס' 2010-01-598254).

בהתאם לאמור לעיל, ובאישור ועדת הביקורת והדירקטוריון של החברה, החברה רכשה פוליסת ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה, ביחס לכל נושאי המשרה בחברה ובחברות הבנות שלה, לתקופה שמיום 10 באוקטובר 2013 ועד ליום 15 באוקטובר 2014, בגבול אחריות של 25 מיליון דולר לתביעה ולתקופה. הפוליסה נערכת ב"לויס" בלונדון.

ב. ביום 28 באוקטובר 2008 התקבלה באסיפה הכללית של החברה החלטה לאשר לכל נושאי המשרה הזכאים, לרבות בעלי השליטה בחברה, מתן שיפוי ופטור מראש כלפי החברה וכלפי חברות בנות שלה, עקב הפרת חובת הזהירות בתום לב כלפיה וכלפי חברות בנות שלה, בתוקף היותם נושאי משרה בחברה או נושאי משרה מטעם החברה בחברות בנות שלה, או בכל חברה אחרת בה לחברה אינטרס וכלפי תאגידים או גופים אחרים אליהם נתמנה או ימונה נושא המשרה מתוקף היותו נושא משרה בחברה, והוצאת כתבי פטור ושיפוי מעת לעת לנושאי המשרה כאמור, בהתאם לנוסח כתב הפטור והשיפוי שצורפו כנספח א' לדיווח המיידי על כינוס האסיפה (בעניין פרסמה החברה דיווח מיידי - אסמכתא: 2008-01-000880 ודיווח מיידי על תוצאות האסיפה - אסמכתא מס' 2008-01-297162).

בהתאם העניקה החברה כתבי פטור ושיפוי לנושאי המשרה של החברה ושל החברות הבנות שלה.

ביום 9 בינואר 2014 אישרה האסיפה הכללית של החברה את תיקון כתבי ההתחייבות הנ"ל, בין היתר, לצורך התאמות לתיקונים שנעשו בחוק החברות ובחוק ניירות ערך תשכ"ח-1968. לעניין זה פרסמה החברה דווח מיידי מיום 30 בדצמבר 2013 (אסמכתא מס': 2013-01-112540), ודיווח מיידי על תוצאות האסיפה מיום 9 בינואר 2014 (אסמכתא מס': 2014-01-010912).

ההוצאות עבור הביטוח הנ"ל בשנת 2013 לכל חברות הקבוצה הסתכמו בסך 339 אלפי ש"ח (בשנת 2012 - 388 אלפי ש"ח ובשנת 2011 - 311 אלפי ש"ח).

5. החל מחודש יולי 2009 שוכרת איילון ביטוח שטח של 558 מ"ר (בחודש מאי 2013 גדל השטח ל-598 מ"ר) והחל מחודש ספטמבר 2009 שוכרת איילון פתרונות פיננסים (2004) בע"מ שטח (נכון ליום פרסום הדוח השטח המושכר הינו 591 מ"ר). בקומה 19 ב"בית איילון ביטוח" ברמת גן מחברה בבעלות בעל השליטה. ההתקשרות בהסכם שכירות בגין קומה זו אושרה בדירקטוריון איילון פתרונות פיננסים ביולי 2010, באוקטובר 2010 ובדצמבר 2011. ההתקשרות בהסכם שכירות בגין קומה זו אושרה בדירקטוריון איילון ביטוח ביום 22 ביולי 2010, ואושררה בחודש אוגוסט 2013 (ועדת ביקורת איילון ביטוח מיום 26.8.13 ודירקטוריון איילון ביטוח מיום 27.8.13), כעסקה שאינה חריגה. ההוצאות עבור השכירות הנ"ל הסתכמו בשנת 2013 לסך של 1,351 אלפי ש"ח (בשנת 2012 - 1,345 אלפי ש"ח ובשנת 2011 - 1,223 אלפי ש"ח).

6. בשנת 2013 שילמו החברה וחברות הקבוצה דמי שכירות לחברה בשליטת בעל השליטה בעבור חניון ב"בית איילון ביטוח" ברמת גן, בסך של 2,668 אלפי ש"ח. (בשנת 2012 - 2,280 אלפי ש"ח ובשנת 2011 - 2,048 אלפי ש"ח). ההתקשרות בהסכם השכירות בגין החניון אושרה בישיבות ועדת הביקורת של איילון ביטוח מיום 12.7.06, בדירקטוריון איילון ביטוח מיום 13.7.06 ובאסיפה הכללית של איילון ביטוח מיום 14.7.06, וכן אושרה באורגנים המוסמכים של איילון ביטוח בחודש אפריל 2013 (ועדת ביקורת מיום 29.4.13 ודירקטוריון מיום 30.4.13) כעסקה שאינה חריגה.

באור 36: - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ה. הכנסות והוצאות מצדדים קשורים ומבעלי עניין (המשך)

7. איילון ביטוח שילמה בשנת 2013 עמלות ביטוח לסוכנויות בבעלות בעל שליטה, במהלך עסקיה הרגיל, על פי תנאי שוק, בסך של 17,823 אלפי ש"ח (בשנת 2012 – 21,683 אלפי ש"ח ובשנת 2011 – 16,252 אלפי ש"ח). בחודש יוני 2012 אישרו האורגנים המוסמכים באיילון ביטוח כאמור לעיל, את ההתקשרות עם סוכנויות שבבעלות בעל השליטה, אשר סוכנות לביטוח כללי ותעשייתי בע"מ, עיתים סוכנות לביטוח (1991) בע"מ וליר סוכנות לביטוח בע"מ, בהסכמי עמלות תיווך בתחומי אלמנטרי, חסכון ארוך טווח ובריאות.

8. העסקת קרובים של בעל שליטה בחברה בת

ה"ה דוד רחמני ואיילה רחמני, נכדיו של מר לוי רחמני, שהינם "קרובים" של בעל השליטה בחברה בהתאם להגדרת "קרוב" בחוק החברות, מועסקים על ידי החברה הבת, איילון ביטוח, באגף ביטוחי פרט, בקרה ופיקוח וכעובדת כללית, בהתאמה. ביום 31 במאי 2012 אישרו ועדת הביקורת ודירקטוריון החברה את העסקתם של ה"ה דוד רחמני ואיילה רחמני באיילון ביטוח בהתאם לקבוע בתקנה 1ב(4) לתקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעל עניין), התש"ס-2000 (להלן - "תקנות ההקלות") החל מיום מתן אישורה. בעניין זה פרסמה החברה דיווח מיידי מיום 3 ביוני 2012 (אסמכתא מס': 2012-01-144996).

גב' איילה רחמני הינה עובדת שעתית, לפי שכר של 29.9 ש"ח לשעה בהיקף של עד 100 שעות עבודה בחודש. גב' רחמני זכאית ל- 10 ימי חופשה שנתית, 5 ימי הבראה בשנה ולכל התנאים הסוציאליים הקבועים בד"ן.

מר דוד רחמני עבד החל מיום 1 בנובמבר 2010 ועד ליום 26 בנובמבר 2013 באגף ביטוח כללי באיילון ביטוח בהיקף עבודה של 8.5 שעות ביום, 5 ימים בשבוע והיה זכאי לשכר חודשי בסך של 8,500 ש"ח ברוטו, וכן ל-12 ימי חופשה שנתית, 5 ימי הבראה בשנה, ולכל התנאים הסוציאליים הקבועים בד"ן.

ביום 26 בנובמבר 2013, אישרו ועדת הביקורת ודירקטוריון החברה בהתאם לקבוע בתקנות ההקלות, עדכון לתנאי העסקתו של מר דוד רחמני, לסך של 9,400 ש"ח ברוטו, וכן תוספת תשלום חודשי בסך של 600 ש"ח ברוטו בגין אחזקת רכב. ביתר תנאי העסקתו לא חל שינוי. ראה דיווח מיידי מיום 27 בנובמבר 2013 (אסמכתא מס': 2013-01-204879).

9. בקשה לאישור תביעה כתביעה נגזרת

בדבר הסכם פשרה מיום 3 בספטמבר 2012 ראה באור 37ג' להלן.

י. יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

תנאי העסקאות עם צדדים קשורים

חלק מפעילותה הכספית והביטוחית של החברה נעשה עם צדדים קשורים ובעלי עניין במהלך העסקים הרגיל ובמחירי שוק. חלק מיתרות שטרם נפרעו לתום השנה אינן מובטחות, אינן נושאות ריבית ויישובן יעשה במזומן. לא התקבלו או ניתנו כל ערבויות בגין סכומים לקבל או לשלם. לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2013 החברה לא רשמה כל הפרשה לחובות מסופקים בגין סכומים לקבל מצדדים קשורים. אומדן הפרשה לחובות מסופקים מחושב כל שנת כספים בדרך של בחינת המצב הכספי של הצד הקשור והשוק בו הוא פועל.

הלואה מבעל שליטה

לעניין הלואה מבעל שליטה לאחר תאריך הדוח הכספי, ראה באור 38(ב) להלן.

באור 36: - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

1. יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ניהול ההשקעות

בחודש נובמבר 2009 אישר דירקטוריון איילון ביטוח את העברת ניהול ההשקעות של כספי הפוליסות המשתתפות ברווחים לחברה הנכדה איילון פתרונות פיננסים 2004 בע"מ (להלן: "איילון פתרונות פיננסים") בתמורה ל- 0.1% משווי הנכסים המנוהלים בתוספת מע"מ כחוק.

בנוסף, בחודש ינואר 2011 אישר דירקטוריון איילון ביטוח את העברת ניהול ההשקעות של כספי הנוסטרו לאיילון פתרונות פיננסים בתמורה ל- 0.1% משווי הנכסים המנוהלים בתוספת מע"מ כחוק.

בחודשים פברואר-מרס 2011 התקבלה החלטה בדירקטוריונים של החברות הנכדות שניהלו את קופות הגמל וקרנות הפנסיה להעביר את ניהול ההשקעות של כספי העמיתים לאיילון פתרונות פיננסים.

בעקבות החלטת דירקטוריון איילון ביטוח שהתקבלה בחודש אוגוסט 2012 לאשר שינוי מבני באופן ניהול ההשקעות של איילון ביטוח, עד לסוף תקופת הדוח הוחזר ניהול ההשקעות של כספי הגופים המוסדיים (כספי משתתפת ועמיתים) מבית ההשקעות איילון פתרונות פיננסים לניהול באגף ההשקעות באיילון ביטוח. החל מינואר 2014 הופחתו דמי הניהול המשולמים לאיילון פתרונות פיננסים עבור ניהול תיק הנוסטרו לשיעור של 0.09% ובסוף שנת 2014 יוחזרו גם כספי הנוסטרו לניהול באגף ההשקעות באיילון ביטוח.

בחודש פברואר 2010 אישר דירקטוריון איילון ביטוח השקעה מכספי הנוסטרו של איילון ביטוח בקרנות נאמנות המנוהלות על ידי איילון קרנות נאמנות בע"מ (חברה נכדה) עד לסך של 15 מיליון ש"ח, בכפוף להנחיות ועדת ההשקעות נוסטרו. במהלך שנת 2010 אישר דירקטוריון איילון ביטוח את הגדלת סך ההשקעה ב-100 מיליון ש"ח נוספים לסך של 115 מיליון ש"ח. במהלך שנת 2011 בוצעה הגדלה נוספת של סך ההשקעה עד לסך של 200 מיליון ש"ח.

באור 37: - התחייבויות תלויות והתקשרויות

א. בקשות לאישור תובענות כייצוגיות כנגד חברת הביטוח המאוחדת (להלן - החברה)

בשנים האחרונות ניכר גידול משמעותי בהיקף הבקשות לאישור תובענות ייצוגיות המוגשות נגד החברה ובכמות התובענות שהוכרו כייצוגיות. זאת, כחלק מגידול כללי של בקשות לאישור תובענות כייצוגיות בכלל, לרבות כנגד חברות העוסקות בתחומי העיסוק של החברה, אשר נובע בעיקרו מחקיקת חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו - 2006. מגמה זו מגדילה באופן מהותי את פוטנציאל החשיפה של החברה להפסדים במקרה של קבלת תביעה ייצוגית כנגדה.

בקשות לאישור תובענות כייצוגיות מוגשות באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו - 2006 (להלן - "חוק תובענות ייצוגיות"). ההליך הדיוני בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות נחלק לשני שלבים עיקריים: ראשית, שלב הדיון בבקשה לאישור התובענה כייצוגיות (להלן - "בקשת האישור" ו- "שלב האישור" בהתאמה). במידה ובקשת האישור נדחת באופן חלוט - תם שלב הדיון ברמה הייצוגית. על החלטה בשלב האישור ניתן להגיש בקשת רשות ערעור הערעור. בשלב השני, במידה ובקשת האישור מתקבלת, תתברר התובענה הייצוגית לגופה (להלן - "שלב התובענה כייצוגית").

על פסק דין בשלב התובענה כייצוגית ניתן להגיש ערעור לערכאות הערעור. במסגרת המנגנון לפי חוק תובענות ייצוגיות קיימים, בין היתר, הסדרים ספציפיים לעניין הסכמי פשרה, הן בשלב האישור והן בשלב התובענה כייצוגית, וכן הסדרים לעניין הסתלקות התובע מבקשת האישור או מהתובענה הייצוגית.

במסגרת המנגנון לפי חוק תובענות ייצוגיות קיימים, בין היתר, הסדרים ספציפיים לעניין הסכמי פשרה, הן בשלב האישור והן בשלב התובענה כייצוגית, וכן הסדרים לעניין הסתלקות התובע מבקשת האישור או מהתובענה הייצוגית.

הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות, המפורטות להלן, מצויות בשלבים השונים של הבירור הדיוני (התביעות המפורטות בסעיף 1 וסעיף 2 נמצאת בהליך של פשרה, התביעה המפורטת בסעיף 3 הסתיימה בפשרה בתקופת הדוח, התביעה המפורטת בסעיף 5 אושרה כייצוגית, ומצויה בהליך גישור מחוץ לכתלי בית המשפט. התביעה המפורטת בסעיף 6 סולקה בתקופת הדוח, התביעה המפורטת 9 נמחקה בתקופת הדוח. יתר התובענות הייצוגיות המפורטות להלן מצויות בהליכי הדיניות בבתי המשפט.

באור 37: - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. בקשות לאישור תובענות כייצוגיות כנגד חברת הביטוח המאוחדת (להלן - החברה) (המשך)

בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות, (לרבות תובענה שאושרה ואישורה כייצוגית מצוי בערעור), המפורטות להלן, אשר בהן, להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה תתקבלנה והבקשות לאישור התובענות כייצוגיות תידחנה, או במקום בו לא ניתן בשלב ראשוני זה להעריך את סיכויי הבקשות לאישור התובענה כייצוגית, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים.

בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות, בהן ביחס לתביעות, כולן או חלקן, יותר סביר מאשר לא, כי טענות ההגנה של החברה תדחנה, או במקום בו קיימת נכונות לפשרה מצד החברה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה או הפרשה בגובה נכונות החברה לפשרה, לפי העניין.

להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי החשיפה המוערכת על-ידי החברה או הפרשה בגובה נכונות החברה לפשרה, לפי העניין.

חלק ניכר של הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות הוגשו כנגד החברה בעניינים שונים הקשורים לחוזי ביטוח ולמהלך העסקים הרגיל של החברה, לגביהן הועמדו על-ידי החברה רזרבות ביטוחיות.

להלן פירוט הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות:

1. ביום 5 באוגוסט 2007 הוגשה נגד החברה ונגד מבטחות אחרות תובענה לבית המשפט המחוזי בתל אביב, יחד עם בקשה לאשרה כתובענה ייצוגית שעניינה בלקוח פרטי (להלן- התובע) אשר רכש מסוכן של החברה פוליסת ביטוח רכב מקיף, ואשר לטענתו טרם כריתת הסכם הביטוח, לא נמסר לו מידע לגבי אופן תשלום תגמולי הביטוח בקרות מקרה ביטוח. לטענת התובע יש לחשב את גובה תגמולי הביטוח באופן שונה מכפי שחישבה החברה ולשלם לו תגמולי ביטוח גבוהים יותר.

התובענה הוגשה בשם כלל מבטחי החברה מיום 1 בינואר, 2001 ועד למועד הגשתה, אשר רכשו ביטוח ו/או חוזה ביטוח לרכב פרטי ו/או מסחרי ו/או מנועי למשך תקופת ביטוח כלשהי, ובמהלך תקופת הביטוח דלעיל ארע בעניינים מקרה ביטוח לפיו הוכרז אותו רכב מבטוח כ"אובדן להלכה" ו/או נגרם לאותו רכב מבטוח נזק המוגדר כ"אובדן גמור", לרבות רכב שנגנב, ובגין אותו מקרה ביטוח קמה חבות ביטוחית ו/או כספית של החברה כלפי אותם מבטוחים. לטענת התובע עומד נזקו האישי על סכום של 5,190 ש"ח, והנזק לכל חברי הקבוצה, אותה הוא מבקש לייצג, מוערך על ידם באופן ראשוני בסכום של 111 מיליון ש"ח.

הסעד הנתבע בתביעה הינו השבת הסכומים הנתבעים וצו עשה המורה לחברה לפעול בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח.

בהמלצת בית המשפט הגיעו הצדדים לפשרה לפיה תינתן למבטוחים האפשרות לממש הטבה של 1-3 חודשי ביטוח מקיף חנים. בנוסף ישולם שכר טרחה לבא כח התובע וגמול לתובע על פי שיקול דעת בית משפט.

הסכם הפשרה שהוגש לבית המשפט פורסם בעיתונות וניתנה הזדמנות לפרקליטות ולכל חבר בקבוצה להגיש התנגדות. חברי הקבוצה לא התנגדו אולם היועץ המשפטי לממשלה הגיש התנגדות לפשרה. והחברה הגישה תשובה לטענות ההתנגדות. לאור הבהרות ביהמ"ש חברות הביטוח תיקנו את ההסכם והגישו לבית המשפט, והיועץ המשפטי לממשלה הגיש את התנגדותו גם להסכם המתקן.

בית המשפט קבע בהחלטתו כי יש צורך למנות בודק שעיסוקו מתחום הביטוח במטרה שיחווה דעתו אודות הסכם הפשרה המוצע.

ביום 5 בנובמבר 2013 הוגשה על ידי חברות הביטוח הודעה בה הביעו הסכמתן למינוי בודק וביקשו למקד את בדיקתו. הבודק מונה ובימים אלו הוא אמור להתחיל בעבודתו.

באור 37: - התחייבויות תלויות והתקשרויות

א. בקשות לאישור תובענות כייצוגיות כנגד חברת הביטוח המאוחדת (להלן - החברה) (המשך)

להלן פירוט הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות: (המשך)

2. ביום 21 באוגוסט 2008 הוגשה נגד החברה תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו. שעניינה בטענה, כי במסגרת ביטוח רכב, החברה, כביכול, אינה משלמת ו/או משפה את מבוטחיה בגין הנזק שנגרם לאמצעי המיגון שהותקן ברכב לפי דרישתה, ומחתימה את הנפגעים בניגוד, כביכול, להוראות המפקח על הביטוח על כתב סילוק. בכך, לטענת התובע, מתעשרת החברה על חשבון המבוטח לו תגמולי ביטוח אינם משולמים בגין שווי מערכת המיגון, תוך הפרת חובה חקוקה.

התובע מבקש לאשר את תביעתו כתביעה ייצוגית בשם מבוטחי החברה אשר קיבלו תגמולי ביטוח החל מיום 1 באפריל 2004 ולא שופו בגין שוויה של מערכת המיגון שהותקנה על פי דרישת החברה.

התובע טוען, כי אין בידיו נתונים על מנת להעריך במדויק את גודל הקבוצה ואת הפיצוי לטובת הציבור, אולם הנזק המוערך על ידו שנגרם לכלל הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג, בנוגע לתקופה של 4.5 שנים, מסתכם בסך של 24.8 מיליון ש"ח.

ביום 19 ביולי 2011 הגיש היועץ המשפטי לממשלה את עמדתו לגבי ההליך, לפיה במקרה שבו מותקנים אמצעי מיגון ברכב, שהינם תואמים את דרישת המבטח, על המבטח לשפות את המבוטח בגינם, אף אם אלו הותקנו קודם לתחילת חוזה הביטוח. היועץ לא מקבל את הקביעה לפיה מחיר אמצעי המיגון כלול כבר במחיר הרכב על פי מחירון יצחק לוי (למעט במקרה של אימבולייזר) ולדבריו יש לשפות בגינו.

בעקבות הגשת עמדת היועץ המשפטי לממשלה הורה בית המשפט לצדדים לנהל ביניהם משא ומתן ברוח עמדת היועץ. בדיון שהתקיים ביום 23 באפריל 2012 הודיעו 5 חברות כי הושג הסכם פשרה. בית המשפט ביקש מהצדדים לשפר את הסכם הפשרה בכמה נקודות וכן להעבירו לקבלת עמדת היועץ המשפטי לממשלה. בשלב זה החליטה החברה שלא להצטרף להסכם הפשרה.

3. ביום 23 במרס 2011 הוגשה כנגד החברה, בבית המשפט המחוזי מרכז בפתח תקווה תובענה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית. בה נטען שהחברה, לכאורה מבטחת פעילות ספורטיבית בביטוח תאונות אישיות מכוח חוק הספורט, התשמ"ח - 1988, ותקנות הספורט (ביטוח) התשנ"ה - 1994, אך מפרשת באופן מצומצם ומוטעה את הפוליסה, ואינה משפה בגין אירועים שאמורים להיות מכוסים על ידה.

הסעדים המבוקשים הינם סעד הצהרתי שיקבע שהתובע וחברי הקבוצה זכאים לכיסוי ביטוחי על פי חוק הספורט וכן יינתן צו עשה המחייב את איילון לפנות למבוטחים שתביעתם נדחתה בעבר בנימוק של העדר פגיעה מגורם חיצוני ולהודיע להם כי הם מוזמנים לפנות אליה בדרישת תשלום על מנת לקבל תגמולי ביטוח.

בעקבות מו"מ בין הצדדים, ומבלי שהחברה הגישה את תגובתה לבקשה לאישור התובענה כייצוגית, הגיעו הצדדים להסכם פשרה לפיו הוסכם על פשרה במסגרתה נקבע שקבוצת התובעים מונה 27 מבוטחים. לאחר שיאושר הסכם הפשרה, ייערך בירור באשר לנסיבותיו ולנזקו של כל אחד מהמבוטחים.

בסיום הליך הבירור האמור, תובעים שתביעתם לא התיישנה, יקבלו סכום כולל של 70% מהסכומים שאושרו, תובעים שתביעתם התיישנה במועד הגשת התובענה דנא יקבלו סכום כולל של 25% מהסכומים שאושרו לתשלום. לסכומים האמורים יתווסף תשלום שכ"ט וגמול לתובע המייצג ובא כוחו.

יצוין כי מבוטחים אשר לא יסתפקו בסכומים המוצעים במסגרת הסכם הפשרה, יהיו רשאים להודיע בכתב לחברה על כך שאין הם מקבלים את הסדר הפשרה ותעמוד להם הזכות לנהל תביעה עצמאית.

לאחר שבית המשפט ביקש הבהרות נוספות להסכם, ביום 23 ליוני 2013 הוגש הסכם מתוקן לבית המשפט.

עפ"י הסכם הפשרה שאושר כאמור ב- 12 בדצמבר, 2013, זכאי התובע המייצג לגמול של 10 אלפי ש"ח ועורך דינו לשכ"ט של 35 אלפי ש"ח.

באור 37: - התחייבויות תלויות והתקשרויות

א. בקשות לאישור תובענות כייצוגיות כנגד חברת הביטוח המאוחדת (להלן - החברה) (המשך)

להלן פירוט הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות: (המשך)

4. ביום 1 במאי 2011 הוגשו כנגד החברה וכנגד חמש חברות ביטוח נוספות תובענות ובקשות לאישור תובענות ייצוגיות לבית המשפט המחוזי מרכז בפתח-תקווה בתובענה נגד החברה נטען כי היא לכאורה לא הייתה רשאית לגבות ממבוטחיה בפוליסות "עדיף" תשלום בגין "גורם פוליסה" או "דמי ניהול אחרים", בשל כך שגביה זו כביכול אינה מעוגנת בדיון או בהסכמת הצדדים ולכן על החברה להשיבה.

סכום התביעה האישית של המבקש עומד על 483 ש"ח והנזק הכללי המוערך על ידי המבקש לכלל הקבוצה ביחס לקבוצת המבוטחים בין השנים 2004-2010 עומד לכל הפחות על סך של כ- 28 מיליון ש"ח.

הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג היא: "כל מי שהוא ו/או היה מבוטח של המשיבה ושנגבה ממנו סכום כלשהו כ"דמי ניהול אחרים" ו/או "גורם פוליסה" בשנים 2004 עד 2010. תביעה דומה אשר הוגשה כנגד מבטחת אחרת אושרה, וזו ערערה על ההחלטה, וההחלטה המאשרת את התביעה כייצוגית בוטלה.

על פי הוראת בית המשפט, המפקח על הביטוח התייצב לדיון והגיש את עמדתו, לפיה יש הסכמה חוקית לגביית "גורם הפוליסה", אולם באותם מקרים בהם גביית הסכום גורעת מרכיב החיסכון של המבוטח, יש לעגן גבייתו גם בהסכמה החוזית. עוד ציין המפקח כי קבלת התביעה הייצוגית תפגע ביציבות חברות הביטוח. והגיש נתונים לבית המשפט בדבר הנזק הצפוי לחברות הביטוח במידה ותתקבל התביעה כייצוגית.

הצדדים הגישו את סיכומיהם והם ממתינים להגשת סיכומי היועץ המשפטי לממשלה ולהחלטת בית המשפט.

בקדם משפט שהתקיים, מיקד בית המשפט את הדיון בקבוצה של מחזיקי פוליסות בעלות רכיב החיסכון אשר גביית גורם הפוליסה פוגעת להם ברכיב החיסכון. מדובר על קבוצה של מחזיקי פוליסות בין השנים 2004-2010, לא כולל פוליסות חדשות החל משנת 2004 והלאה.

5. ביום 1 ביוני 2011 הוגשו כנגד החברה תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגיות לבית המשפט המחוזי מרכז בפתח-תקווה. תביעות דומות הוגשו כנגד תשע חברות ביטוח נוספות.

עניינה של התובענה בטענה כי החברה והנתבעות משלמות לחברי הקבוצה כספים המגיעים להם ואשר עוכבו בידי הנתבעות מחמת עיקולים או צווי כינוס או זכויות צדדים שלישיים, בערכם הנומינאלי, או רק לעיתים בצירוף הפרשי הצמדה ללא תשלום ריבית.

לטענת התובעים, חברות הביטוח מניבות רווחים בשיעור של עשרות מיליוני ש"ח בשנה מעיכוב תגמולי הביטוח שברשותן ואי שיערוכם כדין ביום התשלום. כמו כן נטען כי חלק מהעיקולים מוטלים שלא כדין ולמרות זאת חברות הביטוח מעכבות תשלום תגמולי ביטוח עד להסרתם.

התובעים דורשים פיצוי על פי שערך הסכום הריאלי שלטענתם היו צריכים לקבל ביום התשלום לעומת הסכום ששולם להם בפועל. התובעים העריכו כי סך הפיצוי לכלל מבוטחי איילון ב-7 השנים האחרונות הוא כ- 350.5 מיליוני ש"ח.

ביום 12 בדצמבר 2012 ניתנה החלטה המאשרת את התובענה כייצוגית. בית המשפט קבע בהחלטתו כי על חברות הביטוח להעביר למבוטחים את טובות ההנאה שהפיקו מאחזקת כספי העיקולים. בית המשפט קיבל את עמדת החברה לפיה מדובר ב"תגמולי ביטוח" ולכן הקבוצה בגינה אושרה התובענה היא קבוצת המבוטחים ב-3 שנים האחרונות.

בשלב זה התיק מצוי בהליך גישור במסגרתו מונה בודק.

באור 37: - התחייבויות תלויות והתקשרויות

א. בקשות לאישור תובענות כייצוגיות כנגד חברת הביטוח המאוחדת (להלן - החברה) (המשך)

להלן פירוט הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות: (המשך)

6. ביום 7 בנובמבר 2012, הוגשה תביעה ובקשה לאשרה כתובענה ייצוגית כנגד החברה וכנגד חברות ביטוח נוספות. התובעים טענו כי נפגעו במהלך פעילות ספורטיבית במסגרת מועדון הספורט "הפועל" ושהו בתקופת אי כושר. במסגרת התביעה האישית נגד החברה, התובע טוען כי פנה לחברה למימוש זכויותיו בגין אי כושר וזו דחתה את פנייתו, תוך שהחברה שומרת לעצמה את הזכות לטעון טענות נוספות ביחס לסיבת הדחייה.

התובעים טוענים כי החברה מסרבת לשלם לספורטאים-תלמידים תגמולי ביטוח בגין אי כושרם לעסוק בספורט. תביעת התובעים מתבססת בין היתר על כך שעל פי הפוליסה מוגדר משלח היד של המבוטחים כ-"ספורטאי".

מכיוון שהפוליסה נועדה לבטח ספורטאים בגילאי 10-20 החברה נהגה לשלם למבוטחים עבור ימי אי כושר בכובעם כתלמידים, כשהפער נובע מכך שתקופת אי הכושר לעסוק בספורט ארוכה מתקופת היעדרות מבית הספר.

הסעד המבוקש כנגד החברה הינו קביעה כי ספורטאים אשר היו בתקופת אי כושר בעקבות תאונות המכוסות בפוליסה וטרם פוצו על אי כשירותם, יהיו זכאים לתגמולים למרות התנאי המתנה את זכאותם בהשתכרותם בפועל. כן עותרים התובעים לסעד הצהרתי בדבר בטלותו של כל תנאי המתנה את זכאותו של תובע לתגמולים בהשתכרותו מעבודה.

החברה הגישה את תגובתה לבקשה לאישור התובענה והתובעים השיבו לתגובה כאמור.

לאחר שבית המשפט קיבל את טענות הנתבעות והמליץ לתובעים להסתלק מתביעתם הם הודיעו לבית המשפט על הסכמתם ובית המשפט הורה על סילוק התובענה.

7. ביום 6 בדצמבר 2012 הוגשה תביעה ובקשה לאשרה כייצוגית כנגד החברה וכנגד 6 חברות ביטוח נוספות, בה נטען כי בשנת 2007 שונה בפקודת התעבורה סיווג הרכב של התובעים מרכב מסחרי לרכב פרטי, ולמרות השינוי, לצרכי גביית פרמיית מקיף/צד ג' ופרמיית חובה, המשיכו חברות הביטוח לסווג את הרכבים כמסחריים וכתוצאה מכך גבו פרמיה גבוהה יותר. הפרמיה הגבוהה נגבתה רק בגין רכבים עד שנת 2007 (כולל) בעוד שלגבי רכבים משנת 2008 ואילך סווג הרכב כפרטי ונגבתה פרמיה נמוכה יותר.

על פי טענות התובעים, חברות הביטוח מחויבות לתמחר את הפרמיה על פי סיווגי פקודת התעבורה ומשלא עשו כן, עליהן להשיב למבוטחים את הפרמיות שגבו כביכול ביתר.

הקבוצה בשמה מוגשת התובענה היא קבוצת המבוטחים ברכבים שסיווגם שונה, ב-7 השנים האחרונות.

סך הנזק הנתבע מהחברה בגין ביטוחי חובה הוא סך של 63 מיליוני ש"ח. בכתב התביעה ובבקשה לא צוינה הערכה של הסכום שלפי הטענה נגבה ביתר בביטוחי רכוש.

לאחר שהחברה הגישה את תגובתה לבקשה והתובע הגיש את תשובתו לתגובה התקיים דיון במסגרתו ניתנה לחברה הזדמנות להגשת תשובה משלימה וזו הוגשה. ביום 25 במרס, 2014 התקיים דיון כאשר בסיומו המליץ בית המשפט לתובעים הייצוגיים לשקול שלא להמשיך בהליכים. החברה ממתינה לקבלת עמדת התובעים.

8. ביום 13 בינואר 2013 הוגשה תביעה ובקשה לאשרה כייצוגית כנגד החברה וכנגד 14 חברות ביטוח נוספות (כולן יחד להלן: "הנתבעות").

התובעת בוטחה במאגר הישראלי לביטוחי רכב ("הפול") בפוליסת ביטוח חובה לרכב (בו הביטוח הינו ביטוח משותף של 14 חברות ביטוח לרבות החברה).

באור 37: - התחייבויות תלויות והתקשרויות

א. בקשות לאישור תובענות כייצוגיות כנגד חברת הביטוח המאוחדת (להלן - החברה) (המשך)

להלן פירוט הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות: (המשך)

8. (המשך)

לטענת התובעת, פוליסת הביטוח כאמור קובעת כי מועד תחילת הביטוח הינו המועד בו שולמה הפרמיה אך לא לפני 1 באפריל 2008, המועד בו הונפקה תעודת החובה. התובעת שילמה פרמיה ביום 7 באפריל 2008 ויום קודם לכן, ביום 6 באפריל 2008, נפגעה בתאונת דרכים אשר בגינה הגישה תביעה אשר נדחתה ע"י בית המשפט שקבע כי במועד התאונה האמורה לא הייתה לתובעת פוליסת ביטוח חובה בתוקף.

לטענת התובעת, הנתבעות (במסגרת הביטוח המשותף) גבו ממנה פרמיה עבור 6 ימים מבלי להעניק לה כיסוי ביטוחי ולפיכך, עליהן להשיב לה את הפרמיה העודפת הזו.

הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג מוגדרת כקבוצת כל המבוטחים בביטוחי חובה אשר שילמו את הפרמיה לאחר המועד הנקוב בתעודת הביטוח שהונפקה להם, בתקופה בת 7 שנים עובר להגשת התביעה.

החברה נתבעת הן בגין חלקה היחסי בפול (כ-7%) והן בשל היותה מבטחת עצמאית.

לטענת התובעת, 18% מסך כל הפרמיות בביטוחי רכב חובה שולמו באיחור ומספר ימי האיחור הממוצע הינו שלושה ימים.

הסכום הכולל הנתבע הינו כ- 45 מיליוני ש"ח, סכום המשקף את הערכת התובעת לפרמיה שנגבתה ביתר על ידי כל הנתבעות בתקופה בת 7 שנים.

בהתאם לחישובי התובעת, הסכום הכולל הנתבע מהחברה הינו סך של כ- 3.2 מיליוני ש"ח.

החברה הגישה את תגובתה לבקשה לאישור התובענה כייצוגית והתובעים הגישו תשובתם לתגובה.

ביום 31 באוקטובר 2013 התקיים קדם משפט במהלכו החברה טענה בפני בית המשפט כי הנתבעות (הן בעצם הגביה והן בציון התאריכים על פני התעודה) פועלות בהתאם לחוק, לתקנות ולחוזר המפקח בתחום זה שהינו מפקח רגולטורית בצורה מאוד הדוקה, וכי אין להן אפשרות לשנות מנוסח תעודת הביטוח המוכתב על ידי הדין.

בקדם המשפט, לאחר שבית המשפט הביע את התרשמותו כי למעשה הנתבעות גובות פרמיה עבור תקופה בה הן נטולות סיכון ופעולה כזו עשויה להיחשב בלתי ראויה לאור פסיקה קודמת של בית המשפט העליון בעניין, הוא קבע כי בשלב זה הבקשה לאישור התובענה כייצוגית נעדרת יריבות כנגד הנתבעות למעט כנגד "הפול" והתיר לתובעת להגיש בקשה לתיקון הבקשה לאישור התובענה כייצוגית באופן שיצורפו מבקשים גם ביחס לשאר הנתבעות וניתנה לנתבעות זכאות להגיב לבקשה המתוקנת ולתובעת זכאות להשיב לתגובה.

לאחרונה הגישה התובעת בקשה לתיקון הבקשה הייצוגית והתביעה על דרך של הוספת תובעים נוספים. בין השאר, נתבקשה הוספת עזבון מנוח אשר היה מבוטח במסגרת החברה בביטוח חובה ושילם את פרמית הביטוח באיחור של יומיים.

החברה הגישה התנגדות לבקשה, ביום 14 בינואר 2014 התקיים דיון בבית המשפט ולאחר קבלת הבהרות מצד התובעים אפשר ביהמ"ש את התיקון לבקשה על החברה להגיש את תשובתה עד ליום 15 ביוני, 2014.

באור 37: - התחייבויות תלויות והתקשרויות

א. בקשות לאישור תובענות כייצוגיות כנגד חברת הביטוח המאוחדת (להלן - החברה) (המשך)

להלן פירוט הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות: (המשך)

9. ביום 29 ביולי 2013 הוגשה כנגד החברה תביעה ובקשה לאשרה כייצוגית. הטענות המועלות בתביעה ובבקשה דומות לטענות שהועלו בתביעה 8 דלעיל, אך בניגוד אליה, התביעה דן מתיימרת להיות מוגשת גם בשם קבוצת הבגירים.

סכום התביעה במקרה דנן הוערך על ידי התובעים בסך של 140 מיליוני ש"ח. התובע הראשון היה בעת הרלבנטית שחקן חובב ולטענתו כתוצאה מהפגיעה הוא היה במצב של אי כושר לעסוק בספורט למשך שנה. התובע השני, היה שחקן חובב ותלמיד בית ספר, ולטענתו כתוצאה מהפגיעה ועד היום הוא לא חזר לפעילותו הספורטיבית. שני התובעים פנו לחברה למימוש זכויותיהם בגין אי כושר והואיל והחברה לא קיבלה מהם מסמכים רלבנטיים לתביעתם, היא לא שילמה להם תגמולי ביטוח.

הסעדים המבוקשים כנגד החברה הינם השבת הפרמיות אשר נגבו לשיטת התובעים שלא כדין 7 שנים אחורה, קביעה כי הספורטאים אשר היו בתקופת אי כושר בעקבות תאונות המכוסות בפוליסה, יהיו זכאים לתקבולים על היעדרותם מפעילות הספורט וכן להורות על צו עשה כנגד איילון לפיו תידרש איילון לחשוף את כל הנתונים באשר לקבוצת המבוטחים והתביעות.

החברה הגישה תשובה לבקשה הייצוגית ותגובה לתשובה הוגשה על ידי התובעים. ביום 14 בינואר 2014 התקיים דיון בבית המשפט בו חזרה השופטת על עמדתו של ביהמ"ש לפיה התנהלותה של החברה תואמת את החוק והתקנות אשר נועדו להבטיח למבוטח פיצוי אם נפגע עיסוקו או משלח ידו בשונה מהיעדרות מפעילות ספורטיבית, והמליצה לתובע להסתלק מתביעתו ללא צו להוצאות. התובע הודיע כי הוא מקבל את ההמלצה האמורה ובית המשפט מחק את התובענה הייצוגית.

10. ביום 1 באוקטובר 2013 הומצאה לחברה תביעה ובקשה לאשרה כייצוגית אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז, בה טוען התובע, כי החברה אינה פועלת על פי הדין והפוליסה כאשר היא מיישבת תביעות ספורטאים המבוטחים במסגרת אגודת "הפועל", כשהיא מתנה את ביצוע התשלום בהצגת אישור כי המבוטח נעדר ממשחקים, זאת על אף שלדברי התובע הזכאות לשיפוי כאשר המבוטח היה מצוי באי כושר זמני חלקי העולה על 25%, אינה מחייבת היעדרות ממשחקים/אימונים. התובע מעריך את סכום תביעתו האישית על סך של 10.6 אלפי ש"ח ואת סכום התביעה של הקבוצה בכללותה ב-294 מיליוני ש"ח.

הקבוצה בשמה מוגשת התובענה היא כל מי שהיה מבוטח ו/או הינו מבוטח כיום בביטוח תאונות אישיות לחברי אגודת הפועל, ונגרמה לו פגיעה בגינה נקבעה לו דרגת אי כושר זמני העולה על 25% והמומחה מטעם החברה לא קבע לו דרגת אי כושר.

הפיצוי המתבקש הינו בנוגע לתקופה של שבע שנים עובר להגשת התובענה ביחס לבגירים ו-7 שנים לאחר שהמבוטח הגיע לגיל 18, ביחס לקטינים, טרם חלף המועד להגשת תשובה. לאחר דיונים שהתקיימו בין הצדדים, הוגשה ביום 17 במרץ 2014 בקשת הסתלקות מוסכמת על שני הצדדים להליך, במסגרתה הסכימה החברה לשנות את פורמט המכתבים המוצאים למבוטחים. המולץ לבית המשפט לפסוק גמול לתובע ושכ"ט לעורכי דינו. החברה ממתינה להחלטת בית המשפט בבקשה זו.

11. ביום 17 באוקטובר 2013 הוגשה כנגד החברה תביעה ובקשה לאשרה כייצוגית על ידי שני תובעים בשם שתי קבוצות. האחת, כל מי שקיבל במהלך 7 השנים שקדמו להגשת התביעה תגמולי ביטוח ללא שצורפה להם ריבית כדין. השנייה כוללת את כל מי שקיבל במהלך 7 השנים שקדמו להגשת התביעה תגמולי ביטוח ללא שצורפו להם הפרשי הצמדה כדין.

התובעת הראשונה קיבלה תגמולי ביטוח בגין נזק לרכב ואילו התובע השני קיבל תגמולי ביטוח במסגרת פוליסת תאונות אישיות.

התובעים טוענים כי החברה מפרה את חובתה לשלם את תגמולי הביטוח בצירוף הפרשי הצמדה ממועד קרות מקרה הביטוח וריבית מתום 30 ימים מיום מסירת התביעה לחברה.

התובעים מעריכים את סכום התביעה בגין רכיב הריבית בסך של 77 מיליוני ש"ח היה ויפסק כי יש לחשב את הריבית ממועד קרות מקרה הביטוח ובסכום של 31.5 מיליוני ש"ח היה ויפסק כי יש לחשב את הריבית החל מ-30 ימים מיום מסירת התביעה. בנוסף, התובעים מעריכים את סכום התביעה הכולל בגין רכיב ההצמדה בסך 29.4 מיליוני ש"ח. טרם חלף המועד להגשת תשובה.

בהסכמת הצדדים ולאור מו"מ להשגת הסדר, הוסכם על דחיית המועד להגשת תשובה, בשלב זה עד ליום 1 במאי, 2014. הואיל והתביעה נמצאת בשלב מקדמי אין באי כוחה של החברה יכולים להעריך את סיכוייה.

באור 37: - התחייבויות תלויות והתקשרויות

א. בקשות לאישור תובענות כייצוגיות כנגד חברת הביטוח המאוחדת (להלן - החברה) (המשך)

להלן פירוט הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות: (המשך)

12. ביום 5 בדצמבר 2013 הוגשה תביעה ובקשה לאשרה כייצוגית, כנגד החברה וכנגד שתי חברות ביטוח נוספות, בה נטען כי החברה כביכול מסרבת לבטח בביטוחי פרט אוכלוסיית בעלי מוגבלויות הסובלים מלקויות רפואיות שונות וזאת באופן גורף ומבלי לבדוק את נתוני האישיים של המועמד לביטוח והשפעתם על הסיכון, ובכך לכאורה מפלה אוכלוסיה זו. בין היתר, בניגוד להוראות חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות, תשנ"ח-1998 (להלן: "חוק השוויון"). התובעים מלינים הן על דחיית בקשתם להתקבל לביטוח והן על כך שבניגוד להוראות חוק השוויון, מכתבי הדחיה אינם מפרטים את נימוקי הדחיה ואינם מציינים כי באפשרות הפונה לערער על הדחיה למפקח על הביטוח, לוועדת תלונות או לבית המשפט וכן את ההוראות בחוק השוויון בדבר נטל ההוכחה.

הקבוצה בשמה מתבקש אישור התובענה כייצוגית הינה כלל הפונים לחברה החל משנת 2005, אשר החברה סירבה לבטחם באחד מביטוחי הפרט (כגון: בריאות, נסיעות, פנסיה, תאונות אישיות, חיים, סיעודי ואבדן כושר עבודה) וכן אנשים עם מוגבלויות שלא פנו ולא יפנו בעתיד בבקשה לביטוח מתוך ידיעה שיסורבו.

התובעים מבקשים סעד הצהרתי וכן פיצוי של 250 ש"ח לכל ראש נזק בגין הסירוב לבטח בביטוח חיים, 500 ש"ח בגין הסירוב לבטח בביטוחים אחרים ו- 1,000 ש"ח בגין אובדן הזמן וה"טרטור". סה"כ סכום התביעה מכל המבטחות הוא 230.5 מיליון ש"ח.

התביעה נסמכת על חו"ד אקטוארית אשר הוגשה במסגרת שתי תובענות דומות כנגד מבטחות אחרות בשנת 2012 וכן על חריגים בפוליסות של החברה הנוגעים לחולי נפש ולחולי איידס.

התובענה נגד החברה אוחדה עם תביעות נוספות שהוגשו כנגד מבטחים אחרים באותו עניין. ביום 3 במרס 2014 התקיים קדם משפט מורחב משותף להליכים הקודמים ולתובענה נגד החברה, במסגרתו הציגה השופטת לצדדים לשקול הסדר ובשלב זה מתקיימים דיונים בניסיון להגיע להסדר כאמור. בדיון שהתקיים ביום 27 במרס 2014 נתן בית המשפט תוקף להסכמת החברה לגילוי נהלי החיתום הנוגעים לרשימה מוגדרת של ליקויים וכן התכתבויות והחלטות פנימיות בחברה הנוגעות לתובעים הייצוגיים. על החברה לגלות את המסמכים האמורים עד ליום 5 במאי 2014. לאחר מכן, יידרשו התובעים להודיע לבית המשפט ולחברות הנתבעות כיצד הם מעוניינים לנהל את ההליך.

התגובות לבקשה לאישור התובענה כייצוגית יוגשו עד ליום 1 ביוני 2014. בשלב מקדמי זה אין באי כוחה של החברה יכולים להעריך את סיכויי התביעה.

ב. הליכים משפטיים וחשיפות אחרות

ביום 22 ביולי 2013, הוגשה כנגד החברה תביעה לבוררות. על ידי מי שכינה כסמנכ"ל ומנהל אגף לחסכון לטווח ארוך בחברה וכסמנכ"ל החברות הבנות המנהלות את קרנות הפנסיה בקבוצה, אשר עתר ל"צו עשה וסעדים נוספים". עיקר טענותיו של התובע התמקדו בשתי עסקאות גדולות שבגינן הוא דורש עמלות שלטענתו, הובטח לו מעבר לתנאי שכרו.

התובע טוען כי את שתי העסקאות הוא יזם והוציא לכאורה מהכוח אל הפועל, ובגין הוא תובע עמלה "מקובלת" לדבריו של 5% מסך כל התקבולים במהלך תקופת ההסכם. עוד טוען התובע כי על רקע הפרת ההתחייבויות, לכאורה, הוא התפטר בדין מפוטר ולפיכך הוא זכאי להשלמת שכרו עד תום תקופת ההסכם עימו בסך של 936 אלפי ש"ח. כימות תביעתו של התובע מעלה כי התובע עותר, למעשה, לסעד בסך של 62 מיליון ש"ח בתוספת שכר טרחה והוצאות. להערכת החברה, בהתאם לחוות דעת יועציה המשפטיים החיצוניים, תביעתו לעמלות נעדרת בסיס בשלב זה.

באור 37: - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

ג. הליכים אחרים

1. נגד הגופים המוסדיים בקבוצה מוגשות, מעת לעת, תלונות, לרבות תלונות לממונה על שוק ההון, הביטוח וחסכון במשרד האוצר (להלן - "הממונה") ביחס לזכויות מבוטחים על פי פוליסות ביטוח ו/או הדין. והן מטופלות באופן שוטף על-ידי יחידת תלונות הציבור בחברה. הכרעות הממונה בתלונות אלו, אם וככל שניתנה בהן הכרעה, ניתנות לעיתים, ובשנים האחרונות אף יותר מהכרעות רוחביות ביחס לקבוצת מבוטחים. כמו כן, במסגרת פניות הממונה לחברה בעקבות תלונות ו/או ביקורות מטעמו הועלו, בין היתר, בחלקן דרישות לשינויים בפוליסות הביטוח ו/או קבלת נתונים שונים ביחס לטיפול החברה בפוליסות הביטוח בעבר ו/או הנחיות אחרות. כמו כן, בסמכות הממונה לחייב את החברה בהתאם לנתונים שהועברו ו/או יועברו אליו בעקבות פניותיו כאמור, בין היתר, בעיצומים כספיים.

2. בחודש אוגוסט 2013 פרסם המפקח הכרעה עקרונית בנושא העלאת דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת. על פי ההכרעה נדרשות חברות מנהלות לבדוק את כל החשבונות בהם הועלו דמי ניהול בתקופה שמיום 1 בינואר 2006 ועד 31 בדצמבר 2009 ולהשיב לכל עמית שנגבו ממנו דמי ניהול בתקופה זו (ושלא חל לגביו אחד הסייגים הנזכרים בטיטת ההכרעה) שלא בהתאם לתקנה 53 לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופת גמל), התשכ"ד-1964 ("ההוראה") (שהייתה בתוקף עד ליום 31 בדצמבר, 2012), את הכספים שנגבו ממנו ביתר. הסכומים העומדים לזכות עמית על פי הכרעה זו יישאו ריבית שנתית בשיעור הריבית השקלית הממוצעת בתקופת ההשבה, המפורסמת על ידי החשב הכללי במשרד האוצר לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961 (בשיעור של כ-5.1%). החל ממועד שבו נגבו דמי ניהול ביתר ועד למועד ביצוע התשלום לפי ההכרעה. כן נקבעו בהכרעה מקרים בהם יינתן פטור מבדיקה פרטנית ומהשבת כספים ומקרים בהם יינתן פטור מהשבת כספים. עוד נקבעו בהכרעה הנחיות כלליות לביצוע השבה הכוללות הנחיות לחברה המנהלת להכין תכנית עבודה מפורטת ליישום הנחיות ההשבה; לבדוק ולתעד בכמה מקרים הועלו דמי ניהול לעמיתים שלא כדין במהלך תקופת ההשבה וכן לפרט על כמה מקרים חלים הסייגים שנקבעו בהכרעה; במועד ביצוע ההשבה, החברה המנהלת תשלח מכתב לעמיתים שנמצאו זכאים להחזר כספים; במועד ביצוע ההשבה החברה המנהלת תפרסם באופן בולט באתר האינטרנט שלה, למשך 3 חודשים לפחות, הודעה בדבר הוראות ההכרעה, אפשרות לזכאות להשבת דמי ניהול שנגבו ביתר שלא כדין, ופרטי פניה והתקשרות לצורך בירור זכאות זו;

לא יאוחר מיום 1 בינואר, 2015 תמסור החברה המנהלת לממונה פירוט מסכם של נתוני ההשבה ותשמור בידיה נתונים ביחס לאופן יישום ההכרעה; החברה המנהלת תעביר לממונה לא יאוחר מיום 1 בינואר, 2015 דוח מסכם של מבקר הפנים של החברה המאשר כי החברה ביצעה את ההוראות דלעיל ואת משלוח ההודעות לעמיתים. חברה מנהלת אשר הועבר אליה חשבון של העמית הזכאי להשבה, תעביר את המידע הנדרש לחברה המנהלת המשיבה לצורך ביצוע ההשבה לעמית, בלבד, בתוך 20 ימי עסקים ממועד הגשת בקשה לקבלת מידע כאמור על ידי החברה המנהלת המשיבה, לרבות המידע הנוגע לעניין דיני המס.

אין החברה יכולה, בשלב זה, להעריך את ההשפעה, אם בכלל, של הפחתת שיעורי דמי הניהול בגין חשבונות מבוטחים מנותקי קשר, על תוצאותיה הכספיות.

באור 37: - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

ג. הליכים אחרים (המשך)

3. בנוסף על הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות שהוגשו כנגד החברה וההליכים המשפטיים ואחרים, קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על-ידי הגופים המוסדיים בקבוצה למבטוחיה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשנות ואחרות עקב פערי מידע בין החברה לבין הצדדים השלישיים לחוזה הביטוח הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטורים.

חשיפה זו באה לידי ביטוי בעיקר בתחומי החיסכון הפנסיוני והביטוח ארוך טווח, לרבות ביטוח בריאות, בהם פועלת הקבוצה בהם מדובר בפוליסות אשר נבחנות על פני שנים בהן מתרחשים שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. שינויים אלה מיושמים על ידי מערכות מיכניות העוברות שינויים והתאמות באופן תדיר. מורכבות שינויים אלו והחלת השינויים לגבי מספר רב של שנים, יוצרת חשיפה תפעולית מוגברת.

בהקשר זה ובהמשך להוראת החוזר בעניין טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים, החברה, ביחד עם חברות הקבוצה, נערכת לביצוע הליך מקיף של טיוב נתונים המשפיעים על זכויות העמיתים והמבטוחים במערכות בתחום חיסכון ארוך, הטיוב יבוצע בהתאם ללוחות הזמנים שנקבעו בחוזר המפקח. החברה אינה יכולה להעריך ולכמת בשלב זה את מלוא היקפם ועלויותיהן של הליכי הטיפול והטיוב האמורים והשלכותיהם גם ביחס לפעילותה כבעבר.

בנוסף, קבלת פרשנות חדשה לאמור בפוליסות ביטוח ובמוצרים פנסיונים ארוכי טווח, עלולה לעיתים להשפיע על הרווחיות העתידית של הקבוצה בגין התיק הקיים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר.

לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם חוזה הביטוח המועלות, בין היתר, המנגנון הדיני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

להלן פירוט הבקשות לאישור תובענות:

טבלה מסכמת:

להלן טבלה מסכמת של הסכומים הנתבעים במסגרת בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענה שאושרה כתביעה ייצוגית, כפי שצוינו על ידי התובעים בכתבי הטענות אשר הוגשו מטעמם. מובהר כי הסכום הנתבע אינו מהווה בהכרח כימות של סכום החשיפה המוערכת על ידי החברה שכן המדובר בהערכות מטעם התובעים אשר דינן להתברר במסגרת ההליך המשפטי.

31 בדצמבר, 2013		תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית: צוין סכום המתייחס לחברה
כמות תביעות	הסכום הנתבע אלפי ש"ח	
1	350,491	בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות: צוין סכום המתייחס לחברה
9	1,001,314	לא צוין סכום התביעה סך הכל
2	-	
12	1,351,805	

(* במניין הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות, נכללו גם תביעות שלגביהן מתקיים מו"מ מתקדם לפשרה. סכום ההפרשה הכולל של הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות, ההליכים המשפטיים והאחרים שהוגשו כנגד החברה כמפורט לעיל מסתכם בכ- 3.6 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר, 2012 סך של כ- 3.2 מיליון ש"ח).

באור 37: - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

ד. בקשה לאישור תביעה כתביעה נגזרת

ביום 24 באוקטובר, 2011 הגישה גב' רחל גוטליב (לטענתה, בעלת מניות בחברה), בקשה לאישור תביעה כתביעה נגזרת וכתב תביעה נגזרת בבית המשפט המחוזי בת"א (המחלקה הכלכלית) (להלן: "בקשת האישור" ו"התביעה" בהתאמה), זאת כנגד החברה וכנגד ה"ה לוי יצחק רחמני, נגה רחמני (להלן ביחד: "ה"ה רחמני"), יעקב דרזי, משה תורג'מן, שלמה גרופמן ודינה האן (להלן ביחד: "הדירקטורים"), מי שהיו (וחלקם גם כיום) נושאי משרה בחברה. התביעה היא על הסך של 103,414,000 ש"ח, בצירוף הוצאות משפט ושכר טרחת עו"ד.

טענתה המרכזית של התובעת היא כי הייתה קיימת חובה לאשר את הסכמי העסקתם של ה"ה רחמני (להלן: "הסכמי ההעסקה"), החל משנת 1997 ואילך, בכל חמש שנים, גם באסיפה הכללית של בעלי המניות בחברה. התובעת טוענת כי בעוד שבשנת 1997 אושרו הסכמי ההעסקה גם באסיפה הכללית של בעלי המניות בחברה, הרי שהחל משנת 2002 ועד היום, נמנעו ה"ה רחמני מלהביא את שכרם לאישור אסיפת בעלי המניות של החברה. משכך, התובעת טוענת כי תוקפם של הסכמי ההעסקה פקע כבר בחודש מאי 2002.

עוד נטען כי גם לאחר שבשנת 2005 הופסקה כהונתם של ה"ה רחמני כנושאי משרה באיילון חברה לביטוח בע"מ, ולפיכך למצער פחתו באופן מהותי סוג השירותים שסופקו על ידם והיקפם, לא הובאו הסכמי העסקתם של ה"ה רחמני לאישור אסיפת בעלי המניות של החברה. אף בשל כך נטען על-ידי התובעת כי הסכמי ההעסקה פקעו.

התובעת משתיתה את טענותיה גם על עמדת הרשות לניירות ערך, כפי שפורסמה בדיווחי החברה לציבור.

ביום 29 במאי 2012 מסרו באי כוח התובעת והנתבעים לביהמ"ש כי במסגרת ההסכמה העקרונית ביניהם, יוחזר לחברה סך של 22.5 מליון ש"ח, לא כולל שכר הטרחה שישולם לב"כ התובעת וסכום נוסף שישולם לתובעת (להלן: "הסדר הפשרה"). ביום 30 במאי 2012 אושר הסדר הפשרה במוסדותיה המוסמכים של החברה (ועדת התביעות, ועדת הביקורת של החברה ודירקטוריון החברה בהרכב ה"בלתי נגוע"). הסדר הפשרה הוגש לאישורו של בית המשפט המחוזי בת"א ביום 31 במאי 2012.

ביום 3 ביוני, 2012 נתן בית המשפט המחוזי את החלטתו, במסגרתה הורה בית המשפט על פרסום פרטי הסדר הפשרה במלואם, כפי שאלו מופיעים בבקשה לאשר את הסדרה הפשרה, בשני עיתונים יומיים כלכליים. כמו כן, הורה בית המשפט כי "העתק מהבקשה ומההחלטה יועברו לרשות לניירות ערך ולמפקח על הביטוח ושוק ההון, באמצעות פרקליטות מחוז ת"א-אזרחי, על מנת שאלו יתנו עמדתם תוך 21 ימים".

ביום 28 ביוני, 2012 הגישה הרשות לניירות ערך את עמדתה להסדר הפשרה. הרשות הודיעה לבית המשפט כי לאחר ששקלה את ההסדר ופרטיו היא אינה מתנגדת לבקשה לאשר את הסדר הפשרה ולאישור הסדר הפשרה.

ביום 5 ביולי, 2012 התקבל גם אישורו של המפקח על הביטוח ושוק ההון.

ביום 3 בספטמבר, 2012 אישר בית המשפט בשלמותו את הסכם הפשרה ונתן לו תוקף של פסק דין. ביום 30 בספטמבר, 2012, בוצע פסק הדין האמור.

ה. ערבויות

1. בנקים בישראל העמידו עבור איילון ביטוח ערבויות בנקאיות לצדדים שלישיים בסך של כ-11.17 מליון ש"ח כדלקמן:

סך של כ-7 מליון ש"ח לטובת חברת עמידר החברה הלאומית לשיכון בישראל בע"מ, במסגרת השכרת מקבצי דיור וסך של כ-4.17 מליון ש"ח לטובת ערבויות ביצוע אגב זכייה במכרזים במסגרת עסקי הביטוח.

2. לעניין ערבויות שהעמידה החברה לחברות מאוחדות ראה באור 7(ב)(2).

באור 37: - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

1. התקשרויות

1. איילון פנסיה וגמל (לשעבר איילון חברה לניהול קופות גמל בע"מ, להלן: איילון פנסיה וגמל) ואיילון ביטוח חתמו על הסכמי הפצה עם מספר בנקים. ההסכמים הינם לתשלום דמי הפצה בגין ייעוץ פיננסי הניתן לעמיתים המיועצים על ידי בנקים אלו בכפוף לדמי הניהול המרביים שייקבעו על-ידי האוצר, שכיום הינם בהיקף של 0.25% לשנה.
2. לחברה הנכדה, איילון פנסיה וגמל, התקשרויות עם מספר גופים לתשלום בגין תפעול קופות הגמל שבניהולה בתמורה של עד 0.1% משווי נכסי הקופות.
3. לאיילון ביטוח התחייבות להשקעה בקרנות השקעה שונות בסך של כ-29 מיליון ש"ח.
4. לאיילון פנסיה וגמל הסכם עם חברת נס א.ט. בע"מ. לרכישת זכויות שימוש בתכנה לניהול עמיתים בקרנות הפנסיה שבניהולה.
5. לעניין התקשרויות של החברה והחברות הבנות עם בעל השליטה, חברות קשורות ובעלי עניין, ראה באור 36.

באור 38: - אירועים לאחר תאריך המאזן

- א. ביום 6 בינואר 2014 נחתם הסכם בין החברה לבין החברה הבת, איילון בית השקעות בע"מ (להלן: "בית השקעות") ולבין חברת נעם ברורמן השקעות בע"מ (להלן: "ברורמן") להארכת תוקפו של הסכם ההשקעה בין הצדדים מיום 5 בנובמבר 2009 (שנחתם לתקופה בת שלוש שנים, ומסוף שנת 2012 הסכימו הצדדים להאריכו והמשיכו לפעול על פיו), לתקופה נוספת עד ליום 31 בדצמבר 2015 ולשינוי בשיעורי האחזקה בבית ההשקעות כמפורט להלן. במסגרת הסכם זה, בין היתר, מכרה החברה 26% מאחזקותיה בבית ההשקעות לברורמן ובתמורה לקחה על עצמה ברורמן ערבויות נוספות לחובות החברות הבנות של בית ההשקעות (בנוסף לערבויות שהעמידה עד כה) בסך כולל של 4,920,000 ש"ח, באופן שמשחרר את החברה מערבויות בסכום זהה. לאחר החתימה על הסכם זה יחזיקו כל אחד מבעלי המניות, החברה וברורמן, ב-50% ממניות בית ההשקעות. בהתאם לתקן IFRS 10, מאחר וליו"ר החברה יש קול מכריע בהצבעות בישיבות הדירקטוריון של החברה, החברה תמשיך לאחד את דוחותיה הכספיים של החברה הבת. לחברה נוצר רווח של כ-2 מיליון ש"ח כתוצאה מהמכירה הנ"ל.
- ב. ביום 2 בפברואר 2014 אישרו ועדת הביקורת ודירקטוריון החברה נטילת הלוואה על ידי החברה, בסך של 10 מיליון ש"ח, מחברה בבעלות בעל השליטה בה, לוי יצחק רחמני השקעות בע"מ. ההלוואה נושאת ריבית בשיעור שנתי של פריים+2.8%, לפירעון בתשלום אחד של קרן וריבית בחודש יולי 2014. ההלוואה אינה מובטחת בכל שעבוד על נכס כלשהו מנכסי החברה, והחברה לא שילמה ולא תשלם עמלת העמדת הלוואה או כל תשלום אחר לצורך קבלתה. אישור העסקה נעשה בהסתמך, בין השאר, על תקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי ענין), תש"ס-2000, ובחלוף 14 ימים ממועד פרסום הדיווח המיידית בגינה במגנ"א, לא ביקש בעל מניות כלשהו כינוס אסיפה כללית בעניין.
- ג. בחודש ינואר 2014, עקב הערכות מחדש של התפתחות עתידית של התביעות בענף רכב חובה, כמתואר בביאור 17(1)(4) לעיל, חתמה איילון ביטוח על הסכם עם מבטח המשנה מקבוצת Berkshire Hathaway (להלן "מבטח המשנה"), לפיו מפסיקה איילון ביטוח ביוזמתה את החוזים המתוארים בביאור 17(1) לעיל. במסגרת האמור תשלם איילון ביטוח למבטח המשנה סך של 32 מיליון ש"ח. בעקבות האמור, יקטן חלקם של מבטחי המשנה בתביעות התלויות בענף רכב חובה בסך של כ-259 מיליון ש"ח, יתרות פקדונות מבטחי משנה יקטנו בסך של כ-339 מיליון ש"ח ואיילון ביטוח תרשום רווח חד פעמי לפני מס בסך של כ-48 מיליון ש"ח. סך הרווח לאחר מס הינו בסך של כ-30 מיליון ש"ח. הפסקת החוזים תגדיל את דרישות ההון של איילון ביטוח בגין התביעות התלויות בסך של כ-31 מיליון ש"ח, כך שעודף ההון מהעסקה בכללותה, לא ישתנה מהותית. איילון ביטוח צופה כי ההסכם עם חברה בת המתואר בבאור 17(1) ייפסק בתמורה לסכום חד פעמי שטרם סוכם בין הצדדים.

באור 38: - אירועים לאחר תאריך המאזן (המשך)

ד. פדיון מוקדם וגיוס הון משני ושלישוני לאחר תאריך המאזן

ביום 30 במרס 2014 אישר דירקטוריון איילון ביטוח גיוס הון משני מורכב בסך של כ- 12 מיליון ש"ח, צמוד למדד ונושא ריבית שנתית של 4.9% לתקופה של 8 שנים עם אפשרות לפרעון מוקדם לאחר 5 שנים מאקסלנס בית השקעות בע"מ, וכן גיוס הון שלישוני בסך של כ- 120 מיליון ש"ח, נושא רבית של פריים + 1.65%, לתקופה של 5 שנים עם אופציה לפרעון מוקדם לאחר 3 שנים, מבנק הפועלים. מתוך סך של 120 מיליון ש"ח שיגויסו, סך של 100 מיליון ש"ח ישמש לפרעון מוקדם של הון שלישוני שגויס בעבר מבנק הפועלים, (אשר מתוכו סך של כ- 51 מיליון ש"ח הפך להון בלתי מוכר ביום 31 במרס 2014). לפרעון מוקדם זה קיבלה איילון ביטוח אישור עקרוני של אגף שוק ההון. בקשה לאישור הגיוסים הנ"ל נשלחה לאגף שוק ההון, ביטוח וחסכון, במשרד האוצר, ואישור דירקטוריון איילון ביטוח כפוף לקבלת אישור זה מאגף שוק ההון. החברה התחייבה כלפי גופים אלו לערוב למלוא התחייבויותיה של איילון ביטוח המפורטות בכתבי ההתחייבות.

פירוט נכסים עבור השקעות פיננסיות אחרות של חברת הביטוח המאוחדת

א. נכסי חוב סחירים

ההרכב:

31 בדצמבר			
עלות מופחתת		ערך בספרים	
2012	2013	2012	2013
אלפי ש"ח			
1,149,309	1,235,685	1,186,409	1,259,784
44,957	52,749	44,957	52,749
415,608	223,117	422,275	227,889
460,565	275,866	467,232	280,638
1,340	-	784	-
1,611,214	1,511,551	1,654,425	1,540,422
		(11,965)	(5,157)
		46,763	58,523

אגרות חוב ממשלתיות - זמינות למכירה
נכסי חוב אחרים
1. שאינם ניתנים להמרה
מוחזקים לפדיון (*)
זמינים למכירה
סך הכל נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
2. ניתנים להמרה
מוצגים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד
שיועדו בעת ההכרה לראשונה
סך הכל נכסי חוב סחירים
ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
(*) השווי ההוגן של נכסי החוב הסחירים המוחזקים לפדיון:

ב. מניות

31 בדצמבר			
עלות		ערך בספרים	
2012	2013	2012	2013
אלפי ש"ח			
60,390	61,206	55,588	65,298
-	-	718	552
60,390	61,206	56,306	65,850
		(11,456)	(9,663)

סחירות - זמינות למכירה
שאינן סחירות - זמינות למכירה
סך הכל מניות
ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ג. השקעות פיננסיות אחרות

השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בתעודות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות, מוצרים מובנים.

31 בדצמבר			
עלות		ערך בספרים	
2012	2013	2012	2013
אלפי ש"ח			
351,120	371,049	359,610	395,645
-	218	89	110
351,120	371,267	359,699	395,755
80,582	80,330	65,013	61,883
80,582	80,330	65,013	61,883
431,702	451,597	424,712	457,638
		(24,419)	(27,410)

סחירות
זמינות למכירה
מכשירים נגזרים
סה"כ סחירות
שאינן סחירות
זמינות למכירה
סה"כ השקעות פיננסיות שאינן סחירות
סה"כ השקעות פיננסיות
ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)